e-makâlât Mezhep Araştırmaları, III/2 (Güz 2010), ss. 7-144.
ISSN 1309-5803 | www.emakalat.com

# BAHÂİLİK ve *el-KİTABU'l-AKDES* (Türkçe Çeviri)

Ethem Ruhi FIĞLALI* - Ramazan ŞİMŞEK**

Özet

Bahailik On dokuzuncu yüzyılın sonlarında doğan ve bugün kendilerinin ifade ve iddialarına göre dünyada beş milyondan fazla mensubu bulunan bir dindir. Bahaîlerin, ayrı bir dine mensubiyet iddialarına rağmen, tarihi seyir, dayandığı görüşler ve esaslar bakımından Bahaîliğin bir mezhep "formatı" içinde ele alınması gerektiği kanaatındayım. Çünkü özellikle Bahaîliğin kutsal kitabı *el-Kitâbu'l-Akdes,* sadece doğduğu coğrafyanın kültürel ve dinî tezahürlerini yansıtmakla kalmaz, aynı zamanda kendi düşünce ve inanç sistemini İslâm'ın temel kavramları üzerine bina eder. Bu sebepten, daha 1970'li yıllarda bu yeni mezhebin kutsal kitabının Türkçeye çevrilmesinin isabetli olacağını düşünmüştüm. İdarî işlerden kurtulunca, bu niyetimi tekrar gündeme aldım ve 2008 yılında Ramazan Şimşek ile birlikte tercümeyi yapıp yayınlamaya karar verdik. Ancak kitabın aslî dili olan Arapçadan İngilizceye 1992 yılında çevrildiğini ve İngilizceden de 2003'te Türkçeye çevrildiğini, lâkin satışa sunulmadığını öğrendik. Bu defa biz de çevirimizi, meslektaşlarımızın takdirlerine sunmayı uygun gördük.

**Anahtar kelimeler:** Şîa, Şeyhilik, Huccetullah, Babilik, Bahailik, Bâb, Mirza Ali Muhammed, Bahaullah, Kitab-ı Akdes.

**Bahaism and Kitab-ı Aqdas (Turkish Translation)**

Bahai faith was emerged at the end of the 19th century and today according to their statements and claims, it is a religion that has more than five millions members in the world. Despite Bahais' claim that they are members of a different religion, I believe that Bahais should be considered in a sectarian format according to their historical development and the thoughts and principles that the religion depends on. Because, especially their holy book *al-Kitabu'l-Aqdas* not only reflects the cultural and religious manifestations of the geography that it was born into, but also it constructs its own thought and belief system on Islamic fundamental concepts. For this reason, I thought even in the 1970s onwards that it was very appropriate to translate this new sect's holy book into Turkish. After leaving administrative Works and posts, I again put this intention into my agenda and in 2008, with Ramazan Şimşek and I decided to translate and publish it. However, we learnt that in 1992 this book was translated from its original language which is Arabic into English and then in 2003 it was translated from English to Turkish by Bahais themselves but it wasn't published and put into market. This time we wanted to present our translation to the appreciation of our colleagues.

**Key Words:** Shia, Shaikhism, Hujjatallah, Babism, Bahaism, Bab, Mirza Ali Muhammad, Bahaullah, Kitab-ı Aqdas

---

* Prof. Dr., Ankara ve Dokuz Eylül Ü. İlâhiyat Fakülteleri İslâm Mezhepleri Tarihi E. Öğr. Üyesi.

** Dokuz Eylül Üniversitesi İlâhiyat Fakültesi E. Öğr. Elemanı.

# *TAKDİM*

*Ethem Ruhi FIĞLALI*

***e-Makalat***'ın bu sayısında, Bahâiliğin kutsal kitabı *el-Kitâbu'l-Akdes*'in Türkçe tercümesini sunuyoruz. *el-Kitâbu'l-Akdes* 1873'te Bahaullah tarafından Arapça olarak yazılmış ve ilk baskısı 1308/1890–91 yılında Bombay'da yapılmıştır. Biz tercümede bu nüshayı esas aldık ve bunun ilk Türkçe çeviri olacağını sanıyorduk. Ancak 2008 yılının ilk yarısında, Türkiye'de piyasaya sunulmamış olmakla beraber, bu kitabın 1992 yılında Umumi Adalet Evi (The Universal House of Justice) tarafından İngilizceye çevrilen nüshasından Türkiye Bahaileri Ruhani Mahfili'nce 2003 yılında Türkçeye kazandırıldığını öğrendik. Bunun üzerine daha önce tamamladığımız ve 15 Ekim 2008 tarihinde basıma hazır hale getirdiğimiz çevirinin basım ve yayınından vazgeçmiştik. Ancak meslektaşlarımızın ve öğrencilerimizin talepleri üzerine, tercümeyi Türk mezhepler tarihçilerinin yüz akı olan elektronik dergimiz *e-Makalat*'ta doğrudan meslektaşlarımızın istifadelerine, tetkik ve tenkitlerine sunmanın isabetli olacağını düşündük.

Ama önce, Babilik-Bahailik hakkında, mezhepler tarihi açısından bir değerlendirmede bulunmak gerektiğini düşünüyorum; çünkü *El-Kitâbu'l-Akdes*'i İngilizceye çevirenlerden Dr. William McE. Miller, kitaba yazdığı Giriş kısmında, çok yerinde olarak, "23 Mayıs 1844'te, İran'ın Şiraz kentinde Ali Muhammed adlı genç bir adam, kendisinin Allah tarafından gönderildiği iddiasında bulundu ve neticede yeni bir din vücuda gelmiş oldu. Her dinin kökleri geçmişte saklıdır. Tevrat'ı bilmeden Hıristiyanlığı anlamak nasıl mümkün olmaz ise, Ali Muhammed ile başlayan dini de İslâm'ı, özellikle Ali Muhammed'in içinde yetiştiği Şîî mezhebini bilmeden anlamak mümkün değildir. Bu sebepten dolayı kısa bir tarihî özet gereklidir (s.5)" der.

Bu yerinde yaklaşıma uyarak Bahâîliğin en kutsal kitabı olarak takdim edilen *el-Kitâbu'l-Akdes*'in doğru anlaşılmasını ve anlatılabilmesini daha mümkün kılabilmek için Bâbîlik ve Bahâîlik hakkında özet yollu bilgiler sunmak isabetli olacaktır.[1]

Şîrazlı Mirza Ali Muhammed tarafından kurulan Bâbîlik daha sonra Bahâîlik adıyla devam etmiştir.

Aslında Bâbîlik, İmâmiyye Şîası içinde teşekkül eden Şeyhîlik adlı bir tarikatın mahsulüdür. Kısaca Şeyhîlik [Şeyhiyye], Şîî-İmâmiyye'nin On ikinci İmamı'nın kaybından sonra başlayan *Gaybet-i Suğrâ* [küçük gizlilik] devrinden (280–329/873–941) sonraki *Gaybet- i Kübrâ* [büyük gizlilik] döneminde, Şîîlerin *Huccetullah* olarak görülen imamlarının manevî nurunu aksettirecek veya onunla irtibat kuracak bir *Kâmil-Şîî*'nin varlığı esasına dayanır.

Şeyh Ahmed el-Ahsâî (1241/1826), bu iddia ile ortaya çıkar ve Şeyhîliği kurar. Ona göre, (1) İmamlar ilâhî varlıklardır; (2) yeryüzünde daima Gâib İmam ile doğrudan temas eden biri vardır ve bu kişi imamla halkı arasında lütuf kanalıdır ve (3) bedenle diriliş yoktur.[2] O, Hz. Muhammed'in hakikatının kendinden önceki peygamberlerde kısmen belirdiğini; sonra bizzat kendisinde (Hz. Muhammed) ve On iki İmam'da apaçık bir tarzda tecellî ettiğini; ancak bu hakikatın bin yıl gizli kaldıktan sonra şimdi kendisinde ve kendisinden sonra da müridi Seyyid Kâzım Reştî (1259/1843)'de ortaya çıktığını söylemiştir. Ona göre bu iş, Allah'ın peygamberlerinde, onlardan sonra "imam"larda ve nihayet kendisinde zuhur eden en büyük tecellisi olduğundan, hepsi de aynı varlığın ayrı tezahürlerinden başka bir şey değildir. Kısaca bu hakikat, kendilerinde zuhur eden Allah'tır; çünkü Allah, ancak "imam"ların tavassutu ile anlaşılabilir ve onlara karşı günah işlemek, Allah'a karşı günah

---

1 Bâbîlik-Bahâîlik hakkında burada verilen bilgiler, büyük ölçüde, benim *Günümüz İslâm Mezhepleri,* İzmir: İzmir İlâhiyat Fakültesi Vakfı Yayınları, 2008 başlıklı eserimden derlenmiştir.

2 Krş. William McE. Miller, "Introduction", *al-Kitab al-Aqdas or the Most Holy Book,* Translated from the Original Arabic and Edited by E. E. Elder & W. McE. Miller, The Royal Asiatic Society: London 1961, 6.

işlemektir; onlar, Allah'ın her şeyden münezzeh olan varlığının bilgisi ile malûm olan şeylerin bilgisine açılan *bâb* [kapı]'lardır. Onlardan sonra bu bilgi ve hakikatin merkezi ise, *kâmil-şîî* olan Ahmed el-Ahsâî ile Kâzım Reştî'dir.[3]

Şeyhîler, Kâzım Reştî'nin ölümünden sonra, *kâmil-şîî* anlayışına uygun olarak, onun yerine bir halef aramaya başladılar ve ikiye bölündüler. Bir kısmı Kirman'lı Hacı Kerim Han'ı takip ettiler ve bunlar Şeyhîler olarak tanındılar. Diğerleri ise Şîraz'lı Seyyid Ali Muhammed'e uymuşlar ve onlara da Bâbîler denmiştir.

Seyyid Ali Muhammed, mademki Kâzım Reştî *kâmil-şîî* olarak *Gaybet- i Kübrâ'*dan sonra *vaat edilen/beklenen mehdî'*nin zuhur vaktinin geldiğini; artık onun *bâb'*ının açılacağını ve onun aramızda yaşamakta olduğunu, bu âlemden ayrıldıktan sonra ortaya çıkacağını söylemiştir; işte o *bâb'* [kapı] benim, demiştir. Böylece o, ne Şeyh Ahmed ve ne de Kâzım Reştî'nin kullandığı *bâb* adını kendine tahsisle, kendisinin *beklenen mehdî'*ye açılan *bâb* [kapı] olduğunu ileri sürmüştür.

Burada Mirza Ali Muhammed, Yahudîlik ve Hıristiyanlık'taki *bin yıl* [millenium] inanışının[4] Müslümanlığa yansıyan şeklinden hareket etmiştir. Müslümanlık'ta da, hicretin onuncu yüzyılının, yani bininci yılının tamamlanıp ikinci binin başladığı sıralarda, *"Nebî kabrinde bin yıl kalmayacaktır"* şeklindeki bir söze dayanarak *mehdî*

---

[3] Şeyhîler hk. bkz. Cl. Huart, "Şeyhîler", *İA,* XI, 479-481; C. Browne, "Bâb-Babis", *Ency. of Religion and Ethics,* II, 300; Henry Corbin, *En Islam Iranien,* Paris 1972, IV, 205-300, vd.; Muhsin Abdülhamid, *İslâm'a Yönelen Yıkıcı Hareketler (Bâbîlik ve Bahâîliğin İçyüzü),* Çev. M. S. Yeprem-H. Güleç, Ankara 1973 (2. bs.), 55 – 66; Ethem Ruhi Fığlalı, *Bâbîlik ve Bahâîlik,* Ankara: TDV Yay. 1994, 4 vd.; aynı yazar, "Bahâîlik", *DİA,* IV, 464 – 465; S. Özkaya, *Osmanlı Arşiv Belgeleri Işığında Bahâîlik Hareketi,* İzmir: Akademi Yay. 2000, 7 vd.

[4] Buna göre iki çağ vardır. Yaradılıştan itibaren altı bin yıl geçecek, sonra yedinci binin başında "Mesih Çağı" başlayacaktır. Bu konuda bkz. A. B., "Millenium", *Jewish Encyc.* VII, 593; J. A. Macculloch, "Eschatology", *Encyc. of Religion and Ethics,* V, 373 - 91; H. A., "Millenium", *Encyc. Britannica,* XV, 495–97; *Kitâb-ı Mukaddes,* Vahiy, 20/4–7.

fikrinin canlandığı görülmektedir.[5] Ancak Mirza Ali Muhammed, bin yıl inanışını temel alarak ortaya attığı iddiasını, Resûlullah (s.a.s.)'ın hicretine değil de, bağlı olduğu Şîa'nın On iki İmam anlayışına dayandırır.

Şöyle ki, Şîî-İmâmiyye'nin On ikinci İmam'ı 260/873 yılında kaybolmuştur. Bu tarihten 329/941 yılına kadar *Gaybet-i Suğrâ* [küçük gizlilik] devri sürmüş ve bu müddet zarfında On ikinci İmam, kendi nâiblerine, yani sefîrlerine gözükmüş ve onları irşâd etmiştir. 329/941 yılında son sefîrin ölümü ile hakikaten tam bir gizlilik, *Gaybet-i Kübrâ* [büyük gizlilik] dönemi başlamış ve böylece On ikinci İmam'a, yani Mehdî 'ye açılan *bâb* kapatılmıştır. İşte bu kapının açılması, onun kaybından bin yıl sonra, yani 1260 yılında gerçekleşecektir. Bu aklî temellendirmelere dayanan Mirza Ali Muhammed, 23 Mayıs 1844 (1260) yılında, kendisinin *Bâb* olduğunu ilân etmiştir.[6]

Aslında *bâb*, gelmesi beklenen ve gelişi yakın olan daha önemli birinin habercisi demektir. İmâmiyye Şîası'nda on ikinci imam olan Muhammed el-Mehdî'nin dönüşünü ifade etmek için kullanılan *Büyük zuhur* gerçekleşmeden önce kendisini Mehdî'yi müjdeleyen bâb olarak gören Mirza Ali Muhammed, aynı senenin sonbaharında hac

---

[5] *"Bin Yıl"* inanışı hakkında İslâm'ın görüşünü çok özlü bir şekilde dile getiren Celâleddin es-Suyûtî (911/1505), *el-Keşfu fi Mucâvezeti Hâzihi'l-Ummeti'l-Elfe* adlı, Ali b. Husâmeddin el-Muttakî (957/1567)'nin *el-Burhân fî-Alâmâti Mehdiyyi Âhiri'z-Zamân* (Bayezid Umumî Ktb. Nu. 829, varak: 37b-44a) adlı eserinde iktibas ettiği risalesinde şöyle söylemektedir: "*Nebî (s.a.s.) kabrinde bin yıl kalmayacaktır,* şeklinde halk dilinde dolaşan hadîs hakkında çok şey soruldu. Ben buna, "Bâtıldır, aslı yoktur" diyorum. Bana içinde bulunduğumuz 898 yılının Rebiyülevvel (Kasım-Aralık 1492)'inde bir adam, kendi yazdığı birtakım kâğıtlarla geldi. Onları çağdaşım olan âlimlerin bir kısmının fetvalarından istinsah ettiğini söyledi. Onlardaki hadîse göre, onuncu yüzyılda *Mehdî* ve *Deccal* çıkacak, Îsâ (a.s.) inecek, Kıyamet'in diğer alâmetleri vuku bulacak, *Sûr*'un ilk nefhası üfürülecek, kırk yıl sonra üfürülecek ikincisiyle, *baas* ile birlikte bin yıl da tamam olacaktır. Bu sözlerin, işaret edilen âlimlerden çıkabileceğine pek ihtimal vermedim; ama edeb ederek inkâra da gitmedim. 'Bu konu bilmediğim bir şey' dedim...". Maamafih es-Suyûtî, bu çok özlü risalesinde, bin yıl inanışının saçmalığını delilleriyle gösterir. Bkz. *el-Burhân,* 37b - 44a içinde *el-Keşf,* 1b - 9b.

[6] C. Browne, *aynı eser*, 300; M. Abdülhamid, *aynı eser*, 73; I. Goldziher, *el-Akîdetu ve'ş-Şerîatu fi'l-İslâm,* Mısır (3.bs.), 271; N. Özşuca, *Bahâî Dini,* Ankara 1967, 7–8; Fığlalı, "Bahâîlik", *DİA,* IV, 464 – 468.

için gittiği Mekke'de veya Meşhed'de, başlangıçta ortaya attığı ve Mehdî'ye açılan *bâb* olduğu yolundaki iddiasından bir adım daha ileri giderek, kendisinin *Beklenen Mehdî* [el- mehdiyyu'l-muntazar] olduğunu ileri sürdü. Onun bu iddiası ilk anda Şeyhîler'den on sekiz kişi tarafından kabul edilmiş ve bunlara, "ebced" hesabından hareketle, "hurûfâtu'l-hay" [حي = 8 + 10 = 18] denilmiştir.

Bâb Mirza Ali Muhammed, 1845 ilkbaharından itibaren Şîraz, Tahran, İsfahan ve Tebrîz'de dâîleri vasıtasıyla iddiasını yaymaya çalıştı. Şîîler, "Zamanın Sâhibi/Sâhibu'z-Zaman" ve Mehdî" olarak da adlandırılan *Gâib İmam*'ın dönüşünü sabırsızlıkla bekliyorlardı.

Seyyid Ali Muhammed'in ateşli taraftarları Efendilerinin sadece İmam'ın bilgisine açılan bir *Kapı/Bâb* değil, onun [Muhammed el-Mehdî] gaybetinden/kayboluşundan tam bin yıl sonra[7] dönecek olan *Mehdî*'nin ta kendisi olduğu müjdesini ileri sürmeye başladıkları zaman, Bâb'ın iddialarını kabul edenler ve reddedenler arasında, müthiş bir karışıklık çıktı.

İslâm tarihinde bu nevi iddialar genellikle siyasî ayaklanmalarla irtibatlandırıldığından, Şîraz'daki yetkililerin harekete geçmeleri yadırganmamalıdır. Nitekim Bâb, hac için gittiği Mekke'den dönüşünde tutuklandı ve hapse atıldı. Fakat artık her yeri ateş sarmıştı ve onu hiçbir şey söndüremezdi. Coşkulu dâîler/propagandistler, *Mehdî*'nin gelişini haber vermek ve insanları Seyyid Ali Muhammed'i Efendileri olarak tanımaya çağırmak için bütün İran'ı dolaştılar. Ancak bu faaliyetler doğal olarak iktidarın onlara karşı saldırgan bir tutum içerisine girmesine sebebiyet verdi. 1846'da Bâb, Şîraz'dan kaçıp kurtuldu ve Isfahan Valisi tarafından kabul edildi ve koruma altına alındı. Orada iken bazı ileri gelen İslâm bilginleri ile görüştü ve kendisine iddiasını nasıl ispatlayabileceği sorulduğunda da şu cevabı verdi: "Ayetlerle; çünkü dilediğim bir konuda kalemle bir an bile durmaksızın altı saatlik bir zaman zarfında bin ayet yazabilirim."[8]

---

7 On ikinci İmam h. 260'da kayboldu ve Seyyid Ali Muhammed de *Bâb* olma iddiasını h.1260 (m.1844) yılında ileri sürdü.

8 Bâb'ın İran'daki faaliyetleri hakkında burada verilen bilgiler, geniş ölçüde William McE. Miller'den alınmıştır. Krş. W. McE. Miller, "Introduction", *aynı eser,* 7 vd.

1847'de dostça davranan Isfahan Valisi öldü ve halefi, Şah'a olan bağlılığını göstermek için, Bâb'ı silahlı bir muhafız birliği eşliğinde Tahran'a gönderdi. Keşen'de Mirzâ Jânî adlı saygın bir tüccar, muhafızlara, Bâb'ın evinde iki gün konaklamasına izin vermeleri için rüşvet verdi. Daha sonra Mirzâ Jânî, Bâbîlik hareketinin başlangıcının en eski ve en güzel tarihini yazdı. Bunun Farsça asıl nüshası, Dr. Edward Browne tarafından 1910 yılında *Noktatu'l-Kaf* başlığı altında yayımlandı. Tahran yakınlarında bir kasabada Bâb, dâîleri aracılığı ile kendisine inandırılmış olan birtakım adamlar tarafından karşılandı ve onlardan biri de, daha sonra Bahâullah olarak tanınan Mirzâ Hüseyn Alî idi.[9]

Şah, Bâb'ın Tahran'a gelişinin bir karışıklığa sebebiyet verebileceği endişesi ile onun şehre girmesine izin vermedi. Bunun yerine onu, gözden ırak olursa hakkında yürütülen tahriklerin kesilebileceği ümidiyle İran'ın en batı köşesine gönderdi. Üç yıl süren tutukluluğu sırasında Bâb, vaktini kitap yazmakla geçirdi.

Bâb'ın sürgün edilmesi, maalesef, istenen sonucu hâsıl etmedi. Dâvânın bağnaz/aşırı önderleri, halkı, Seyyid Ali Muhammed'i "Beklenen Mehdî"leri olarak kabul etmeye davete devam ettiler. Hazar Denizi yakınlarındaki Mazanderan'da, 300 kişilik silahlı bir Bâbî çetesi, müslümanlarla pek çok kişinin ölümü ile sonuçlanan bir çatışmaya girişti. Daha sonra bunlar ormana gittiler ve içinde 2000 Bâbînin toplanabildiği bir kale inşa ettiler. Ümitleri, ülkenin hükümetini ele geçirmek ve sadece İran'da değil, bütün dünyada Bâbî rejimini kurmaktı. Hükümet, isyanı bastırmak üzere Tahran'dan askerler gönderdi; fakat Bâbîler, kendilerini birkaç ay büyük cesaretle savundular. Son olarak muhasara edildiler ve hayatlarının bağışlanacağına söz verilen 230 kişi dışında tamamı, Mayıs 1849'da askerler tarafından öldürüldü.

---

9 Öyle görünüyor ki, Bâbîlik hareketinin başlamasından hemen sonra, Bâb'ın bir kısım önde gelen taraftarlarına, meselâ "Kutsal", "Azîz", "Saf" vb. gibi yüksek unvanlar verilmiştir. Mirzâ Huseyin Ali'ye "Bahâ" (Güzellik, zarafet veya Haşmet) unvanı verilmiştir. Bkz. Browne, *The New History of the Bâb*, s.375. "Bahâ", Bâb'ın kendisinin belirlediği on dokuz aylık bir yılın ilk ayına verdiği bir isimdi. Birkaç yıl sonra Bahâ, daha yüce/daha gururlu bir unvanı benimsedi: "Bahâullah". Bkz. W. McE. Miller, "Introduction", *aynı eser,* 8.

Bundan kısa süre sonra, Zencan kentinde başka bir Bâbî ayaklanması oldu. Bâbîler, şehrin bir bölgesinde kendilerine siperler hazırladılar ve kendilerine karşı 30.000 kişilik Hükümet gücü gönderilinceye kadar da bozguna uğratılamadılar. Cesaretleri şaşırtıcı idi; ama neticede hepsi de öldürüldü.

Aynı zamanda Hükümet de Bâbîlerin Tahran'da isyan planlamalarından şüphelenmekteydi. Tahran'da, Mazanderan ve Zencan savaşlarının tekerrür etmesi halinde neler olabileceği korkusuyla, Tahran'ın önde gelen Bâbîleri tutuklandılar ve Bâb'ı reddetmedikleri takdirde ölümle tehdit edildiler. Otuz biri öneriyi kabul etti, fakat yedisi inançlarını inkâr etmeyi reddettiler ve Efendileri uğruna cesurca öldüler.

Her ne kadar Bâb, taraftarlarını dâvâsı için dövüşmek konusunda tahrik ve teşvik etmemişse de, krallığı karışıklığa iten ve Şah'ın tebaasından binlercesinin öldürüldüğü bu olaylar, sırf onun *Mehdî* olma iddiasından kaynaklanmıştı. Bunun sonucu olarak da Hükümet, Azerbaycan'daki âlimlerin Mirza Ali'nin küfrüne dair verdikleri fetvaya istinaden 28 Şubat 1266 / 9 Temmuz 1850'de kurşuna dizerek öldürmüştür. Bâbîler, onun cesedini geri aldıklarını, Tahran'a götürdüklerini ileri sürdüler. Yıllar sonra da, cesedi/kemikleri Bahâullah'ın emriyle Hayfa'ya taşınmış ve Kermil Dağı'na gömülmüştür.[10]

Kendisine inanıp bağlananlar tarafından "Nokta-i Ûlâ" veya "Hazret-i A'lâ" unvanlarıyla anılan Mirza Ali Muhammed, yukarıda gördüğümüz gibi, önce *Bâb*, sonra da *Mehdî* olduğu şeklindeki iddialarıyla yetinmeyip kendisine ait mukaddes bir kitap olarak takdim ettiği *el-Beyân* adlı eserinde bu iddialarını son derece ileriye götürmüş ve "Allah, daha önceden Muhammed'i göndermiş olduğu gibi şimdi de beni göndermiştir" diyerek peygamberliğini ilân etmiştir.

---

[10] Bâbîlik-Bahâîlik hakkında daha önceki yazılarımda, Bâb'ın naaşının, Cl. Huart, "Bâb", *İslâm Ans.* II,164*; Bahâîliğin Birinci Yüzyılı,* İng. çev. Mecdi İnan, İst. 1948, 25; Ali Rıza Nagavî, "Babism and Baha'ism", *Islamic Studies,* XIV (1975), 190'a dayanarak Akkâ'ya nakledildiğini yazmıştım. Prof. Dr. Mehmet Marufihah, bir bilgi notu ile beni ikaz etti ve cesedin Akkâ'ya değil Hayfa'ya götürüldüğünü bildirerek yanlış bir bilgimi düzeltmeme imkân sağladı. Kendisine teşekkür ederim. (E. R. Fığlalı)

O bu iddiasının sonucu olarak da *Kur'ân-ı Kerîm*'in nesh edildiğini, dolayısıyla İslâm şeriatının emir ve yasaklarının kaldırıldığını ve eseri *el-Beyân* ile yeni hükümlerin getirildiğini ileri sürmüştür. Bu noktadan hareketle *el-Beyân*'ın *Kur'ân-ı Kerîm*'den üstün olduğunu ve hattâ insanoğlunun onun bir tek harfinin bile benzerini getirmeye muktedir olamayacağını söylemiştir. [11]

*el-Beyân,* muhtelif görüşler, tasavvufî ilâhîler, öğütler, şerh ve tefsirler, emirler ve îtikadî hükümler yığınıdır ve onun çok büyük bir kısmı da, Dr. Browne'nın sözleriyle, "…hemen hemen hepsi de tasavvur edilemeyecek derecede anlaşılmaz/kavranamazdır." Bâb onun bütünüyle ilâhî kaynaklı olduğunu düşünmüş ve (İslâm inancına göre) "nasıl *Kur'ân*, Îsâ'nın *İncil*'ini yürürlükten kaldırdı ise, *el-Beyân*'ın da Hz. Muhammed (s.a.s.)'in *Kur'ân*'ını yürürlükten kaldırmış olduğunu ifade etmiştir. *El-Beyân*, on dokuz ana bölümden oluşuyordu; fakat Bâb, sadece on birini yazmış; geriye kalanlarını da halefi Subh-i Ezel tarafından yazılmak üzere bırakmıştır."[12]

Bâb'ın öğretisine göre Allah, her şeyi müdriktir/kavrar, ama Kendisi kavranamaz/idrak edilemez. İlâhî Zât bilinemez olduğundan, Allah'ın mümkün yegâne bilgisi/marifeti, Allah'ın Zuhuru'nun bilgisidir/tanınmasıdır. İlâhî Zât'tan yayılan Allah'ın iradesi, kendisini zaman zaman insanlar arasında ortaya çıkan peygamberlerde izhar eder. Kendisinde "zuhur"un temerküz ettiği/toplandığı kimseye *Nokta* denir.

Bu görüşten yola çıkan Bâb'a göre kendisinden 12210 yıl önce yaşamış olan Âdem, hakkında bilgi sahibi olduğumuz ilk nübüvvet halkasının "Nokta"sı idi. Sonra her biri kendi "zuhur"larının "Nokta"ları olarak İbrâhîm, Mûsâ, Îsâ ve Hz. Muhammed (s.a.s.) geldi.

---

[11] Bugün Bâbîlik hakkında edindiğimiz bilgilerimizin çoğu, 1855–1858 yılları arasında Tahran Bâbîleri ile çok yakın temaslarda bulunan iki değerli Şarkiyatçının, Fransız Comte de Gobineau ile daha sonra ilk elden bilgileri toplamak üzere İran'ı ziyaret etmiş olan İngiliz Dr. Edward Browne'ın titiz ve sabırlı araştırmalarından gelmektedir. Bâbî kitaplarının pek çoğu kaybolmuş bulunduğundan, burada verilen Bâbî görüşlerinin özeti için bu araştırmacılara borçluyuz.

[12] Bkz. Miller, *aynı eser*, 9.

Dünün güneşinin bugünün güneşi ile bir oluşu gibi, bu "zuhur"ların hepsi de birdir/aynıdır. Önceki "zuhur"ların hepsi de sonrakiler için var olurlar ve her biri, kendisinden önce gelenden daha mükemmeldir.

Bâb, "zuhur"ları bir çocuğa kıyaslar. Şöyle ki, Âdem sadece bir nutfe/embriyo; Îsâ çocuğun on yaşındaki; (Hz.) Muhammed on bir ve Bâb da on iki yaşındaki hâlidir. Bu benzetmeden açıkça anlaşılıyor ki Bâb, "zuhur"ların (her bir bin yıl çocuğun hayatındaki bir yıla karşılık olmak üzere) her bin yılda bir ortaya çıktığına ve kendisinin de en büyük "zuhur" olarak bu zamanda tecellî ettiğine inanmıştı.

Dr. Browne'ın *Nuktatu'l-Kaf*'a yazdığı İngilizce Giriş'te (p.xxiv) söylediği gibi, "Şimdi Bahâîler tarafından geliştirilen, Bâb'ın kendisini sadece bir elçi veya Bahâullah'ın kısa süre sonra kuracağı "İlâhî Düzen"in müjdecisi/habercisi olarak gördüğü ve onun durumunun Îsâ Mesîh'e göre Vaftizci Yahya'ya benzediği şeklindeki nazariye/teori, … tarihî temelden yoksundur. Mirzâ Ali Muhammed, taraftarlarının gözünde olduğu gibi kendi nazarında da yeni bir Nübüvvet Devri'nin açılışını yapmış ve yeni bir vahiy getirmişti. … Bâb'ın ısrarla ve mükerreren kendisinin Evrensel Nebevî Ruh'un son Zuhur'u olmadığını ileri sürdüğü ve vahyinin son olmadığı, fakat kendisinden sonra 'Allah'ın izhar edeceği/ortaya çıkaracağı kimse'[Men Yuzhiruhullah] dediği başka ve daha büyük bir 'zuhur'un takip edeceği hususları doğrudur." Bâb, taraftarlarından, ortaya çıktığında yeni Zuhur'u hemen kabul etmelerini ve (Hz.) Muhammed'i kabul etmeyen hıristiyanlar veya kendisini reddeden müslümanlar gibi olmamalarını istemiştir. Fakat o, İran onun dinini benimsediği ve kabul ettiği zaman vücut bulacak olan Bâbî Devleti'nin idaresi için gerekli bütün talimatı verdiğinden dolayı, kendi "İlâhî Düzen"inin çok uzun ömürlü olacağını farz etmişti. Hattâ o, 'Allah'ın izhar edeceği/ortaya çıkaracağı kimse'[Men Yuzhiruhullah]'yi on dört yaşında bir çocuğa benzetmiş ve böylece yeni zuhurun 2000 yıl sonra geleceğini işaret etmişti.[13]

---

[13] Bkz. Miller, *aynı eser*, 10. Bugün Bahâîler, "Hz. Bab 9 veya 19 yıl sonra zuhur olacaktır" diye buyurmuştur, demektedirler.

Bâb, yeni bir “zuhur”un “Nokta”sı olduğunu ileri sürdü ve hattâ kendisinden “Tanrı” olarak söz etti; fakat kendisinde bütün “zuhur”un var olduğu iddiasında bulunmadı. Onunla beraber “zuhur”un ayrılmaz bir parçası olan, hepsi de eşit olarak Tanrı’dan yayılan, Allah’ın tecellîsinin/zuhurunun “Nokta”sı veya “Merkez”i olarak onun etrafında toplanmış bulunan on sekiz ayrı kişi daha vardı. Onunla beraber on dokuz rakamına ulaşırlar ki, bu, Arapça “Vâhid” (“Bir” veya “Tek” yani Allah) kelimesindeki harflerin sayısal değerine eşittir. Mademki on dokuz sayısı “İlâhî Tabîatı” ifade etmektedir, Bâb da öyle ise evrenin de bu numaraya, yani on dokuz sayısına göre düzenlenmek zorunda olduğunu düşündü.

On dokuz sayısının Bâbîlik ve Bahâîlik’teki kudsiyeti ile ilgili olarak Edward G. Browne şu açıklamada bulunur:[14]

> Bu hususta *nokta* veya *tevhîd* esas rol oynar. Bu da iki Şîî hadîse dayanır. Birincisi,“İlim bir *nokta* idi, onu cahiller çoğalttı.” İkincisinin Hz. Ali’den mervî olduğu söylenir: “*Kur’an*’da mevcut olan her şey *Fâtiha*’dadır. *Fâtiha’*daki her şey de *Bismillah’*dadır. *Bismillah’*daki her şey de *B*’ dedir. *B’*deki her şey de altındaki *nokta’*dadır. İşte ben, *B*’nin altındaki *nokta’*yım.”
>
> *Bismillahirrahmanirrahîm* 19 harften ibarettir. Buna göre 19 harf, aslında *B*’nin altındaki *nokta*’nın *mezâhir*’idir. Böylece *Kur’an* da *Bismillah’*ın kesreti olmaktadır. Diğer taraftan *vâhid* [وآحد] kelimesi [و = 6 + ا = 1 + ح = 8 + د = 4] olmak üzere 19 sayısını verir. Bu 19’un ilk *tevhîdi*, kendisini 19 x 19 = 361 sayısında izhar eder. Bâbîler buna “her şeyin sayısı” [عدد كل شيئ] derler.[كل شيئ ] kelimeleri sayı itibariyle [ك = 20 + ل = 30 + ش =300 + ي = 10 =] 360 ‘a eşittir ve buna her *kesret*’ in altında yatan 1’i eklersek 361 veya $19^2$ çıkar.

“Zuhur”u oluşturan on dokuz kişiye, aynı zamanda “Yaşayan Harfler” *(el-Hurûfu’l-Hayy)* denir ve Bâb’ın belli başlı öğrencileri de bu harfler arasında sayılmıştır. Harfler sadece İlâhî Zuhur değil, aynı zamanda geçmişin yeryüzüne tekrar gelmiş olan peygamberleri ve imamları olarak kabul edildi. Böylece Molla Hüseyin, İmam Hü-

---

[14] E. G. Browne, “Bab, Babis”, *Enc. of Religion and Ethics,* II, 306.

seyin'in "ric'at"i (dönüşü) ve Molla Ali de Îsâ ve Hz. Muhammed'in "ric'at"i (dönüşü) olarak iddia edildi.

Şeyhîler gibi Bâb da kıyametin/yeniden dirilmenin yeni bir "zuhur"un meydana çıkışı olduğunu kabul etti. Bu sebepten Hz. Muhammed'in gelişi, Îsâ'nın sözünü ettiği kıyamet/yeniden diriliş idi. Ve Bâb'ın zuhuru da Hz. Muhammed tarafından söylenen/haber verilen kıyamet idi. (İsrâfil'in) Boru sesi, semavî bulutlar üstünde geliş, Cennet nimetleri ve cehennem azabı, hepsi de mecazî olarak yorumlandı. Bâb'a göre bu şekilde yorumlamanın sebebi şu idi: Halk, rivayetlerin harfi harfine gerçekleşmesini beklediklerinden, yeni bir "zuhur" geldiği zaman onu tanıma konusunda hep başarısız oldular.

Bâb, İran'da, en geniş bölümünde Bâbî olmayanların yaşamasına izin verilmeyecek bir Bâbî Devleti kurulacağını ümit etti. Bâb'ı kabul etmeyenlerin mülklerine el konmak ve hukukî ganimet olarak muhafaza edilmek zorunlu olacaktı; fakat Bâbî olurlarsa, bunlar kendilerine mutlaka geri verilecekti. Değeri ve güzelliği ne olursa olsun, ganimetin beşte biri Bâb'a ait olacaktır. İman kardeşlerine en büyük iyilik ve nezaket mutlaka gösterilmelidir. Güç kullanımına Bâb tarafından izin verilmemiştir ve idam cezası kaldırılmıştır. Para cezaları ve erkeklerin karılarına yaklaşmaktan yasaklanması, Bâbîler için belirlenmiş yegâne cezalardır. Bâb'ın öğretisine göre, mü'min için her şey resmen temizdir ve kirlilik/pislik ve resmî abdestler hakkındaki İslâm kuralları kaldırılmıştır.

Bâb yılı, her biri on dokuz gün olan on dokuz aya bölmüştür ve o, ağırlıklar, ölçüler ve her şeyin bu kutsal sayıya dayandırılmasını istemiştir. Namaz, İslâm'da olduğu gibi günde beş vakit yerine üç vakitte kılınır. Cenaze namazı dışında cemaatla ibadet kaldırılmıştır. Zekât kâr veya ana mal üzerinden beşte bir olarak alınır. İslâm'da dört hafta süren Ramazan/oruç ayı, Bâbî sistemde on dokuz güne indirilmiştir. Bâb Mirza'nın doğum yeri olan Şîraz ile hapsedildiği yerler hac merkezi olarak kabul edilmiştir. Sigara içmek, alkollü içki kullanmak, dilencilik yapmak ve dilenciye para vermek yasaklanmıştır. Evlenmek, herkes için zorunludur ve bir adamın iki karı almasına izin verilmiştir. Kadınların peçe kullanmaları yasak-

tır. Boşanma caiz, fakat hoş görülmeyen bir husustur. Şayet kişi boşanmışsa, ancak bir yıl bekledikten sonra yeniden evlenebilir. Erkekler yüzlerini temizce traş etmelidirler. Bâbîler yere değil sandalyaya oturmalıdırlar. Bâbîlik dışı bütün kitaplar yakılmalı, ne durumda olursa olsun okunmamalı ve fen bilimleri ile felsefe öğrenilmemelidir. Yabancı ülkelere seyahat yasaklanmıştır. Küçük çocukların boyunlarının etrafına süsler/muskalar bağlanmalıdır. Bâbîler her dört günde bir yıkanmalıdırlar. Her mü'min gelirinin yüzde yirmisini, yüzde biri Hurûf-u hayy'ın her birine gitmek üzere Zuhur'a vermek zorundadır ve her erkek, Bâb'a her yıl on dokuz gün bizzat hizmet sunmak zorundadır. Bâbî aileler, sudan başka bir şey ikram edemeyecek bile olsalar, her on dokuz günde on dokuz misafiri ağırlamak zorundadırlar. Her gün *el-Beyan*'dan 19 sûre okumak ve Allah'ın adını 361 defa zikretmek gerekir.[15] Ölü beş defa yıkanmalı ve taş tabutlar içine gömülmelidir ve mezarları da on dokuz gün ve gece arkadaşları tarafından ziyaret edilmelidir. Bâb'ın taraftarlarının hayatlarını çok geniş ayrıntılarıyla düzenlemek üzere daha pek çok hüküm verilmiştir. Baştan sona bütün sistem, gelecek "zuhur"a kadar yürürlükte kalmalıdır.

Ölümünden önce Bâb, Mirzâ Yahyâ Subh-i Ezel'e kendisini halefi olarak tayin ettiğini bildiren bir mektup yazdı.[16] Yirmi yaşında genç bir adam olan Mirzâ Yahyâ, "Hurûf-u hayy"dan ve Bâb'ın taraftarları arasında en sadık olanlardan biri idi. Bu yüzden Bâb idam edildiği zaman, Bâbîler Subh-i Ezel'e önderleri olarak baktılar ve onlardan bazıları da, onun Bâb'ın önceden haber verdiği yeni "zuhur" olduğunu düşündüler. Yeni önder, Bâbîlerin kılıçlarını bir yana koymaları ve kanlı savaşların derhal durdurulmasının şart olduğu yolunda emirler verdi. Sonra Bâbî topluluklarını cesaretlendirmek üzere ülkede seyahatlara başladı ve hareket de büyümeye devam etti.

---

[15] M. Abdülhamîd, *aynı eser*, 75-6. *el-Beyân*'dan örnekler ve değerlendirme için bkz. aynı yazar, *aynı eser*, 115 vd., 155 vd. Ayr. bkz. Fığlalı, *Bâbîlik ve....*, 28 vd.

[16] Browne, *The New History of the Bâb*, p.381.

Maamafih 1852 yılında, Bâbî tarihini değiştiren bir olay oldu. Bir grup Bâbî, Bâb'ın idamının öcünü almak için İran Şahını öldürmeye teşebbüs ettiler ve böylece topyekûn Bâbî cemaatı Hükümetin gazabına uğradı. Hareketin elebaşları tutuklanarak Tahran'a getirildiler ve onlardan yirmi sekizi korkunç bir şekilde öldürüldüler. Bu Bâbîlerin ölüm esnasındaki cesaretleri, dâvâlarına birçok mühtedi kazandırdı. Bu şehitlerden biri de Bâb'ın tarihinin yazarı Mirzâ Jânî idi. Hükümet Subh-i Ezel'i tutuklamaya çalıştı, ama o, kılık değiştirerek kaçtı; İran sınırı geçti ve o sıralarda Türk idaresinde olan Bağdad'a ulaştı. Subh-i Ezel'in üvey kardeşi olan Mirzâ Hüseyin Ali (Bahâullah) tutuklandı ve dört ay hapis yattıktan sonra serbest bırakıldı. Sonra, 1852 yılı sonunda, artık Bâbî dâvâsının karargâhı olan Bağdat'ta kardeşine katıldı ve 1863'e kadar burada kaldı.

Bu on yıl boyunca Subh-i Ezel, bütün Bâbîler tarafından En Büyük Lider olarak görüldü; fakat kendisi "barış sever, çevresinde olup bitenlere aldırmayacak derecede ince ruhlu… otoriteye çok az önem veren ve kendini ifade etmekte yetersiz" olduğundan, işlerin yönetimini kardeşine bırakarak bir kenara çekildi. Bahâullah, Subh-i Ezel'den on üç yaş daha büyüktü ve daha azimli bir adamdı. Nitekim çok geçmeden hareketin yönetici gücü oldu ve eski Bâbî okula yakışmayan/hoş olmayan değişiklikler yapmaya başladı. Bâbîlerin bu değişikliklere itiraz etmelerinden hoşlanmayan Bahâullah, Bağdad'ı terk ederek iki yıl Süleymaniye dağlarında kaldı. Nihayet Subh-i Ezel, onun nerede olduğunu saptadı ve ona, yaklaşık 1856 dolaylarında, dönmesini istediği bir mektup yazdı. Aşağı yukarı beş yıl sonra Bahâullah, bu olayı, kitabı *el-Îkân*'da şöyle anlattı: "Allaha yemin ederim ki, bu sürgünden ne dönmeye niyetim ne de bu seyahattan sonra yeniden bir araya gelme ümidim vardı. Benim tek amacım, arkadaşlar/dostlar arasında bir tartışma/ihtilâf unsuru olmaktan kaçınmaktı.…Son olarak dönüş emri Emrin Kaynağı'ndan sudur etti ve ben de mecburen itaat ettim ve döndüm." Bu ifade

açıkça gösteriyor ki, 1861 yılına kadar, Bahâullah Subh-i Ezel'i kendi Efendisi olarak mütalaa etmektedir.[17]

Onlar Bağdat'ta iken, muhtelif Bâbî zümreleri, kendilerinin Bâb'ın daha önce haber verdiği "Allah'ın izhar edeceği/ortaya çıkacağı kimse" [Men Yuzhiruhullah] çıkacağı iddiasını ileri sürdüler. Bu iddiada bulunanlardan Bâb tarafından Subh-i Ezel'in kâtibi olarak tayin olunmuş Deyyân isimli biri, sözünü geri almayı reddetti ve dolayısıyla diğer Bâbîler tarafından öldürüldü.[18]

Bu arada Bâbîler, Bağdat'a Şîî İmamlarının türbelerini ziyarete gelen ve Müslümanlarla aralarında birçok ihtilâf ve çatışma olan İranlılara kendi görüşlerini yayma konusunda çok hareketli ve faal idiler. Mazanderan ve Zencan'daki Bâbî isyanlarını hatırlayan ve İran sınırına çok yakın olan bu Bâbî cemaatının daha başka çatışmalara yol açabileceği korkusu taşıyan İran Hükümeti, Türk Hükümetine onların İran'da gözaltında olabilecekleri bir yere gönderilmeleri ya da İran sınırından oldukça uzak bir yere gönderilmeleri ricasında bulundu.

Bağdat'ta Müslümanlarla Bâbîlerin dövüşlerinden çok sıkıntı çeken Türk yetkililer bu teklifi memnuniyetle kabul ettiler. Böylece 1863 yılı ilkbaharında, Bahâullah, Subh-i Ezel, aileleri ve taraftarları, ilk önce İstanbul'a, orada dört ay kadar kısa bir ikametten sonra Edirne'ye sürgün edildiler. Edirne'ye 1863 yılı Aralık ayında ulaştılar ve beş yıl kaldılar. Bâbî topluluğundaki ilk büyük kopma olayı da Edirne'de oldu.

Bu tarih aynı zamanda, Bâbîliğin Bahâîlik adı altında devam edişinin başlangıcı sayılabilir.

Dr. Browne bu durumu şöyle anlatıyor:[19]

> Edirne'deki gibi hemen hemen bütünüyle sürgünler, potansiyel şehitler ve büyük bir bölümü dinî gayretkeşler, ihtilâlciler ve hazır mistiklerden oluşan ve ayrıca huzursuz faaliyeti dış temaslardan yasaklanmış ve serbest hareket

---

[17] *The Book of Assurance*, Brentano's, p. 6'dan Miller, *aynı eser,* 13.

[18] Browne, *New History*, p.357; Gobineau, Vol. II, p.6'dan Miller, *aynı eser*, 13.

[19] Browne, *The New History of the Bâb*, p. xxi'den Miller, *aynı eser*, 14.

> için, son derece dar sınırlar içine kapatılmış bir toplum, enerjisini/gücünü kontrol edebilmek ve yönetebilmek için sağlam bir el ister. Subh-i Ezel'in böyle bir sağlamlıktan....bütünüyle yoksun olduğu görünmektedir.

Fakat kardeşi Bahâullah, liderlik için gerekli olan vasıflara sahipti ve her ne kadar her şeyi hâlâ Subh-i Ezel adına yapıyor olsa da hareketin fiilî lideri/önderi oldu. Nihayet Edirne'ye gelişlerinden üç yıl sonra bütün gizliliği bir tarafa attı ve açıkça kendisini "Allah'ın ortaya çıkaracağı/izhar edeceği kimse" [Men Yuzhiruhullah] olarak ilân etti ve Subh-i Ezel ile her yerdeki bütün Bâbîleri kendi otoritesini tanımaya ve duyurularını "Allah'ın Sözü" olarak kabul etmeye çağırdı. Bâb, Vaad edilen Zuhur o kadar büyük olacaktır ki, onun ayetlerinden biri bile bin *Beyân*'dan daha değerli olacaktır, demişti. O, doğrudan/kendiliğinden tanınmalıdır ve bir başkasının onu yalancılıkla itham etmesi mümkün değildir. Bâb, Subh-i Ezel'e eğer yeni Zuhur kendi zamanında ortaya çıkacak olursa, onu derhal tanımasını ve *Beyân*'ı yürürlükten kaldırmasını emretmişti.

Dr. Browne, Bahâullah'ın ileri sürdüğü iddia hakkında da şunları yazar:[20]

> Bu ilânın Bâbîler arasındaki tesiri (şüphesiz, yolu daha önce açılmış olduğu için) azametine nazaran biraz zayıf oldu. İstanbul'dan Kirman'a, Kahire'den Horasan'a kadar sadık topluluklar, sonraki her bir yıl daha geniş ve daha kalıcı hale gelen bir "ayrılık/bölünme" (illetine) tutuldular/fikir ayrılığına düştüler... Edirne'de mücadele kısa sürdü ve Bahâ'nın zaferi tamamdı. Subh-i Ezel, bana bizzat söylediğine göre, öylesine bir yalnızlığa itilmiş ki, yiyeceklerini satın almak üzere pazara kendisi ve oğlu birlikte gitmek zorunda kalmışlar. Diğer yerlere gelince.. gerçi Bahâ her tarafa faal ve cin gibi elçiler göndermiş ve her ne kadar mesele daha baştan ciddi anlamda belirsiz idi ise de ihtilâf uzun süre devam etti. Tartışılan soru, sadece bir liderin diğeri ile yer değiştirip değiştirmeyeceği; belli akîdelerin bu ya da şu şekilde anlaşılıp anlaşılamayacağı veya ahlâk, mezhebin ibadet esaslarının şekli ve uygulamalarının yeniden şekillendirilip şekillendirilemeyeceği ya da değiştirilip değiştirilemeyeceği; ...., fakat ister taraftarlarının uğruna ölümü

[20] Browne, *The New History of the Bâb*, pp. xxii-xxiv'ten Miller, *aynı eser,* 15-16.

> veya sürgünü göze aldıkları akîdeler ve sevgili Efendi'nin yazıları yürürlükten kaldırılmış ve yeni bir vahiy uğruna iptal edilmiş olarak görülsün ya da görülmesin; isterse onun, onların uzun zamandan beri En Yüce Efendi ve bütün safiyet, ahlâk ve ilâhî hikmetin enkarnasyonu/somutlaşmış örneği olarak gördükleri seçilmiş vekili, bu yüce makamdan al aşağı edilmek ve yeni İlâhî Düzen'in "İlk İnkâr Mektubu" olarak damgalanmak zorunda kalsın ya da kalmasın; ve ister bizzat Bâb'a, bundan böyle 'Vahyin Noktası' olarak değil Hakkın gerçek bir Zuhur'u, fakat sadece bir haberci ve daha mükemmel bir Tecellînin müjdecisi olarak bakılsın ya da bakılmasın… meseleleri değildi.
>
> Başlangıçta sadece birkaç önemli Bâbî değil, hattâ muhtelif "hurûf-u hayy" ve Bâb'ın şahsî dostları da dâhil pek çok insan sadakatla Subh-i Ezel'e bağlandılar. Bunlar, pek çoğu -korkarım ki hiç tereddütsüz-, iki mutaassıp Bahâînin cinayetleriyle teker teker kayboldular. Bâb'ın sahabelerinden [taraftarlarından] Hacı Seyyid Muhammed el-Isfahânî, Mirzâ Rıza-Kulî ve kardeşi Mirzâ Nasrullah et-Tefrîşî, Âgâ Cân Beg el-Kâşânî ve diğer sadık ve vefakâr Ezelîler, Edirne'de ve Akkâ'da ya bıçaklandılar ya da zehirlendiler. "Hurûf-u Hayy"dan ikisi, Âgâ Seyyid Ali el-Arabî ile Molla Receb Ali Kahîr'den ilkineTebrîz'de, diğerine de Krebelâ'da suikast düzenlendi. Bu sonuncusunun kardeşi Âgâ Ali Muhammed de Bağdat'ta öldürüldü

Neticede Bâbîlerin büyük çoğunluğu Bahâullah'ı "Allah'ın izhar edeceği/ortaya çıkaracağı kimse" [Men Yuzhiruhullah] olarak tanıdılarsa da, Subh-i Ezel hayatının sonuna kadar bunu reddetti. O ve ona bağlı kalan Bâbîler, Bâb'ın hukuk kuralları ve öğretisinin bu çağ için uygun olduğu ve Allah'ın her açıdan mükemmel olan Bâbî düzenini sadece yirmi iki yıl için kurmuş olduğunu düşünmenin mantıklı olmadığı hususlarında ısrar ettiler. Ve ayrıca Bâb, Subh-i Ezel'i kendisine halef olarak tayin etmiş olduğundan Subh-i Ezel'in Bahâullah'ın iddiasını tanımayışındaki başarısızlığı, Bâb'ın yanıldığını gösterir; ancak bu, Bir İlâhî Zuhur için imkânsız olan bir şeydir.

Kardeşler ve taraftarları arasındaki çatışma müthişti. Her taraf diğer tarafı kendi liderini zehirlemeye çalışmakla suçluyordu. En

azından on altı Ezelî (Subh-i Ezel'in taraftarları) Bahâîler olarak anılan Bahâ'nın taraftarlarınca öldürüldü.[21] Türk yetkililer, bu kavgaya bir son vermek için, bütün Bâbîleri 1868 yılında Edirne'den uzaklaştırarak, Subh-i Ezel ve adamlarını Kıbrıs adasına, Bahâullah ve taraftarlarını da Filistin'de Akkâ'ya gönderdiler. Kıbrıs'ta Magosa'da ikamete mecbur edilen Subh-i Ezel Mirza Yahyâ 1912 yılında öldüğü zaman İran'da ve hattâ Kıbrıs'ta, bugüne kadar Bahâullah'ı kabul etmeyen hâlâ küçük bir Bâbî zümresi var olmuştur.

## BAHÂÎLİK

Bahâîliğin kurucusu olan Mirza Hüseyin Ali el-Mâzenderânî en-Nûrî, 2 Muharrem 1233/ 12 Kasım 1817 tarihinde Tahran'da İran şahının sarayında maliye işlerinden sorumlu önemli bir mevkie sahip bulunan Mirza Abbas Büzürg'ün oğlu olarak dünyaya geldi. Saraya mensup olmanın sağladığı imkânla çocukluğunda iyi bir tahsil gördüyse de Bahâîler'ce "ümmî" olduğunu ispat etmek için düzenli olarak herhangi bir mektep veya medreseye gitmediği söylenir.[22] Babasının ölümünden sonra, yirmi yaşlarında iken saraydan ayrılarak çeşitli yerleri dolaşmaya ve dinî meselelerle uğraşmaya başlayan Mirza Hüseyin Ali, 1844 yılında hiç görmediği halde Bâb Mirza Ali Muhammed'in görüşlerini benimser. 1852 veya 1853'te kardeşi ile beraber Bağdat'a sürgün edildiklerinde, Bâb Mirza Ali Muhammed'in vekilinin kimliği konusunda aralarında çıkan anlaşmazlık üzerine gizlice Bağdat'tan kaçarak iki yıl boyunca Süleymaniye dağlarında münzevî bir hayat yaşar.

O zamana kadar baba bir kardeşi Subh-i Ezel'e tâbi olan Mirza Hüseyin Ali en-Nûrî, bu dönemde "Bahâullah" adıyla her tarafa mektuplar yazar, Bâbîler'i de kendi etrafında toplanmaya ve kendi dinine uymaya davet eder. Nitekim Bağdat'a döndüğü zaman Bâbîler'in büyük çoğunluğu kendisinin etrafında toplanır; hattâ İran'dan da birçok ziyaretçi gelir. Kardeşler arasındaki bu anlaş-

---

[21] Browne, *A Traveller's Narrative*, pp.370, 371'den Miller, *aynı eser*, 16.

[22] Msl. bkz. Bahâ'u'llah, *Epistle to the Son of the Wolf,* trans. by Shoughi Effendi, Wilmette 1988, 11; N. Özşuca, *Bahai Dini,* Ank.1989, 2.

mazlık ve hareketlilik, Bağdat'taki âlimlerin şikâyetine yol açar ve sonuçta, İran Hükümetinin ricası üzerine bu defa İstanbul'a sürgün edilirler (3 Mayıs 1863).[23]

Mirza Hüseyin Ali en-Nûrî, bu sürgünden önce, Bahâîler'in daha sonra "Bâğ-ı Rıdvân" adını verecekleri Bağdat yakınlarındaki Necib Paşa bahçesinde yakın taraftarlarına kendisinin Bâb'ın geleceğini söylediği *"Men yuzhiruhullah"* [Allah'ın ortaya çıkaracağı kimse] olduğunu ilân ederek Bâbîler'i kendine uymaya çağırır (21 Nisan 1863).

Onun B a h â u l l a h adını alışının gerekçesi de şudur: Şîa'ya göre İmam Ali er-Rızâ, İmam Muhammed el-Bâkır'dan, Ramazan ayında seher vakti okunan bir dua rivayet etmiştir. Bu duada, Allah'ın b a h â s ı, yani ululuğu, güzelliği, parlaklığı, azameti, nûru, rahmeti, lûtfu ve benzeri güzellikleri anılmaktadır. İşte Mirza Hüseyin Ali en- Nûrî, kendine "Bahâullah" adını vererek, "yıllardır dua ederek benim adıma yalvarıyordunuz" demek istemiştir.[24]

Bu arada Mirza Yahyâ en-Nûrî'nin S u b h - i E z e l adını alışı hakkında da şöyle bir rivayet nakledilir: Bâb Mirza Ali Muhammed, ölmeden önce, kendisinden 1500 veya 2001 yıl sonra, *"Men yuzhiruhullah"* [Allah'ın ortaya çıkaracağı kimse]'ın geleceğini, o zamana kadar başka bir zuhur olmayacağını söyleyerek yerine Mirza Yahyâ en-Nûrî'yi vasî tayin etmiştir. Mirza Yahyâ da, rivayete göre Hz. Ali'ye, "Hakîkat nedir?" diye sorulduğunda verdiği "Hakîkat, ezel sabahından ışıyan bir ışıktır ki, eserleri Allah'ın birliğine delil olan varlıklara vurur" cevabına dayanarak, "Hz. Ali'nin müjdelediği hakîkat ışığı benim" demiş ve böylece "Subh-i Ezel" [Ezel Sabahı] adını almıştır.[25]

Kardeşler arasında cereyan eden anlaşmazlıklar sonucu ikiye ayrılan Bâbîler'den Mirza Yahyâ en-Nûrî ve taraftarları ile Mirza Hüse-

---

[23] S. Özkaya, sürgün kafilesinin yolculuğunun 3 Zilhıcce 1279 / 22 Nisan 1863 tarihinde başladığını ve İstanbul'a 1 Rebiülevvel 1280 / 16 Ağustos 1863'te ulaşıldığını yazar, *aynı eser,* 51 vd.

[24] A. Gölpınarlı, *aynı eser*, 168.

[25] A. Gölpınarlı, *100 Soruda Türkiye'de Mezhepler ve Tarikatlar,* İst. 1969, 168; C. Browne, *aynı eser,* 301.

yin Ali en-Nûrî ve taraftarları, yukarıda belirtildiği gibi 3 Mayıs 1863'te İstanbul'a sürgün edilirler. İstanbul'da dört ay tutulduktan sonra da Ocak 1864'te topluca Edirne'de ikamete mecbur tutulurlar.

Ancak Mirza Hüseyin Ali, burada açıkça ortaya attığı *"Men yuzhiruhullah"* [Allah'ın ortaya çıkaracağı kimse] olma iddiasını, sadece bütün Bâbîler'i değil İran Şahı, Osmanlı Padişahı Sultan Abdülazîz, Rus Çarı II. Alexander, Fransız İmparatoru III. Napolyon, Papa IX. Pius, İngiliz Kraliçesi Victoria ve daha birçoklarına mektup yazarak kendisine uymaya çağırmak şeklinde sürdürünce Sultan Abdülazîz, Subh-i Ezel Mirza Yahyâ ve ona bağlanan az sayıdaki Bâbî'yi Kıbrıs'a, Magosa'ya; Bahâullah Mirza Hüseyin Ali en-Nûrî ve taraftarlarını da Akkâ'ya, kimseyle görüşmemeleri ve başka yerlere gitmemeleri şartıyla sürgün etmiştir (1285/1868).

Bahâullah ve yaklaşık yetmiş taraftarı Akka'ya 30 Ağustos 1868 tarihinde ulaştılar ve orada iki yıl süre ile askerî barakalarda iskân edildiler. Bu müddet zarfında birçok güçlüğe katlanmak zorunda kaldılar ve onların bir kısmı öldü. Sonra Bahâullah ve ailesine Akka şehrinde oldukça konforlu bir ev verildi ve orada dokuz yıl yaşadılar. Bundan sonra şehrin dışındaki bir bahçenin içinde yer alan bir sarayda ikamet ettiler ve giderleri, kendilerine İran Bahâîlerinden gelen zengin ve bol armağanlarca karşılandı. Bahâullah, 2 Zilkade 1309 / 29 Mayıs 1892 tarihinde son olarak yerleştiği Akkâ ovasındaki el-Behce adlı konakta vefatına kadar,[26] zamanının çok büyük kısmını taraftarlarına mektuplara yazmaya harcayarak büyük ölçüde inzivada geçirdi.

Bahâullah Mirza Hüseyin Ali irili ufaklı birçok kitap ve risale yazmıştır. Bunların ilki, Bağdat'ta iken yazdığı Farsça bir eser olan *Kitâbu'l-Îkân*'dır. Başta Arapça ve Türkçe olmak üzere pek çok dile çevrilen bu eser, esas itibariyle bâtınî te'viller, İsrâiliyat ile süslen-

---

[26] Cl. Huart, "Bahâullah", *İA.*, II, 223; C. Browne, *aynı eser*, 303; M. Abdulhamid (*aynı eser*, 166) ve *Bahâîliğin Birinci Yüzyılı* (s. 37)'na göre 28 Mayıs 1892'de; Gölpınarlı'ya göre ise (s. 170) Şevval 1309'da ölmüştür. Ayr. bkz. Ethem Ruhi Fığlalı, "Bahâîlik", *DİA,* IV, 465 vd.

miş birtakım hikâyelerle dolu, fakat kendi iddiasına göre ona îmân etmeyi ve bağlanmayı gerektirecek her şeyi ihtiva eden ve "derinliklerine ulaşılamayan bir deniz gibidir."[27] Yine "ilâhî irade" semasından geldiğini iddia ettiği ve 1871–1874 yılları arasında kaleme aldığı *el-Kitâbu'l-Akdes,* Bahâîler'e göre yeni dinlerinin temel eseridir. Ayrıca kendisine Arapça ve Farsça olarak vahyedildiğini iddia ettiği on dokuz sûreden ibaret *Kelimât-ı Meknûne, İbnu'z-Zi'b* [*Kurdun Oğlu Risalesi – Epistle to the Son of the Wolf*], *Tarâzât, Kelimât-ı Firdevsiyye, İştirakât* ve *Tecelliyât* gibi eser ve risâleleri vardır.[28] Bahâullah çok velûd bir yazardı ve bütün yazıları/risaleleri, genellikle "Levh=Levhler" şeklinde adlandırılmıştır. Bunlar aynen Allah'ın Kelâmı/Sözü gibi "mutlak" olarak telâkki edilmiştir. Maamafih onların tam bir koleksiyonu yapılmamış veya yapılamamıştır.

Esasen Dr. Browne'nın İran'da kaldığı sıralarda keşfettiği gibi, Bahâîlerin üzerinde ittifak ettikleri kesin bir kutsal kitapları yoktur. Hıristiyanların *İncil*'i, Müslümanların *Kur'ân*'ı vardır, ama Bahâîlerin kutsal kitapları olarak gösterebilecekleri müstakil/ tek cilt bir kitapları yoktur. Bahâullah'ın telif ettiği birçok kitaptan biri, diğerlerinden daha fazla kutsal kitap olarak görülebilecek olanı, *el-Kitâbu'l-Akdes*'tir. Öyle görünüyor ki, Bahâullah'ın kendisinin yeni bir zuhur olduğu yolundaki iddiasını ilânından epey sonra, ona inanan Bâbîler yeni şeriat/hukuk istemeye başladılar. Bâb, İslâm hukukunun epey bir kısmını iptal etmiş ve *Beyan*'da yeni Düzen'in/dinin kanunlarını yürürlüğe koymuştu. Tabiatıyla Bahâîler de Bahâullah'ın aynı şekilde davranmasını beklemişlerdi. İşte *el-Kitâbu'l-Akdes* bu talebe bir cevap olmak üzere yazıldı. Ona en kutsal kitap başlığının verilmesi, yazarının bu kitaba atfettiği önemin

---

[27] *İkan Kitabı,* Hz. Baha'u'llah'ın Kutsal Eserlerinden, Türkçe'ye çev. Mecdettin İnan, İst. 1991, Türkiye Baha'ileri Millî Ruhanî Mahfili'nin takdim yazısı.

[28] Bahâullah'ın eserleri ve değerlendirmeleri hk. bkz. M. Abdulhamid, *aynı eser,*181 vd.; Cl. Huart, "Bahâullah", *İA..* II, 223; Bahâullah, *el-Îkân,* Farsçadan Arapçaya çeviren: M. Hüseyin Biçâre, Mısır 1343[*İkan Kitabı,* Çev. Mecdettin İnan, İst. 1991]. *el-Kitâbu'l-Akdes'in* İngilizce tercümesi ve değerlendirme için bkz. Mirza Husayn Ali Bahâ'ullah, *al-Kitâb al-Aqdas or The Most Holy Book,* Arapça aslından çevirenler: Earl E. Elder-William Mc E. Miller, Hertford 1961, 1-74; Fığlalı, "Bahâullah", *DİA,* IV, 466, 468; aynı yazar, *Bâbîlik ve Bahâîlik,* 56 vd.; S. Özkaya, *aynı eser,* 19 vd.

bir işaretidir. Kitapta onun mükemmelliği ve değerine dair birçok atıf mevcuttur. Bahâullah, (Abdul-Bahâ olarak bilinen) oğlu Abbas'ı halefi olarak tayin ettiği *Kitâbu'l-'Ahd*'da, " Kitabım *el-Akdes*'te vahyolunana bak" diye yazmış[29] ve kendisinden sonrası ile ilgili olarak da *el-Kitâbu'l-Akdes*'ten bir cümle nakletmiştir. Bahâullah'ın *Vasiyeti* olan bu belgede, *el-Akdes*'in dışında kendi kaleminden çıkmış hiçbir kitabına atıfta bulunulmamıştır ve *el-Akdes*'te de en az üç defa işaret edilmiştir. Aynı şekilde Abdul-Bahâ da kendi son Dilek ve *Vasiyetname*'sinde şunları yazmıştır: "Herkes *el-Kitâbu'l-Akdes*'e dönmelidir ve onda açıkça yazılmamış olan her şey için, Umumî Adâlet Evi'ne başvurulmalıdır."[30] Keza o, tıpkı babası gibi, kendi *Vasiyet*'inde başka bir kitabı zikretmemiştir. Bu sebepten, Bahâullah ve halefi Abdul-Bahâ'nın, her ikisinin de el-*Kitâbu'l-Akdes*'i eşi benzeri olmayan önemde bir kitap olarak telakki ettikleri gayet açıktır. Bu kitapta bulunmayan meseleler, diğer levhlerden derlenmek suretiyle değil, Bahâî Hükümetinin Yüce Mahkemesi'ne başvurmak suretiyle düzenlenmelidir.[31]

Bahâullah Mirza Hüseyin Ali, ölümünden önce, 5 Cemâziyelevvel 1260 / 23 Mayıs 1844 tarihinde doğan büyük oğlu Abbas Efendi'yi "Abdulbahâ" unvanıyla yerine bırakmıştır.

Bahâîlerin reisi olan Abdulbahâ, 1908'de Meşrûtiyet'in ilânı üzerine tamamen serbest kalan Bahâîliğin kısa sürede Mısır, Avrupa ve Amerika'ya nüfuz etmesine çalışmış ve bu iş için buralara seyahatlerde bulunmuştur. Birinci Dünya Savaşı sırasında Bahâîliğin ana merkezi olarak seçilen İsrail'deki Hayfa şehri ve civarında, İngilizler lehine gösterdiği gayret ve faaliyetlerinden dolayı, Hayfa'da 27 Nisan 1920'de İngiliz Hükümeti tarafından "şövalyelik" rütbesiyle mükâfatlandırılmıştır. 28 Kasım 1921(1340)'da ölen Abdülbahâ, Hayfa'da Kermil Dağına nakledilen Bâb'ın mezarının yanına gömüldü. Ölmeden önce de yerine, büyük kızından büyük torunu olan

---

29 *Bahai Scriptures,* Bahai Yayın Komitesi tarafından onaylanmıştır, Brentano's, 1923, p. 261.

30 *Bahai Scriptures*, p. 554.

31 Miller, *aynı eser*, 17-18.

Şevki Efendi'yi "İlâhî Emrin Velîsi" [*Veliyy-i emrillâh*] sıfatıyla Bahâîlerin ruhânî reisi ve emrin açıklayıcısı olarak tayin etmiştir.

Şevki Efendi, 1 Ekim 1897'de Akkâ'da doğmuştur. Tahsilini Beyrut koleji ve İngiltere'de Oxford Üniversitesi'nde yapmıştır. Kanada'lı[32] Bahâîlerden Maxwell ailesinin daha sonra Ruhiye Hanım adını alan kızları Miss Mary Maxwell ile 1937'de evlenen Şevki Efendi, 4 Kasım 1957 tarihinde Londra'daki ölümüne kadar Bahâîliği dünyaya yaymak için büyük gayret sarf etmiştir. Şevki Efendi, çocuğu olmadığı için Bahâîliğin idaresini, ölmeden önce "baş koruyucular" diye nitelendirdiği ve Bahâîlerce "emrin elleri" kabul edilen yirmi yedi yardımcıya emanet etti. Bunlar onun ölümü üzerine, Bahâullah tarafından esasları belirlenen, Abbas Efendi tarafından da gerçekleştirilen idarî teşkilâtı uygulamaya koydular.

Buna göre Bahâîliğin idarî nizamı, Mahallî Ruhânî Mahfiller [beytü'l-adl-i mahallî], Merkezî veya Millî Mahfiller [beytü'l-'adl-i millî – merkezî] ve en üstte son söz sahibi durumundaki mercî olan Umumî Adâlet Evi'nden [beytü'l-'adl-i umumî] oluşmuştur.

Bu üç heyet üyeleri şu üç merhale ile belirlenir:

1) İdare veya belediye taksimatına göre bölge, şehir, kasaba ve köylerde yirmi bir yaşından yukarı en az dokuz Bahâî varsa, bunlar her yıl "Rıdvan Bayramı"nın birinci gününde (21 Nisan) dokuz kişiyi gizli rey açık tasnifle, propagandasız ve aday gösterilmeksizin Mahallî Ruhânî Mahfil üyeliğine seçerler.

2) Millî Ruhânî Mahfil, Bahâîliğin bulunduğu ülkedeki Bahâîlerin merkezidir. Dokuz kişiden耠ibaret olan üyelerinin seçimi iki dereceli olup, o ülkede bulunan Mahallî Ruhânî Mahfillerin belirli sayıda gönderecekleri ve on dokuz delegeden oluşan bir meclis tarafından, "Rıdvan Bayramı"nın on ikinci günü (2 Mayıs) yapılacak bir toplantıda (*convention*), o ülkedeki bütün Bahâîler arasından seçilir.

---

32 *Çağımızda İtikâdî İslâm Mezhepleri* başlıklı eserimizde ve Bâbîlik - Bahâîlik ile ilgili diğer yayınlarımızda hep "Amerikalı" şeklinde sürdürülen bu yanlışlık, Türkiye Bahâîlerinin ikazı üzerine düzeltilmiştir. Kendilerine teşekkür ederim.

3) Umumî Adâlet Evi'nin seçimi üç derecelidir. Millî Ruhânî Mahfil üyeleri, dünya Bahâîleri arasından Umumî Adâlet Evi'nin dokuz kişilik üyelerini seçerler. Umumî Adâlet Evi'nin seçimleri her beş yılda bir yapılır. Bunlar Hayfa'da otururlar. *Kitabu'l-Akdes'*de bulunan "nass'ların dışında kalan her kararı vermeye ve onu yürütmeye yetkilidir. Fakat AKDES kitabındaki hiçbir hükmü değiştirmeye yetkileri yoktur... Bütün kararlarında masum (yanılmaz) olan YÜCE ADALET EVİ, dünya BAHAİ'lerinin Ruhani sığınağı, Dini ve sosyal problemlerinin tek çözücü kurumudur."[33]

Bahâîler, 1963 yılı istatistiklerine göre, dünyada 253 devlet, bölge veya adada 25000 Bahâî yerleşim yeri, 56 Millî Ruhânî Mahfil ile 6151 Mahallî Ruhânî Mahfil bulunduğunu ileri sürmüşlerdi.

Neyir Özşuca 2. baskısını 1989 yılında yaptığı *Bahai Dini* başlıklı kitabında ise, Bahai Dinine ait bazı istatistikler başlığı altında 148 Millî Ruhânî Mahfil, 32856 Mahallî Ruhânî Mahfil, 37335 dokuz kişiden az ve 112137 toplam yerleşim yeri sayısı vermişti.

Şimdi Bahâî *web site*lerinde ise, Bahâîliğin sür'atle yayıldığından bahisle dünyada 1950'lerin başlarında muhtemelen 200.000'in üstünde Bahâî var iken, bu sayının 1960'ların sonunda bir milyona; 1980'lerin sonunda dört buçuk milyonun [Hayfa Bahâî World Center'e göre 1986'da 4.739.000] ve nihayet 1990'ların ortalarında da beş milyonun üstüne çıktığı ve Millî Ruhânî Mahfil sayısının da 172'ye ulaştığı ileri sürülmekte ve ayrıca bugün 110.000 yerleşim yerinde Bahâîler'in bulunduğu ve bunun da, coğrafî yerleşim itibariyle Bahâîliğin Hıristiyanlık'tan sonra dünyanın ikinci yaygın dini olduğu anlamına geldiği iddia edilmektedir.[34]

Türkiye'de çok az sayıda Bahâî olduğu söylenmekte ise de, büyük bir gayretle, kendilerinin ayrı bir dine mensup oldukları, Bahâîliğin evrensel bir din olduğu yolunda hukukî karar istihsal

---

33 N. Özşuca, aynı eser (2.bs.), 4 [İmlâ, aynen alıntı yapılan esere aittir].

34 İdarî nizam hk. bkz. N. Özşuca, *aynı eser,* 31, 52-54, 59-60; *Bahâîliğin Birinci Yüzyılı,* 57 vd.; Huşmand Fatheazam, *Yeni Bahçe,* Çev. M. Niyazi, Adana 1977, 107; www.bahai.org ve www.tr.bahai.org sayfaları.

etme gayreti içindedirler. Meselâ Bahai Dini Cemaati Türkiye Bahaileri Ruhani Mahfili tarafından hazırlanan *Yeni Bir Yaşam Yolu* (İstanbul 1994) başlıklı tanıtım kitapçığı aynen şu ifadelerle başlamaktadır:

> BAHAİ DİNİ, tüm dünyaya yayılmış bağımsız bir DİN'dir.
>
> Tanrı tarafından gönderilen bir Peygamberi, Kutsal bir Kitabı ve yepyeni bir dünya görüşü, inanç ve öğretileri vardır.
>
> Bu nedenle, dünyada mevcut herhangi bir dinin bir mezhebi, tarikatı veya bir reform hareketi olarak düşünülmemelidir.
>
> Bahai Dünya Toplumu çeşitli ırk, din, dil ve kültürlerden gelen insanlardan oluşmaktadır.
>
> Bahai Dini'nin Peygamberi olan Hz. Bahaullah, insanlığın sevgi, birlik ve barış ortamında yaşayabilmesini sağlamak üzere, içinde bulunduğumuz çağın koşul ve gereksinimlerine uygun öğretiler getirmiştir.
>
> *"Hepiniz bir ağacın meyvaları ve bir dalın yapraklarısınız."*
>
> Hz. Bahaullah.

Bu sebepten Türkiye Bahâîleri, bu yolda alınan bilirkişi raporlarını delil olarak kullanmışlarsa da, Türk Yargıtay'ı, 13.10.1962 tarih ve Esas:1252; Sayı: 2435 numaralı kararı ile Bahâîliğin ayrı bir din olarak kabul edilemeyeceğini tescil etmiştir.

Bahâîlik, biraz sonra göreceğimiz üzere, kendine mahsus birtakım dinî hükümler ve esaslar benimsemiş olmakla beraber, bu esaslar eski dinlerden ve özellikle Yahudilik, Hıristiyanlık ve İslâmiyet'ten alınmış unsurlardır ve açıklanmaları ancak mezkûr dinlerden alınan unsurların izahı ile mümkündür. Bilhassa Şîîliğin Şeyhîlik tarikatını şekillendiren fikirler, Bahâîlik'te yeni bir kalıba sokulmuş olup kaynağını Şîîliğin *mehdî* inancından kaynaklanan bazı anlayışlara, bâtınî te'villere ve hurûfîliğe dayandırmıştır.

**GÖRÜŞLERİ**

Bahâîler, biraz önce de belirttiğimiz gibi Yahudîlik, Hıristiyanlık ve İslâmiyet'ten alınan esaslarla kendilerini ayrı bir dine mensup olarak göstermektedirler. Bahâî akîdesine göre Bahâullah Allah'ın En Yüce Zuhuru'dur, yani onun kanunları, bütün dünya içindir ve en az bin yıl süre ile yürürlükte kalmalıdır.[35]

Bahâî inancına göre Allah, zâtı ve sıfatları itibariyle birdir, tektir, eşsizdir, öncesizdir, sonsuzdur, bâkîdir, değişmezdir ve bütünüyle bilinemez ve insanın idrakinin üstündedir.

Bâb Mirza Ali Muhammed, içinde Allah'ın cemali görünen bir aynadır ve herkes O'nu orada temaşa edebilir. Nitekim *el-Beyân*'da şöyle denmektedir: "Kendilerinizi ve işlerinizi öyle birer ayna haline getirin ki, bunlarda yalnız ve yalnız sevdiğiniz güneşten başka bir şey görmeyesiniz."[36]

Ayrıca Bahâullah'a göre, Allah bir, eşsiz, sonsuz olmakla ve hiçbir şey kendisine benzememekle beraber onun vücudu emrinin *mezâhir*'ine muhtaçtır. Onun için Allah'ın zuhuru devamlıdır ve O'nun zuhurları nebîler ve resullerdir. O onlarda zuhur eder ve güneşin temiz bir aynada yansıması gibi kulları için onlarda tecellî eder.

Nitekim Bahâullah'a göre peygamberlerin iki vasfı vardır. Birincisi beşerîdir; peygamber yer, içer, uyur, hastalanır ve ölür. Diğer sıfatı ise ilâhî vasfıdır; bu sıfatla o bir anlamda Tanrı'dır. Onunla konuşulduğu zaman Tanrı ile konuşulmuş, ona secde edildiği zaman da Tanrı'ya secde edilmiş olur.

Bahâîler'e göre Hz. Âdem'den bu yana gelip geçmiş bütün nebîler ve resuller, sadece "Tanrı zuhuru" olan Bahâ'yı müjdelemek için gönderilmişlerdir; çünkü o bütün dinlerin sözünü ettiği "mev'ûd" [geleceği müjdelenen] dir. Ayrıca bütün dinler sadece Bahâ'nın görüşleri ve zuhuru için birer başlangıç olarak gönderilmişlerdir; hepsi de noksandır ve ancak Bahâ'nın gelişiyle tamamlanmıştır. Başka

---

[35] *el-Kitâbu'l-Akdes*, p. 34.

[36] Cl. Huart, "Bâb", *İA.*, II, 164.

bir ifade ile ne dinlerin ne de peygamberlerin sonu gelecektir. Nitekim o, ne Hz. Muhammed (s.a.s.) son peygamber, ne de İslâm son dindir, der. Ona göre Hz. Muhammed (s.a.s.), resullerin değil, nebîlerin sonuncusudur; çünkü Allah'ın "mürsillik" (peygamber göndericilik) sıfatı son bulmaz. Hz. Muhammed'in **"hâtemü'n-nebiyyîn" [nebîlerin sonuncusu]** olması, Allah'ın ondan sonra resuller göndermesini engellemez. Onun için Bahâ'dan sonra da peygamberler gelecektir. Ancak Bahâ'dan sonraki Tanrı zuhuru 1000 yıldan önce olmayacaktır.

Bu noktada Bahâîlik ciddî bir terminoloji hatası içindedir; çünkü ileri sürülenin aksine **nebîlik resullükten daha umumîdir. Her resul nebîdir; dolayısıyla resullüğün içinde zarurî olarak nebîlik de mevcuttur. Nübüvvet kapısı kapatılmışsa, zorunlu olarak resullük kapısının da kapatılmış olması gerekir**.

Bahâîler'e göre, Allah'ın "hâlık"[yaratan] sıfatının mevcut olmayacağı bir an düşünülemeyeceğinden dünya da "hâlık" sıfatı gibi ebedîdir. Bu bakımdan dünyanın son bulması, kıyametin kopması söz konusu değildir. Ölen herkesin kıyameti ölümüyle birlikte kopar. Onlara göre cennet, cehennem sadece birer semboldür. Cennet Tanrı'ya yolculuğu, cehennem de yokluğa gitmeyi ifade eder.

Bahâîlik'te, *el-Kitâbu'l-Akdes*'te de görüleceği üzere, bazı amelî ve şer'î hükümler de vardır. On beş yaşını bitiren her kız ve erkek Bahâî'nin yetmiş yaşına kadar Bahâîliğin şer'î hükümlerini yerine getirmesi vâcib ve farzdır. Bunlar namaz, oruç, hac, zekât, kutsal âyetlerin okunması gibi hususlardır.

Bahâîler'e göre namaz, ferdî olarak samimî bir kalble Allah'ı anmaktır. Namaz *Kitâbu'l-Akdes*'te şu ifadelerle emredilir:

" *6. Size ayetleri indiren Allah için [üç vakit] dokuz rekât namaz kılmak farz kılındı: Öğle (ez-zevâl), Sabah (el-bukûr) ve Akşam (el-âsâl)...*"

Ancak bu, bugün Bahâîlerin kıldıkları ve Namaz Levhi olarak isimlendirdikleri üç namazdan ayrıdır. Bu üç namaz şunlardır:

1) Büyük namaz: Yirmi dört saatte bir defa, Allah'a yalvarış için istek duyulduğunda kılınır.

2) Orta namaz: Her gün sabah, öğle ve akşam kılınır.

3) Küçük namaz ise bir âyetten ibaret olarak, yirmi dört saatte bir defa ve öğle vakti kılınır.

Bu üç çeşit namazdan birine karar verip kılmak kâfidir. Namaz kılmak Bahâullah'ın eserlerindeki kısımları, cümleleri, duaları okumaktan ibarettir. Bu namazların tamamı bireyseldir, cemaat ile kılınmaz. Bahailik'te cemaat ile kılınan tek namaz, cenaze namazıdır. Bahâullah'ın açıklamalarına göre cenaze namazı, sadece ölen kimse yetişkinse definden önce kılınır ve kılınırken de Kıble'ye dönmek gerekmez. Bahâîlere göre Kıble, Akkâ'da bulunan Bahâullah'ın mezarıdır.[37]

Oruç, Bahâîlerde, 19. ay olan Alâ ayında 19 gün olarak tutulur (2 Mart–21 Mart arası). Oruç, kişinin güneşin doğuşundan batışına kadar hiç bir şey yeyip-içmemesi ve kötü davranışlardan sakınmasıdır. On beş yaşından küçükler, hastalar, yolcular, ağır işlerde çalışanlar, hamileler, çocuğunu emziren anneler ile yetmiş yaşını geçmiş olanlar oruçla mükellef değildir. 21 Mart günü Oruç bayramı olup aynı zamanda Bahâî yılının ilk günüdür.[38]

Hac, yalnız erkeklere ve malî durumu müsait olanlara farzdır ve Bâb'ın Şîraz'daki evine ya da Bahâullah'ın Bağdat'ta ikamet ettiği eve yapılır. Belli zamanı ve merasimi yoktur.

Zekât, Bahâîler'de vergi olarak alınır. Bâb'ın *el-Beyân*'ına göre, sene içinde azalmaması şartı ile malların beşte birinden alınan zekât Bahâîlik'te de aynı olmakla beraber ayrıca gelirin % 19'undan ibaret "hakku'llah" denilen bir vergi vardır ve Mahfillere teslim olunur. Herkes bunu vermeye mecburdur; fakat ne ruhânî, ne cismânî otoriteler bu vergiyi tahsil için kullanabilir.[39] Ancak Bahâullah, bu-

---

[37] Hz. Bahaullah, *Kitab-ı Akdes – En Kutsal Kitap*, Ankara: Türkiye Bahaileri Ruhani Mahfili 2003, ss. 84–92, 113 vd., 156;N. Özşuca, *aynı eser*, 40 (2.bs. 19); H. Fatheazam, *aynı eser*, 152 vd.

[38] Shoghi Efendi, *Directives of the Guardian,* New Delhi, 1973, 27–28.

[39] Cl. Huart, "Bâb", *İA.,* II, 164.

nu Umumî Adâlet Evi'nin gelir kaynağı olarak başka bir şekle sokmuştur.[40]

Ayrıca her sabah ve akşam, yorgunluk vermeyecek kadar Bahâullah'ın dualarını okumak, her Bahâî için vâcibdir.

Alkollü içkiler, uyuşturucu, kumar yasaktır.[41]

Hükümetlere sadâkat esastır.[42] Ayrıca cihad da yasaktır.[43]

Evlilik, Bahâîlik'te de önemli bir müessesedir. Bâb'a göre evlenme,15 yaşından itibaren mecburîdir, ama dinî bir farz değildir. Boşanmaya iyi gözle bakılmaz; karı-kocaya anlaşmaları için bir yıl mühlet verilir; boşananlar bir aylık mühletten sonra, 19 defaya kadar barışabilirler. Dul kalanlardan erkekler 90, kadınlar 95 gün sonra tekrar evlenmeye mecburdurlar; aksi takdirde cezaya çarptırılırlar.[44] Evlilikte özel bir merasim yapılır ve Bahâullah ile Abdulbahâ'nın bu iş için yazdıkları dualar okunur.[45]

Bahâîliğe göre herkesin kendi geçimini temin etmek maksadıyla ticaretle, sanatla veya kazanç sağlayacak başka bir işle meşgul olması ibadet sayılır. Bu arada yıl içinde Bahâîler için çalışılması haram olan dokuz gün vardır:

1) 21 Mart: Nevruz Bayramı (Oruç Bayramı ve Bahâî yılbaşı);

2) 21 Nisan: Rıdvan Bayramının ilk günü (Bahâullah'ın Emrini ilânı: 21 Nisan 1863, saat: 15.00);

3) 29 Nisan: Rıdvan Bayramının dokuzuncu günü;

4) 2 Mayıs: Rıdvan Bayramının on ikinci günü;

5) 23 Mayıs: Bâb'ın emrini açıklaması (22 Mayıs 1844 güneşin batışından 2 saat 11 dakika sonra);

6) 29 Mayıs: Bahâullah'ın vefatı (1892, saat: 03.00);

---

[40] Cl. Huart, "Bahâullah", *İA.,* II, 223.

[41] J. Shepperd, *The Elements of the Bahâ'î Faith,* 70.

[42] H. Fatheazam, *aynı eser*, 170–2.

[43] *Bahâullah'ın Sesi,* çev. Mecdi İnan, İstanbul 1974, 103.

[44] Cl. Huart, "Bâb" *İA.,* II, 164.

[45] H. Fatheazam, *aynı eser*, 167–170; N. Özşuca, *aynı eser*, 42–43 (2. bs.: 20-21); Huart, "Bâb", *İA.,* II, 164.

7) 9 Temmuz: Bâb'ın öldürülmesi (1850);

8) 20 Ekim Bâb'ın doğum günü (1819);

9) 13 Kasım: Bahâullah'ın doğum günü (1817). [46]

Bunlar Bahâîliğin mübarek, ama çalışılması haram olan günleridir. Ayrıca Bahâîler, her 19 günde bir defa, toplantı yapmak zorundadırlar.[47]

Bahâîliğin ahlâkî ve içtimaî esasları, Abdülbahâ (Abbas Efendi) tarafından şu on iki başlık altında toplanmıştır:

1) İnsanlık âleminin birliği;

2) Gerçeğin araştırılması;

3) Bütün dinlerin birliği;

4) Birliği sağlamak için dinin lüzumu;

5) Din ve ilim arasındaki âhenk;

6) Kadın – erkek eşitliği;

7) Her türlü dinî, ırkî, millî, vatanî, siyasî ve benzeri taassupların insanlar arasında anlaşmazlıklara ve hattâ savaşlara sebep olduğu için terk edilmesi;

8) Dünya barışına bağlılık;

9) Genel ve mecburî öğretim;

10) Aşırı zenginlik ve fakirliği kaldırarak içtimaî meselelerin dinî esaslarla çözümlenmesi;

11) Yardımcı bir milletlerarası dilin kullanılması;

12) Milletlerarası bir mahkemenin kurulması.

Bahâî ibâdethanelerine "Meşriku'l-Ezkâr" denir.

Halen dünyanın yedi yerinde bulunan bu görkemli mâbedler dokuz cephelidir, her cephede bir kapı vardır. Bütün bu kapılar, bir kubbe altındaki merkezi bir salona açılır.

---

[46] N. Özşuca, *aynı eser,* ( 2.bs.), 22; J. Shepperd'e göre "12 Kasım", *aynı eser,* 107.

[47] Cl. Huart, *'"Bâb", İA.,* II, 164; H. Fatheazam, *aynı eser,* 128-132.

Bahâîler, Bahâîliği bu mâbedlerinin çevresinde kurdukları okullar, yetimler yurdu, çocuk yuvaları, hastaneler, turizm dernekleri ve diğer sosyal yardım kurumları ve benzeri dokuz muhtelif müessese aracılığı ile yaymaya çalışmaktadırlar.

Özellikle seher vaktinde, Tanrı'dan bağış ve yardım istenmesi için dua edilen ve diğer vakitlerde de dinî ve sosyal ihtiyaçlar için kullanılan yedi Meşriku'l-Ezkâr dünyada şu yerlerdedir:

1) Asya mâbedi Yeni Delhi, Hindistan;

2) Kuzey Amerika mâbedi Wilmette, Chicago;

3) Afrika mâbedi Kampla, Uganda;

4) Avrupa mâbedi Frankfurt, Almanya;

5) Avustralya mâbedi Sidney;

6) Orta Amerika mâbedi Panama City, Panama;

7) Pasifik mâbedi Apia, Batı Samoa.

Sekizinci mâbed, Güney Amerika'da Şili'de Santiago yakınlarında Chacabuco'ya yapılacaktır. Asya'daki Aşkâbâd mâbedi ise 1962'de depremde yıkılmış; Sovyet rejimi yeniden yapılmasına izin vermemiştir.

Yukarıda da ifade ettiğimiz gibi bu mâbedler, Bahâîliğin dünyaya yayılmasında önemli eğitim ve propaganda merkezleri görevini üstlenmiş görünmektedir. [48]

---

[48] Bahâîlik hakkında burada zikredilen eserlerden başka bkz. M. el-Bâkır el-Cidâlî, *el-Hakâiku'd-Dîniyye fi'r-Reddi ale'l-Akideti'l-Bahâiyye,* Kahire 1351; Ali Ruşdî, *el-Hukmu ale'l-Bahâiyye,* Kahire 1351; Muhibbuddin el-Hatîb, *el-Bahâiyye,* Kahire 1394; Muhammed Fadıl, *el-Hirâb fî-Sadri'l-Bahâ ve'l-Bâb,* Kahire 1329/1911; G. Townshend, *The Mission of Bahaullah,* London 1965; H. M. Balyuzi, *Bahaullah,* Oxford 1973; H. M. Balyuzi, *Abdulbahâ,* Oxford 1972; Horace Holley, *Religion for Mankind,* London 1969; Sayyid Ali Raza Naqavi, "Babism and Baha'ism", *Islamic Studies,* XIV (1975), pp. 185–217. Bahâîliğin iddiaları ile ilgili isabetli ve ilmî ölçülere dayalı bir değerlendirme için bkz. Metin Bozkuş, "Bahâîliğin Arka Planı ve Söylemi Üzerine Bir Değerlendirme (Sivas Örneği)", www.cumhuriyet.edu.tr/edergi/ (ilahiyat ), 2002, VI / 2, 139–156.

**BİBLİYOĞRAFYA**

A.B., "Millenium", *The Jewish Encyclopaedia,* VIII, 593.

Abdu'l-Bahâ, *A Traveller's Narrative Written to Illustrate the Episode of the Bâb,* Translated by Edward G. Browne, Cambridge,U.K., 1891; reprint, Amsterdam, 1975.

Abdülhamid, Muhsin, *İslâm'a Yönelen Yıkıcı Hareketler (Bâbîlik ve Bahâîliğin İçyüzü),* Çev. M. S. Yeprem-H. Güleç, Ankara 1973 (2. bs.

Ali, Shaukat, *Millenarism and Messianic Tendencies in Islamic History*, Lahore 1993.

*Bahaullah (Hz.), Bahâ'i International Community Office of Public Information-New York,* çev. Cüneyt Can, Ankara: Bahai Dini Cemaatı Türkiye Bahaileri Ruhani Mahfili 1994[2].

Bahâ'ullah, Mirza Husayn Ali, *el-Îkaan,* Farsçadan Arapçaya çev. M. Hüseyin Biçâre, Mısır 1343 (Türkçe trc.: *İkan Kitabı- Hz. Baha'u'llah'ın Kutsal Eserlerinden,* çev. Mecdettin İnan, İstanbul: Baha Basım, Dağıtım San.-Tic.A.Ş. 1991).

Bahâullah, Mirza Husayn Ali, *al-Kitâb al-Aqdas or the Most Holy Book,* Translated from the Original Arabic and Edited by Early E. Elder and William McE. Miller, Hertford: The Royal Asiatic Society 1961.

Bahâullah, *Epistle to the Son of the Wolf (Levh-i İbn Zi'b),* Translated by Shoghi Effendi, Wilmette, Illinois: Bahâ'i Publishing Trust 1988 [Türkçe çev. *Kurdunoğlu Risalesi,* çev. Mecdettin İnan, İstanbul 1976].

*Bahâullah'ın Sesi,*[*Gleannings from the Writings of Bahaullah* başlığı altında Arapça ve Farsça asıllarından İngilizceye

tercüme eden: Şevki Rabbanî; İngilizce tercümeyi Türkçeye çev. Mecdi İnan, İstanbul 1974 (İstanbul: Türkiye Baha'ileri Ruhani Mahfili 1987²)].

Balyuzi, H.M., *Abdulbaha,* Oxford 1972.

Balyuzi, H.M., *Bahaullah,* Oxford 1973.

Bausani, Alessandro, *Religion in Iran: From Zoroaster to Baha'ullah,* trans. by J.M.Marchesi, New York: Bibliotheca Persica Press 2000.

Bozkuş, Metin, "Bahâîliğin Arka Planı ve Söylemi Üzerine Bir Değerlendirme (Sivas Örneği)", www.cumhuriyet.edu.tr/edergi/ , 2002, VI/2, 139-156.

Browne, C., "Bâb-Babis", *Encyclopaedia of Religion and Ethics,* II, 299-308.

Browne, E.G. (Ed.), *A Traveller's Narrative Written to Illustrate the Episode of the Bâb*, Volume II, Cambridge 1891.

Browne, E.G., *A Year Among the Persians,* London 1893.

Browne, E.G. (Ed.), *The New History of the Bâb,* Cambridge 1893.

Browne, E.G. (Ed.), *Nuqtatu'l-Kâf* ,E.J.W.Gibb Memorial XV, Luzac, London,1910.

Browne, E.G., *Materials for the Study of the Bâbî Religion,* Cambridge 1918.

el-Cidâlî, M. el-Bâkır, *el-Hakâiku'd-Dîniyye fi'r-Reddi ale'l-Akideti'l-Bahâiyye,* Kahire 1351.

Corbin, Henry, *En Islam Iranien*, IV, Paris 1972,

Faizi, Gloria, *Bahai Dini Hakkında Açıklamalar,* çev. Suna Bozkır, İstanbul: Beşiktaş Bahaileri Ruhani Mahfili 1994.

Fığlalı, Ethem Ruhi, "Mesih ve Mehdi İnancı Üzerine (Mezhepler Tarihi Açısından Bir Bakış)" (Profesörlük Takdîm Tezi), *AÜİFD,* XXV (1981), 179–214.

Fığlalı, Ethem Ruhi, *Bâbîlik ve Bahâîlik,* Mecca 1402/1981 [Düzeltilmiş ve Genişletilmiş Yeni Baskı: *Bâbîlik ve Bahâîlik,* Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı Yay. 1994].

Fığlalı, Ethem Ruhi, "Bahâîlik", *DİA,* IV, 464–468.

Fığlalı, Ethem Ruhi, *Günümüz İslâm Mezhepleri,* İzmir: İzmir İlâhiyat Vakfı Yay. 2008.

Gobineau, Comte de, Les Religiıons et Les Philosophies dans L'Asie Centrale, 2 voşs., Paris, 1923.

Gölpınarlı, Abdulbâkî, *100 Soruda Türkiye'de Mezhepler ve Tarikatlar,* İstanbul 1969.

H. A., "Millenium", *Encyclopaedia Britannica* (England 1915), XV, 495-497.

el-Hatîb, Muhibuddin, *el-Bahâiyye,* Kahire 1394.

Holister, J. N., *The Shia of India,* London 1953.

Holley, Horace, *Religion for Mankind,* London 1969.

Holley, Horace (Ed.), *Bahai Scriptures,* Brentano's, 1923.

Huart, Cl., "Bâb", *İslâm Ansiklopedisi (İA),* II, 163-165.

Huart, Cl., "Bahâullah", *İA,* II, 223-224.

Huart, Cl., "Şeyhîler", *İA,* XI, 479-481.

Hussain, Jassim M., *The Occultation of the Twelfth Imam: A Historical Background,* Cambridge 1982.

Huşmand Fatheazam, *Yeni Bahçe,* çev. Mehmet Niyazi, Adana 1977.

Hwânsârî, *Ravzâtu'l-Cennât,* Tahran 1306/1888.

Hutter, Manfred, "Bābîs", *Encyclopedia of Religion (ER²),* Editor in Chief Lindsay Jones, USA: Macmillan Reference Thomson Gale,2005, II, 727-729.

Hutter, Manfred, "Bahâ'îs", *ER²,* II, 737-742.

İlhan, Avni, *Mehdîlik,* İzmir 1976.

Macculloch, J.A., "Eschatology", *Encyclopaedia of Religion and Ethics,* V, 373-391.

Miller, William McElwee, *Baha'ism,* Revell, New York, 1931.

Miller, William McElwee, "The Bahai Cause Today", *The Moslem World,* October, 1940.

Muhammed Fadıl, *el-Hirâb fî-Sadri'l-Bahâ ve'l-Bâb,* Kahire 1329/1911

Momen, Moojan, *An Introduction to Shi'î Islam: The History and Doctrines of Twelver Shi'îsm,* London 1985.

Naqavi, Ali Raza: "Babism and Baha'ism", *Islamic Studies,* XIV (1975), 185-217.

Özkaya, Süleyman, *Osmanlı Arşiv Belgeleri Işığında Bahâîlik Hareketi,* İzmir: Akademi Yay. 2000.

Özşuca, Neyir, *Bahai Dini,* Ankara 1967 (Ankara 1987²).

Richards, J.R., *The Religion of the Baha'is,* S.P.C.K., London, 1932.

Ruşdî, Ali, *el-Hukm alâ'l-Bahâiyye*, Kahire 1351.

Shepperd, Joseph, *The Elements of the Bahâ'i Faith,* Rockport (USA): Element Books Ltd. 1997.

Shoghi Efendi, *Directives of the Guardian,* New Delhi: Bahâî Publishing Trust 1973.

Townshend, G., *The Mission of Bahaullah,* London 1965.

Wilson, Samuel Graham, *Bahaism and Its Claims,* Revell, New York, 1915.

e-makâlât Mezhep Araştırmaları, III/2 (Güz 2010), ss. 7-144.
ISSN 1309-5803 | www.emakalat.com

# الكتاب الأقدس

## *EL-KİTĀBU'L-AKDES*

**Mirzâ Huseyin Ali Bahâ'ullah**

*Notlarla Çevirenler*

Ethem Ruhi FIĞLALI – Ramazan ŞİMŞEK

# بسمه الحاكم على ما كان و ما يكون

## Olmuş ve Olacak Her Şeyin Hâkimi olan O'nun Adıyla

١ انّ اوّل ما كتب الله على العباد عرفان مشرق وحيه ومطلع امره الّذي كان مقام نفسه في عالم الامر والخلق من فاز به قد فاز بكلّ الخير والّذي منع انّه من اهل الضّلال ولو يأتي بكلّ الاعمال. اذا فزتم بهذا المقام الاسنى والافق الاعلى ينبغي لكلّ نفس ان يتّبع ما امر به من لدى المقصود لانّهما معاً لا يقبل احدهما دون الاخر هذا ما حكم به مطلع الالهام.

**1.** Allah'ın kulları üzerine farz kıldığı ilk şey, O'nun vahyinin doğuş yeri *(maşrık)* ile gayb *(emr)* ve yaratılış *(halk)* âlemindeki[1] [nefsinin] makamını temsil eden emrinin doğuş yerini (*matla'*) tanımaktır. Kim ona tutunursa bütün iyilik ve güzellikler de ona tutunur; kim de ondan uzaklaşırsa/mahrum kalırsa, ne kadar iyi ve güzel amel işlerse işlesin, o kişi dalâlete/sapıklığa düşmüş olur. Şayet bu en kutlu makama ve bu en yüce ufka ulaşırsanız, bütün nefislerin el-Maksûd tarafından emredilenlere mutlaka uymaları gerekir; çünkü bu ikisi *(mârifet ve itâat)* birbirlerinden ayrılmaz ve biri olmaksızın diğeri kabul edilmez. İlham kaynağının hükmettiği şey, işte budur.[2]

---

[1] "Âlemu'l-emr ve'l-halk", tasavvufta önemli sayılan iki terimdir. "Âlem-i emr", görünen maddî âlemden başka âlemlere verilen isim, gayb âlemi; "âlem-i halk" ise, yaratılmışlar âlemi, beş duyu ile idrak edilen âlem, demektir.

[2] Türkiye Bahaileri Ruhani Mahfili tarafından yayımlanan Hz. Bahaullah, *Kitab-ı Akdes-En Kutsal Kitap* (Ankara: Desen Ofset A.Ş. 2003 – Bundan sonra bu kitap sadece *"Kitab-ı Akdes*" kısaltmasıyla anılacaktır)'ta bu paragraf şöyle çevrilmiştir (s.19): " Allah'ın kulları için yazdığı ilk görev, Vahyinin Doğuş Yeri ve yasalarının Kaynağı olan ve hem Emir hem de yaradılış âleminde O'nun makamını temsil eden Kimse'yi tanımaktır. Her kim bu görevi yerine getirir- →

٢ انّ الّذين اوتوا بصائر من الله يرون حدود الله السّبب الاعظم لنظم العالم وحفظ الامم والّذي غفل انّه من همج رعاع. انّا امرناكم بكسر حدودات النّفس والهوى لا ما رقم من القلم الاعلى انّه لروح الحيوان لمن في الامكان. قد ماجت بحور الحكمة والبيان بما هاجت نسمة الرّحمن اغتنموا يا اولي الالباب. انّ الّذين نكثوا عهد الله في اوامره ونكصوا على اعقابهم اولئك من اهل الضّلال لدى الغنيّ المتعال.

**2.** Allah tarafından kendilerine basîret/olayların içyüzünü görebilme ruhsatı verilmiş olanlar, Allah'ın hududunun/koyduğu hükümlerin yeryüzünü düzen içinde tutabilmek ve milletleri koruyabilmek için, en büyük sebep/en kutlu vasıta olduğunu *(es-sebebu'l-a'zam)* görürler. Bu hakikattan gāfil olanlar ise, ayak takımı ve zorbalardır. Size, nefsin ve arzuların sınırlarını/isteklerini kırmayı emrediyoruz; ama En Yüce Kalem *(el-kalemu'l-a'lâ)* tarafından yazılmış olan sınırları/hükümleri değil; çünkü onlar, bütün canlılar âleminde (*el-imkân*)[3] olanlar için, hayatın ruhudur. Hikmet ve beyân denizleri, Rahman'ın rüzgârı/esintisi ile coşup taştı. Ey akıl sâhipleri, sakın fırsatı kaçırmayın! Allah'ın emirlerini çiğneyerek *mîsâk*'ını/*ahd*'ini bozanlar ve adâletten ayrılanlar, her şeyden Müstağnî/hiçbir şeye muhtaç olmayan O Yüce varlığın huzurunda sapıklardan olacaklardır.

se, bütün iyiliklere ulaşır; ve her kim bundan mahrum kalırsa, doğru olan her ameli işlese bile, yoldan çıkmış olur. Bu en ulu makama, bu yüce ufkun zirvesine ulaşan her insanın, âlemin Maksudu olan Kimse'nin her emrine itaat etmesi gerekir. Bu iki görev birbirinden ayrılamaz. Biri olmadan diğeri kabul edilmez. İlahi İlham Kaynağı, işte böyle buyurmuştur."

[3] "el-imkân", *Kitâbu'l-Akdes*'te bütün yaratılmışlar ve içinde yaşadığımız dünya için kullanılan bir terimdir.

٣ يا ملأ الارض اعلموا انّ اوامري سرج عنايتي بين عبادي ومفاتيح رحمتي لبريّتي كذلك نزّل الامر من سمآء مشيّة ربّكم مالك الاديان. لو يجد احد حلاوة البيان الّذي ظهر من فم مشيّة الرّحمن لينفق ما عنده ولو يكون خزآئن الأرض كلّها ليثبت امراً من اوامره المشرقة من افق العناية والالطاف.

**3.** Ey insanlar! Bilin ki benim emirlerim kullarıma olan inayetimin nûru ve onların üzerindeki lûtfumun anahtarlarıdır. Aynı şekilde emir/buyruk da dinlerin maliki olan Rabbinizin dilemesi olarak semadan indirildi. Eğer içinizden biri, Rahman'ın dilemesinin dudaklarından zuhur eden sözlerin lezzetine erecek olsaydı, hemen nesi var nesi yoksa, hattâ bütün bir yeryüzünün hazineleri bile olsa, tamamen O'nun inâyet ve lütuf ufuklardan parlayan emirlerinden bir tekini bile yerine getirmiş olmak için infak ederdi!

٤ قل من حدودي يمرّ عرف قميصي وبها تنصب اعلام النّصر على القنن والاتلال. قد تكلّم لسان قدرتي في جبروت عظمتي مخاطباً لبريّتي ان اعملوا حدودي حبّاً لجمالي طوبى لحبيب وجد عرف المحبوب من هذه الكلمة الّتي فاحت منها نفحات الفضل على شأن لا توصف بالاذكار. لعمري من شرب رحيق الانصاف من ايادي الالطاف انّه يطوف حول اوامري المشرقة من افق الابداع.

**4.** De ki: Koyduğum kurallardan gömleğimin hoş kokusu[4] yayılır ve onlarla zafer sancakları dağlara ve tepelere dikilir. Kudret dilim, azametime yaraşır bir biçimde kullarıma der ki: "Cemâlim aşkına emirlerime uyunuz/emirlerimle amel ediniz!" Seven kimseye ne mutlu! O, sözcüklerle vasıflandırılamayacak bir halde, kendisinden yüceliğin kokularının ortaya çıktığı bu kelimeden sevgilinin kokusunu bulmuştur. Ömrüme yemin ederim ki, lütuflarla dolu olan ellerimden insaf ve adâlet şarabını içen kişi, [yoktan] yaratılmış âlemin ufkunda parlayan emirlerimin etrafında tavaf eder.

---

[4] "Burada Kuran ve Tevrat'taki Yusuf'un hikâyesi ima edilmektedir. Bu hikâyede, ağabeyleri tarafından babaları Yakup'a getirilen Yusuf'un gömleği, Yakup'un uzun süredir kayıp olan sevgili oğlunun tanımasını sağlamıştır. Hoş kokulu *"gömlek"* benzetmesi, Allah'ın Mazharının ve Vahyinin tanınmasına atıf olarak Bahaî Eserlerinde sık sık kullanılmaktadır…" Bkz. *Kitab-ı Akdes*, 151, n.1.

٥ لا تحسبنّ انّا نزّلنا لكم الاحكام بل فتحنا ختم الرّحيق المختوم باصابع القدرة والاقتدار يشهد بذلك ما نزّل من قلم الوحي تفكّروا يا اولي الافكار.

**5.** Sanmayın ki biz size sadece emirler/hükümler indirdik; fakat daha ziyade kudret ve iktidarın parmaklarıyla mühürlenmiş olan (Kevser/Seçkin) şarabın mührünü açtık.[5] Vahiy kaleminden inzâl edilmiş olan her şey buna şehâdet eder. Ey akıl sahipleri [bunu bir] düşünün!

٦ قد كتب عليكم الصّلوة تسع ركعات لله منزل الايات حين الزّوال وفي البكور والاصال. وعفونا عدّة اخرى امراً في كتاب الله انّه لهو الامر المقتدر المختار. واذا اردتم الصّلوة ولّوا وجوهكم شطري الاقدس المقام المقدّس الّذي جعله الله مطاف الملأ الاعلى ومقبل اهل مدآئن البقآء ومصدر الامر لمن في الارضين والسّموات. وعند غروب شمس الحقيقة والتّبيان المقرّ الّذي قدّرناه لكم انّه لهو العزيز العلاّم

**6.** Size ayetleri indiren Allah için [üç vakit] dokuz rekât namaz kılmak farz kılındı: Öğle (*ez-zevâl*), Sabah (*el-bukûr*) ve Akşam (*el-âsâl*). Sizi, Allah'ın Kitâbı'ndaki diğer birtakım emirler-den/namazlardan muaf tuttuk.[6] Muhakkak ki emredici, kudretli,

---

[5] *Kitab-ı Akdes*'e göre (151–2, n.2), "Şarap ve sarhoş edici diğer içkilerin kullanımı Kitab-ı Akdes'te yasaklanmıştır. 'Şarap'ın ruhani huşunun nedeni gibi mecazi bir anlamda kullanılmasına, sadece Hz. Bahaullah'ın Vahyinde değil, İncil'de, Kuran'da ve eski Hindu geleneklerinde de rastlanmaktadır. Örneğin Kuran'da doğru yolda olanlara '*seçkin mühürlü şarap*'tan içecekleri vaat edilmektedir. Hz. Bahaullah Levihlerinde '*seçkin Şarap*'ı, 'misk kokulu rayihası bütün yaratıkların üzerine' esen Kendi Vahyi ile özdeşleştirmektedir. Bu '*Şarabın*' '*mührünü söktüğünü*', böylece şimdiye kadar bilinmeyen ruhani gerçekleri açıkladığını ve bu şaraptan kana kana içenlerin, '*ilahî birlik ışığının parıltılarını görmelerini*' ve '*Allah'ın Kitaplarının özünde yatan temel amacı kavramalarını*' sağladığını belirtmektedir. Hz. Bahaullah dualarından birinde, *'Sen'den başka herkesi unutmaları ve Emrine hizmet etmek için kalkmaları ve sevginde sabit olmaları için Rahmetinin seçkin Şarabını'* inananlara versin diye Allah'a yalvarmaktadır."

[6] Bahâullah, İslâm ulemâsı tarafından *Kur'ân-ı Kerîm*'e göre beş vakit olduğu kabul edilen namazların sayısını üç vakit olarak belirlemiştir. Ayrıca burada zikredilen *"Kitâbullah"*tan kasıt *"el-Kitâbu'l-Akdes"*tir. *Kitab-ı Akdes*'in **"Hz. Bahaullah Tarafından Nazil Olunan ve Kitab-ı Akdes'e Ek Nitelikteki Bazı Yazılar"** başlıklı bölümünde "Hz. Bahaullah tarafından Kitab-ı Akdes'ten sonra nazil edilen birçok Levih, En Kutsal Kitap'ın hükümlerine ek →

muhtar/dilediği gibi davranan, ancak O'dur. Namaz kılmak istediğiniz zaman yüzlerinizi, Allah'ın yüce melekler *(el-mele'u'l-âlâ)* için tavaf yeri, sonsuzluk diyarının halkı için kabul mekânı ve nihayet dünyadakiler ve göklerdekiler için emir kaynağı kıldığı mukaddes makamın en kutsalı olan Bana doğru ( *şatrî*) çevirin. Ve hakikat ve beyan güneşi battığında da [yüzlerinizi] sizin için takdir ettiğimiz Makama çevirin.[7] Şüphesiz çok güçlü ve çok bilen, ancak O'dur.

---

nitelikte bölümler içermektedir. Bunların en önemlileri *Tablets of Baha'u'llah revealed after the Kitab-i-Aqdas* isimli kitapta yayınlanmıştır. Bu bölümde İşrakat Levhi'nden bir alıntı yer almaktadır. Aynı şekilde, Sorular ve Cevaplar bölümünde sözü edilen üç Namaz'ın ve Kitab-ı Akdes'te bahsedilen Cenaze Namazı'nın metinleri de burada yeniden yayınlanmaktadır" dendikten sonra büyük, orta ve küçük namazların vakitleri ve kılınış şekilleri anlatılır (81–92). Yine yukarıda sözü edilen SORULAR ve CEVAPLAR (SC) bölümünde ise namazla ilgili olarak 63, 65, 66. soru ve cevaplarda aynen şu ifadelere yer verilmektedir: "**63. Soru:** *Kitab-ı Akdes'te dokuz rekâttan oluşan ve öğle, sabah ve akşam vakti kılınması gereken namaz emredilmiştir. Ancak Namaz Levhi* (şimdi kılınan üç Namazı içeren Levih'tir) *bundan farklı gibidir.* **Cevap:** Kitab-ı Akdes'te indirilen, değişik bir Namaz ile ilgilidir. Birkaç yıl önce, Kitab-ı Akdes'in, o Namazın da içinde bulunduğu bazı yasaları hikmet nedeniyle ayrı olarak kaydedildi ve saklanması ve korunması için diğer kutsal yazılarla birlikte gönderildi. Daha sonra bu üç Namaz indirildi. **65. Soru:** *Namaz Levh'inde üç namaz indirilmiştir; üçünün de kılınması gerekli midir, yoksa değil midir?* **Cevap:** Bu üç namazdan birinin kılınması emredilmiştir; hangisi kılınırsa kılınsın, yeterli olacaktır. **66. Soru:** *Sabah namazı için alınan aptes öğle vakti için kılınacak namaz için geçerli midir? Aynı şekilde öğle vakti alınan aptes akşam için de geçerli midir?* **Cevap:** Aptes, kılınacak Namaz'a aittir ve her namaz için tekrarlanmalıdır (113–114).

[7] Browne (*The Journal of the Royal Asiatic Society* (JRAS), 1889, p. 973) bunun Bahâullah'ın o sıralarda bulunduğu Akka'yı işaret ettiğini düşünür. Ama aynı zamanda Bahâîlerin ibadet ederken Bahâullah bizzat nerede ise ona dönmeleri anlamına da gelebilir. O öldüğü zaman, yani hakikat ve beyan güneşi battığında onun yerine gelecek şahsa dönmeleri gerekir. Krş. Bkz. Elder and Miller (Trans.), *al-Kitâb al-Aqdas or The Most Holy Book,* London: The Royal Asiatic Society 1961, 25, n.1. *Kitab-ı Akdes*'in notlar bölümünde namaz ve kıble ile ilgili bu ayet hakkında özetle şu bilgiler verilir (152–155, n.3-8): Bu ayette söz edilen dokuz rekât namazın yerini daha sonra nazil edilen üç tür namaz almıştır (Büyük-Orta ve Küçük). Ayrıca sözü edilen "fazla namazlardan muaf tutulma" meselesi, Bab'ın *Beyan* kitabında emrettiği bir günün öğle satından ertesi günün öğle saatına kadar bir defa kılınması gereken on dokuz rekâtlık namazın ilgasıdır. Keza Bab'a göre kıble, Allah'ın göstereceği kimsedir. Bahaullah da vefatından sonra Akka'daki kabrini kıble olarak tayin etmiştir. Yerine geçen büyük oğlu Abdülbaha, bu makamı, yani bu "Kutsal Nokta"yı, *"aydınlık makam", "Mele-i Âlâ'nın tavaf ettiği yer"* olarak tanımlamıştır.

٧ كلّ شيء تحقّق بامره المبرم اذا اشرقت من افق البيان شمس الاحكام لكلّ ان يتّبعوها ولو بامر تنفطر عنه سموات افئدة الاديان. انّه يفعل ما يشآء ولا يسئل عمّا شآء وما حكم به المحبوب انّه لمحبوب ومالك الاختراع. ان الّذي وجد عرف الرّحمن وعرف مطلع هذا البيان انّه يستقبل بعينيه السّهام لاثبات الاحكام بين الانام طوبى لمن اقبل وفاز بفصل الخطاب.

**7.** Her şey onun kesin emrine göre gerçekleşir. Ahkâm güneşi beyan ufkunu aydınlattığı zaman, diğer dinlerin esaslarından farklı bile olsa [dinlerin kalplerinin semalarını yaran bir emir bile olsa] , herkesin ona [bu beyanlara] uyması gerekir.[8] O dilediğini işler ve o sevgili, dilediğinden de, hükmettiği şeylerden de sorgulanamaz. Şüphesiz o, kesinlikle sevgilidir ve yarattıklarının malikidir. Kim Rahmân'ın güzel kokusunu *('arf)* koklar ve bu beyanın doğup-yükseldiği yeri/kaynağını bilirse, ahkâmın insanlar arasında gerçek kılınması için atılan okları bizzat gözleri ile görecektir. Ne mutlu bu hitaba erişen ve sözün doğrusunu ayırabilene!

٨ قد فصّلنا الصّلوة في ورقة اخرى طوبى لمن عمل بما امر به من لدن مالك الرّقاب. قد نزّلت في صلوة الميّت ستّ تكبيرات من الله منزل الايات. والّذي عنده علم القرآئة له ان يقرء ما نزّل قبلها والاّ عفا الله عنه انّه لهو العزيز الغفّار.

**8.** Biz namazı başka bir yazıda/*Levh*'te uzun uzadıya açıkladık. Kendilerine kulların Maliki tarafından emredilenleri işleyenlere ne mutlu! Ayetlerin indiricisi olan Allah tarafından cenaze namazı için altı tekbîr[9] indirilmiştir. Okumayı bilen birinin daha önce indirilmiş ayetlerden herhangi birini okuması câizdir. Ancak Allah okuma bilmeyeni, affetmiştir. Şüphesiz mutlak güçlü, günahları bağışlayıcı, ancak O'dur.

---

[8] *Kitab-ı Akdes*'e göre (21), "Her şey O'nun karşı konulmaz buyruğuyla var olmuştur. Hükümlerim beyan ufkumdan güneş gibi her göründüğünde, buyruğum her dinin göğünün yarılmasına neden olsa bile, herkes tarafından sadakatle itaat edilmelidir."

[9] Bahâîlik'te namazlar ferdîdir/bireyseldir. Cemaat ile kılınan tek namaz, cenaze namazıdır. Bahâullah'ın açıklamalarına göre cenaze namazı, sadece ölen kimse yetişkinse definden önce kılınır ve kılınırken de Kıble'ye dönmek gerekmez. Bahâîlere göre Kıble, Akkâ'da bulunan Bahâullah'ın mezarıdır. Krş. *Kitab-ı Akdes*, 84–92, 113 vd., 156. İslâm'da "Allahu Ekber" demek, "tekbîr" getirmektir. Bahâîler ise, "Allahu Ekber" yerine "Allahu Ebhâ" (Allah en muhteşem/Nurlular Nurlusu Allah) sözünü kullanırlar.

٩ لا يبطل الشّعر صلوتكم ولا ما منع عن الرّوح مثل العظام وغيرها البسوا السّمّور كما تلبسون الخزّ والسّنجاب وما دونهما انّه ما نهي في الفرقان ولكن اشتبه على العلمآء انّه لهو العزيز العلاّم.

**9.** Kıldan yapılmış elbiseler giymek namazı bozmadığı gibi, kemik [kemikten yapılmış düğmeleri bulunan] ve benzeri cansız/ruhsuz nesneleri giymek de yasak değildir. Kunduz/ipekli, sincap derisi ve bu ikisine benzer şeyler giydiğiniz gibi samur da giyebilirsiniz.[10] Aslında bunlar *Furkân*(*Kur'ân*)'da yasaklanmamıştı. Ancak bilginler bu hususlarda şüpheye düşmüşlerdir. Muhakkak ki mutlak güçlü, her şeyi bilen ancak O'dur.

١٠ قد فرض عليكم الصّلوة والصّوم من اوّل البلوغ امراً من لدى الله ربّكم وربّ ابآئكم الاوّلين. من كان في نفسه ضعف من المرض او الهرم عفا الله عنه فضلاً من عنده انّه لهو الغفور الكريم. قد اذن الله لكم السّجود على كلّ شيء طاهر ورفعنا عنه حكم الحدّ في الكتاب انّ الله يعلم وانتم لا تعلمون. من لم يجد المآء يذكر خمس مرّات بسم الله الاطهر الاطهر ثمّ يشرع في العمل هذا ما حكم به مولى العالمين. والبلدان الّتي طالت فيها اللّيالي والايّام فليصلّوا بالسّاعات والمشاخص الّتي منها تحدّدت الاوقات انّه لهو المبيّن الحكيم.

**10.** Namaz ve oruç, bülûğa ermenizin[11] ilk gününden itibaren size, Rabbiniz ve atalarınızın da Rabbi olan Allah tarafından farz kılındı. Hastalık veya yaşlılıktan dolayı kendisinde zayıflık ve düşkünlük hisseden kimseyi Allah lûtfuyla bağışlamıştır. Şüphesiz bağışlaması çok olan, karşılıksız veren ancak O'dur. Allah temiz olan her şey üzerine secde etmenize izin vermiştir. Ve biz de *Kitâb* (*Kur'ân*)'ın bu konudaki hükmünü kaldırdık. Şüphesiz Allah bilir siz bilmezsiniz. (Abdest için) Su bulamayan kişi, beş defa " En Temizlerin En Temizi Allah'ın Adıyla" der ve sonra ibadetine başlar.[12] Âlemlerin

---

[10] "Bazı eski Dinlerde, bazı hayvanların kürklerinin giyilmesinin veya kişinin üzerinde belirli eşyalar bulundurmasının namazı geçersiz kıldığı kabul edilirdi. Hz. Bahaullah burada Hz. Bab'ın Arapça Beyan'da bu tür şeylerin namazı bozmadığına ilişkin beyanını teyit etmektedir." Bkz. *Kitab-ı Akdes,* 156, n.12.

[11] Bahâî inancına göre bülûğ/ergenlik yaşı, "hem erkekler ve hem de kadınlar için on beş"tir. Bkz. *Kitab-ı Akdes,* 102, SC 20; 157,n.13.

[12] Bu hususlarda *Kitab-ı Akdes*'in açıklamaları özetle şöyledir (157–8): "Hz. Bab, Beyan'ında inananlara secde ederken alınlarını cam yüzeylere koymalarını istemişti. İslâm'da da secde ile ilgili bazı kısıtlamalar getirilmişti. Hz. Bahaullah →

Mevlâsı'nın hükmü, budur. Onlar, günler ve gecelerin uzun olduğu ülkelerde, namazları saat ve zaman belirleyen nesneleri kullanarak kılsınlar. Şüphesiz her şeyi açıklayan ve her şeyi hikmetle yaratan ancak O'dur.

١١ قد عفونا عنكم صلوة الايات اذا ظهرت اذكروا الله بالعظمة والاقتدار انّه هو السّميع البصير. قولوا العظمة لله ربّ ما يرى وما لا يرى ربّ العالمين.

**11.** Sizi "ayetler namazı"ndan affettik.[13] Böyle bir durum olursa, azamet ve kudretle Allah'ı zikredin. Muhakkak ki her şeyi duyan, her şeyi gören ancak O'dur. "Azamet, görünen ve görünmeyenlerin Efendisi, âlemlerin rabbi olan Allah'a aittir" deyin.

١٢ كتب عليكم الصّلوة فرادى قد رفع حكم الجماعة الاّ في صلوة الميّت انّه لهو الامر الحكيم.

**12.** Namaz size bireysel olarak farz kılındı. Cenaze namazı hariç cemaatla namazın hükmü kaldırıldı.[14] Muhakkak ki emreden, her şeyi hikmetle yaratan ancak O'dur.

١٣ قد عفا الله عن النّسآء حين ما يجدن الدّم الصّوم والصّلوة ولهنّ ان يتوضّأن ويسبّحن خمساً وتسعين مرّة من زوال إلى زوال سبحان الله ذي الطّلعة والجمال هذا ما قدّر في الكتاب ان انتم من العالمين.

**13.** Allah kadınları, aybaşı hallerinde, oruç tutmaktan ve namaz kılmaktan muaf tutmuştur.[15] Bu durumda onların abdest almaları ve tam öğle vaktinden (zeval) ertesi gün öğle vaktine kadar doksan beş defa "Dolunay gibi parlak ve güzel olan Allah her şeyden münezzehtir" (*sübhânallahi zî't-tal'ati ve'l-cemâl)* demeleri gerekir. Eğer bilenlerden iseniz, Kitâb'da[16] takdir edilen budur.

---

bu tür kısıtlamaları kaldırmakta ve basitçe "temiz olan herhangi bir yüzey" demektedir… Aptes ellerin ve yüzün yıkanmasından oluşmaktadır…".

[13] "Âyetler namazı"ndan kasıt, deprem, güneş ve ay tutulmaları ve benzeri korkutucu tabîat olayları üzerine nafile olarak kılınan namazlardır. Bahaullah bu namazın kılınması hükmünü kaldırmıştır. Bir Bahai bunun yerine, "Azamet, görünen ve görünmeyenin Efendisi ve varlık âleminin Rabbi olan Allah'ındır" diyebilir. Ancak bu zorunlu değildir." Krş. *Kitab-ı Akdes,* 110, SC 51, 52; 158, n.18.

[14] Krş. *Kitab-ı Akdes,* 158, n.12; 118, SC 85.

[15] Krş. *Kitab-ı Akdes,* 159, n.20.

[16] *Kitâb*'dan kasıt, *Kitâbu'l-Akdes*'tir.

١٤ ولكم ولهنّ في الاسفار اذا نزلتم واسترحتم المقام الامن مكان كلّ صلوة سجدة واحدة واذكروا فيها سبحان الله ذي العظمة والاجلال والموهبة والافضال والّذي عجز يقول سبحان الله انّه يكفيه بالحقّ انّه لهو الكافي الباقي الغفور الرّحيم. وبعد اتمام السّجود لكم ولهنّ ان تقعدوا على هيكل التّوحيد وتقولوا ثماني عشرة مرّة سبحان الله ذي الملك والملكوت كذلك يبيّن الله سبل الحقّ والهدى وانّها انتهت إلى سبيل واحد وهو هذا الصّراط المستقيم. اشكروا الله بهذا الفضل العظيم. احمدوا الله بهذه الموهبة الّتي احاطت السّموات والارضين. اذكروا الله بهذه الرّحمة الّتي سبقت العالمين.

**14.** Yolculuklarınız sırasında durduğunuz ve güvenli bir yerde konakladığınız zaman, erkekler ve kadınların kılamadıkları namazların her biri yerine sadece, "Azamet, celâl, bağış ve fazilet sahibi Allah her şeyden münezzehtir" *(subhânallahi zî'l-'azameti ve'l-iclâli ve'l-mevhibeti ve'l-efdâl)* diyerek bir defa secde etmeleri yeterlidir. Bunu bilmeyenler ise, sadece *"subhânallah/Allah'ı tesbîh ederim"* der ve bu da kesin olarak yeter.[17] Şüphesiz ki her şeye yeterli, varlığı ebedî, çok bağışlayan, çok esirgeyen/merhametli olan, ancak O'dur. Secdeler tamamlandıktan sonra sizler (erkekler) ve kadınlar, diz çökerek/bağdaş kurarak *(heykelu't-tevhîd)* [18] yere oturmalı ve on sekiz defa "Mülkün ve melekûtun sahibi olan Allah her şeyden münezzehtir" *(subhânallahi zî'l-mulki ve'l-melekût)* demelisiniz. İşte Allah hak ve hidayet yolunu böylece açıklar ve kuşkusuz bu da bir tek yola ulaşır ki, o da işte bu Doğru Yol *(es-sirâtu'l-mustakîm)*'dur. Bu büyük lütfundan dolayı Allah'a şükredin! Gökleri ve yerleri kaplayan bu bağışından dolayı Allah'a hamd edin! Âlemleri saran bu rahmetinden dolayı Allah'ı çok anın!

١٥ قل قد جعل الله مفتاح الكنز حبّي المكنون لو انتم تعرفون. لولا المفتاح لكان مكنوناً في ازل الازال لو انتم توقنون. قل هذا لمطلع الوحي ومشرق الاشراق الّذي به اشرقت الافاق لو انتم تعلمون. انّ هذا لهو القضآء المثبت وبه ثبت كلّ قضآء محتوم.

---

17 Krş. *Kitab-ı Akdes,* 160, n.21; 102, SC 21, 22;112, SC 58 - 61.

18 "Heykelu't-tevhîd"in, bacaklardan birini alta alarak diz çökme ya da bağdaş kurma şeklinde yere oturma biçimi olduğu söylenir.

**15.** De ki: “Allah benim gizli aşkımı hazinenin anahtarı kıldı;[19] keşki kavrayabilseniz. Eğer anahtar olmasaydı, o (bu hazine) ezelden bu yana hep gizli kalacaktı; keşki kesinlikle inanabilseniz.” De ki: “Bu (anahtar) , vahyin doğup yükseldiği ve ufukları aydınlatan nurların doğup parladığı yerdir; keşki bilebilseniz. Bu, gerçekten kesinleşmiş bir hükümdür ve her kesinleşmiş hüküm onunla vücut bulur.

**١٦** يا قلم الاعلى قل يا ملأ الانشآء قد كتبنا عليكم الصّيام ايّاماً معدودات وجعلنا النّيروز عيداً لكم بعد اكمالها كذلك اضآئت شمس البيان من افق الكتاب من لدن مالك المبدء والمآب. واجعلوا الايّام الزّآئدة عن الشّهور قبل شهر الصّيام انّا جعلناها مظاهر الهآء بين اللّيالي والايّام. لذا ما تحدّدت بحدود السّنة والشّهور ينبغي لاهل البهاء ان يطعموا فيها انفسهم وذوي القربى ثمّ الفقرآء والمساكين ويهلّلنّ ويكبّرنّ ويسبّحنّ ويمجّدنّ ربّهم بالفرح والانبساط. واذا تمّت ايّام الاعطآء قبل الامساك فليدخلنّ في الصّيام كذلك حكم مولى الانام. ليس على المسافر والمريض والحامل والمرضع من حرج عفا الله عنهم فضلاً من عنده انّه لهو العزيز الوهّاب.

**16.** Ey Yüce Kalem [*kalemu’l-a‘lâ*][20] de ki: Ey yaratılmışlar topluluğu! Size sayılı günlerde oruç tutmanızı farz kıldık ve orucu tamamladıktan sonra Nevrûz’u da size bayram kıldık.[21] İşte beyân güneşi, başlangıcın ve dönüşün/sonun Maliki olanın katından gelen Kitab’ın ufkundan böylece doğmuş oldu. Aylardan artan günleri[22] oruç ayının öncesi günler olarak yerleştirin; çünkü biz onları geceler ile gündüzler arasında “el-hê” ( الهاء )’nin[23] tezahürleri/tecellileri kıldık. İşte bu sebepten bu beş gün, yıl ve aylarla sınırlandırılmadı. Dolayısıyla Bahâ ehlinin bu günlerde kendilerini ve

---

[19] Krş. *Kitab-ı Akdes,* 161–2, n. 23.

[20] *Kitab-ı Akdes*’e göre (162, n.24), “ ‘Kalem-i Âlâ’, ‘Yüce Kalem’ ve ‘En Yüce Kalem’, Hz. Bahaullah’a yapılan atıflar olup, Allah’ın Kelâmı’nı İndiren olma işlevini göstermektedir.”

[21] Krş. *Kitab-ı Akdes,*163, n.26.

[22] Bahâî takvimine göre yeni yıl Nevrûz günü, 21 Mart’ta başlar ve yıl, her biri 19 gün olan 19 aydan oluşur. Buna göre yıl, 19x19= 361 gündür. İşte yılı tamamlamak için gereken günler Oruç ayının önüne eklenir. Krş. *Kitab-ı Akdes,* 164, n. 27.

[23] Ebced hesabına göre Arapça’daki “hê” harfinin sayısal değeri 5’tir. İşte bu beş gün, Bahâîlere göre oruç öncesi dinlenme ve başkalarına iyilikle davranma ve yardım günleridir. Krş. *Kitab-ı Akdes,* 165, n. 28, 29.

yakınlarını, sonra da fakirleri ve yoksulları (miskîn) doyurmaları ve sevinç ve mutlulukla Rablerini t e h l î l,[24] t e k b î r,[25] t e s b î h[26] ve t e m c î d[27] etmeleri gerekir. Oruca başlamadan önceki yardım günleri tamamlandığında hemen oruca başlasınlar. İnsanların Mevlâsının hükmü işte şudur: Yolcuya, hastaya, hamileye, çocuk emziren kadına oruç sorumluluğu yoktur.[28] Allah onları Kendi katından lütuf ve keremi ile oruçtan muaf tutmuştur. Şüphesiz mutlak güçlü, çok bağış yapan/çok lütufta bulunan, ancak O'dur.

**١٧ هذه حدود الله الّتي رقمت من القلم الاعلى في الزّبر والالواح. تمسّكوا باوامر الله واحكامه ولا تكونوا من الّذين اخذوا اصول انفسهم ونبذوا اصول الله ورآئهم بما اتّبعوا الظّنون والاوهام. كفّوا انفسكم عن الاكل والشّرب من الطّلوع الى الافول ايّاكم ان يمنعكم الهوى عن هذا الفضل الّذي قدّر في الكتاب.**

**17.** Bunlar, Allah'ın En Yüce Kalemi ile kitaplarda ve levhlerde yazılmış hükümleridir. Allah'ın emirlerine ve hükümlerine sımsıkı yapışın. Sakın birtakım sanılara ve kuruntulara uyup Allah'ın muhkem hükümlerini *(usûl)* bir yana bırakarak kendi geleneklerinizin arkasına düşmeyin. Güneşin doğuşundan batışına kadar yemek ve içmekten uzak durun. Nefsinizin sizi Kitâb'da yazılmış bulunan bu lütuftan mahrum kılmamasına dikkat edin!

**١٨ قد كتب لمن دان بالله الدّيّان ان يغسل في كلّ يوم يديه ثمّ وجهه ويقعد مقبلاً الى الله ويذكر خمساً وتسعين مرّة الله ابهى كذلك حكم فاطر السّماء اذ استوى على اعراش الاسمآء بالعظمة والاقتدار. كذلك توضّأوا للصّلوة امراً من الله الواحد المختار.**

[24] "Tehlîl", Kelime-i Tevhîd'i, yani *"Lâilâhe illallah"* sözünü söylemektir.
[25] "Tekbîr", "Allahu Ekber" sözünü söylemektir.
[26] "Tesbîh", Allah'ı tenzîh ve takdîs etmektir.
[27] "Temcîd", Allah'ı yüceltme demektir.
[28] Krş. *Kitab-ı Akdes,* 165, n.30, 31.

**18**. Deyyân[29] olan Allah'a inanan kimsenin, her gün ellerini ve sonra yüzünü yıkaması ve yüzü Allah'a dönük oturarak[30] doksan beş defa "Allahu Ebhâ" [*Allah en Muhteşem/Allah Nurlular Nurlusu*] diye zikretmesi farz kılındı.[31] Semâyı yaratıp şekil veren, esmânın arşları üzerine azamet ve kudretle istivâ ederken işte böyle buyurdu. Aynı şekilde Tek ve Muhtar/Dilediği şekilde davranan Allah'tan bir emir olarak namaz için abdest alın.[32]

**١٩** قد حرّم عليكم القتل والزّنا ثمّ الغيبة والافترآء اجتنبوا عمّا نهيتم عنه في الصّحآئف والالواح.

**19.** Size adam öldürme ve zinâ; sonra dedi-kodu ve iftira da haram kılınmıştır.[33] Öyle ise kitaplarda ve levhlerde yasaklanmış olduğunuz şeylerden sakının.

**٢٠** قد قسّمنا المواريث على عدد الزّآء منها قدّر لذرّيّاتكم من كتاب الطّآء على عدد المقت وللازواج من كتاب الحآء على عدد التّآء والفآء وللابآء من كتاب الزّآء على عدد التّآء والكاف وللامّهات من كتاب الواو على عدد الرّفيع وللاخوان من كتاب الهآء عدد الشّين وللاخوات من كتاب الدّال عدد الرّآء والميم وللمعلّمين من كتاب الجيم عدد القاف والفآء كذلك حكم مبشّري الّذي يذكرني في اللّيالي والاسحار. انّا لمّا سمعنا ضجيج الذّرّيّات في الاصلاب زدنا ضعف ما لهم ونقصنا عن الاخرى انّه لهو المقتدر على ما يشآء يفعل بسلطانه كيف اراد.

---

29 "Deyyân", "Kulun fiiline göre hak ettiği ceza veya mükâfatı hakkıyla veren" anlamında esmâ-i hüsnâdandır.

30 Pek muhtemelen Bahâullah'ın bulunduğu yer kastedilmektedir.

31 *Kitab-ı Akdes*'e göre (166, n. 33), " 'Allahu Ebha', 'Allah Nurlular Nurlusudur' anlamına gelen Arapça bir deyimdir. Bu deyim Allah'ın İsm-i Âzamı'nın bir şeklidir (bkz.n.137). İslâm'da Allah'ın birçok isminin arasında bir tanesinin en büyük olduğuna dair bir hadis vardır; ancak, bu İsm-i Âzam'ın kimliği saklıydı. Hz. Bahaullah İsm-i Âzam'ın 'Baha' olduğunu teyit etmiştir. 'Baha' kelimesinin değişik biçimleri de İsm-i Âzam olarak kabul edilmektedir. Sekreteri, Hz. Şevki Efendi adına şu açıklamayı yapmaktadır: İsm-i Âzam Hz. Bahaullah'ın ismidir. 'Ya Baha'ul-Ebha', 'Ey Nurlular Nurlusunun Nuru!' anlamına gelen bir selamdır. Her ikisi de Hz. Bahaullah'a yapılan atıflardır. İsm-i Âzam'dan, Hz. Bahaullah'ın Allah'ın İsm-i Âzam'ı ile göründüğü kastedilmektedir. Başka bir deyişle, Hz. Bahaullah Allah'ın yüce Mazharıdır. 'Allahu Ebha' selamı Hz. Bahaullah'ın Edirne'deki sürgün dönemi sırasında benimsenmiştir...".

32 Krş. *Kitab-ı Akdes,* 167, n.34.

33 Krş. *Kitab-ı Akdes,* 167–8, n. 35, 36, 37.

**20.** Biz mirası,[34] "zê = الزاء"[35] sayısına göre (yedi sınıfa) taksim ettik: Buna göre "el-makt = المقت "[36] miktarı (540) hisseden "tâ = الطاء"[37] kadarı (9) soyunuza/çocuklarınıza; "tê= التاء" ve "fâ = الفاء"[38] miktarı (480) hisseden "hâ = الحاء"[39] kadarı (8) kocalara veya karılara; "tê" ve "kêf = الكاف "[40] miktarı (420) hisseden "zê = الزاء" kadarı (7) babalara; "er-refî' =الر فيع"[41] miktarı (360) hisseden "vav = الواو"[42] kadarı (6) annelere; "şîn =الشين"[43] miktarı (300) hisseden "hê =الهاء"[44] kadarı (5) erkek kardeşlere; "râ =الراء" ve "mîm =الميم"[45] miktarı (240) hisseden "dâl = الدال"[46] kadarı(4) kız kardeşlere; "kaf =القاف" ve "fê =الفاء"[47] miktarı (180) hisseden "cim =الجيم"[48] kadarı(3) öğretmenlere ayrılmıştır. Geceleri ve seherleri Beni zikreden Mübeşşirim/Müjdecim işte böyle hükmetti.[49] Muhakkak ki Biz, henüz sülblerde bulunan zürriyetin

---

[34] Mirasla ilgili Bahaî kuralları, sadece kişinin bir vasiyetname bırakmadan ölmesi halinde uygulanır. Aslında her Bahaînin vasiyetname yazması farzdır. Miras hk. bkz. *Kitab-ı Akdes,* 54/109; 138-141; 95 vd.;169, n.38-41.

[35] Ebced Hesabına Göre Sayısal Değeri: 7.

[36] Ebced Hesabına Göre Sayısal Değeri: 540.

[37] Ebced Hesabına Göre Sayısal Değeri: 9.

[38] Ebced Hesabına Göre Sayısal Değeri: 480.

[39] Ebced Hesabına Göre Sayısal Değeri: 8.

[40] Ebced Hesabına Göre Sayısal Değeri: 420.

[41] Ebced Hesabına Göre Sayısal Değeri: 360.

[42] Ebced Hesabına Göre Sayısal Değeri: 6.

[43] Ebced Hesabına Göre Sayısal Değeri: 300.

[44] Ebced Hesabına Göre Sayısal Değeri: 5.

[45] Ebced Hesabına Göre Sayısal Değeri: 240.

[46] Ebced Hesabına Göre Sayısal Değeri: 4.

[47] Ebced Hesabına Göre Sayısal Değeri: 180.

[48] Ebced Hesabına Göre Sayısal Değeri: 3.

[49] Bahâullah burada Bâb tarafından belirlenen miras hukukunun esaslarını aktarmakta ve sayılar / rakamlar yerine Arap alfabesinin harflerini ve sayısal değerlerin hesaplanacağı kelimeleri kullanmaktadır. Miras taksiminin esası, ölen kişinin mirası, eşit olmayan dokuz hisseye bölünür. İki hisse cenaze masrafları için kullanılır ve kalan miktar mîrasçılar arasında aşağıdaki ölçüler dâhilinde taksim edilir:

(1) Çocuklara ......................... 9 / 42 ....veya..... 540 / 2520
(2) Kocalara veya Karılara........ 8 / 42 ....veya..... 480 / 2520
(3) Babalara ........................... 7 / 42 ....veya..... 420 / 2520
(4) Annelere ........................... 6 / 42 ....veya..... 360 / 2520
(5) Erkek Kardeşlere................ 5 / 42 ....veya..... 300 / 2520
(6) Kız Kardeşlere ................... 4 / 42 ....veya..... 240 / 2520
(7) Öğretmenlere ..................... 3 / 42 ....veya..... 180 / 2520

Ayrıca buradaki "Mubeşşir", Bahâullâh'ın gelişini müjdeleyen Bâb'dır.

(doğmamış çocukların) feryadını işitince, onların hisselerini diğerlerininkini azaltarak ikiye katladık.[50] Şüphesiz dilediği her şeyi yapmaya mutlak muktedir olan, nasıl isterse öyle yapan ancak O'dur.

**٢١ من مات ولم يكن له ذرّيّة ترجع حقوقهم الى <u>بيت العدل</u> ليصرفوها امنآء الرّحمن في الايتام والارامل وما ينتفع به جمهور النّاس ليشكروا ربّهم العزيز الغفّار.**

**21.** Ardında zürriyet/çoluk-çocuk bırakmadan ölen birinin hakları, Rahmân'ın Emînleri bu terekeyi çok güçlü *('Azîz)* ve çok bağışlayıcı *(Ğaffâr)* olan Rablerine şükretmeleri için yetimlere, dul kadınlara ve halkın büyük çoğunluğunun yararına harcasınlar diye Adâlet Evi'ne (*Beytu'l-'Adl*) kalır.[51]

**٢٢ <u>والّذي له ذرّيّة ولم يكن ما دونها</u> عمّا حدّد في الكتاب يرجع الثّلثان ممّا تركه الى الذّرّيّة والثّلث الى بيت العدل كذلك حكم الغنيّ المتعال بالعظمة والاجلال.**

**22.** Çocukları olan, ama Kitâb'da yazılı olanlardan başka mirasçısı bulunmayan kimsenin bıraktıklarının üçte ikisi mirasçılarına, üçte biri de Adâlet Evi'ne kalır. Azamet ve Celâl ile donanmış olan Kendi Kendine Yeten Yüceler Yücesi *(Ğaniyyu'l-Müteâl)*, böyle hükmetti.[52]

**٢٣ والّذي لم يكن له من يرثه وكان له ذو القربى من ابنآء الاخ والاخت وبناتهما فلهم الثّلثان والاّ للاعمام والاخوال والعمّات والخالات ومن بعدهم وبعدهنّ لابنآئهم وابنآئهنّ وبناتهم وبناتهنّ والثّلث يرجع إلى مقرّ العدل امراً في الكتاب من لدى الله مالك الرّقاب.**

---

[50] Bahâullah, henüz doğmamış çocukların mirastan yeterince pay alamayacakları yolundaki itirazları işitince, çocukların paylarını artırdı ve diğerlerininkini azalttı. O burada onların paylarının ne kadar olacağını belirtmez, fakat bu nispetler, *Soru ve Cevap* başlıklı Farsça bir kitapta verilmiştir. Bkz. Elder and Miller, *aynı eser*, 30, n.1. Ayr. krş. *Kitab-ı Akdes,* 96 vd.

[51] Krş. *Kitab-ı Akdes,* 172, n. 42.

[52] Krş. *Kitab-ı Akdes,* 97, SC 7; 172, n. 43.

**23.** Kendisinin (belirtilen varislerden bir) vârisi yoksa, ama erkek ve kız kardeşin erkek çocukları ve bunların kız çocukları/yeğenleri gibi akrabaları varsa, onlara mirasın üçte ikisi verilir. Aksi halde miras, üçte iki olarak amcalara ve dayılara, halalara ve teyzelere; onlardan sonra da onların oğullarına ve kızlarına verilir. Kalan üçte bir de, Varlığın Sahibi olan Allah'ın Kitâbı'ndaki emrine uygun olarak Adâlet Evi'ne ayrılır.

**٢٤من مات ولم يكن له احد من الّذين نزّلت اسمآئهم من القلم الاعلى ترجع الاموال كلّها الى المقرّ المذكور لتصرف فيما امر الله به انّه لهو المقتدر الامّار.**

**24**. Ölen, ama isimleri En Yüce Kalem tarafından bildirilenler arasında olan bir hısım ve akrabaya sâhip olmayan kimsenin bütün varlığı, Allah'ın emrine göre harcanmak üzere anılan Makarr'a *(Adâlet Evi)* kalır. Şüphesiz O, her şeyi kolayca yaratma gücüne sahiptir, emredendir.

**٢٥ وجعلنا الدّار المسكونة والالبسة المخصوصة للذّريّة من الذّكران دون الاناث والورّاث انّه لهو المعطي الفيّاض.**

**25.** Ölen kişinin oturduğu evi ve özel elbiselerini, kızlarına ve diğer vârislerine değil, sadece soyundan gelen erkek çocuklarına ait kıldık.[53] Şüphesiz çok bereketli, bol bol veren ancak O'dur.

**٢٦ انّ الّذي مات في ايّام والده وله ذرّيّة اولئك يرثون ما لابيهم في كتاب الله اقسموا بينهم بالعدل الخالص كذلك ماج بحر الكلام وقذف لئالي الاحكام من لدن مالك الانام.**

**26.** Babasının sağlığında ölen bir erkek evlâdın çocukları varsa, bunlar babalarının mal varlığına Allah'ın Kitâbı'ndaki ölçülere göre mîrasçı olurlar. Mirası, onların arasında tam bir adâletle paylaştırın.[54] Bundan dolayı kelâm denizi dalgalandı ve yaratılmışların Sâhibi'nin katından gelen hüküm incileri karaya vurdu.

---

[53] Burada anılan terekenin erkek soyuna tahsisinin ayrıcalığı ve hükmün isabeti hakkındaki açıklamalar için bkz. *Kitab-ı Akdes,* 106, SC 34, 37; 115, SC 72; 173, n. 44.

[54] Krş. *Kitab-ı Akdes,* 111, SC 54; 174, n. 45.

٢٧ والّذي ترك ذرّيّة ضعافاً سلّموا ما لهم الى امين ليتّجر لهم الى ان يبلغوا رشدهم او الى محلّ الشّراكة ثمّ عيّنوا للامين حقّاً ممّا حصل من التّجارة والاقتراف.

**27.** Eğer geride zayıf ve küçük/reşit olmayan mirasçılar kalmışsa, onların malları büluğ çağına erişinceye kadar kendileri adına ticaret yapması için bir yed-i emîne/güvenilir kişiye veya bir ticarî şirkete teslim edilir. Sonra yed-i emîne, yaptığı ticaret ve elde ettiği kazançtan belli bir miktar verilir.

٢٨ كلّ ذلك بعد ادآء حقّ الله والدّيون لو تكون عليه وتجهيز الاسباب للكفن والدّفن وحمل الميّت بالعزّة والاعتزاز كذلك حكم مالك المبدء والمآب.

**28.** Bu işlerin hepsi/miras taksimi, ancak Hukukullah/Allah'ın hakkı ödendikten, ölenin borçları temizlendikten, cenazenin kefenlenmesi, gömülmesi, izzet ve saygı ile taşınması gibi bütün defin giderleri karşılandıktan sonra yerine getirilir.[55] Mebde'[Başlangıç] ve Meâd[Son]'ın Sâhibi'nin hükmü işte böyledir.

٢٩ قل هذا لهو العلم المكنون الّذي لن يتغيّر لانّه بدء بالطّآء المدلّة على الاسم المخزون الظّاهر الممتنع المنيع. وما خصّصناه للذّرّيّات هذا من فضل الله عليهم ليشكروا ربّهم الرّحمن الرّحيم. تلك حدود الله لا تعتدوها باهوآء انفسكم اتّبعوا ما امرتم به من مطلع البيان. والمخلصون يرون حدود الله مآء الحيوان لاهل الاديان ومصباح الحكمة والفلاح لمن في الارضين والسّموات.

**29.** De ki: Kesinlikle değişmeyecek olan gizli ilim *(el-ilmu'l-meknûn)* işte budur; çünkü gizli/mahzûn, açık/zâhir, maddeten ve manen benzeri bulunmayan/mümtenî', ulaşılması mümkün olmayan/menî' İsim'e delâlet eden "tâ = الطاء" [56] ile başlar. Özellikle kuşaklara/zürriyete tahsis ettiğimiz miras, onların Rahman ve Rahîm olan Rablerine şükretmeleri için Allah'ın bir lütfudur. Bunlar Allah'ın hudududur/kanunudur. Kendi hevâ ve heveslerinize kanarak

---

[55] Bu hususlardaki açıklamalar için bkz. *Kitab-ı Akdes,* 174, n. 47.

[56] Sayısal değeri 9. "Dokuz" aynı zamanda *bahâ*'nın sayısal değerine eşittir: b = (ب) 2,+ h = (ه) 5+ â = (ا) 1,+' = (ء) 1 = 9. Diğer taraftan Bab'ın miras taksiminde kullanılan sayıların, Allah'ın izhar edeceği/göstereceği Kimse'nin, dolayısıyla Bahaullah'ın, tanınmasına yardımcı olmayı amaçlayan bir önem taşıdığı hakkındaki açıklamalrı için bkz. *Kitab-ı Akdes,* 175, n. 48.

onları bozmayın. Beyanın doğuş yeri/kaynağı *(matla'u'l-beyân)*[57] tarafından emredilen bu kurallara uyun. İçtenlikle inananlar *(el-muhlisûn),* Allah'ın buyurduğu emirler ve yasakları, bütün din mensupları için âb-ı hayat (hayat suyu); dünyalardakiler ve semâlardakiler için de hikmet ve kurtuluş nuru/lambası olarak görürler.

٣٠ قد كتب الله على كلّ مدينة ان يجعلوا فيها بيت العدل ويجتمع فيه النّفوس على عدد البهآء وان ازداد لا بأس ويرون كانّهم يدخلون محضر الله العليّ الاعلى ويرون من لا يرى وينبغي لهم ان يكونوا امنآء الرّحمن بين الامكان ووكلآء الله لمن على الارض كلّها ويشاوروا في مصالح العباد لوجه الله كما يشاورون في امورهم ويختاروا ما هو المختار كذلك حكم ربّكم العزيز الغفّار. ايّاكم ان تدعوا ما هو المنصوص في اللّوح اتّقوا الله يا اولي الانظار.

**30.** Allah her şehir halkına orada bir Adâlet Evi (*Beytu'l-'Adl*) kurmalarını ve Baha sayısı kadar insanın orada toplanmalarını emretmiştir; [58] ama sayı fazla olursa da bir mahzuru yoktur. Onlar (oraya adım atınca) kendilerini sanki Yüceler Yücesi Allah'ın huzuruna giriyormuş gibi görürler. Ve O'nu, görülmeyeni görürler. Onların, varlık âlemi arasında Rahmân'ın emîn kulları ve bütün yeryüzündekiler için de Allah'ın vekilleri olmaları gerekir. Ve onlar, kendiişleri hakkında yaptıkları gibi Allah'ın rızası için O'nun kullarının menfaatları konusunda da istişarelerde bulunurlar ve kendileri için seçilmiş/tercih edilmiş olanı da seçerler.[59] Çok güçlü ve çok bağışlayıcı olan Rabbinizin hükmü işte budur. Levh'de yazılı olanları sakın göz ardı etmeyin. Ey nazar/akıl sahipleri Allah'a saygısızlık etmekten sakının!

---

[57] "Beyanın doğuş yeri/kaynağı" *(matla'u'l-beyân)* ile Bahâullah'ın kastedildiği açıktır. Belki o (Bahâullah), bu ifade ile Bâb'ın kitabı *el-Beyân*'ın kaynağının kendisi olduğunu ima etmektedir. Bkz. Elder and Miller, *aynı eser*, 31, n. 2.

[58] Her şehirde ( *bahâ'* nın sayısal değeri olan) dokuz veya daha fazla kişiden oluşan bir *Adâlet Evi* bulunmalı; "bunun mensupları kendilerini Allah'ın yeryüzündeki mümessilleri ve vekilleri olarak görmeli ve kendilerine tevdi edilen emaneti kamu yararına kullanma yolunda çalışmalıdırlar." Bkz. E.G. Brown, *JRAS,* October 1889, p. 974'ten Elder and Miller, *aynı eser*, 31, n. 3. Esasen Bahâullah da "…hem Yüce Adalet Evi'ni hem de Mahalli Adalet Evlerini emretmiştir…". Bkz. *Kitab-ı Akdes,* 175–6, n. 49, 50.

[59] Yüce Adalet Evi'nin, Milli Ruhani Mahfillerin ve Mahalli Ruhani Mahfillerin genel yetkileri ve görevleri, istişare ve diğer hususlar Bahâullah ve Abdulbahâ'nın eserlerinde, Şevki Efendi'nin de mektuplarında açıklanmıştır. Bkz. *Kitab-ı Akdes,* 176–7, n. 51, 52.

٣١ يا ملأ الانشآء عمّروا بيوتاً باكمل ما يمكن في الامكان باسم مالك الاديان في البلدان وزيّنوها بما ينبغي لها لا بالصّور والامثال. ثمّ اذكروا فيها ربّكم الرّحمن بالرّوح والرّيحان الا بذكره تستنير الصّدور وتقرّ الابصار.

**31.** Ey insanlar! Bütün dinlerin sahibinin adına, ülkelerde, imkânlar ölçüsünde mükemmel evler/mabedler imar ve inşa edin ve onları, resimler ve heykellerle değil, onlara yaraşır biçimde süsleyin. Sonra onların içinde Rahmân olan Rabbinizi, canlı ve coşkun bir şekilde zikredin/anın. Şüphesiz gönüllerin nuru ve gözlerin süruru, ancak O'nun zikriyle mümkündür/O'nu anmakla gerçekleşir.

٣٢ قد حكم الله لمن استطاع منكم حجّ البيت دون النّسآء عفا الله عنهنّ رحمة من عنده انّه لهو المعطي الوهّاب.

**32.** Allah, içinizden, kadınlar dışında, gücü yeten erkeklere (Kutsal) Ev'e haccı farz kılmıştır.[60] Allah, katından bir rahmet olarak kadınları bundan bağışlamıştır. Şüphesiz kesintisiz veren, karşılıksız bağışlayan ancak O'dur.

٣٣ يا اهل البهآء قد وجب على كلّ واحد منكم الاشتغال بامر من الامور من الصّنآئع والاقتراف وامثالها وجعلنا اشتغالكم بها نفس العبادة لله الحقّ تفكّروا يا قوم في رحمة الله والطافه ثمّ اشكروه في العشيّ والاشراق. لا تضيّعوا اوقاتكم بالبطالة والكسالة واشتغلوا بما ينتفع به انفسكم وانفس غيركم كذلك قضي الامر في هذا اللّوح الّذي لاحت من افقه شمس الحكمة والتّبيان. ابغض النّاس عند الله من يقعد ويطلب تمسّكوا بحبل الاسباب متوكّلين على الله مسبّب الاسباب.

**33.** Ey Bahâîler! Sizlerden her birinizin sanayi, ticaret ve benzeri işlerden biriyle uğraşmanız gerekir/vâcibdir.[61] Sizlerin bu işlerle uğraşmanızı, Hak Teâlâ'ya ibadetinizle aynı ayarda kıldık. Ey millet! Allah'ın rahmetini ve lütfunu düşünün de sonra O'na akşam ve seher vakti şükredin. Sakın vakitlerinizi aylaklıkla ve tembellikle

---

[60] Bahâilik'te hac ve şartları hk. bkz. *Kitab-ı Akdes,* 99, SC 10; 104, SC 25, 29; 178, n. 54, 55.

[61] Kişilerin çalışma zorunluluğu, dilencilik ve yoksullukla ilgili bkz. *Kitab-ı Akdes,* 179, n. 56; 224, n.162.

boşa harcamayın/ziyan etmeyin. Kendinizin ve başkalarının yararına olacak işlerle uğraşın. İşte hüküm, Hikmet ve Açıklama/Tibyân Güneşi'nin ufkundan parlayan bu Levh'de böylece yazılmıştır. Allah katında en sevimsiz insan, ( hiçbir şey yapmadan) oturan ve istekte bulunandır/dilenendir. Bütün sebeplerin yaratıcısı Allah'a tevekkül ederek sebeplerin ipine sımsıkı sarılın.

**٣٤ قد حرّم عليكم تقبيل الايادي في الكتاب هذا ما نهيتم عنه من لدن ربّكم العزيز الحكّام. ليس لاحد ان يستغفر عند احد توبوا الى الله تلقآء انفسكم انّه لهو الغافر المعطي العزيز التّوّاب.**

**34.** Allah bu kitapta el öpmeyi size haram kılmıştır. Bu husus, mutlak güçlü ve mutlak egemen olan Rabbiniz tarafından yasaklanmıştır. Kimse kimseden (günahları için) bağışlanma dileyemez.[62] Kendiniz için doğrudan Allah'a tövbe edin; çünkü mutlak bağışlayan, kesintisiz veren, çok güçlü ve tövbeleri kabul eden ancak O'dur.

**٣٥ يا عباد الرّحمن قوموا على خدمة الامر على شأن لا تأخذكم الاحزان من الّذين كفروا بمطلع الايات. لمّا جآء الوعد وظهر الموعود اختلف النّاس وتمسّك كلّ حزب بما عنده من الظّنون والاوهام.**

**35.** Ey Rahman'ın kulları! Hemen Emr'in hizmetine koşun ki, ayetlerin doğup yükseldiği yeri inkâr edenlerin sebep olacakları üzüntüler sizi yakalamasın. Va'ad geldiği ve Mev'ûd (Va'ad Edilen Kimse) da zuhur ettiği zaman, insanlar ihtilâfa düştüler ve her hizip/millet kendi zanlarına ve kuruntularına sarıldılar.

**٣٦ من النّاس من يقعد صفّ النّعال طلباً لصدر الجلال قل من انت يا ايّها الغافل الغرّار. ومنهم من يدّعي الباطن وباطن الباطن قل يا ايّها الكذّاب تالله ما عندك انّه من القشور تركناها لكم كما تترك العظام للكلاب. تالله الحقّ لو يغسل احد ارجل العالم ويعبد الله على الادغال والشّواجن والجبال والقنان والشّناخيب وعند كلّ حجر وشجر ومدر ولا يتضوّع منه عرف رضآئي لن يقبل ابداً هذا ما حكم به مولى الانام. كم من عبد اعتزل في جزآئر الهند ومنع عن نفسه ما احلّه الله له وحمل الرّياضات والمشقّات**

[62] El öpme ve bir kimseden bağışlanma dileme hk. bkz. *Kitab-ı Akdes,* 180-1, n. 57, 58.

ولم يذكر عند الله منزل الايات. لا تجعلوا الاعمال شرك الآمال ولا تحرموا انفسكم عن هذا المآل الّذي كان امل المقرّبين في ازل الازال. قل روح الاعمال هو رضآئي وعلّق كلّ شيء بقبولي اقرئوا الالواح لتعرفوا ما هو المقصود في كتب الله العزيز الوهّاب. من فاز بحبّي حقّ له ان يقعد على سرير العقيان في صدر الامكان والّذي منع عنه لو يقعد على التّراب انّه يستعيذ منه الى الله مالك الاديان.

**36.** İnsanlar arasında ayakkabılıkta oturduğu halde evin en iyi köşesini arzu eden vardır.[63] Ona de ki: "Ey kibirli, kendini beğenmiş *(el-ğarrâr)*[64] gafil! Sen kim oluyorsun ki!" Onlardan biri de bâtın/derûni bilgiye ve bâtının bâtını/derûni bilginin içindeki daha derûni bir bilgiye sahip olduğunu ileri sürer. De ki: "Ey yalancı! Allah'a and olsun ki, senin sahip olduğun şey, kabuktan başka bir şey değildir; çünkü biz, köpeklere kemiklerin bırakılışı gibi, sana da ancak onu (kabukları) bıraktık." Hak olan Allah'a and olsun ki, böyle biri yeryüzündeki bütün insanların ayaklarını yıkasa ve Allah'a ormanların içinde, yemyeşil vadilerde, dağlarda, tepebaşlarında, zirvelerde, her bir taşın, bir ağacın ve bir toprak parçasının yanında ibadet etse bile, o kimseden Benim rızamın kokusu yayılmıyorsa, onun hiçbir şeyi asla kabul edilmez. İnsanlığın Rabbi'nin *(Mevlâ'l-Enâm)* hükmü işte budur. Hind adalarında inzivaya çekilen ve Allah'ın helâl saydığı nimetleri kendisi için haram sayan ve pek çok riyazata ve zorluklara katlanan nice kullar vardı; ama ayetleri indiren Allah katında onların hiçbirinin isimleri anılmadı. İşlerinizi/'amellerinizi emellerin/arzuların ortağı kılmayın ve ta ezelden beri mukarrabînin/seçilmişlerin de emeli olan bu amacı/emeli kendinize haram saymayın. De ki: İşlerin/'amellerin özü, Benim rızamdır ve her şey Benim kabulüme bağlıdır. Bu sebepten çok güçlü ve karşılıksız nimetler veren Allah'ın kitaplarındaki maksadın ne oldu-

---

[63] O dönemlerde bir eve veya odaya girileceği zaman halk ayakkabılarını çıkararak kapının önüne ya da yanına koyardı. Bu sebepten dolayı "ayakkabılık" *(saffu'n-ni'âl),* bir oturma meclisinin en alt düzeyine, kapıya en yakın sırasına verilen isimdir. Buralarda oturanlardan bazıları, ev sahibi ya da meclisin en üst düzeydeki kişisi tarafından, içeriye ve üst sıralara çağırılmayı beklerler.

[64] "el-ğarrâr / الغرا ر" Arapçada "aldatıcı, hilekâr, baştan çıkaran, müfsit" anlamlarına gelir. Fakat "ğurûr / الغرور" Farsçada, tıpkı Türkçedeki gibi "gurur, kibir, iftihar" anlamlarına gelir. Muhtemelen Bahâullah burada kelimeyi Farsça anlamında kullanmış görünüyor.

ğunu anlayıp öğrenmeniz için Levh'leri okuyun. Benim sevgime erişen bir kişi, imkânlar âleminin başköşesindeki som altından divana oturmaya hak kazanır. Benim sevgimden uzak kılınmış kişi ise, toprak üzerinde otursa bile onun şerrinden dinlerin maliki olan Allah'a sığınılır.[65]

٣٧ من يدّعي امراً قبل اتمام الف سنة كاملة انّه كذّاب مفترٍ نسئل الله بان يؤيّده على الرّجوع ان تاب انّه هو التّوّاب وان اصرّ على ما قال يبعث عليه من لا يرحمه انّه شديد العقاب. من يأوّل هذه الاية أو يفسّرها بغير ما نزّل في الظّاهر انّه محروم من روح الله ورحمته الّتي سبقت العالمين. خافوا الله ولا تتّبعوا ما عندكم من الاوهام اتّبعوا ما يأمركم به ربّكم العزيز الحكيم. سوف يرتفع النّعاق من اكثر البلدان اجتنبوا يا قوم ولا تتّبعوا كلّ فاجر لئيم. هذا ما اخبرناكم به اذ كنّا فى العراق وفى ارض السّرّ وفى هذا المنظر المنير.

**37.** Kim tam tamına bin yıl tamam olmadan "Emr" olduğunu ileri sürerse, o kişi kesinlikle müfteri bir yalancıdır.[66] Allah'tan, onun tövbe ederek bu yalanından dönmesine yardımcı olmasını dileriz. Şüphesiz O, tövbeleri kabul edendir. Eğer bu iddiasında ısrar ederse, ona merhamet etmeyen biri gönderilir. Şüphesiz O, cezalandırma hususunda çok şiddetlidir. Kim bu ayeti te'vîl eder veya indirildiği zahirî anlamının dışında bir yorumda bulunursa, Allah'ın ruhundan ve O'nun âlemleri kaplayan rahmetinden mahrum kalır. Allah'tan korkun ve sizi çepeçevre sarmış kuruntulara uymayın. Mutlak güçlü ve hikmet sahibi olan Rabbinizin size emrettiklerine sıkı sıkıya uyun. Pek çok ülkeden bir sürü gürültü çıkarılacak ve şamatada bulunulacaktır. Ey halkım, bundan sakının ve aşağılık günahkârların hiçbirine uymayın. Biz Irak'ta, Sır Ülkesi'nde *(arzu's-*

---

65 Bu ayetle ilgili notlar için bkz. *Kitab-ı Akdes,* 182, n. 59, 60, 61.

66 "Emr", Arapçada emir, buyruk, iş, durum anlamlarına gelir. Bahâîlerce kendi dinleri veya davaları için de kullanılır. Buradaki anlam şudur: Bin yıldan önce "emr" olduğunu, yani Allah'tan doğrudan bir vahiy –aldığını- (krş. *Kitab-ı Akdes,* 30) iddia eden bir kimse, sahte bir peygamberdir. Herhangi bir kimsenin birkaç yıl sonra yeni bir zuhur iddiasıyla ortaya çıkmasını ve "bin yıl" ifadesine bin gün veya başka bir anlam verilerek yorumlanması önlemek için Bahâullah, kelimelerin zahirî anlamının doğru anlam/ifade olduğu hususunda ısrar etmektedir. Bkz. Elder and Miller, *aynı eser,* 34, n. 2. Ayr. krş. *Kitab-ı Akdes,* 183, n. 62.

*sırr)* ve bu Aydınlık Manzara/Nurlu Nokta'da *(el-manzaru'l-munîr)* yaşarken size haber verdiklerimiz işte budur. [67]

**٣٨ يا اهل الارض اذا غربت شمس جمالي وسترت سماء هيكلي لا تضطربوا قوموا على نصرة امري وارتفاع كلمتي بين العالمين. انّا معكم في كلّ الاحوال وننصركم بالحقّ انّا كنّا قادرين. من عرفني يقوم على خدمتي بقيام لا تقعده جنود السّموات والارضين.**

**38.** Ey dünyalılar! Cemalimin güneşi battığı[68] ve vücudumun seması (gözlerinizden) gizlendiği zaman, sakın ıstırap çekmeyin. Emrimin yardımına koşun ve sözlerimin âlemlerde yüceltilmesi için çalışın. Biz her durumda sizinle beraberiz ve size Hak ile yardım edeceğiz; çünkü biz buna muktedir olanlardanız. Beni tanıyan/bilen kimse, göklerin ve yerlerin ordularının bile durduramayacağı bir şevkle hizmetime koşsun.

**٣٩ انّ النّاس نيام لو انتبهوا سرعوا بالقلوب الى الله العليم الحكيم. ونبذوا ما عندهم ولو كان كنوز الدّنيا كلّها ليذكرهم مولاهم بكلمة من عنده كذلك ينبّئكم من عنده علم الغيب في لوح ما ظهر في الامكان وما اطّلع به الاّ نفسه المهيمنة على العالمين. قد اخذهم سكر الهوى على شأن لا يرون مولى الورى الّذي ارتفع ندآئه من كلّ الجهات لا اله الاّ انا العزيز الحكيم.**

**39.** İnsanlar uykudadırlar. Şayet uyanmış olsalardı, bütün kalpleriyle her şeyi bilen, hikmet sahibi olan Allah'a koşarlardı. Ve onlar dünyanın bütün hazinelerine bile sahip olsalar, sırf Mevlâlarının onları kendinden bir kelime ile dahi olsa anması karşılığında, her şeyi bir tarafa atarlardı. Böylece O, size, Levh'de, gayb ilminden imkânlar dünyasında zuhûr eden ve ancak bizzat âlemleri görüp gözeten Kendisinin muttalî olduğu bilgileri haber vermektedir. Ken-

---

67 Bahâullah, kardeşi Subh-i Ezel ile beraber, 1852'den Edirne'ye sürgüne gönderildikleri 1863 yılına kadar Bağdat'ta idiler. Burada Bağdat'a "arzu's-sır = sır ülkesi" sözüyle atıfta bulunulmaktadır; çünkü kendisinin bir sır olarak sakladığı yeni bir zuhur oluşu Bağdat'ta ifşa edilmişti. Sonra 1868'te o ve taraftarları Akka'ya gönderildiler. Buna da "bu Aydınlık Manzara/Nurlu Nokta" demektedir. Bkz. Elder and Miller, *aynı eser*, 34, n. 4. Kısaca, " *'Sır Diyarı'* Edirne'ye işaret etmektedir ve *'bu Nurlu Nokta'* Akka'ya yapılan bir atıftır." *Kitab-ı Akdes,* 183, n. 63.

68 Yani "öldüğüm (Bahâullah) zaman".

dilerini hevâ ve heves sarhoşluğunun esir aldığı kimseler ise, bütün yaratılmışların, âlemlerin Efendisi *(Mevlâ)*'nin her taraftan yükselen, " Azîz ve Hakîm olan Benden başka ilâh yoktur" (*Lâ İlâhe illâ Ene'l-Azîz'ul-Hakîm*) nidalarını görmezler, duymazlar.

**٤٠ قل لا تفرحوا بما ملكتموه في العشيّ وفي الاشراق يملكه غيركم كذلك يخبركم العليم الخبير. قل هل رأيتم لما عندكم من قرار او وفآء لا ونفسي الرّحمن لو انتم من المنصفين. تمرّ ايّام حيوتكم كما تمرّ الارياح ويطوى بساط عزّكم كما طوي بساط الاوّلين. تفكّروا يا قوم اين ايّامكم الماضية واين اعصاركم الخالية طوبى لايّام مضت بذكر الله ولاوقات صرفت في ذكره الحكيم. لعمري لا تبقى عزّة الاعزّآء ولا زخارف الاغنيآء ولا شوكة الاشقيآء سيفنى الكلّ بكلمة من عنده انّه لهو المقتدر العزيز القدير. لا ينفع النّاس ما عندهم من الاثاث وما ينفعهم غفلوا عنه سوف ينتبهون ولا يجدون ما فات عنهم في ايّام ربّهم العزيز الحميد. لو يعرفون ينفقون ما عندهم لتذكر اسمآئهم لدى العرش الا انّهم من الميّتين.**

**40.** De ki: Akşamleyin sahip olduğunuz şeye sevinmeyin. Sabahleyin ona sizden başkası sahip olabilir. Her şeyi bilen ve her şeyden haberdar olan size böylece haber veriyor. De ki: Sahip olduklarınızın kalıcı olduğunu veya size bağlı kalacaklarını biliyor musunuz? Hayır. Rahman olan nefsime and içerim ki, keşke insaf sahibi ve doğrulardan olsaydınız. Hayatınızın günleri rüzgâr gibi geçiyor. Öncekilerin defterlerinin dürülüşü gibi, sizin de defterleriniz/anlı şanlı izzet ve ihtişamınız dürülecektir. Ey millet! Geçen günlerinizin, geçmiş yüzyıllarınızın nerede ve ne olduğunu bir düşünün! Allah'ın zikri ile geçen günlere ve Hakîm olan O'nun zikrine harcanan vakitlere ne mutlu! Hayatıma and içerim ki, ne güçlülerin gücü, ne zenginlerin gösterişi ve ne de azgınların/şakîlerin tantanaları kalacaktır. Bunların hepsi de O'nun tek bir sözü ile yok olup gidecektir. Şüphesiz O, her şeyi kolaylıkla yaratır, mutlak güçlüdür, her şeye gücü yetendir. İnsanlara sahip oldukları dünyevî şeyler hiçbir fayda sağlamaz. Onlar kendilerine fayda veren şeyler hususunda da gaflete düşmüşlerdir. Onlar yakında uyanacaklar ve çok güçlü ve övülmeye/yüceltilmeye en lâyık olan Rablerinin kendilerine dünya hayatında verdiklerinden kaçırdıkları şeyleri bulamayacaklardır. İşte bu günlerin değerini bilselerdi, 'Arş katında isimlerinin anılması için ellerinde ne varsa hepsini de infak ederler, bağışlarlardı. Ancak ne var ki onlar ölülerdendir.

٤١ من النّاس من غرّته العلوم وبها منع عن اسمي القيّوم واذا سمع صوت النّعال عن خلفه يرى نفسه اكبر من نمرود قل اين هو يا ايّها المردود تالله انّه لفي اسفل الجحيم. قل يا معشر العلمآء اما تسمعون صرير قلمي الاعلى واما ترون هذه الشّمس المشرقة من الافق الابهى الى م اعتكفتم على اصنام اهوآئكم دعوا الاوهام وتوجّهوا الى الله مولاكم القديم.

**41.** İnsanlar arasında ilmin kendisini gururlandırıp kibre sevkettiği ve böylece Benim Kayyûm *(varlığı hiçbir şeye bağlı olmayan/daim diri ve ayakta)* olan ismimden mahrum kalanlar vardır. İşte böyle biri, ne zaman arkasından gelen bir ayak sesi duysa, kendisini Nemrut'tan daha büyük olarak düşünür. De ki: "Ey reddedilmiş! Hani nerede o (Nemrut)?" Allah'a and olsun ki, şimdi o cehennemin dibindedir. De ki: "Ey bilginler topluluğu/ulemâ! Benim En Yüce Kalemimin (yazarken çıkardığı cızırtılı) sesini duymuyor musunuz? En değerli/muhteşem *(el-ebhâ')* ufku üzerinden doğan şu güneşi görmüyor musunuz? Daha ne zamana kadar hevâ ve heveslerinizin putlarına tapınıp duracaksınız? Vehimlerinizi/ kuruntularınızı terk edin ve Kadîm Mevlânız olan Allah'a yönelin!"

٤٢ قد رجعت الاوقاف المختصّة للخيرات الى الله مظهر الايات ليس لاحد ان يتصرّف فيها الاّ بعد اذن مطلع الوحي ومن بعده يرجع الحكم الى الاغصان ومن بعدهم الى بيت العدل ان تحقّق امره في البلاد ليصرفوها في البقاع المرتفعة في هذا الامر وفيما امروا به من لدن مقتدر قدير. والاّ ترجع الى اهل البهآء الّذين لا يتكلّمون الاّ بعد اذنه ولا يحكمون الاّ بما حكم الله في هذا اللّوح اولئك اولياء النّصر بين السّموات والارضين. ليصرفوها فيما حدّد في الكتاب من لدن عزيز كريم.

**42.** Hayır işlerine tahsis edilen vakıflar, ayetleri/alâmetleri gösteren *(muzhiru'l-âyât)* Allah'a rücû etmiş/dönmüş bulunmaktadır. Bunları, vahyin doğuş yerinin *(matla'u'l-vahy)* izni olmadıkça hiç kimsenin kullanma hakkı yoktur. Ondan[69] sonra emir/hüküm, vakfın varlığını, bu dâvâ için en yüceltilmiş yerlerde ve her şeyi kolayca yaratan ve her şeye gücü yetenin Katından emredilen hususlar için harcasınlar diye "dallar"a ve onlardan sonra da şayet O'nun emri bütün ülkelerde yayılmış ve kurulmuşsa, Adalet Evi'ne *(Beytu'l-'Adl)* geçecektir. Aksi halde vakfın mal varlığı, mutlak güçlü olan

---

[69] Buradaki "o" zamiri, pek muhtemelen Bahâullah'a işaret etmektedir.

ve karşılıksız verenin Katından gelen bu kitapta belirlenmiş hususlarda harcasınlar diye ancak O'nun izni ile konuşan ve ancak Allah'ın bu Levh'de emrettikleri ile hüküm veren ve bütün gökler ve yerler arasındaki zaferin dostları olan Bahâiler'e *(Ehlu'l-Bahâ')* rücû edecektir/dönecektir.[70]

**٤٣ لا تجزعوا في المصآئب ولا تفرحوا ابتغوا امراً بين الامرين هو التّذكّر في تلك الحالة والتّنبّه على ما يرد عليكم في العاقبة كذلك ينبّئكم العليم الخبير.**

**43.** Felâket anlarında ne paniğe kapılın ne de sevinin; bu ikisi arasında orta bir yol tutun. Aslında bu, böyle bir durumda düşünüp hatırlamak ve işin sonunda başınıza gelebilecek şey hakkında uyanık bulunmaktır.[71] Her şeyi bilen ve her şeyden haberdar olan size bunları böylece haber veriyor.

---

[70] Bu ayet, Kitab-ı Akdes'de şu şekilde açıklanmıştır (184, n. 66–67): " (n.66) 'Ağsan' (Ğusn kelimesinin çoğulu), 'Dallar' anlamına gelen Arapça bir sözdür. Bu terim Hz. Bahaullah tarafından Kendi soyundan gelen erkekleri işaret etmek amacıyla kullanılmaktadır. Bu terim sadece bağışların kullanılması konusunda değil. Hz. Bahaullah'ın ve Hz.Abdülbaha'nın vefatlarından sonra ilahi yetkinin kime geçeceği açısından da özel bir anlam taşımaktadır. Hz. Bahaullah Ahdimin Kitabı'nda en büyük oğlu Hz. Abdülbaha'yı Misakının Merkezi ve Din'in Lideri olarak atamıştır. Hz. Abdülbaha ise Vasiyeatname'sinde en büyük torunu Hz. Şevki Efendi'yi Din'in Velisi ve Lideri olarak atamıştır. Bu nedenle, Akdes'in bu bölümü seçilmiş Ağsan'ın birbiri ardına gelişini ve böylece Velilik kurumunu haber vermekte ve bu zincirdeki muhtemel bir kopmayı öngörmektedir…

(n.67) Hz. Bahaullah Ağsan zincirinin Yüce Adalet Evi'nin kurulmasından önce sona ermesi olasılığını da düşünmüş ve böyle bir durumda *'bağışların Baha ehline geri dönmesini'* emretmiştir. *'Baha ehli'* terimi Bahai Eserlerinde birkaç değişik anlamda kullanılmaktadır. Burada, *'O'nun izni olmadan konuşmayan ve Allah'ın bu Levihte emrettiğinin dışında karar vermeyenler'* olarak tanımlanmaktadır. Hz. Şevki Efendi'nin 1957 yılında vefatından sonra, Allah'ın Emrinin Elleri, Yüce Adalet Evi'nin 1963 yılında seçilmesine kadar Emrin işlerini yönetmişlerdir."

[71] *Kitab-ı Akdes*'de bu cümle şu şekilde çevrilmiştir (33): "Felaket anlarında ne ağlayıp sızlanın, ne de bunlardan sevinç duyun; acılarınızda, Beni anmak ve gelecekte başınıza gelebilecekler üzerinde düşünmek olan Orta Yol'u arayın."

٤٤ لا تحلقوا رؤسكم قد زيّنها الله بالشّعر وفي ذلك لايات لمن ينظر الى مقتضيات الطّبيعة من لدن مالك البريّة انّه لهو العزيز الحكيم. ولا ينبغي ان يتجاوز عن حدّ الاذان هذا ما حكم به مولى العالمين.

**44.** Başlarınızı usturaya vurdurmayın/kazıtmayın.[72] Allah onu saçla süsledi. Tabiatın gerekli kıldığı şeylere bakanlar için, bunlarda Yaratılmışların Maliki'nin katından belgeler/işaretler vardır. Şüphesiz mutlak güçlü ve hikmet sahibi olan ancak O'dur. Saçların uzunluğu kulak memelerini geçmemelidir.[73] Âlemlerin Mevlâsı'nın hükmü budur.

٤٥ قد كتب على السّارق النّفي والحبس وفي الثّالث فاجعلوا في جبينه علامة يعرف بها لئلاّ تقبله مدن الله ودياره ايّاكم ان تأخذكم الرّأفة في دين الله اعملوا ما امرتم به من لدن مشفق رحيم. انّا ربّيناكم بسياط الحكمة والاحكام حفظاً لانفسكم وارتفاعاً لمقاماتكم كما يربّي الابآء ابنآئهم لعمري لو تعرفون ما اردناه لكم من اوامرنا المقدّسة لتفدون ارواحكم لهذا الامر المقدّس العزيز المنيع.

**45.** Hırsıza, sürgün ve hapis cezası hükmolunmuştur. Üçüncüde (üçüncü defa hırsızlık ederse ceza olarak) alnına öyle bir işaret koyun ki, onun hırsızlığı anlaşılsın ve Allah'ın hiçbir şehri ve ülkesi onu kabul etmesin.[74] Allah'ın dinini uygulama konusunda sakın ola ki acıma hissine kapılmayın. Şefkatli ve Esirgeyen'in katından size emredilmiş olanları yapın. Biz, babaların çocuklarını terbiye edişleri gibi, sizi de kişiliklerinizi (nefislerinizi) korumak ve derecelerinizi yükseltmek için hikmet ve hüküm kamçılarıyla terbiye ediyoruz. Hayatıma and içerim ki, kutsal emirlerimizle sizin için neleri dilediğimizi bir bilseydiniz, bu kutsal, mutlak güçlü ve önlenemez/engellenemez emir/dâvâ uğruna canlarınızı feda ederdiniz.

---

72 Bu huhustaki açıklama şöyledir: "…Hz. Bahaullah başın kazıtılmasını yasaklamakta ve Şiraz'daki Kutsal Ev'e hac ziyareti yapacak olanların başlarını kazıtmaları gerektiği konusunda Hac Suresi'nde verilen hükmün yerine, Kitab-ı Akdes'in bu ayetinin geçmiş olduğunu açıkça belirtmektedir." Bkz. *Kitab-ı Akdes*, 185, n. 68.

73 "Hz. Şevki Efendi başın kazıtılmasıyla ilgili yasağın aksine, saçın kulak memesini geçecek şekilde uzatılmasını yasaklayan bu yasanın sadece erkekler için geçerli olduğunu açıklamıştır…" Bkz. *Kitab-ı Akdes,* 185, n.69.

74 Hırsızlık için verilecek cezanın derecesi ve alna konacak işaret ve özellikleri ile süresi ve nerede ve nasıl uygulanacağı meseleleri, Yüce Adalet Evi'nin kararlarına bırakılmıştır. Krş. *Kitab-ı Akdes,* 185–6, n.70, 71

٤٦ من اراد ان يستعمل اواني الذّهب والفضّة لا بأس عليه ايّاكم ان تنغمس اياديكم في الصّحاف والصّحان خذوا ما يكون اقرب الى اللّطافة انّه اراد ان يراكم على اداب اهل الرّضوان في ملكوته الممتنع المنيع. تمسّكوا باللّطافة في كلّ الاحوال لئلاّ تقع العيون على ما تكرهه انفسكم واهل الفردوس والّذي تجاوز عنها يحبط عمله في الحين. وان كان له عذر يعفو الله عنه انّه لهو العزيز الكريم.

**46.** İsteyen kimsenin altın ve gümüş kap-kacak kullanmasında bir mahzur yoktur. Ellerinizi yemek kâselerine ve tabaklara batırmanız kesinlikle yasaklanmıştır. Zarafete ve temizliğe en yakın olan tavrı benimseyin; çünkü O size, erişilmesi ve ulaşılması muhal olan mülkündeki/melekûtundaki cennet ehlinin davranışlarını, âdâbını göstermek ister. Hangi şart altında olursa olsun, gözlerin, sizin ve cennet ehlinin iğreneceği bir şeye takılıp kalmaması için, nezaket ve temizlik kurallarına sımsıkı sarılın. Kim buna uymazsa, işleri/'amelleri anında boşa gider. Allah, bu hususta mazereti bulunan kişiyi bağışlar; çünkü mutlak güçlü ve karşılıksız veren/kerem sahibi olan ancak O'dur.

٤٧ ليس لمطلع الامر شريك في العصمة الكبرى انّه لمظهر يفعل ما يشآء في ملكوت الانشآء قد خصّ الله هذا المقام لنفسه وما قدّر لاحد نصيب من هذا الشّأن العظيم المنيع. هذا امر الله قد كان مستوراً في حجب الغيب اظهرناه في هذا الظّهور وبه خرقنا حجاب الّذين ما عرفوا حكم الكتاب وكانوا من الغافلين.

**47.** Emrin doğuş yerinin (*matla'u'l-emr*) büyük günahtan korunmuşluk/yanılmazlık (*el-'ismetu'l-kübrâ*) konusunda hiçbir ortağı yoktur. Şüphesiz O, Dilediğini Yapan'ın (*yef'alu mâ yeşâ'u*) yaratılmışlar âlemindeki Mazharı'dır/Tecellîsi'dir.[75] Allah bu makamı sa-

---

[75] İslâm düşüncesi ve hattâ genel olarak dinî düşünce tarihi açısından çok dikkat çekici bu ifadeler için verilen yorum şöyledir: "Hz. Bahaullah İşrakat Levhi'nde, En Büyük Yanılmazlık'ın sadece Allah'ın Mazharlarına özgü olduğunu teyit etmektedir. *Some Answered Questions*'un 45 numaralı bölümü, Akdes'in bu ayetinin Hz. Abdülbaha tarafından açıklanmasına ayrılmıştır. Hz. Abdülbaha bu bölümde, diğer şeylerin yanı sıra, *'yanılmazlık'*ın Allah'ın Mazharlarının gerekli ve ayrılmaz bir özelliği olduğunu vurgulamakta ve *'Onlardan sadır olan her şeyin gerçeğin ta kendisi olduğunu ve hakikate uyduğunu'*, *'Onların geçmiş yasaların gölgesinde olmadıklarını'* ve *'Onların söylediği* →

dece Zâtına tahsis etmiş ve herhangi birisine, bu erişilmesi mümkün olmayan büyük durumdan/makamdan bir küçücük hisse bile takdir olunmamıştır. Bu, Allah'ın gayb perdesinin ardında gizli olan Emri'dir. Biz O'nu bu zuhur ile ortaya çıkardık/izhar ettik. Böylece Biz, Kitâb'ın hükmünü bilmeyenlerin ve gaflet içinde olanların perdelerini yırtıp attık.

**٤٨ كتب على كلّ اب تربية ابنه وبنته بالعلم والخطّ ودونهما عمّا حدّد في اللّوح والّذي ترك ما امر به فللامنآء ان يأخذوا منه ما يكون لازماً لتربيتهما ان كان غنيّاً والاّ يرجع الى بيت العدل انّا جعلناه مأوى الفقرآء والمساكين. انّ الّذي ربّى ابنه او ابناً من الابنآء كانّه ربّى احد ابنآئي عليه بهآئي وعنايتي ورحمتي الّتي سبقت العالمين.**

**48.** Her babaya oğluna ve kızına okuma ve yazma ile bu ikisi dışında Levh'de belirtilmiş olan bilgileri öğretmesi ve onları eğitmesi farz kılınmıştır. Eğitim yöneticileri, kendisine emredilen bu işi terk eden velîden, zengin ise, çocuklarının eğitimi için gerekli olan parayı alırlar. Çocukların velîsi fakir ise, Adâlet Evi'ne müracaat edilir; çünkü Biz onu *(Adâlet Evi)* fakirlerin ve yoksulların sığınağı kıldık. Kendi oğlunu veya başka birinin oğlunu eğiten kişi, sanki benim oğullarımdan birini eğitmiş gibi olur. Bütün âlemleri kuşatmış olan nurum, inayetim ve rahmetim onun üzerine olsun!

**٤٩ قد حكم الله لكلّ زانٍ وزانية دية مسلّمة الى بيت العدل وهي تسعة مثاقيل من الذّهب وان عادا مرّة اخرى عودوا بضعف الجزآء هذا ما حكم به مالك الاسماء في الاولى وفي الاخرى قدّر لهما عذاب مهين. من ابتلي بمعصية فله ان يتوب ويرجع الى الله انّه يغفر لمن يشآء ولا يسئل عمّا شآء انّه لهو التّوّاب العزيز الحميد.**

*her şeyin Allah'ın sözü ve Onların yaptıkları her şeyin doğru bir hareket olduğunu'* belirtmektedir." Bkz. *Kitab-ı Akdes,* 186–7, n.75.

**49.** Allah, her zina eden erkek ile zina eden kadının Adâlet Evi'ne diyet (cezâ) olarak dokuz miskal[76] altın ödemelerine hükmetmiştir. Aynı suçu ikinci bir defa daha işlerlerse, cezayı iki katına çıkarın. İsimlerin Maliki'nin bu dünyada onlar hakkında verdiği hüküm budur. Ahirette ise onlara alçaltıcı bir azap takdir etmiştir. Kim bir ma'siyete/günaha alışırsa, tövbe etmesi ve Allah'a dönmesi gerekir. Çünkü O, dilediğini bağışlar ve dilediği şeyden dolayı da sorguya çekilemez. Şüphesiz bütün tövbeleri kabul eden, mutlak güçlü ve her türlü övgüye lâyık olan ancak O'dur.

**٥٠ ايّاكم ان تمنعكم سبحات الجلال عن زلال هذا السّلسال خذوا اقداح الفلاح في هذا الصّباح باسم فالق الاصباح ثمّ اشربوا بذكره العزيز البديع.**

**50.** Celâlin tesbihâtı/yücelterek övülmesi sizi bu tatlı suyun lezzetinden alakoymasın. Bu sabah kurtuluş bardaklarını sabahları yaratanın adıyla alın; sonra da Yüce Yaratıcı'nın adını anarak için.[77]

**٥١انّا حلّلنا لكم اصغآء الاصوات والنّغمات ايّاكم ان يخرجكم الاصغآء عن شأن الادب والوقار افرحوا بفرح اسمي الاعظم الّذي به تولّهت الافئدة وانجذبت عقول المقرّبين. انّا جعلناه مرقاة لعروج الارواح الى الافق الاعلى لا تجعلوه جناح النّفس والهوى انّي اعوذ ان تكونوا من الجاهلين.**

**51.** Şüphesiz şarkı söylemeyi ve müziği size helâl kıldık. Ancak müzik dinlemek sizi edeb yolundan ve ağırbaşlılıktan uzaklaştırmasın. En Büyük İsmimle (*İsmî'l-A'zam*) sevinin, ki onunla kalpler vecde sürüklenir ve Allah'a yakîn olanların/ mukarrabînin de akılları çelinir. Biz müziği ruhların En Yüce Ufuk'a (*el-Ufuku'l-A'lâ*) çıkabilmeleri için bir merdiven kıldık. Onu (müziği) kendi nefsinize ve heveslerinize kanat yapmayın. Sizin cahillerden olmanızdan (Allah'a) sığınırım.

---

76 "Miskal", 24 adet nohut ya da yaklaşık beş gram dolayında bir ağırlık ölçüsüdür. "Ancak Bahailer tarafından kullanılan miskal, *'Beyan'ın tanımına uygun olarak'* (SC 23) on dokuz nohuttan oluşmaktadır. Bu miskallerin dokuz adedinin ağırlığı 32,775 grama veya 1,05374 troy onsuna eşittir." Bkz. *Kitab-ı Akdes,* 188, n. 77, 78.

77 *Kitab-ı Akdes'de* çeviri şöyledir (35): "İhtişam perdeleri sizi bu canlı Kaynağın billur sularını içmekten alıkoymasın. Kurtuluş kadehini, günün ağarmasına sebep olanın adıyla bu şafak vaktinde elinize alın ve Nurlular Nurlusu ve Eşsiz olanı överek doya doya için."

٥٢ قد ارجعنا ثلث الدّيات كلّها الى مقرّ العدل ونوصي رجاله بالعدل الخالص ليصرفوا ما اجتمع عندهم فيما امروا به من لدن عليم حكيم. يا رجال العدل كونوا رعاة اغنام الله في مملكته واحفظوهم عن الذّئاب الّذين ظهروا بالاثواب كما تحفظون ابنآئكم كذلك ينصحكم النّاصح الامين.

**52.** Bütün diyetlerin/cezaların üçte birini Adâlet Evi'ne ayırdık. Oradaki görevlilerin tam anlamıyla adaletle hareket etmelerini vasiyet ediyoruz. Onlar orada toplananları, Alîm (mutlak güçlü) ve Hakîm (hikmet sahibi) olanın emrettiği yerlere harcasınlar. Ey Adalet Evi'nin adamları![78] Allah'ın memleketinde O'nun koyunlarının çobanı olun ve tıpkı çocuklarınızı koruduğunuz gibi, onları da insan kılığına girmiş kurtlardan koruyun. İşte Güvenilir Öğütçü, size böyle öğüt veriyor.

٥٣ اذا اختلفتم في امر فارجعوه الى الله ما دامت الشّمس مشرقة من افق هذه السّمآء واذا غربت ارجعوا الى ما نزّل من عنده انّه ليكفي العالمين. قل يا قوم لا يأخذكم الاضطراب اذا غاب ملكوت ظهوري وسكنت امواج بحر بياني انّ في ظهوري لحكمة وفي غيبتي حكمة اخرى ما اطّلع بها الاّ الله الفرد الخبير. ونراكم من افقي الابهى وننصر من قام على نصرة امري بجنود من الملأ الاعلى وقبيل من الملئكة المقرّبين.

**53.** Herhangi bir hususta ayrılığa düşerseniz, onu, güneş bu gökyüzünün ufkunda parladığı müddetçe Allah'a götürün. Güneş battığı zaman ise, O'nun katından indirilene başvurun.[79] Şüphesiz O, âlemlere yeter. De ki: Ey millet! Zuhurumun hükümranlığı kaybolduğu ve Beyan Denizimin dalgaları sakinleştiği zaman sakın üzülmeyin. Çünkü benim zuhurumda/aranızda bulunmamda şüphesiz bir hikmet vardır ve gaybetimde/yokluğumda da ayrı bir hikmet vardır. Onu her şeyden haberdar olan Allah'dan başka hiç kim-

---

78 *Kitab-ı Akdes*'e göre (189, n.80), Abdülbaha ve Şevki Efendi'nin eserlerinde Yüce Adalet Evi üyeliği sadece erkeklerle sınırlandırıldığı, ancak Milli ve Mahalli Ruhani Mahfillerin seçimlerinde kadınların da erkeklerle beraber seçilebilecekleri açıklanmıştır.

79 Bahâullah hayatta olduğu müddetçe ihtilâflı konular için ona başvurulacaktır. O öldükten sonra, bu nevi konular için onun kitabına başvurulacaktır ki, o da tamamen yeterlidir. Bkz. Elder & Miller, *aynı eser*, 39, n. 1.

se bilemez. Biz sizi benim en yüce ve en muhteşem *(ebhâ)* ufkumdan görüyoruz ve Emrime yardım için harekete geçenlere, ulu kişilerden oluşacak ordularla ve mukarrabîn meleklerinden bir toplulukla yardım edeceğiz.

٥٤ يا ملأ الارض تالله الحقّ قد انفجرت من الاحجار الانهار العذبة السّآئغة بما اخذتها حلاوة بيان ربّكم المختار وانتم من الغافلين. دعوا ما عندكم ثمّ طيروا بقوادم الانقطاع فوق الابداع كذلك يأمركم مالك الاختراع الّذي بحركة قلمه قلّب العالمين.

**54.** Ey yeryüzü halkı! Hak olan Allah'a and içerim ki, Dilediği gibi Hareket Eden Rabbinizin Beyanından aldığı lezzetle kayalardan içimi çok güzel ve tatlı nehirler fışkırdığı halde, sizler hâlâ gaflet içindesiniz. Sahip olduklarınızı terk edin. Sonra her şeyden alâkayı kesme (*inkıtâ')* kanatlarıyla bu yaratılmış âlemin üstünde uçun. Kaleminin bir hareketi ile âlemleri altüst eden Yaratılışın Maliki size böyle emrediyor.

٥٥ هل تعرفون من ايّ افق يناديكم ربّكم الابهى وهل علمتم من اي قلم يأمركم ربّكم مالك الاسمآء لا وعمري لو عرفتم لتركتم الدّنيا مقبلين بالقلوب الى شطر المحبوب واخذكم اهتزاز الكلمة على شأن يهتزّ منه العالم الاكبر وكيف هذا العالم الصّغير. كذلك هطلت من سمآء عنايتي امطار مكرمتي فضلاً من عندي لتكونوا من الشّاكرين.

**55.** Nurlular Nurlusu[80]/muhteşem Rabbiniz (Rabbukümu'l-Ebhâ) size hangi ufuktan sesleniyor, biliyor musunuz? İsimlerin sahibi olan Rabbinizin size hangi kalemle emrettiğini bildiniz mi? Hayır. Ömrüme yemin ederim ki, eğer bilseydiniz dünyayı terk eder kalplerinizle Sevgilinizin bulunduğu tarafa koşardınız. Kelime'nin sarsılması sizi de sarstı; çünkü onun sarsıntısından büyük âlem de sarsıldı. Artık bu durumda bu küçük âlem ne yapsın? Aynı şekilde şükredenlerden olmanız için, lütuf ve inayetimin semasından ihsanım olarak cömertlik yağmurları yağdı.[81]

---

80 *Kitab-ı Akdes*, 37/55.

81 Son cümleler, *Kitab-ı Akdes'*de şöyle çevrilmiştir (37/55): "...Ruhlarınız O'nun Kelâm'ıyla öylesine kendinden geçerdi ki, bırakın bu küçük ve önemsiz dün- →

٥٦ وامّا الشّجاج والضّرب تختلف احكامهما باختلاف مقاديرهما وحكم الدّيّان لكلّ مقدار دية معيّنة انّه لهو الحاكم العزيز المنيع. لو نشآء نفصّلها بالحقّ وعداً من عندنا انّه لهو الموفي العليم.

**56.** Yaralama ve kavga hakkındaki emirlere gelince.. bu ikisi hakkındaki hükümler, kavgaların büyüklüğüne ve yaranın durumuna göre değişir.[82] Bunların her birinin cezası için belirli bir diyet vardır. Şüphesiz mutlak egemen, mutlak güçlü ve erişilmesi mümkün olmayan, ancak O'dur. Eğer isteseydik, katımızdan bir va'd/bir söz olarak bunların diyet miktarlarını doğru bir biçimde uzun uzun açıklardık. Şüphesiz sözünü tutan ve her şeyi bilen ancak O'dur.

٥٧ قد رقم عليكم الضّيافة في كلّ شهر مرّة واحدة ولو بالمآء انّ الله اراد ان يؤلّف بين القلوب ولو باسباب السّموات والارضين.

**57.** Size, sadece su ikram etseniz bile her ay bir defa ziyafet vermeniz emredilmiştir.[83] Şüphesiz Allah, hangi sebeplerle olursa olsun semavi ve dünyevi her vesile ile kalpleri yakınlaştırmak ister.

٥٨ ايّاكم ان تفرّقكم شئونات النّفس والهوى كونوا كالاصابع في اليد والاركان للبدن كذلك يعظكم قلم الوحي ان انتم من الموقنين.

**58.** Dikkat edin ki, nefisleriniz ile hevâ ve heveslerinizin işleri sizleri ayırmasın, birbirinize düşürmesin. Bir elin parmakları ve vücudun organları gibi olunuz. Vahiy Kalemi, eğer samimiyetle inananlardan iseniz, sizlere işte böyle öğüt veriyor.

---

yayı, Büyük Âlem'i bile harekete geçirirdi. Lütuf sağanaklarım, şükredenlerden olasınız diye, fazlımın bir nişanesi olarak inayet göğümden işte böyle boşaldı."

82 Suçlar için ödenecek cezaların belirlenmesi işi, Yüce Adalet Evi'ne bırakılmıştır. Krş. *Kitab-ı Akdes,* 189, n.81.

83 Daha Bab'dan itibaren var olan on dokuz gün ziyafeti, Bahaullah ve Şevki Efendi'ye göre zorunlu olmamakla beraber (SC 48), "çok önemlidir" ve her inananın bu tür toplantılara katılmayı bir görev ve ayrıcalık olarak görmeleri gerektiği ifade edilmiştir. Krş. *Kitab-ı Akdes,* 189–90, n. 82.

**٥٩ فانظروا في رحمة الله والطافه انّه يأمركم بما ينفعكم بعد اذ كان غنيّاً عن العالمين. لن تضرّنا سيّئاتكم كما لا تنفعنا حسناتكم انّما ندعوكم لوجه الله يشهد بذلك كلّ عالم بصير.**

**59.** Allah'ın rahmetini ve lütuflarını düşünün! Şüphesiz O size, Kendisi âlemlere muhtaç olmamakla beraber, menfaatiniz ne ise ondan yararlanmanızı emrediyor. Günahlarınız bize zarar vermediği gibi, iyilikleriniz de bize bir yarar sağlamaz. Onun için biz sizi sadece Allah rızasına dâvet ediyoruz. Her bilen ve basîret sahibi olan kişi buna şahitlik eder.

**٦٠ اذا ارسلتم الجوارح الى الصّيد اذكروا الله اذاً يحلّ ما امسكن لكم ولو تجدونه ميتاً انّه لهو العليم الخبير. ايّاكم ان تسرفوا فى ذلك كونوا على صراط العدل والانصاف في كلّ الامور كذلك يأمركم مطلع الظّهور ان انتم من العارفين.**

**60.** Avcı kuşlarını veya av köpeklerini av hayvanlarının üzerine saldığınız zaman, Allah'ın adını anın; o zaman onların yakaladıkları hayvanları, ölü bulsanız bile, size helâl olur. Şüphesiz, her şeyi bilen, her şeyden haberi olan ancak O'dur. Bu (av) konusunda israftan kaçının. Her işte adâlet ve insaf yolunu tutun. Eğer bilenlerden iseniz Zuhur'un Doğduğu Yer size böyle emrediyor.

**٦١ انّ الله قد امركم بالمودّة في ذوي القربى وما قدّر لهم حقّاً فى اموال النّاس انّه لهو الغنيّ عن العالمين.**

**61.** Şüphesiz Allah size yakınlarım konusunda, onları sevmeyi emrediyor; fakat onlara, insanların mallarından bir pay takdir etmemiştir.[84] Şüphesiz O, âlemlere muhtaç değildir.

**٦٢ من احرق بيتاً متعمّداً فاحرقوه ومن قتل نفساً عامداً فاقتلوه خذوا سنن الله بايادي القدرة والاقتدار ثمّ اتركوا سنن الجاهلين. وان تحكموا لهما حبساً ابديّاً لا بأس عليكم فى الكتاب انّه لهو الحاكم على ما يريد.**

---

[84] *Kitab-ı Akdes'*e göre (191, n.85), "... Bu ayet, Hz. Muhammed'in doğrudan soyundan gelenleri belirli bir verginin bir miktarını almaya hak sahibi kılan Şîi Müslüman geleneklerine tezat oluşturmaktadır."

**62.** Kim kasıtlı olarak bir ev yakarsa/kundakçılık ederse, siz de onu yakın. Kim kasıtlı olarak bir kişiyi öldürürse, siz de onu öldürün. Kudretli ve güçlü bir biçimde Allah'ın Kanunları'na (*Sunenu'llah*) sarılın; sonra da cahillerin âdetlerini terk edin. Eğer anılan bu iki suçu (kundakçılık ve insan öldürme) işleyenlere ömür boyu hapis cezası verirseniz, kitaba göre yanlış yapmış olmazsınız.[85] Şüphesiz dilediği her şeye hâkim olan, ancak O'dur.

٦٣ قد كتب الله عليكم النّكاح ايّاكم ان تجاوزوا عن الاثنتين والّذي اقتنع بواحدة من الامآء استراحت نفسه ونفسها ومن اتّخذ بكراً لخدمته لا بأس عليه كذلك كان الامر من قلم الوحي بالحقّ مرقوماً. تزوّجوا يا قوم ليظهر منكم من يذكرني بين عبادي هذا من امري عليكم اتّخذوه لانفسكم معيناً.

**63.** Allah evlenmeyi size farz kıldı, ama sakın ola ki ikiyi[86] aşmayın. Bir cariye ile yetinen kimsenin hem kendisi hem de eşi rahat

---

85 Bu hususlarla ilgili geniş açıklamalar için bkz. *Kitab-ı Akdes,* 191–93, n. 86, 87.

86 Burada iki karıdan fazlasıyla evlenmeyin denmektedir. Esasen *Kitab-ı Akdes*'e göre (193–4, n.89) "Kitab-ı Akdes'in metni iki eşliliğe izin veriyor gibi gözükse de, Hz. Bahaullah huzurun ve rahatın tek eşlilikle geleceğini tavsiye etmeketedir. Hz. Bahaullah başka bir Levih'te, bireyin *'hem kendisi ve hem de eşine huzur getirecek'* bir şekilde davranmasının önemini vurgulamaktadır. Bahai Eserlerinin yetkili Yorumcusu olan Hz. Abdülbaha, Kitab-ı Akdes'in metninde aslında tek eşliliğin emredildiğini belirtmektedir. Hz. Abdülbaha bu konuyu birçok Levhinde açıklamaktadır. Örneğin:

*Şunu bilin ki, Allah'ın yasasında çok eşliliğe izin verilmemektedir, çünkü tek zevceyle yetinilmesi koşulu açıkça belirtilmiştir. İkinci bir zevce alınması, her iki zevce arasında tüm koşullar altında hakçalık ve adalet sağlanması koşuluna bağlı kılınmıştır. Ancak, iki zevceye karşı adalet ve hakçalık sağlanması kesinlikle mümkün değildir. İki eşliliğin olanaksız bir koşula bağlı kılınması, bunun mutlak olarak yasaklanmış olduğunun açık kanıtıdır. Bu nedenle, bir erkeğin birden daha fazla zevce almasına izin verilmemektedir.*

Çok eşlilik insanlığın çoğunluğu için oldukça eski bir gelenektir. Tek eşliliğin tanıtılması Allah'ın Mazharları tarafından ancak tedricen gerçekleştirilmiştir. Örneğin Hz. İsa çok eşliliği yasaklamamış, ancak gayrı meşru cinsel ilişki durumu dışında boşanmayı yasaklamıştır; Hz. Muhammed zevcelerin sayısını dörtle sınırlandırmış, ancak zevcelerin çok olmasını adaletin sağlanmasına bağlamış ve boşanmaya tekrar izin vermiştir.; Öğretilerini bir Müslüman toplumu ortamında açıklamakta olan Hz. Bahaullah ise, hikmet ve amacının gelişim içinde açıklanması ilkelerine uygun olarak, tek eşlilik koünusunu yavaş yavaş tanıtmıştır. Hz. Bahaullah'ın, inananlarına öğretilerinin yanılmaz bir Yorumcusu'nu bırakmış olması, Kitab-ı Akdes'te görünürde iki →

eder. Ve kim kendi hizmetine bâkire bir cariye alırsa, herhangi bir sakıncası yoktur.[87] Vahiy Kalemi tarafından doğru bir biçimde emredilen durum işte böyledir. Ey millet! Kullarımın arasında Beni zikredecek birilerinin var olabilmesi için evlenin! Bu Benim size emrimdir. Onu kendinize rehber edinin.[88]

**٦٤** يا ملأ الانشآء لا تتّبعوا انفسكم انّها لامّارة بالبغي والفحشآء اتّبعوا مالك الاشيآء الّذي يأمركم بالبرّ والتّقوى انّه كان عن العالمين غنيّاً. ايّاكم ان تفسدوا في الارض بعد اصلاحها ومن افسد انّه ليس منّا ونحن برءآء منه كذلك كان الامر من سمآء الوحي بالحقّ مشهوداً.

**64.** Ey insanlar! Nefislerinize uymayın; çünkü o size azgınlık ve aşırılık emreder. Size iyiliği ve sorumluluk bilincini/Allah'a saygısızlıktan sakınmayı *(takvâ)* emreden Yaratılmışların Maliki'ne uyun; çünkü O, âlemlerden hiçbir şeye muhtaç değildir. Dirlik ve düzenliğe kavuşturulduktan sonra, sakın yeryüzünde bozgunculuk etmeyin, fesat çıkarmayın. Fesat çıkaran bizden değildir ve bizim de onunla hiçbir ilgi ve ilişiğimiz yoktur. Vahiy semâsından gelen doğruluğu kesin olan emir işte böyledir.

---

zevceye izin vermesini, ancak daha sonra yasanın maksadının tek eşliliği zorunlu kılmak olduğunun Hz. Abdülbaha tarafından açıklanmasını sağlayan bir koşul getirmesini mümkün kılmıştır."

87 "Hz. Bahaullah bir erkeğin ev işleri için bekâr bir kızı işe alabileceğini belirtmektedir. İşveren, kızla evlenmedikçe, Şîî İslâm geleneklerine göre buna izin verilmezdi. ... Bir işverenin kız hizmetçisi üzerinde cinsel hakları yoktur. Kadınların satın alınması yasaklanmış olduğu için (SC 30), kız 'dilediği zaman bir koca seçmekte özgürdür.'" Bkz. *Kitab-ı Akdes,*194–5, n. 90. Ayrıca E.G.Browne, *Materials for the Study of the Bâbî Religion* (pp. 320 vd.) başlıklı kitabında Bahâullah'ın karıları ve çocuklarının isimlerini verir. Der ki, "Bahâullah'ın iki karısı vardı; onların her biri ona altı çocuk doğurdu." 1835'te Nevvab ile evlendi ve yaşayan en büyük oğlu Abdul-Bahâ bu karısındandı. 1849'da kuzeni Mehd-i 'Ulya ile evlendi, onun en yaşlı oğlu Muhammed 'Ali, babalarının ölümünden sonra Abdul-Bahâ ile onun (Bahâullah) yerini alma konusunda çekiştiler. Olayları bilme mevkiinde olan diğer yetkililerin söylediklerine göre Bahâullah, 1867'de Gevher isimli bir kadınla evlendi; bu karısı ona Farûkiyye isminde bir kız çocuğu doğurdu ve yine ihtiyarlığında, sadık bir taraftarı olan Hâdim Allah'ın yeğeni Cemâliyye ile evlendi. Karılarının hepsi de Bahâullah'tan sonra vefat ettiler. Bkz. Elder & Miller, *aynı eser*, 40, n. 3.

88 Evlilik emredilmiş, fakat zorunlu olmadığı da açıklanmıştır. Bkz. *Kitab-ı Akdes,* 109, SC 46; 195, n. 91.

٦٥ انّه قد حدّد في البيان برضآء الطّرفين انّا لمّا اردنا المحبّة والوداد واتّحاد العباد لذا علّقناه باذن الابوين بعدهما لئلاّ تقع بينهم الضّغينة والبغضآء ولنا فيه مآرب اخرى وكذلك كان الامر مقضيّاً.

**65.** Şüphesiz *el-Beyân*'da evlilik için iki tarafın da rızası şart koşulmuştu. Biz de sevgi, muhabbet ve insanların birlikteliğini istediğimizden, aralarında kin ve nefret doğmaması için eşlerin (gelin-damat) onayına ek olarak ailelerin rızasını da şart koştuk.[89] Bizim bu konuda başka amaçlarımız/hedeflerimiz de var ve esasen emr de işte böylece kararlaştırılmıştır.

٦٦ لا يحقّق الصّهار الاّ بالامهار قد قدّر للمدن تسعة عشر مثقالاً من الذّهب الابريز وللقرى من الفضّة ومن اراد الزّيادة حرّم عليه ان يتجاوز عن خمسة وتسعين مثقالاً كذلك كان الامر بالعزّ مسطوراً. والّذي اقتنع بالدّرجة الاولى خير له في الكتاب انّه يغني من يشآء باسباب السّموات والارض وكان الله على كلّ شيء قديراً.

**66.** Mihirsiz nikâh olmaz. Mihrin miktarı, şehirlerde oturanlar için on dokuz miskal saf altın; köylerde oturanlar için de aynı miktarda gümüştür. Kim bu miktarı artırmak isterse, doksan beş miskalden fazlası haramdır. İşte şerefli emir böyle yazılmıştır. İlk seçenek[90] ile yetinen biri, Kitâb'a göre daha hayırlıdır; çünkü o, dilediğini göklerin ve yerin sebepleriyle zenginleştirir ve Allah, her şeye Kādir'dir.

٦٧ قد كتب الله لكلّ عبد اراد الخروج من وطنه ان يجعل ميقاتاً لصاحبته فى ايّة مدّة اراد ان اتى ووفى بالوعد انّه اتّبع أمر مولاه وكان من المحسنين من قلم الامر مكتوباً. والاّ ان اعتذر بعذر حقيقيّ فله ان يخبر قرينته ويكون في غاية الجهد للرّجوع اليها وان فات الامران فلها تربّص تسعة اشهر معدودات وبعد اكمالها لا بأس عليها في اختيار الزّوج وان صبرت انّه يحبّ الصّابرات والصّابرين اعملوا اوامري

89 Bahâullah burada Bâb tarafından konmuş olan ve evlilik için sadece gelin ve damadın rızasını esas alan evlilik hukukunu değiştirmektedir. Bahâullah, sevgi ve huzurun teessüsü için aileler de razı olmalıdırlar, der. Bkz. Elder & Miller, *aynı eser*, 41, n. 1. Ayr. krş. *Kitab-ı Akdes,* 195, n. 92.

90 Yani on dokuz miskal saf altın veya on dokuz miskal gümüş. Mihr hk. bkz. *Kitab-ı Akdes,* 136–37; 195-7, n. 93-95.

**ولا تتّبعوا كلّ مشرك كان في اللّوح اثيماً. وان اتى الخبر حين تربّصها لها ان تأخذ المعروف انّه اراد الاصلاح بين العباد والامآء ايّاكم ان ترتكبوا ما يحدث به العناد بينكم كذلك قضي الامر وكان الوعد مأتيّاً. وان اتاها خبر الموت او القتل وثبت بالشّياع او بالعدلين لها ان تلبث في البيت اذا مضت اشهر معدودات لها الاختيار فيما تختار هذا ما حكم به من كان على الامر قويّاً.**

**67.** Allah, ülkesinden (taşraya) çıkmak isteyen her adamın, eşine ne zaman döneceğine dair bir tarih vermesini emretmiştir. Eğer o tarihte döner ve sözünü tutarsa, şüphesiz Mevlâsının emrine uymuş olur ve o, Emr'in kaleminin yazdığı şekilde iyi /muhsin kulları arasına girmiş sayılır. Eğer kocanın dönemeyeceğine dair gerçek bir mazereti varsa, bu durumu karısına bildirmesi ve ona bir an önce dönebilmek için elinden geleni yapması gerekir. Eğer bu iki şart da yerine getirilemezse, kadın tam dokuz ay daha bekler ve bu bekleyişin sonunda onun başka bir erkekle evlenmesinde herhangi bir sakınca yoktur. Şayet kadın sabrederse, şüphesiz O/Allah, sabreden kadınları ve sabreden erkekleri sever. Emirlerimi yerine getirin ve Levh'de günahkâr olarak belirlenmiş olan bütün müşriklerden de uzak durun. Eğer kadının (dokuz aylık) bekleme süresi içinde kocasından haber gelirse, o kadının ma'rûf (iyi ve töreye uygun) olanı seçmesi gerekir; çünkü O, kullar/erkekler ve cariyeler arasında hep uzlaşma ister. Aranızda kavga ve inatlaşma doğuracak meseleler çıkarmaktan kaçının. Emr/hüküm böyle takdir edilmiş ve va'ad/verilen söz de yerine gelmiştir. Eğer kadına kocasının ölüm veya katl/öldürülme haberi gelir ve bu durum tevatür/halkın çoğunluğunun veya iki âdil şahidin sözleri ile kesinleşirse, kadın evde kalabilir. Belirlenmiş aylar geçince,[91] kadın dilediği yolu seçmekte özgürdür. İşte, Emrinde güçlü olanın bu konudaki hükmü budur.[92]

---

[91] Bu süre İslâm hukukuna göre, genel olarak, üç ay on gündür. *Kitab-ı Akdes*'e göre ise dokuz aydır. Bkz. 104, SC 27.

[92] Bu ayet hk. bkz. *Kitab-ı Akdes,* 95, SC 4; 198, n. 96–99.

**٦٨ وان حدث بينهما كدورة او كره ليس له ان يطلّقها وله ان يصبر سنة كاملة لعلّ تسطع بينهما رآئحة المحبّة وان كملت وما فاحت فلا بأس في الطّلاق انّه كان على كلّ شيء حكيماً. قد نهاكم الله عمّا عملتم بعد طلقات ثلث فضلاً من عنده لتكونوا من الشّاكرين في لوح كان من قلم الامر مسطوراً. والّذي طلّق له الاختيار في الرّجوع بعد انقضآء كلّ شهر بالمودّة والرّضآء ما لم تستحصن واذا استحصنت تحقّق الفصل بوصل اخر وقضي الامر الاّ بعد امر مبين كذلك كان الامر من مطلع الجمال في لوح الجلال بالاجلال مرقوماً.**

**68.** Karı-koca arasında kırgınlık veya soğukluk doğarsa, erkeğin karısını hemen boşaması gerekmez.[93] Belki aralarında tekrar sevgi rüzgârı esebilir diye tam bir yıl sabretmelidir. Bir yıllık bekleme süresi tamamlandığında aralarında sevgi oluşmamışsa, boşanmakta bir sakınca yoktur. Şüphesiz O, her şeyin hâkimidir. Allah, Emr'in kalemi ile yazılmış bir Levh'de, şükredenlerden olmanız için katından bir lütuf olarak, üç talâkla boşadıktan sonra geçmişte yaptığınız bir şeyi yapmaktan men etmektedir/yasaklamaktadır.[94] Eşini boşayan bir erkeğin, boşadığı karısı başka bir erkekle evlenmediği takdirde, sevgi ve gönül rızası ile geçen her aydan sonra ona dönmeyi seçme hakkı vardır. Ama kadın başka biri ile evlenirse, eski kocası ile aralarındaki ayrılık, başka bir birleşme sebebiyle kesinleşmiş olur. Ve bu, ancak apaçık bir emirden sonra gerçek kılınmıştır. İşte bu, cemâlin doğduğu yerin bütün güzellik ve ihtişamı ile celâl levhinde yazılmış olan emridir.[95]

**٦٩ والّذي سافر وسافرت معه ثمّ حدث بينهما الاختلاف فله ان يؤتيها نفقة سنة كاملة ويرجعها الى المقرّ الّذي خرجت عنه او يسلّمها بيد امين وما تحتاج به في السّبيل ليبلّغها الى محلّها انّ ربّك يحكم كيف يشآء بسلطان كان على العالمين محيطاً.**

---

93 Diğer İslâm mezheplerinin pek çoğunda olduğu gibi, Bahâullah da boşama hakkını erkeğe vermektedir. Kadın kocasını boşayamamaktadır. Bkz. Elder & Miller, *aynı eser*, 42, n. 2.

94 "İslâm hukukuna göre bir erkek karısını "üç talâkla boşamışsa", boşadığı karısı başka bir erkekle evlenmedikçe ve o erkek de onu boşamadıkça, o kadınla tekrar evlenemez. (2. Bakara, 230)." Bkz. Elder & Miller, *aynı eser*, 42, n. 3. İşte Bahâullah bunu, yani kadının bir başka erkekle evlenip boşanma işleminin zorunluluğunu kaldırmaktadır.

95 Boşanma hk. ayr. bkz. *Kitab-ı Akdes,* 100, 102, 107, 116, 122, SC 12, 19, 38, 40, 73, 98; 137: Özet ve Derleme-IV.C.2.a.-i.;199, n.100 -102.

**69.** Eğer bir erkek karısı ile birlikte seyahata çıkar ve sonra da aralarında bir görüş ayrılığı doğarsa, karısına tam bir yıl süre ile nafaka ödemesi ve onu geldiği yere götürmesi veya bir yed-i emîne/güvenilir bir kimseye teslim etmesi ve kadının bu seyahatında gideceği yere kadarki ihtiyaçlarını karşılaması gerekir. Şüphesiz Rabbin bütün âlemleri kuşatan kudretiyle dilediğini hükmeder.

٧٠ والّتي طلّقت بما ثبت عليها منكر لا نفقة لها ايّام تربّصها كذلك كان نيّر الامر من افق العدل مشهوداً. انّ الله احبّ الوصل والوفاق وابغض الفصل والطّلاق عاشروا يا قوم بالرّوح والرّيحان لعمري سيفنى من في الامكان وما يبقى هو العمل الطّيّب وكان الله على ما اقول شهيداً. يا عبادي اصلحوا ذات بينكم ثمّ استمعوا ما ينصحكم به القلم الاعلى ولا تتّبعوا جبّاراً شقيّاً.

**70.** Kanıtlanmış kötü bir fiil işlediğinden ötürü boşanmış bir kadına, zorunlu bekleme süresince[96] nafaka verilmez. Böylece Emr, adalet ufkundan da apaçık bir biçimde parladı. Şüphesiz Allah bağlılık ve uyumu sever; ama ayrılık ve boşanmaktan hoşlanmaz. Ey millet! Birbirinizle gönülden ve güzel duygularla kaynaşın. Hayatıma and içerim ki, bu dünyadaki herkes yok olacaktır. Kalıcı olan iyi/güzel işlerdir. Allah bu söylediklerimin şâhididir. Ey kullarım! Aranızda barış yapın; sonra da En Yüce Kalem'in öğütlerini dinleyin ve alçakların, zorbaların izinden gitmeyin.

٧١ ايّاكم ان تغرّنّكم الدّنيا كما غرّت قوماً قبلكم اتّبعوا حدود الله وسننه ثمّ اسلكوا هذا الصّراط الّذي كان بالحقّ ممدوداً. انّ الّذين نبذوا البغي والغوى واتّخذوا التّقوى اولئك من خيرة الخلق لدى الحقّ يذكرهم الملأ الاعلى واهل هذا المقام الّذي كان باسم الله مرفوعاً.

**71.** Dikkat edin ki, bu dünya, sizden öncekileri aldattığı gibi sizi de aldatmasın. Allah'ın çizdiği sınırlara ve sünnetine/kanunlarına uyun. Sonra hak ve adaletle uzayıp giden bu yolda yürüyün. Azgınlığı ve kötülüğü terk eden ve sorumluluk bilincine *(takvâ)* tutunanlar, Hak katında yaratılmışların en hayırlıları/seçkinlerindendirler

---

96 Bekleme süresinin tam bir yıl olduğu, 68. paragrafta/ayette bildirilmişti.

ve onları, büyük melekler (*el-mele'u'l-a' lâ*) ile Allah'ın adıyla yüceltilmiş olan bu Makamın mensupları[97] zikrederler.

**٧٢ قد حرّم عليكم بيع الامآء والغلمان ليس لعبد ان يشتري عبداً نهياً في لوح الله كذلك كان الامر من قلم العدل بالفضل مسطوراً. وليس لاحد ان يفتخر على احد كلّ ارقّآء له وادلآّء على انّه لا اله الاّ هو انّه كان على كلّ شيء حكيماً.**

**72.** Cariyeleri ve oğlan çocuklarını satmanız haram kılınmıştır. Bir kul, Allah'ın Levh'inde yasaklanmış olduğundan, başka bir kulu satın alamaz. Allah'ın lütuf ve keremi ile adalet kalemi tarafından yazılmış olan emir, işte budur. Hiç kimse başka bir kimseye üstünlük taslayamaz. Herkes O'nun kuludur ve "O'ndan başka tanrı yoktur" hakikatinin göstergeleridirler. Şüphesiz her şeyin hükümranlığı O'na aittir.

**٧٣ زيّنوا انفسكم بطراز الاعمال والّذي فاز بالعمل في رضاه انّه من اهل البهآء قد كان لدى العرش مذكوراً. انصروا مالك البريّة بالاعمال الحسنة ثمّ بالحكمة والبيان كذلك امرتم في اكثر الالواح من لدى الرّحمن انّه كان على ما اقول عليماً. لا يعترض احد على احد ولا يقتل نفس نفساً هذا ما نهيتم عنه في كتاب كان في سرادق العزّ مستوراً. اتقتلون من احياه الله بروح من عنده انّ هذا خطأ قد كان لدى العرش كبيراً. اتّقوا الله ولا تخربوا ما بناه الله بايادي الظّلم والطّغيان ثمّ اتّخذوا الى الحقّ سبيلاً. لمّا ظهرت جنود العرفان برايات البيان انهزمت قبآئل الاديان الاّ من اراد ان يشرب كوثر الحيوان في رضوان كان من نفس السّبحان موجوداً.**

**73.** Kendinizi iyi işlerin güzellikleriyle donatın. O'nun rızası için iyi bir iş yapan kişi, kuşkusuz Bahâ ehlindendir. Arş katında adı mutlaka zikredilir. İnsanlığın Maliki'ne iyi ve güzel işlerle/amellerle, sonra da hikmet ve beyanla/güzel sözlerle yardımcı olunuz. Rahman'ın katından gelen levhlerin çoğunda böyle davranmanız emr olundu. Şüphesiz O, benim söylediklerimi Bilen'dir. Hiç kimse başka bir kimse ile tartışmasın/çekişmesin ve hiç kimse başka bir kimseyi öldürmesin. Bunlar, kudret çadırlarında gizlenmiş bir ki-

---

97 Yani melekler ve Bahâullah gibi aynı seviyenin insanları. Bkz. Elder & Miller, *aynı eser*, 43, n. 3.

taptaki işlenmesi/yapılması sizin için yasaklanan şeylerdir.[98] Allah'ın kendi katından bir ruh/nefes ile hayata getirdiği birini mi öldürüyorsunuz? Bu, yanlıştır ve Arş katında da büyük bir günahtır. Allah'a saygısızlıktan sakının/sorumluluk bilinci ile hareket edin ve Allah'ın bina ettiği şeyleri zulüm ve azgınlık yoluyla tahrip etmeyin. Ve sonra Hakka giden yoldan ayrılmayın. İrfan orduları beyan sancaklarıyla ortaya çıktıkları zaman, diğer dinlerin mensuplarından, Rıdvan'da Sübhan'ın kendi varlığından doğan hayat kevserinden/suyundan içmek isteyenleri dışındaki bütün mensupları geri çevrildiler/kaçıştılar.[99]

**٧٤ قد حكم الله بالطّهارة على مآء النّطفة رحمة من عنده على البريّة اشكروه بالرّوح والرّيحان ولا تتّبعوا من كان عن مطلع القرب بعيداً. قوموا على خدمة الامر في كلّ الاحوال انّه يؤيّدكم بسلطان كان على العالمين محيطاً. تمسّكوا بحبل اللّطافة على شأن لا يرى من ثيابكم اثار الاوساخ هذا ما حكم به من كان الطف من كلّ لطيف. والّذي له عذر لا بأس عليه انّه لهو الغفور الرّحيم. طهّروا كلّ مكروه بالمآء الّذي لم يتغيّر بالثّلث ايّاكم ان تستعملوا المآء الّذي تغيّر بالهوآء او بشيء اخر كونوا عنصر اللّطافة بين البريّة هذا ما اراد لكم مولاكم العزيز الحكيم.**

**74.** Allah, bütün yaratılmışlara kendi katından bir rahmet olarak, meninin/bel suyunun temiz olduğuna hükmetmiştir.[100] O'na gönülden ve güzel kokular ve duygularla şükredin ve onun yakınlığının doğuş yerinden *(Matla'u'l-Kurb)*[101] uzak olan kimseye uymayın. Şartlar ne olursa olsun, Emr'in hizmetine koşun; çünkü o sizi, bütün âlemleri kuşatan gücü ve kudreti ile destekler. Elbiselerinizin

---

[98] Öyle görünüyor ki, kralların güç ve kudretlerini göstermek için kendilerini ihtişamlı çadırlar ve donanım içinde tecrid edişleri gibi, *el-Kitâbu'l-Akdes*'in de kudret çadırında gizlendiği, örtüldüğü ifade edilmiş oluyor. Bkz. Elder & Miller, *aynı eser*, 43, n. 1.

[99] İslâm kültüründe "Kevser", cennetteki bir nehrin adıdır (Bkz. 108. Kevser,1). Burada bu ayetle söylenmek istenen şey şudur: Bâb, *el-Beyân*'la ortaya çıktığı zaman, hayat /Kevser suyuna susamış olanların dışındaki diğer dinlerin mensubu olan herkes geri çevrildiler. Bkz. Elder & Miller, *aynı eser*, 44, n. 2.

[100] İslâm hukukuna göre meni/döl/bel suyu temiz değildir. Gusül abdestini gerektirir.

[101] Burada kastedilen "Allah" olmalıdır, yani "Allah'a giden yoldan uzak olanlara tabi olmayın."

üstündeki kir ve pislik izlerinin görünmemesi için, temizlik ve letafet ipine sarılın. Bütün latiflerin en latifi olanın hükmü budur. Ancak bu hususta bir özrü olan için sakınca yoktur. Şüphesiz çok bağışlayan, çok esirgeyen/merhametli olan ancak O'dur. Kötü ve kirli görünen her şeyi, üç tür özelliği bozulmamış su ile temizleyin.[102] Sakın ola ki, hava veya başka bir şeyle özelliği değişmiş suyu kullanmayın. İnsanlar arasında letafet ve zarafet timsali olun. Mutlak güçlü ve hikmet sahibi olan Mevlânızın sizin için istediği işte budur.

٧٥ وكذلك رفع الله حكم دون الطّهارة عن كلّ الاشيآء وعن ملل اخرى موهبة من الله انّه لهو الغفور الكريم. قد انغمست الاشيآء في بحر الطّهارة في اوّل الرّضوان اذ تجلّينا على من في الامكان باسمآئنا الحسنى وصفاتنا العليا هذا من فضلي الّذي احاط العالمين. لتعاشروا مع الاديان وتبلّغوا امر ربّكم الرّحمن هذا لاكليل الاعمال لو انتم من العارفين.

**75.** Aynı şekilde Allah, taharet (temizlik) dışındaki hükmü, katından bir bağış olarak, her şeyden ve diğer dinlerden kaldırdı[103]; çünkü çok bağışlayan ve karşılıksız veren/keremi bol olan, ancak O'dur. Her şey, Rıdvan'ın[104] ilk gününde, âlemdeki herkese en güzel

---

[102] Suyun üç özelliği, renk, koku ve tat'tır. Bu ayet hk. bkz. *Kitab-ı Akdes,* 200, n. 103-105.

[103] İslâm hukukunda birçok şey resmen pis (necis) sayılır, domuz, köpek ve leş gibi. Bunlardan herhangi birine dokunan kimse, mutlaka temizlenmek zorundadır. Ayrıca Şîî hukukuna göre, meselâ Yahudiler ve Hıristiyanlar gibi diğer dinlerin mensupları da temiz değildirler. İşte Bahâullah bu kuralları kaldırmakta ve İsâ'nın öğretisine rücû etmektedir (Mark 7: 18 vd.). Bkz. Elder & Miller, *aynı eser,* 45, n. 1. Bahaullah, bu ayette zuhuru sayesinde *"yaratılmış her şeyin arınmışlık denizine daldırıldığını"* belirtmektedir. Bkz. *Kitab-ı Akdes,*201, n. 106.

[104] Bahâullah ve diğer Bâbîler, Nisan 1863'te, Nevruz'dan otuzbir gün sonra ve Bağdat'tan ayrılamadan hemen önce, şehrin yakınında kendilerinin Cennetin isimlerinden biri olan Rıdvân adı ile adlandırdıkları bir bahçede on iki gün geçirdiler. Öyle anlaşılıyor ki Bahâullah, bu bahçedeki ilk gün kendine çok yakın olan bazı dostlarına, kendisinin yeni bir Zuhûr olduğu haberini vermiştir. O bunu daha sonra Edirne'de açıkça ilân etti. Bu on iki günün (21 Nisan - 2 Mayıs) birinci, dokuzuncu ve on ikinci günleri, daha sonraları, bayram günleri olarak *Rıdvân Bayramı* adı altında kutlanır oldu. Bahâullah'a göre işte o zaman, yani zuhura gelişi ile birlikte her şey temiz kılınmıştır. Bkz. Elder & Miller, *aynı eser,* 45, n. 2; *Kitab-ı Akdes,* 201, n. 107, 138.

isimlerimizle ve yüce sıfatlarımızla tecellî ettiğimiz zaman taharet denizine batırıldı. Bu Benim, sizlerin diğer dinlerin mensupları ile kaynaşmanız ve bağışlayıcı Rabbinizin emrini teblîğ etmeniz için âlemleri kuşatmış olan lütfumdan doğmuştur. Eğer bilenlerden iseniz, işte bu da amellerinizin gül demetidir.

٧٦ وحكم باللّطافة الكبرى وتغسيل ما تغبّر من الغبار وكيف الاوساخ المنجمدة ودونها اتّقوا الله وكونوا من المطهّرين. والّذي يرى في كسآئه وسخ انّه لا يصعد دعآئه إلى الله ويجتنب عنه ملأ عالون. استعملوا مآء الورد ثمّ العطر الخالص هذا ما احبّه الله من الاوّل الّذي لا اوّل له ليتضوّع منكم ما اراد ربّكم العزيز الحكيم.

**76.** O, elbette en büyük temizliği/letafeti emretmiş ve ayrıca toz-toprakla kirlenmiş olan şeylerin; kurumuş kirler ve pisliklerle kirlenmiş olanlar ile bunların dışındakilerin de yıkanmasına hükmetti. Allah'a saygısızlık etmekten sakının ve temizliğe dikkat edenlerden olun! Elbisesinde kir/pislik görülen bir kişinin duası Allah'a ulaşamaz ve yüce varlıklar ondan kaçarlar. Gül suyu, sonra saf ve hakiki parfüm kullanın. Öncesi bulunmayan Allah'ın başlangıçtan itibaren sevdiği koku budur. Esasen bu, mutlak güçlü ve hikmet sahibi olan Rabbinizin sizden etrafa yayılmasını istediği kokudur.

٧٧ قد عفا الله عنكم ما نزّل في البيان من محو الكتب واذنّاكم بان تقرئوا من العلوم ما ينفعكم لا ما ينتهي الى المجادلة في الكلام هذا خير لكم ان انتم من العارفين.

**77.** Allah, *el-Beyân*'da[105] kitapların yok edilmesi ile ilgili olarak indirilenlerden dolayı sizi bağışladı.[106] Ve biz, kelâm konularında

---

[105] *Beyan* hakkında yapılan açıklama şöyledir: "Bahai Dini'nin Ana Kitabı olan Beyan, Hz. Bab tarafından Yasalarının Kitabı'na verilen isimdir ve bu isim Eserlerinin tümü için de kullanılır. Farsça Beyan, Hz. Bab'ın öğretileri açısından başlıca eser ve koyduğu yasaları içeren ana hazinedir. Arapça Beyan içerik açısından benzer nitelikte, ancak daha kısa ve daha az önemlidir. Hz. Şevki Efendi *God Passes By* isimli kitapta Farsça Beyan'ı tasvir ederken, 'gelecek kuşaklar için kalıcı bir kılavuz olarak tasarlanmış bir yasa ve hükümler dizisi olmaktan çok, öncelikle Vaat Edilen Kimse'ye bir methiye' olarak görülmesi gerektiğini belirtmektedir. Hz. Abdülbaha ise şöyle buyurmuştur: *'Kitab-ı Akdes, teyit ettiği ve sözünü ettiği yasaların dışında, Beyan'ın yerine geçmiştir.'*" Bkz. *Kitab-ı Akdes,* 201, n.108.

sonu hep tartışmalarla biten meseleleri değil, size yarar sağlayacak ilimleri okumanıza izin verdik. Bu sizin için daha hayırlıdır, keşki bilenlerden olsanız.

**٧٨ يا معشر الملوك قد اتى المالك والملك لله المهيمن القيّوم. الاّ تعبدوا الاّ الله وتوجّهوا بقلوب نورآء الى وجه ربّكم مالك الاسمآء هذا امر لا يعادله ما عندكم لو انتم تعرفون.**

**78.** Ey krallar/padişahlar topluluğu! Artık Malik (mülk sahibi) gelmiş bulunmaktadır ve mülk de görüp-gözeten *(el-Muheymin)* ve her şeyi ayakta tutan/varlığı hiçbir şeye bağlı olmayan *(el-Kayyûm)* Allah'ındır. Allah'tan başkasına tapmayın. Nurlu kalplerle güzel isimlerin sahibi Rabbinizin yüzüne yönelin. Bilseniz bu, sahip olduğunuz her şeye bedel bir durumdur.

**٧٩ انّا نراكم تفرحون بما جمعتموه لغيركم وتمنعون انفسكم عن العوالم الّتي لم يحصها الاّ لوحي المحفوظ. قد شغلتكم الاموال عن المآل هذا لا ينبغي لكم لو انتم تعلمون. طهّروا قلوبكم عن ذفر الدّنيا مسرعين الى ملكوت ربّكم فاطر الارض والسّمآء الّذي به ظهرت الزّلازل وناحت القبآئل الاّ من نبذ الورى واخذ ما امر به في لوح مكنون.**

**79.** Biz sizin, başkaları için biriktirdiğiniz şeylere sevindiğinizi; ama kendinizi, sayısı sadece korunmuş levhimde *(levhî'l-mahfûz)* var olan âlemlerden mahrum ettiğinizi görüyoruz. Dünya malı size âhireti (*el-meāl*) unutturdu. Bu size hiç yakışmıyor, keşke bilseniz. Kalplerinizi dünyanın kirlerinden temizleyerek yerin ve göğün yaratıcısı olan Rabbinizin melekûtuna / hükümranlığına koşun! İşte O'nun (gücü ve kudreti ile) depremler olmuş; dünyanın nimetlerini bir yana bırakan ve Gizli Levh (*Levhun Meknûn*)'de emredilenlere tutunanlar dışında, matemlere bürünmüşlerdir.

---

106 Bâb'ın emrine göre Bâbîlik dışındaki bütün kitaplar yakılmalıdır. Fen bilimleri ve felsefe okutulmamalıdır (Farsça, *Beyân*, iv, 10: vi, 6). Bahâullah bu hükmü yürürlükten kaldırmaktadır. Bkz. Elder & Miller, *aynı eser*, 45, n. 3. Bahailikte kitapların imha edilmesi, boş tartışmalarla bitenlerin değil, yararlı ve toplumun gelişmesine yardım edecek ilimlerin okunması hk. bkz. *Kitab-ı Akdes,* 202–3, n. 109, 110.

**٨٠ هذا يوم فيه فاز الكليم بانوار القديم وشرب زلال الوصال من هذا القدح الّذي به سجّرت البحور. قل تالله الحقّ انّ الطّور يطوف حول مطلع الظّهور والرّوح ينادي من الملكوت هلمّوا وتعالوا يا ابنآء الغرور. هذا يوم فيه سرع كوم الله شوقاً للقآئه وصاح الصّهيون قد اتى الوعد وظهر ما هو المكتوب في الواح الله المتعالي العزيز المحبوب.**

**80.** Bugün öyle bir gündür ki, o günde Kelîm (Allah ile konuşan),[107] Kadîm'in nurlarına erişmiş ve içinde denizlerin kaynayıp-aktığı şu kâseden saf vuslat şerbetini içmiştir. De ki: Yegâne Hak olan Allah'a and içerim ki, Tûr[108] Zuhûr'un doğuş yerini tavaf ediyor ve Ruh[109] da melekûttan, "Ey kendini beğenmişlerin çocukları! Koşunuz, geliniz!" diye sesleniyor. Bugün öyle bir gündür ki, o günde Allah'ın bağı (Kermil) O'na kavuşma şevkiyle coştu ve Sion[110] bağırdı: "Va'd geldi ve aşkın, mutlak güçlü ve çok sevgili Allah'ın levhlerinde yazılı olan zuhur etti!"

**٨١ يا معشر الملوك قد نزّل النّاموس الاكبر في المنظر الانور وظهر كلّ امر مستتر من لدن مالك القدر الّذي به اتت السّاعة وانشقّ القمر وفصّل كلّ امر محتوم.**

**81.** Ey krallar/padişahlar topluluğu! Cebrail *(en-Namusu'l-ekber)* en nurlu halinde indi ve her şeyin kaderini elinde tutan Malik'in katındaki gizli-saklı olan her şey zuhur etti. O öyle biridir ki, onunla kıyamet saati geldi, ay yarıldı[111] ve belirlenmiş her hüküm ayrıntılı olarak açıklandı.

---

107 Hz. Mûsâ'ya Sinâ dağında Allah ile konuşmasından dolayı *"Kelîmullah"* da denir. Msl. Krş. *Kur'an-ı Kerîm,* 4. Nisâ, 164.

108 "Tûr" Arapçada "dağ, tepe" anlamlarına gelir ve müslümanlar tarafından çoğunlukla "Sina Dağı" için kullanılır. Krş. *Kur'an-ı Kerîm,* 20. Tâ-Hâ, 80.

109 Burada "Ruh"tan kastedilen Hz. Îsâ olmalıdır. Nitekim Bahâullah da *Kur'an-ı Kerîm* (4. Nisâ, 171)'deki gibi ondan "Ruh" olarak söz etmiştir. Krş. *Kitab-ı Akdes,* 204, n.113.

110 "Kermil, 'Allah'ın Bağı', Kutsal Topraklar'da Hz.Bab'ın Makamı'nın ve Din'in dünya yönetim merkezi binasının bulunduğu dağdır. Siyon, geleneklere göre Kral Davut'un mezarının bulunduğu yer olan Kudüs'tebir tepedir ve Kutsal bir Şehir olan Kudüs'ün simgesidir." Bkz. *Kitab-ı Akdes,* 204, n.114.

111 Bahâullah burada *Kur'an-ı Kerîm*'in 54. Kamer Sûresinin 1. *(O saat yaklaştı ve ay yarıldı)* ayetini kullanmakta ve böylece bu mucizenin kendisinin zuhuru ile gerçekleştiğini ifade etmiş olmaktadır.

**٨٢ يا معشر الملوك انتم المماليك قد ظهر المالك باحسن الطّراز ويدعوكم الى نفسه المهيمن القيّوم. ايّاكم ان يمنعكم الغرور عن مشرق الظّهور او تحجبكم الدّنيا عن فاطر السّمآء قوموا على خدمة المقصود الّذي خلقكم بكلمة من عنده وجعلكم مظاهر القدرة لما كان وما يكون.**

**82.** Ey krallar/padişahlar topluluğu! Sizler kölelersiniz *(memâlik)*. Artık Malik, en güzel şekilde zuhur etti ve şimdi sizi, görüp-gözeten ve her şeyi ayakta tutan/varlığı hiçbir şeye bağlı olmayan Kendine çağırıyor. Sakın gurur sizi zuhurun doğuş yerinden uzak kılmasın ya da dünya sizinle semayı yaratan arasında perde olmasın. Sizi katındaki bir kelime ile yaratan ve yine sizi olan ve olacak şeyler için kudretin mezâhirleri/simgeleri kılan Maksûd'un hizmetine koşun.

**٨٣ تالله لا نريد ان نتصرّف في ممالككم بل جئنا لتصرّف القلوب. انّها لمنظر البهآء يشهد بذلك ملكوت الاسمآء لو انتم تفقهون. والّذي اتّبع مولاه انّه اعرض عن الدّنيا كلّها وكيف هذا المقام المحمود. دعوا البيوت ثمّ اقبلوا الى الملكوت هذا ما ينفعكم في الاخرة والاولى يشهد بذلك مالك الجبروت لو انتم تعلمون.**

**83.** Allah'a and içerim ki, sizin hükümranlık alanlarınızda tasarrufta bulunmak istemiyoruz. Aksine biz, kalplere egemen olmak için geldik. Şüphesiz Bahâ onları görüp gözetmektedir. Buna isimler âlemi *(melekûtu'l-esmâ')* şâhitlik eder, keşki anlayabilseniz. Şüphesiz Mevlâ'sına uyan kişi, dünyadan bütünüyle yüz çevirmiş demektir. Bu öylesine övülmeye değer bir makam ki! Evleri/sarayları terk edin; melekûta/yüce âleme gelin! İşte size âhirette de dünyada da yarar sağlayacak olan budur. Buna Ceberût Âlemi'nin[112] Maliki şahitlik eder, keşki bilseniz.

---

[112] Mutasavvıflarca, "esmâ ve sıfat âlemi, Allah'ın bütün varlıkların üzerinde olan kudretinin tecellî ettiği âlem, lâhut âlemiyle melekût âlemi arasındaki âlem" gibi değişik şekillerde tarif edilen ilâhî âlem. Bkz. *Kubbealtı Lügatı,* 1/461.

٨٤ طوبى لملك قام على نصرة امري في مملكتي وانقطع عن سوآئي انّه من اصحاب السّفينة الحمرآء الّتي جعلها الله لاهل البهآء ينبغي لكلّ ان يعزّروه ويوقّروه وينصروه ليفتح المدن بمفاتيح اسمي المهيمن على من في ممالك الغيب والشّهود. انّه بمنزلة البصر للبشر والغرّة الغرّآء لجبين الانشآء ورأس الكرم لجسد العالم انصروه يا اهل البهآء بالاموال والنّفوس.

**84.** Ülkemde bana destek için harekete geçen ve benden başka her şeyden vazgeçen hükümdara ne mutlu! Bu hükümdar, Allah'ın Bahâ ehli için yaptığı Kızıl Gemi'nin[113] yolcularındandır. Benim görünen ve görünmeyen ülkelerdeki herkesi görüp-gözeten ismimin anahtarları ile bütün ülkeleri fethetmesi için, herkes onu taziz etmeli/yüceltmeli, ona saygı göstermeli ve yardım etmelidir. Şüphesiz o, insanlığın gözü ve insanların alnındaki sabah aydınlığındaki parlaklık ve âlemin vücudu için de cömertliğin başı konumundadır. Ey Bahâî Topluluğu! Ona mallarınız ve canlarınızla yardım ediniz.

٨٥ يا ملك النّمسة كان مطلع نور الاحديّة فى سجن عكآء اذ قصدت المسجد الاقصى مررت وما سئلت عنه بعد اذ رفع به كلّ بيت وفتح كلّ باب منيف. قد جعلناه مقبل العالم لذكري وانت نبذت المذكور اذ ظهر بملكوت الله ربّك وربّ العالمين. كنّا معك في كلّ الاحوال ووجدناك متمسّكاً بالفرع غافلاً عن الاصل انّ ربّك على ما اقول شهيد. قد اخذتنا الاحزان بما رأيناك تدور لاسمنا ولا تعرفنا امام وجهك افتح البصر لتنظر هذا المنظر الكريم. وتعرف من تدعوه في اللّيالي والايّام وترى النّور المشرق من هذا الافق اللّميع.

**85.** Ey Avusturya İmparatoru![114] Sen el-Mescidu'l-Aksâ'ya yöneldiğinde, vahdaniyet nurunun doğuş yeri (olan kimse) Akkâ' hapishanesinde idi. Sen oradan geçtin; ama onun hakkında hiçbir şey

---

[113] Kızıl Gemi, Bahâullah'ın dâvâsına yapılan bir atıftır. Bab da Bahaullah'a inananları, Kayyum-ul-Esma'da "Kızıl Geminin Yolcuları" diye övgüyle isimlendirmiştir. Bkz. *Kitab-ı Akdes,* 204, n.115.

[114] İmparator Francis Joseph (Franz Joseph, 1830–1916), Kudüs'ü 1869'da ziyaret etmişti. Atası İmparator IV. Frederick'in 1436 'daki ziyaretinden bu yana bölgeyi ziyaret eden ilk Alman kralı idi. Kur'an'da zikri geçen (17. İsrâ,1) *el-Mescidu'l-Aksâ,* Kudüs'e delâlet eder. Keza *el-kuds, el-beytu'l-mukaddes* veya *el-beytu'l-makdis* (Bk. *Enc. of Islam,* II, 1004 ff., Lane, *Lexicon,* p. 2497) şeklinde de kullanılır. Eğer burada işaret edilen bu ziyaret ise, *Akdes* 1869'dan hemen sonra yazılmış olmalıdır. Krş. Elder & Miller, *aynı eser,* 47, n. 2. Ayr. krş. *Kitab-ı Akdes,* 204, n.116.

sormadın. Oysa o öyle biridir ki, onun için her ev yüceltildi ve bütün kule gibi kapılar açıldı. Biz orayı Benim zikrim için âlemin kıblesi kıldık.[115] Oysa sen, senin ve âlemlerin Rabbi olan Allah'ın melekûtu ile zuhur ettiği zaman onu unuttun, terk ettin. Biz her zaman seninle idik ve seni asıldan gâfil, teferruatla uğraşır bulduk. Şüphesiz Rabbin, söylediklerimin şâhididir. Senin böyle ismimizin etrafında dönüp durduğunu ve gözünün önünde olduğumuz halde bizi tanımadığını görünce bizi üzüntü ve hüzün kapladı. Gözünü aç da bu büyük görüleceği *(el-manzaru'l-kerîm)* gör. (Gözünü aç ki,) Geceleri ve gündüzleri kime duâ etmekte olduğunu bilesin; şu parlayan ufuktan doğan nuru göresin.

٨٦ قل يا ملك برلين اسمع النّدآء من هذا الهيكل المبين. انّه لا اله الاّ انا الباقي الفرد القديم. ايّاك ان يمنعك الغرور عن مطلع الظّهور او يحجبك الهوى عن مالك العرش والثّرى كذلك ينصحك القلم الاعلى انّه لهو الفضّال الكريم. اذكر من كان اعظم منك شأناً واكبر منك مقاماً اين هو وما عنده انتبه ولا تكن من الرّاقدين. انّه نبذ لوح الله ورآئه اذ اخبرناه بما ورد علينا من جنود الظّالمين. لذا اخذته الذّلّة من كلّ الجهات الى ان رجع الى التّراب بخسران عظيم. يا ملك تفكّر فيه وفي امثالك الّذين سخّروا البلاد وحكموا على العباد قد انزلهم الرّحمن من القصور الى القبور اعتبر وكن من المتذكّرين.

**86.** De ki: Ey Berlin kralı![116] Bu apaçık bedenden gelen sesi dinle! O diyor ki, "Kesinlikle Bâkî, Tek ve Kadîm olan Ben'den başka ilâh yoktur." Sakın ola ki gurur seni zuhurun doğuş yerinden alıkoymasın veya hevâ ve heveslerin seni arşın ve yeryüzünün Maliki'nden perde ile ayırmasın. İşte En Yüce Kalem sana böyle öğüt veriyor. Şüphesiz çok faziletli, kerem sahibi olan, ancak O'dur. Şan ve şeref bakımından senden daha büyük ve makam itibariyle de

---

[115] Buna göre Bahâullah, kıbleyi değiştirerek Mekke'deki Kâbe yerine Kudüs'ü kıble yapmıştır.

[116] "Berlin Kralı", Yedinci Prusya kralı Kayser I. William (Wilhelm Friedrich Ludwig, 1797- 1888), Fransa-Prusya Savaşı'nda Almanya'nın Fransa'ya karşı kazandığı zaferin ardından, Fransa'da Versaille'da Ocak 1871'de Almanya'nın birinci imparatoru olarak ilan edilmiştir. Bkz. *Kitab-ı Akdes,* 205, n.117.

senden daha yukarılarda olanı bir düşünsene![117] Şimdi onun kendisi de sahip oldukları da nerede? Öyle ise dikkat et de uyuyanlardan olma! Biz zalimlerin askerlerinin başımıza açtıkları dertleri kendisine bildirdiğimiz zaman o, Allah'ın Levh'ini (*Allah'ın Kitâbı*) fırlatıp attı. Bu sebepten dolayı da büyük bir hüsranla toprağa dönünceye kadar zillet onu her taraftan kuşattı. Ey kral! Onu ve senin gibi ülkeleri ele geçiren ve insanlara egemen olanları bir düşün. Muhakkak ki Rahmân, sonunda onları saraylardan kabirlere indirdi. Onun için sen de ibret al ve ders alanlardan ol!

**٨٧** انّا ما اردنا منكم شيئاً انمّا ننصحكم لوجه الله ونصبر كما صبرنا بما ورد علينا منكم يا معشر السّلاطين.

**87.** Ey Sultanlar topluluğu! Şüphesiz biz sizden bir şey istemiyoruz. Biz sadece Allah rızası için size öğüt veriyoruz ve sizin bugüne kadar başımıza açtığınız dertlere sabrettiğimiz gibi, şimdi de sabrediyoruz.

**٨٨** يا ملوك امريقا ورؤسآء الجمهور فيها اسمعوا ما تغنّ به الورقآء على غصن البقآء انّه لا اله الاّ انا الباقي الغفور الكريم. زيّنوا هيكل الملك بطراز العدل والتّقى ورأسه باكليل ذكر ربّكم فاطر السّمآء كذلك يأمركم مطلع الاسمآء من لدن عليم حكيم. قد ظهر الموعود في هذا المقام المحمود الّذي به ابتسم ثغر الوجود من الغيب والشّهود اغتنموا يوم الله انّ لقآئه خير لكم عمّا تطلع الشّمس عليها ان انتم من العارفين. يا معشر الامرآء اسمعوا ما ارتفع من مطلع الكبريآء انّه لا اله الاّ انا النّاطق العليم. اجبروا الكسير بايادي العدل وكسّروا الصّحيح الظّالم بسياط اوامر ربّكم الامر الحكيم.

---

[117] Muhtemelen 1870'de Almanya tarafından geri püskürtülen, sonra da tahttan indirilen ve 1873'te ölen Fransız Kralı III. Napolyon'dan söz edilmektedir. Bahâullah'ın III. Napolyon'a gönderdiği Levh veya mektup E. G. Browne tarafından incelenmiştir (*JRAS.*,1889,p.967 vd.) . Öyle görünüyor ki Bahâullah, kendisine yardım eder ümidi ile Türk Hükümeti'nin kendisine revâ gördüğü muameleyi ona haber vermiş ve Fransız Hükümeti'nin başı olarak III. Napolyon'un, Türkiye'deki Hıristiyanların koruyucusu olduğunu ileri sürmüştü. Ancak onun Bahâullah'a yardım için bir şey yapmamış olduğu da âşikârdır. Bkz. Elder & Miller, *aynı eser*, 48, n. 2. Napolyon yardım etmeyince, Bahâullah'a da ikinci bir levh "nazil etmiş" ve orada onun krallığının karmaşaya düşeceği, imparatorluğunun elinden gideceği kehanetlerinde bulunmuştu. Bkz. *Kitab-ı Akdes,* 205, n.118.

**88.** Ey Amerika başkanları ile eyaletlerin valileri *(ruesâ'u'l-cumhur)*! Orada kumrunun/beyaz güvercinin ebediyet dalında söylediği *" Bâkî* (Sonsuz Kalıcı)*, Ğafûr* (Çok Bağışlayıcı) *ve Kerîm* (Kerem Sahibi) *olan Ben'den başka ilâh yoktur"* şarkısını dinleyin. Allah'ın yarattığı bedeni adalet ve takvâ süsü ile ve başını da semânın yaratıcısı olan Rabbinizin zikir tacı ile süsleyin. İsimlerin doğuş yeri, her şeyi bilen ve hikmet sahibi olanın katından size böyle emrediyor. Va'd edilen/söz verilen *(el-Mev'ûd)* bu yüceltilmiş ve övülmüş makamda zuhur etti. İşte o zaman görünmeyen ve görünen varlıkların dudakları tebessüm etti. Allah'ın gününün kıymetini bilin. Şüphesiz O'na kavuşmak, eğer bilseniz, üzerine güneş doğan her şeyden daha hayırlıdır. Ey emirler topluluğu! Kibriyâ'nın doğuş yerinden yükselen şu sese kulak verin: "Konuşan ve Mutlak Bilen Ben'den başka tanrı yoktur = *(lâ-ilâhe illâ ene'n-nâtıku'l-'alîm)."* Kırıkları adaletin elleriyle sarın. Zalimler ve sağlamları ise, emredici ve hikmet sahibi olan Rabbinizin emirlerinin kamçılarıyla kırın.

**٨٩** **يا معشر الرّوم نسمع بينكم صوت البوم ءاخذكم سكر الهوى ام كنتم من الغافلين. يا ايّتها النّقطة الواقعة فى شاطي البحرين قد استقرّ عليك كرسيّ الظّلم واشتعلت فيك نار البغضآء على شأن ناح بها الملأ الاعلى والّذين يطوفون حول كرسيّ رفيع. نرى فيك الجاهل يحكم على العاقل والظّلام يفتخر على النّور وانّك في غرور مبين. اغرّتك زينتك الظّاهرة سوف تفنى وربّ البريّة وتنوح البنات والارامل وما فيك من القبآئل كذلك ينبّئك العليم الخبير.**

89. Ey Rum halkı![118] Aranızdan baykuş sesleri işitiyoruz. Hevâ ve heveslerinizin sarhoşluğuna mı kapıldınız, yoksa gafillerden misiniz? Ey iki denizin sahiline yerleşmiş olan nokta! Senin üzerine zulüm tahtı yerleşti ve içinde de kin ve düşmanlık ateşi tutuştu. Bundan dolayı, büyük melekler (*el-mele'u'l-a'lâ*) de, yüce tahtı tavaf edenler de ağladılar. Sende cahilin akıllıya hükmettiğini; karanlığın da aydınlığa karşı böbürlendiğini görüyoruz. Şüphesiz sen apaçık bir gurura kapılmışsın. Yoksa seni şu görünen süslerin mi aldattı?

---

[118] Burada kastedilen topluluğun Türkler ve sözü edilen noktanın da İstanbul olduğu açıktır. Ayr. bkz. *Kitab-ı Akdes,* 205-6, n.119, 120.

Âlemlerin Rabbine and olsun ki o kısa süre sonra yok olup gidecektir! Kızlar ve dul kadınlar ve sendeki bütün topluluklar ağlayacaklar/feryad edecekler. Her şeyi bilen ve her şeyden haberdar olan sana bunları böylece haber veriyor.

**٩٠ يا شواطي نهر الرّين قد رأيناك مغطّاة بالدّمآء بما سلّ عليك سيوف الجزآء ولك مرّة اخرى ونسمع حنين البرلين ولو انّها اليوم على عزّ مبين.**

**90.** Ey Rhine (Ren) nehrinin kıyıları! Seni, sana karşı çekilen cezalandırma kılıçları yüzünden kana bulanmış gördük. Bu senin başına bir kere daha gelecek. Her ne kadar orası bugün apaçık bir şan ve şeref içinde imiş gibi görünse de, biz Berlin'in inlemesini/çığlıklarını işitiyoruz.[119]

**٩١ يا ارض الطّآء لا تحزني من شيء قد جعلك الله مطلع فرح العالمين. لو يشآء يبارك سريرك بالّذي يحكم بالعدل ويجمع اغنام الله الّتي تفرّقت من الذّئاب انّه يواجه اهل البهآء بالفرح والانبساط الا انّه من جوهر الخلق لدى الحقّ عليه بهآء الله وبهآء من في ملكوت الامر في كلّ حين.**

**91.** Ey Tâ (Tahran)[120] memleketi! Hiçbir şeye üzülme; Allah seni, âlemlerin sevincinin doğuş yeri/kaynağı kıldı. Dilediğinde, senin topraklarını adaletle hükmedecek ve kurtlardan dolayı darmadağınık olmuş Allah'ın koyunlarını toplayacak (kişi) aracılığı ile mübarek kılacaktır. İşte o, Baha ehlini neşe ve mutlulukla karşılamaktadır. Şüphesiz o, Hak katında yaratılmışların cevheridir. Allah'ın azamet ve saltanatı ile Emr âlemindekilerin nuru *(bahâ')* her zaman onun üzerine olsun.

---

[119] Bu ayetle ilgili açıklama şöyledir: "Hz. Abdülbaha Birinci Dünya Savaşı'ndan (1914-1918) önce yazdığı bir Levhinde, Hz. Bahaullah'ın Ren kıyılarını *'kanla kaplanmış'* olarak gördüğüne ilişkin sözlerinin Fransa-Prusya Savaşı'yla (1870-1871) ilgili olduğunu ve daha büyük acıların geleceğini açıklamıştır...." Bkz. *Kitab-ı Akdes*, 206, n.121.

[120] "'Tâ' İran'ın başkenti Tahran'ın ilk harfidir. Hz. Bahaullah bazı yerlerin isimleri yerinde, çoğu zaman bunların ilk harflerini kullanmayı tercih etmiştir. Ebced hesabına göre Ta'nın sayısal değeri, Baha isminin sayısal değerine eşit olan dokuzdur." Bkz. *Kitab-ı Akdes,* 206, n.122.

٩٢ افرحي بما جعلك الله افق النّور بما ولد فيك مطلع الظّهور وسمّيت بهذا الاسم الّذي به لاح نيّر الفضل واشرقت السّموات والارضون.

**92.** Sevin ki, Allah seni nur ufku kıldı; çünkü zuhurun doğuş yeri (*matla'u'z-zuhûr*) senin topraklarında doğdu[121] ve sen, bu isimle çağırıldın. Bu isimle fazilet nuru parladı; gökler ve yerler aydınlandı.

٩٣ سوف تنقلب فيك الامور ويحكم عليك جمهور النّاس انّ ربّك لهو العليم المحيط. اطمئنّي بفضل ربّك انّه لا تنقطع عنك لحظات الالطاف سوف يأخذك الاطمينان بعد الاضطراب كذلك قضي الامر في كتاب بديع.

**93.** Yakında işlerin değişecek ve seni, halk çoğunluğu *(cumhur)*[122] yönetecektir. Şüphesiz Rabbin, her şeyi bilen ve her şeyi kuşatandır. Rabbinin lütfuyla mutmain ol! Şüphesiz Rabbinin lütufları senden bir an bile kesilmeyecektir. Sıkıntılardan ve karışıklıklardan sonra sen, yine mutmain olacaksın. Durum, bu benzersiz ve yepyeni kitapta böylece kararlaştırıldı.

٩٤ يا ارض الخآء نسمع فيك صوت الرّجال في ذكر ربّك الغنيّ المتعال طوبى ليوم فيه تنصب رايات الاسمآء في ملكوت الانشآء باسمي الابهى يومئذٍ يفرح المخلصون بنصر الله وينوح المشركون.

**94.** Ey el-Hâ' (Horasan) ülkesi! Sende zengin/kendi kendine yeter ve aşkın olan Rabbini zikreden adamların seslerini işitiyoruz. Yaratıklar âleminde Ebhâ'/En Yüce adıyla isimlerin sancaklarının dikildiği güne ne mutlu! İşte o gün, ihlâslı olanlar Allah'ın yardımı ile sevinecekler ve müşrikler de ağıt tutacaklardır.

٩٥ ليس لاحد ان يعترض على الّذين يحكمون على العباد دعوا لهم ما عندهم وتوجّهوا الى القلوب.

---

[121] Bahaullah, 12 Kasım 1817'deTahran'da doğmuştur.

[122] *Cumhur,* İran'da "cumhuriyet" için kullanılan bir kelimedir ve bazılarına göre Bahâullah, burada, İran'ın bir "Cumhuriyet" olacağını öngörmüştür. Krş. Elder & Miller, *aynı eser,* 50, n. 2.

**95.** Yaratılmışlar hakkında hüküm verenlere (yöneticilere) hiç kimsenin itiraz hakkı yoktur. Onları kendi sahip oldukları ile baş başa bırakın ve siz, kalplere yönelin.

٩٦ يا بحر الاعظم رشّ على الامم ما امرت به من لدن مالك القدم وزيّن هياكل الانام بطراز الاحكام الّتي بها تفرح القلوب وتقرّ العيون.

**96.** Ey en büyük deniz! Öncesizlik ve sonrasızlığın Maliki'nin katından emr olunduğun şeyi milletlerin üstüne serp ve insanların/yaratılmışların bedenlerini de kalplerin sevinçle dolduğu ve gözlerin aydınlandığı hükümlerin süsleriyle donat.

٩٧ والّذي تملّك مائة مثقال من الذّهب فتسعة عشر مثقالاً لله فاطر الارض والسّمآء ايّاكم يا قوم ان تمنعوا انفسكم عن هذا الفضل العظيم. قد امرناكم بهذا بعد اذ كنّا غنيّاً عنكم وعن كلّ من في السّموات والأرضين. انّ في ذلك لحكم ومصالح لم يحط بها علم احد الاّ الله العالم الخبير. قل بذلك اراد تطهير اموالكم وتقربّكم الى مقامات لا يدركها الاّ من شآء الله انّه لهو الفضّال العزيز الكريم. يا قوم لا تخونوا في حقوق الله ولا تصرّفوا فيها الاّ بعد اذنه كذلك قضي الامر في الالواح وفي هذا اللّوح المنيع. من خان الله يخان بالعدل والّذي عمل بما امر ينزل عليه البركة من سمآء عطآء ربه الفيّاض المعطي الباذل القديم. انّه اراد لكم ما لا تعرفونه اليوم سوف يعرفه القوم اذا طارت الارواح وطويت زرابيّ الافراح كذلك يذكّركم من عنده لوح حفيظ.

**97.** Bir kişinin yüz miskal altını varsa, onun on dokuz miskali yeri ve göğü yaratan Allah'ındır. Ey millet, dikkat edin ve sakın kendinize bu büyük fazileti yasaklamayın. Size, sizden ve göklerde ve yerlerde bulunan her şeyden müstağni olduğumuz halde, bunu böyle yapmanızı emrettik. Şüphesiz bunda hikmetler ve yararlı şeyler vardır ki, bilen ve her şeyden haberdar olan Allah'tan başka hiçbir kişinin bilgisi onu kavrayamaz. De ki: Allah, bu emirle sizin mallarınızı temizlemek ve Allah'ın dilediği kişiler dışında hiç kimsenin erişemeyeceği makamlara yaklaştırmak istedi. Gerçekten, sonsuz lütuf, mutlak güç ve kerem sahibi olan, ancak O'dur. Ey millet! Allah'ın hukuku/Allah'a karşı sorumlu olduğunuz görevler konu-

sunda ihanet etmeyin. O'nun (parasını) izin verdiği şeylerin dışında harcamayın.[123] Hüküm, levhlerde ve ulaşılması imkânsız olan bu levhde işte böyle verilmiştir. Allah'a ihanet eden, adalet gereği ihanete uğratılır. Ama emr olunduğu şeyi işleyen kimsenin üzerine lütfu bol, ihsanı bol, keremi sonsuz ve kadîm olan Rabbinin semâsından bereket iner. Şüphesiz O sizin için bugün bilmediğiniz şeyleri dilemiştir. Halk onu, ruhlar uçuştuğu ve mutluluk halıları dürüldüğü zaman bileceklerdir. Kendisinde korunmuş bir levh bulunan, size bunları böylece hatırlatıyor.

**٩٨** قد حضرت لدى العرش عرآئض شتّى من الّذين امنوا وسئلوا فيها الله ربّ ما يرى وما لا يرى ربّ العالمين لذا نزّلنا اللّوح وزيّنّاه بطراز الامر لعلّ النّاس باحكام ربّهم يعملون. وكذلك سئلنا من قبل في سنين متواليات وامسكنا القلم حكمة من لدنّا الى ان حضرت كتب من انفس معدودات في تلك الايّام لذا اجبناهم بالحقّ بما تحيى به القلوب.

**98.** Arş katında/huzurumuzda, inananlar tarafından sunulmuş birçok dilekçe birikti. Onlar bu dilekçelerinde görünen ve görünmeyenlerin Rabbi ve âlemlerin Rabbi olan Allah'tan pek çok şey istediler. [124] İşte bu yüzden Levh'i indirdik ve onu, "Emr/Hüküm" elbisesi ile donattık ki belki insanlar, Rablerinin hükümleri ile amel ederler. Aynı şekilde bize de, daha önce, son birkaç yıldır ardı ardına sorular sorulmuştu. Nitekim bugünlerde pek çok kimseden mektuplar gelinceye kadar, biz de katımızdan bir hikmet olarak Kalem'i yazmaktan uzak tutmuştuk. İşte biz, artık onlara kalpleri yeniden hayata kavuşturan/ihya eden bir hakikatle cevap veriyoruz.

---

[123] Yani 100 miskal tutarındaki varlığın Allah'a ait olan 19 miskallik kısmı, ancak Bahâullah'ın izin verdiği şeylere harcanabilir. Krş. Elder & Miller, *aynı eser*, 51, n. 1. Bu ayetle ilgili açıklamalar ve uygulamalar için bkz. *Kitab-ı Akdes,* 207, n.125.

[124] Bu ifadelerden anlaşıldığına göre *Kitâbu'l-Akdes,* görev ve sorumlulukları hakkında bilgi ve talimat isteyen Bahâilerin talebi üzerine kaleme alınmıştır. Krş. Elder & Miller, *aynı eser*, 51, n. 3. Bu ayet ve *Kitab-ı Akdes*'in nazil oluşu hk. ayr bkz. *Kitab-ı Akdes,* 208, n.126.

**٩٩ قل يا معشر العلمآء لا تزنوا كتاب الله بما عندكم من القواعد والعلوم انّه لقسطاس الحقّ بين الخلق قد يوزن ما عند الامم بهذا القسطاس الاعظم وانّه بنفسه لو انتم تعلمون.**

**99.** De ki: Ey âlimler (‘ulemâ’) topluluğu! Allah’ın kitabını elinizdeki kurallar ve bilgilerle ölçüp-tartmayın; çünkü şüphesiz o, bütün yaratılmışlar için Hakk’ın kıstasıdır/terazisidir.[125] O kadar ki, milletler bu Büyük Kıstas’la ölçülebilirler; çünkü o, eğer bilseydiniz, tek başına/bizatihi bir ölçüdür.

**١٠٠ تبكي عليكم عين عنايتي لانّكم ما عرفتم الّذي دعوتموه في العشيّ والاشراق وفي كلّ اصيل وبكور. توجّهوا يا قوم بوجوه بيضآء وقلوب نورآء الى البقعة المباركة الحمرآء الّتي فيها تنادي سدرة المنتهى انّه لا اله الاّ انا المهيمن القيّوم.**

**100.** Gece ve gündüz, her akşam ve her sabah dua ettiğinizi/yalvardığınız (kimseyi) tanımadığınız için, inayet gözüm sizin için ağlıyor. Ey millet! Bembeyaz yüzler ve nurlu kalplerle Sidretu’l-Münteha’nın[126] “Şüphesiz görüp-gözeten *(el-müheymin)*, kendiliğinden var ve ayakta olan *(el-kayyûm)* Ben’den başka ilâh yoktur” diye seslendiği kutsal kırmızı yere/kızıl Nokta’ya[127] yönelin.

**١٠١ يا معشر العلمآء هل يقدر احد منكم ان يستنّ معي في ميدان المكاشفة والعرفان او يجول في مضمار الحكمة والتّبيان لا وربّي الرّحمن كلّ من عليها فانٍ وهذا وجه ربّكم العزيز المحبوب.**

**101.** Ey âlimler topluluğu! İçinizde keşif ve irfan meydanında benimle yarışabilecek biri var mı? Veya o, hikmet ve beyân dünyasında dolaşabilir mi? Hayır ve Rahman olan Rabbime yemin ederim ki, yeryüzündeki her şey yok olacaktır ve mutlak güçlü ve sevgili olan Rabbinizin yüzü de işte budur.

---

125 *el-Kitâbu’l-Akdes,* beşerî kıstaslara göre ölçülemez, çünkü bizatihi kendisi her şeyin ölçüsüdür. Bkz. Elder & Miller, *aynı eser*, 51, n. 5.

126 Kelime olarak “en son ağaç” demek olan Sidretu’l-Müntehâ, Cennetin en yüce makamıdır ve ne insanlar ne de melekler onun ötesine geçemezler. Krş. *Kitab-ı Akdes,* 209, n.128.

127 Bunun Akkâ yakınlarındaki kırmızı lâlelerle kaplı bir tepeye işaret ettiği söylenir. *Kitab-ı Akdes*’teki açıklamaya göre de (209, n.127), Akka’ya yapılan bir atıftır ve “kızıl” kelimesi Bahai eserlerinde birçok mecazi ve sembolik anlamlarda kullanılmaktadır.

**١٠٢** يا قوم انّا قدّرنا العلوم لعرفان المعلوم وانتم احتجبتم بها عن مشرقها الّذي به ظهر كلّ امر مكنون. لو عرفتم الافق الّذي منه اشرقت شمس الكلام لنبذتم الانام وما عندهم واقبلتم الى المقام المحمود.

**102.** Ey millet! Şüphesiz biz ilimleri malûmun/bilinenin[128] tanınması için belirledik. Oysa siz, onları /bilgilerinizi, var olan her şeyi ortaya çıkaranı (tanımama hususunda) daha doğuşundan itibaren kendinize bir örtü/bir perde kıldınız.[129] Eğer siz kelâm güneşinin doğduğu ufku bilseydiniz, yaratıkları ve onların sahip oldukları her şeyi bırakır ve çok övülen makama yönelirdiniz.

**١٠٣** قل هذه لسمآء فيها كنز امّ الكتاب لو انتم تعقلون. هذا لهو الّذي به صاحت الصّخرة ونادت السّدرة على الطّور المرتفع على الارض المباركة الملك لله الملك العزيز الودود.

**103.** De ki: Şüphesiz bu, içinde Kitâb'ın Anası'nın *(Ummu'l-Kitâb)*[130] hazinesinin saklandığı gökyüzüdür. Keşki akıl edebilmiş/kavrayabilmiş olsaydınız! İşte onun yüzündendir ki, kaya haykırmış ve yanan ateş de kutsal topraklar üzerinde yükselen Tûr'da/Dağ'da şu hakikati ilân etmiştir: "Şüphesiz mülk/egemenlik, mutlak güçlü ve sevginin kaynağı olan Allah'ındır."

**١٠٤** انّا ما دخلنا المدارس وما طالعنا المباحث اسمعوا ما يدعوكم به هذا الامّيّ الى الله الابديّ انّه خير لكم عمّا كنز في الارض لو انتم تفقهون.

---

128 Elder & Miller'e göre "malum", sözü ile burada "Tanrı" kastedilmektedir. Bkz., *aynı eser*, 52.

129 *Kitab-ı Akdes'*e göre (52/102) ilk cümlenin çevirisi şöyledir: " Ey insanlar! Tüm ilimlerin ulaşacağı en yüce ve en son noktanın, bütün bilginin Amacı olan Kimse'yi tanımak olduğunu emrettik; buna rağmen, bilginizin, her gizli şeyi açığa çıkaran bu Nurun Doğuş Yeri'nden sizi bir peçe gibi perdelemesine nasıl izin verdiğinizi görün."

130 "Allah tarafından "inzal edilen/gönderilen" kitapların aslı, Cennettedir. Bazan ona "Korunmuş Levh" *(el-levhu'l-mahfuz)* denir. Öyle görünüyor ki Bahâullah, kendisinin kitapların çıktığı ve yayıldığı Cennet olduğunu iddia etmektedir. *Ummu'l-kitâb* hakkındaki bir tartışma için bkz. *Commantaries on Qur'ân*, 13:39; *Enc. of Islam,* IV, 1012." Bkz. Elder & Miller, *aynı eser*, 52, n.1. "Babi Dini'nde Beyan Ana Kitap'tır ve Kitab-ı Akdes ise Hz. Bahaullah'ın Dini'nin Ana Kitabı'dır…" Bkz. *Kitab-ı Akdes,* 209, n.129.

**104.** Biz, ne okullara gittik; ne de çeşitli konuları inceledik. Ama sizleri ebedî olan Allah'a dâvet eden bu Ümmî'nin[131] sözlerine kulak verin. Eğer anlayabilseydiniz, bu sizin için yeryüzündeki hazinelerden daha hayırlıdır.

**١٠٥** انّ الّذي يأوّل ما نزّل من سمآء الوحي ويخرجه عن الظّاهر انّه ممّن حرّف كلمة الله العليا وكان من الاخسرين في كتاب مبين.

**105.** Vahiy semâsından inen Allah kelâmını te'vîl eden ve onu zahirî anlamından koparan kimse, Allah'ın yüce kelâmını bozan/tahrif edenlerdendir ve bu apaçık kitaba göre hüsrana uğrayanlardandır.[132]

**١٠٦** قد كتب عليكم تقليم الاظفار والدّخول في مآء يحيط هياكلكم في كلّ اسبوع وتنظيف ابدانكم بما استعملتموه من قبل ايّاكم ان تمنعكم الغفلة عمّا امرتم به من لدن عزيز عظيم. ادخلوا مآء بكراً والمستعمل منه لا يجوز الدّخول فيه ايّاكم ان تقربوا خزآئن حمّامات العجم من قصدها وجد رآئحتها المنتنة قبل وروده فيها تجنّبوا يا قوم ولا تكوننّ من الصّاغرين. انّه يشبه بالصّديد والغسلين ان انتم من العارفين. وكذلك حياضهم المنتنة اتركوها وكونوا من المقدّسين . انّا اردنا ان نراكم مظاهر الفردوس في الارض ليتضوّع منكم ما تفرح به افئدة المقرّبين. والّذي يصبّ عليه المآء ويغسل به بدنه خير له ويكفيه عن الدّخول انّه اراد ان يسهّل عليكم الامور فضلاً من عنده لتكونوا من الشّاكرين.

**106.** Size, her hafta tırnakları kesmeniz, bütün vücudunuzu kaplayacak şekilde suya girmeniz ve bedenlerinizi temizlemek için daha önceleri kullandığınız[133] şeyleri kullanmanız farz kılındı. Sakın ola ki içine düştüğünüz gaflet sizi mutlak güçlü ve yüceliğin kaynağı olan Allah'ın emrettiklerinden uzaklaştırmasın! Kullanılmamış

---

[131] (Hz.) Muhammed'e *Kur'an*'da (7:156,158) *en-nebî el-ummî* denir. Terimin açıklaması için bkz. *Enc. of Islam,* IV, 1016. Genellikle okuma veya yazma bilmemek şeklinde anlaşılır ve çevrilir. Her ne kadar kendisinin dikkate değer bir eğitim gördüğünü biliyorsak da Bahâullah bu terimi kendisi için kullanır. Bkz. Elder & Miller, *aynı eser,* 52, n.3.

[132] Yorumlarla ilgili olarak bkz. *Kitab-ı Akdes,* 209, n.130.

[133] Koltuk altları ve avret yerlerindeki tüylerin temizlenmesi için kullanılan toz ve benzeri şeyler.

temiz suya girin; kullanılmış olan suya girmeniz caiz değildir. Sakın acemlerin/sıradan halkın genel havuzlarına girmeyin. Oralara giden kişi, daha oraya girmeden önce onların kötü kokularıyla karşılaşır. Onun için ey halkım, onlardan sakının ve ayak takımından olmayın! Çünkü o, sanki irin ve çamaşır suyuna benzer; eğer âriflerden iseniz bu durumu bilirsiniz. Onların havuzları da aynı şekilde pis/kötü kokuludur. Dolayısıyla onlardan uzak durun ve kutsanmışlardan/pak ve temizlerden olun. Şüphesiz biz sizi, yeryüzünde, Yüce Mevlâ'ya yakın olanların *(mukarrabîn)* gönüllerinin sizden yayılan güzel kokularla feraha ermesi için Firdevs cennetinin görünen yüzü/mezâhirleri olarak görmeyi diledik. Üzerlerine su döken ve bedenlerini bu suyla temizleyenler için bu şekilde davranmak, küvete/havuza girmekten daha iyi ve daha temizdir.[134] Şüphesiz o, şükredenlerden olasınız diye katından bir lütuf olarak işleri sizin için kolaylaştırmayı dilemiştir.

**١٠٧** **قد حرّمت عليكم ازواج ابآئكم انّا نستحي ان نذكر حكم الغلمان اتّقوا الرّحمن يا ملأ الامكان ولا ترتكبوا ما نهيتم عنه في اللّوح ولا تكونوا في هيمآء الشّهوات من الهآئمين.**

**107.** Babalarınızın eşleri size haram kılınmıştır. Burada oğlan çocukları ile ilgili hükmü ifade etmekten hayâ duyuyor/utanıp sıkılıyoruz.[135] Ey yaratılmışlar topluluğu! Rahman'a saygısızlıktan sakının ve Levh *(-i Mahfuz)*'da sizler için yasaklanmış olan fiilleri işlemeyin ve şehvet diyarında azgınlık edenlerden olmayın.

---

[134] Müslümanların uygulamalarına göre belli fiillerden sonra abdest alınması ve bütün vücudun suya tutulması gerekir. Bahâullah burada bu uygulamayı kaldırmaktadır. Bahâullah zamanında İran'daki bazı yerlerde, su çok kıt ve suyu ısıtmak da pahalı idi. Bundan dolayı birçok insan, su depolarındaki/havuzlarındaki, değiştirilmemiş suyu kullanırdı. Her ne kadar su, nazarî olarak "temiz" sayılır ise de, şüphesiz bu uygulama, sağlıksız idi. Bkz. Elder & Miller, *aynı eser*, 53, n.1. Ayr. bkz. *Kitab-ı Akdes,* 210 -11, n. 131, 132.

[135] Bahailik'te üvey anne ya da üvey baba ile evlenmek yasak olduğu gibi, "oğlancılık", yani eşcinsel ilişkiler de haramdır. Bkz. *Kitab-ı Akdes,* 211, n. 133, 134.

١٠٨ ليس لاحد ان يحرّك لسانه امام النّاس اذ يمشي في الطّرق والاسواق بل ينبغي لمن اراد الذّكر ان يذكر في مقام بني لذكر الله او في بيته هذا اقرب بالخلوص والتّقوى كذلك اشرقت شمس الحكم من افق البيان طوبى للعاملين.

**108.** Bir kimsenin yolda ve çarşılarda yürürken insanların önünde/halk arasında ağzını açıp dilini oynatması [kutsal ayetleri mırıldanması][136] doğru değildir. Aksine (Allah'ı) zikretmek isteyen biri, bunu ya Allah'ı zikir için yapılmış yerlerde ya da kendi evinde yapmalıdır. Bu, ihlâs ve takvâya daha uygundur. Nitekim hüküm güneşi, beyan ufkundan işte böyle doğdu. Amel edenlere ne mutlu!

١٠٩ قد فرض لكلّ نفس كتاب الوصيّة وله ان يزيّن رأسه بالاسم الاعظم ويعترف فيه بوحدانيّة الله في مظهر ظهوره ويذكر فيه ما اراد من المعروف ليشهد له في عوالم الامر والخلق ويكون له كنزاً عند ربّه الحافظ الامين.

**109.** Herkesin bir vasiyet yazması farz kılındı. (Vasiyet sahibi bu vasiyeti yazarken sayfanın) Başını En Büyük İsim *(el-İsmu'l-A'zam)* ile süslemeli ve burada, O'nun zuhurunun Mazhar'ında/Doğuş Yeri'nde, Allah'ın birliğini itiraf etmelidir.[137] Yine orada, Yaratılış ve Emir âlemlerinde kendisine O'na karşı şahitlik etmesi için dilediği iyi şeylerini/güzel amellerini de anlatmalıdır. Böylece o, mutlak koruyucu ve mutlak güvenilir olan Rabbinin katında kendisi için bir hazineye sahip olur.

١١٠ قد انتهت الاعياد الى العيدين الاعظمين امّا الاوّل ايّام فيها تجلّى الرّحمن على من في الامكان باسمآئه الحسنى وصفاته العليا والاخر يوم فيه بعثنا من بشّر النّاس بهذا الاسم الّذي به قامت الاموات وحشر من في السّموات والارضين. والاخرين في يومين كذلك قضي الامر من لدن امر عليم.

---

136 Bkz. *Kitab-ı Akdes,* 54/108, 212, n.135.

137 Bir Bahâî, kendi vasiyetinde Bahâullah'a olan inanç ve imanını itiraf etmeli ve onun getirdiği hukukî emirleri ve öğretileri tasdik ettiğini kabul etmelidir ki böylece o, ölüm döşeğinde başkalarına bir şahit göstermiş olur. Bkz. Elder & Miller, *aynı eser,* 53, n. 2. Ayr. bkz. *Kitab-ı Akdes,* 212–13, n. 136, 137.

**110.** Bayramlar iki büyük bayramla sonuçlandı.[138] Birincisi, Rahman'ın en güzel isimleri ve yüce sıfatlarıyla yaratılmışlar (dünyasında) bulunanlar üzerine tecellî ettiği günlerdir. Diğeri ise öyle bir gündür ki,[139] biz o günde insanlara bu ismi müjdeleyeni gönderdik. O öyle bir isimdir ki, ölüler onunla dirilir ve göklerde ve yerlerde olanlar da onunla haşr edilir/ bir araya toplanır.[140] Diğer iki (bayram), iki günde yapılır.[141] Bu, mutlak emredici ve her şeyi bilenin katından böylece sudur etmiştir.

**١١١** طوبى لمن فاز باليوم الاوّل من شهر البهآء الّذي جعله الله لهذا الاسم العظيم. طوبى لمن يظهر فيه نعمة الله على نفسه انّه ممّن اظهر شكر الله بفعله المدلّ على فضله الّذي احاط العالمين. قل انّه لصدر الشّهور ومبدئها وفيه تمرّ نفحة الحيوة على الممكنات طوبى لمن ادركه بالرّوح والرّيحان نشهد انّه من الفآئزين.

---

138 *Kitab-ı Akdes*'te (55/110): "Bütün Bayramlar, En Büyük iki Bayramla ve ikiz günlere gelen diğer iki Bayramla tamamlanmıştır."

139 Birincisi, "...Hz. Bahaullah'ın Nisan/Mayıs 1863'te Bağdat'taki Rızvan Bahçesi'nde Peygamberlik Görevini İlân Edişi'ni kutlayan ve O'nun tarafından 'Bayramların Sultanı' olarak nitelendirilen Rızvan Bayramı ve ikincisi ise Mayıs 1844'te Şiraz'da gerçekleşen, Hz. Bab'ın Emrini Açıklaması'dır..." Bkz. *Kitab-ı Akdes,* 213, n.138. Bâb'ın Şiraz'da kendini Gâib İmam'a açılan "Kapı" *(el-Bâb)* olarak ilân ettiği gün, 5 Cemâziyelevvel 1260 / 23 Mayıs 1844 idi. Burada dikkati çeken nokta Bahâullah'ın Bâb'ı Bâbîlerin inandıkları ve kabul ettikleri şekilde asıl büyük "zuhûr" olarak değil, sadece Bahâullah'ın gelişini haber veren bir "müjdeci" olarak zikretmesidir: Nitekim o burada, "Biz o günde insanlara bu ismi müjdeleyeni gönderdik." ifadesini kullanmıştır. Krş. Elder & Miller, *aynı eser,* 54, n. 2.

140 "Haşr/toplanma" kelimesi, İslâm öğretisinde, genellikle, insanların dirilişten sonra son gün hesap vermek üzere Allah'ın huzurunda toplanmaları için kullanılır. Bahâî öğretisine göre ise, onun yeryüzüne gelişi ve öğretileri ile artık Bahâullah ölümden sonra vuku bulacak bekleyiş ve dirilişi getirmiş bulunmaktadır. Bkz. Elder & Miller, *aynı eser,* 54, n. 3.

141 Burada anılan iki bayram, muhtemelen Muharrem ayının birinci ve ikinci günündeki Bâb ile Bahâullah'ın doğum günleridir ki bunlar bir bayram olarak muhafaza edilmiştir. Bkz. Elder & Miller, *aynı eser*, 54, n. 4. Bahaullah'ın doğumu 2 Muharrem1233/12 Kasım 1817; Bâb'ın doğumu ise, 1 Muharrem 1235/20 Ekim 1819'dur. Bkz. *Kitab-ı Akdes,* 213-14, n.138.

**111.** Allah'ın bu en büyük isim için tahsis ettiği *el-Bahâ'* ayının birinci gününe erişen kişiye ne mutlu![142] Bu günde Allah'ın nimetlerini kendi üzerinde gösterene ne mutlu! Çünkü bu davranışıyla o, âlemleri kuşatanın lütfuna bir karşılık olmak üzere Allah'a şükrünü izhar edenlerden olduğunu göstermiştir.[143] De ki: Şüphesiz bu gün (Bahâ' ayının ilk günü), ayların kaynağı ve başlangıcıdır. Bu ayda, hayat nefesi yaratılmışların üzerinde dolaşır durur. Bu ayı şen şakrak idrak edenlere ne mutlu! Biz onların kurtuluşa erenlerden olduklarına şehâdet/tanıklık ederiz.

**١١٢** قل انّ العيد الاعظم لسلطان الاعياد اذكروا يا قوم نعمة الله عليكم اذ كنتم رقدآء ايقظكم من نسمات الوحي وعرّفكم سبيله الواضح المستقيم.

**112.** De ki: En büyük bayram [Rızvan], muhakkak ki bayramların sultanıdır. Öyle ise ey millet, Allah'ın üzerinizdeki nimetlerini hatırlayın; çünkü siz uykuda idiniz. O sizi vahiy meltemiyle uyandırdı ve size apaçık ve dosdoğru olan yolunu öğretti.

**١١٣** اذا مرضتم ارجعوا الى الحذّاق من الاطبّآء انّا ما رفعنا الاسباب بل اثبتناها من هذا القلم الّذي جعله الله مطلع امره المشرق المنير.

**113.** Hastalandığınız zaman, seçkin/hâzık doktorlara gidin. Şüphesiz biz, sebepleri kaldırmadık; aksine Allah'ın parlak ve aydınlatıcı emrinin kaynağı kıldığı bu kalemle tespit ettik/pekiştirdik.

**١١٤** قد كتب الله على كلّ نفس ان يحضر لدى العرش بما عنده ممّا لا عدل له انّا عفونا عن ذلك فضلاً من لدنّا انّه هو المعطي الكريم.

**114.** Allah (geçmişte) herkesin Arşın önünde kendisine ait en paha biçilmez malıyla hazır bulunmasını farz kılmıştı. Biz bunu

---

[142] On dokuz Bâbî ayının ilkine "Bahâ'" denir. Bahâ'nın ilk günü, yani 21 Mart, aynı zamanda İran'ın yeni yılbaşı olan Nevruz'dur. Bkz. *Kitab-ı Akdes,* 214, n.139.

[143] Bir kimse, yeni elbiseler giymekle, bayram için hazırlanmış yemeklerin tadını çıkarmakla ve dost ve arkadaşlarını ağırlamakla, Allah'a verdiği nimetler için şükrünü fiilen göstermiş olur. Krş. Elder & Miller, *aynı eser,* 54, n. 6.

bizden bir lütuf ve ihsan olarak kaldırdık/bağışladık. Şüphesiz, her zaman her şeyi sınırsız veren ve kerem sahibi/karşılıksız veren, ancak O'dur.

١١٥ طوبى لمن توجّه الى مشرق الاذكار في الاسحار ذاكراً متذكّراً مستغفراً واذا دخل يقعد صامتاً لاصغآء ايات الله الملك العزيز الحميد. قل مشرق الاذكار انّه كلّ بيت بني لذكري في المدن والقرى كذلك سمّي لدى العرش ان انتم من العارفين.

**115.** Seher vakitlerinde zikrederek, hatırlayarak ve bağışlanma dileyerek *Meşrıku'l-Ezkâr*'a[144] yönelenlere ne mutlu! O *Meşrıku'l-Ezkâr*'a girdiğinde, mutlak güçlü, sonsuz övülmeye lâyık ve her şeyin sahibi olan Allah'ın ayetlerini dinlemek için sessizce oturur. De ki: *Meşrık'ul-Ezkâr,* illerde ve ilçelerde beni zikretmek için inşa edilmiş evlerdir. Eğer bilenlerden iseniz, onlar, Arş katında böylece isimlendirilmiştir.

١١٦ والّذين يتلون ايات الرّحمن باحسن الالحان اولئك يدركون منها ما لا يعادله ملكوت ملك السّموات والارضين. وبها يجدون عرف عوالمي الّتي لا يعرفها اليوم الاّ من اوتي البصر من هذا المنظر الكريم. قل انّها تجذب القلوب الصّافية الى العوالم الرّوحانيّة الّتي لا تعبّر بالعبارة ولا تشار بالاشارة طوبى للسّامعين.

**116.** Rahman'ın ayetlerini en güzel ses ve nağmelerle okuyanlar, bu ayetlerden öyle şeyler idrak ederler ki, bu da ancak gökler ve yerlerin sultanının saltanatı ile kıyaslanabilir. Bu ayetlerle onlar, bugün kendisine bu yüce görüneni görecek göz verilenden başkasının bilemeyeceği âlemlerimin kokusunu bulurlar. De ki: Muhakkak ki o (Rahman'ın ayetleri), saf ve temiz kalpleri, ne sözlerle anlatılabilen ne de işaretlerle gösterilebilen ruhânî âlemlere çeker. Bunu işitenlere ne mutlu!

---

144 Bahâî ibadethanelerine "Meşriku'l-Ezkâr" denir. Ayrıca bkz. "Bahai Mabedi'nde, yani Maşrık'ul Ezkâr'da seher dualarına katılmakla ilgili olarak Hz. Bahaullah, Allah'ın Kitabı'nda belirtilen asıl zamanın '*seher vakti*' olmasına rağmen, '*günün ilk şafağı*'ndan '*şafak ile güneşin doğuşu arası*'na '*ve hatta güneşin doğuşundan iki saat sonrası*'na kadar herhangi bir zamanın da uygun olacağını açıklamıştır (SC 15)." *Kitab-ı Akdes,* 215, n.142.

**١١٧ انصروا يا قوم اصفيآئي الّذين قاموا على ذكري بين خلقي وارتفاع كلمتي في مملكتي اولئك انجم سمآء عنايتي ومصابيح هدايتي للخلآئق اجمعين. والّذي يتكلّم بغير ما نزّل في الواحي انّه ليس منّي ايّاكم ان تتّبعوا كلّ مدّعٍ اثيم. قد زيّنت الالواح بطراز ختم فالق الاصباح الّذي ينطق بين السّموات والارضين. تمسّكوا بالعروة الوثقى وحبل امري المحكم المتين.**

**117.** Ey insanlar! Halkım arasında bana bağlı kalan ve ülkemde sözlerimin yüceltilmesi için uğraşanlara yardım edin. Çünkü onlar, bütün yaratılmışlar için, lütuf/ihsan semamın yıldızları ve hidayetimin lambalarıdır. Kim vahyolunanın içerdiklerinin dışında söz söylerse, o söz bana ait değildir. Her kötü iddiada bulunandan mutlaka sakının. Levhler, gökler ve yerler arasında konuşan sabahların yaratıcısının mührü olanın giysileriyle donanmıştır/ boyası ile boyanmıştır. [145] Sağlam kulpa *(el-'urvetu'l-vuskā)*[146] ve benim kesin ve güçlü olan ipime tutunun.

**١١٨ قد اذن الله لمن اراد ان يتعلّم الالسن المختلفة ليبلّغ امر الله شرق الارض وغربها ويذكره بين الدّول والملل على شأن تنجذب به الافئدة ويحيى به كلّ عظم رميم.**

**118.** Allah, Kendi emirlerini yeryüzünün doğusunda ve batısında teblîğ edebilmek ve muhtelif milletler ve dinî zümreler arasında yayabilmek için çeşitli dilleri öğrenmek isteyene izin vermiştir.[147] Bu öyle bir şekilde yapılmalıdır ki, böylece gönüller ona aksın ve bütün çürümüş kemikler canlansın.

**١١٩ ليس للعاقل ان يشرب ما يذهب به العقل وله ان يعمل ما ينبغي للانسان لا ما يرتكبه كلّ غافل مريب.**

---

[145] *Kitab-ı Akdes'*e göre (215, n.143), "Hz. Bahaullah Kendi Eserlerinin, Allah'ın Kelâm'ı olarak mutlak doğruluğunu tekrar tekrar teyit etmiştir. Bazı Levihleri de O'nun mühürlerinden birinin izini taşımaktadır…".

[146] *el-'urvetu'l-vuskā=sağlam kulp* (2.Bakara,256), mecazen İslâm dini için de kullanılan bir terkiptir.

[147] Yabancı dil öğrenmek Bâb tarafından yasaklanmıştı. Böylece Bahâullah bu yasağı kaldırmış olmaktadır. Bkz. Elder & Miller, *aynı eser*, 56, n. 1.

**119.** Akıllı bir insanın aklını giderecek şeyleri içmesi doğru değildir ve onun, bütün gafil ve şüpheci kişilerin yaptığı şeyleri değil, bir insana yakışan şeyleri yapması gerekir.[148]

**١٢٠** زيّنوا رؤسكم باكليل الامانة والوفآء وقلوبكم بردآء التّقوى والسنكم بالصّدق الخالص وهياكلكم بطراز الاداب كلّ ذلك من سجيّة الانسان لو انتم من المتبصّرين. يا اهل البهآء تمسّكوا بحبل العبوديّة لله الحقّ بها تظهر مقاماتكم وتثبت اسمآئكم وترتفع مراتبكم واذكاركم في لوح حفيظ. ايّاكم ان يمنعكم من على الارض عن هذا المقام العزيز الرّفيع. قد وصّيناكم بها في اكثر الالواح وفي هذا اللّوح الّذي لاح من افقه نيّر احكام ربّكم المقتدر الحكيم.

**120.** Başlarınızı güven ve sadakat tacıyla, kalplerinizi takvâ/sorumluluk bilinci örtüsüyle, dillerinizi katıksız doğrulukla, bedenlerinizi edeb elbisesi ile süsleyin. Basîret sahibi iseniz, bunların tamamının insanın seciyesi/yaratılış mayası olduğunu bilirsiniz. Ey Bahâ' cemâatı! Hak Allah için kulluk ipine sımsıkı sarılın. Böyle yapmakla *Levh-i Mahfûz*'da makamlarınız görünür kılınır, isimleriniz pekiştirilir ve rütbeleriniz ve itibarınız yükseltilir. Sakın ola ki herhangi biri yeryüzünde sizi bu izzetli yüce makamdan engellemesin. Biz bu hususu size ufkundan mutlak kudret sahibi ve her yaptığını bir hikmetle yaratan Rabbinizin hükümlerinin nurunun parladığı levhlerimin/kitaplarımın çoğunda ve bu *Levh*'te de işte böyle öğütledik.

**١٢١** اذا غيض بحر الوصال وقضي كتاب المبدء في المآل توجّهوا الى من اراده الله الّذي انشعب من هذا الاصل القديم.

**121.** Vuslat denizinin suyu çekildiğinde ve Başlangıç Kitabı (*kitâbu'l-mebde'*) son hüküm haline geldiğinde/son bulduğunda, Allah'ın istediği kimseye, bu kadîm kökten fışkıran kişiye yönelin.[149]

---

148 Krş. *Kitab-ı Akdes,* 215, n.144.

149 Bahâullah burada kendi taraftarlarına ölümünden sonra önderleri olarak kendi oğullarından birini tavsiye etmektedir. Ancak burada hangi oğlu olduğunu söylememektedir. Bu husustaki niyet ve amacı, *Bahâ'î Scriptures,* Brentano, 1923, pp.259-262'de *Book of the Covenant (Kitab-i-'ahd)* başlıklı kitapta açıklanmıştır. Orada Bahâullah, *Kitâbu'l-Akdes*'teki bu cümlelere işaret eder ve der ki, kendisinin yerine En Güçlü ve Kudretli Dal (Abbas Efendi) geçmelidir. Ondan sonra da yerine En Büyük Dal (Muhammed Ali) →

١٢٢ فانظروا في النّاس وقلّة عقولهم يطلبون ما يضرّهم ويتركون ما ينفعهم الا انّهم من الهآئمين. انّا نرى بعض النّاس ارادوا الحرّيّة ويفتخرون بها اولئك في جهل مبين.

**122.** Şu insanlara ve akıllarının kıtlığına bir bakın. Kendilerine zarar veren şeyleri istiyor; ama yararlı şeyleri terk ediyorlar. Gerçek şu ki onlar şaşırmışlar. Hürriyet/özgürlük isteyen ve bununla iftihar eden bazı insanlar görüyoruz. Oysa bunlar apaçık bir cahillik içindeler.

١٢٣ انّ الحرّيّة تنتهي عواقبها الى الفتنة الّتي لا تخمد نارها كذلك يخبركم المحصي العليم. فاعلموا انّ مطالع الحرّيّة ومظاهرها هي الحيوان وللانسان ينبغي ان يكون تحت سنن تحفظه عن جهل نفسه وضرّ الماكرين. انّ الحرّيّة تخرج الانسان عن شئون الادب والوقار وتجعله من الارذلين.

**123.** Şüphesiz hürriyet/özgürlük, sonuçları itibarıyla ateşi sönmeyen bir fitne/kargaşa ile sona erer. Her şeyin hesabını en iyi bilen, size bunu böylece bildiriyor. Biliniz ki, hürriyetin doğduğu ve kendini gösterdiği yer, bizatihi hayattır.[150] İşte insana düşen, kendini cahillikten ve düzenbazların kötülüğünden koruyacak kurallar altında yaşamak/kurallara bağlanmak olmalıdır. Şüphesiz hürriyet insanı edeb ve vakar dairesinden çıkarıp reziller güruhuna sokar.

١٢٤ فانظروا الخلق كالاغنام لا بدّ لها من راعٍ ليحفظها انّ هذا لحقّ يقين. انّا نصدّقها في بعض المقامات دون الاخر انّا كنّا عالمين.

**124.** Şu halka bir bakın, sanki koyun gibiler; onları korumak için bir çobana ihtiyaç var. Bu husus mutlak kesindir. Aslında biz, bazı durumlar hariç hürriyete inanırız. Çünkü biz (bunları) bilenlerdeniz.

---

geçmelidir. Bu iki oğul da ayrı annelerden olmadır. *Bahâ'î Scriptures* adlı kitabın mütercimi, bu iki sıfatı yanlış olarak Daha Büyük (the Greater) ve En Büyük (the Greatest) diye çevirmiştir. Oysa her iki terimin de üstün ve eşit olarak "büyük" anlamı vardır. 'Abdul-Bahâ' olarak bilinen Abbas Efendi babasının yerine geçmiştir. Bkz. Elder & Miller, *aynı eser*, 56, n. 2. Ayrıca *"En Büyük Dal"*, Bahaullah'ın büyük oğlu Abdülbaha'ya verdiği ünvanlardan biridir. Bkz. *Kitab-ı Akdes,* 216, n. 145.

150 *Kitab-ı Akdes*'te bu cümle şöyledir (58/123): "Biliniz ki, özgürlüğün tecessümü ve simgesi hayvandır."

١٢٥ قل الحرّيّة في اتّباع اوامري لو انتم من العارفين. لو اتّبع النّاس ما نزّلناه لهم من سمآء الوحي ليجدنّ انفسهم في حرّيّة بحتة طوبى لمن عرف مراد الله فيما نزّل من سمآء مشيّته المهيمنة على العالمين. قل الحرّيّة الّتي تنفعكم انّها في العبوديّة لله الحقّ والّذي وجد حلاوتها لا يبدّلها بملكوت ملك السّموات والأرضين.

**125.** De ki: Hürriyet/özgürlük benim emirlerime uymaktır, keşki bilenlerden olsaydınız. Eğer insanlar bizim onlara vahiy semasından indirdiklerimize uysalardı, kendilerini tam bir hürriyet içinde bulurlardı. Âlemleri görüp gözetenin Kendi iradesinin semasından indirdiği hususlarda muradının ne olduğunu bilenlere ne mutlu! De ki: Size faydalı olacak hürriyet/özgürlük, Hak Teâlâ'ya kulluktadır. Bunun tadını alan biri, onu göklerin ve yerlerin saltanatının sultanlığına değişmez.

١٢٦ حرّم عليكم السّؤال في البيان عفا الله عن ذلك لتسئلوا ما تحتاج به انفسكم لا ما تكلّم به رجال قبلكم اتّقوا الله وكونوا من المتّقين. اسئلوا ما ينفعكم في امر الله وسلطانه قد فتح باب الفضل على من في السّموات والارضين.

**126.** Size *el-Beyân*'da soru sormanız haram kılınmıştı. Ancak şimdi Allah sizi bu emirden muaf tuttu; sizden önceki insanların konuştukları şeyleri değil sizin ihtiyaç duyduğunuz hususları sormanıza izin verdi.[151] Allah'tan sakının ve Allah'a saygısızlık etmekten sakınanlardan/sorumluluk bilincine sahip olanlardan olun. Allah'ın emri ve yüceliği konusunda size fayda verecek dileklerde bulunun. Muhakkak ki O, göklerde ve yerlerde bulunanlara lütuf kapılarını açmıştır.

١٢٧ انّ عدّة الشّهور تسعة عشر شهراً فى كتاب الله قد زيّن اوّلها بهذا الاسم المهيمن على العالمين.

---

151 Krş. *Kitab-ı Akdes,* 216, n.146.

**127.** Allah'ın Kitâbı'na göre ayların sayısı on dokuzdur. Âlemleri görüp gözeten bunların ilkini, bu isimle *(el-Bahâ')* taçlandırdı.[152]

١٢٨ قد حكم الله دفن الاموات فى البلّور او الاحجار الممتنعة او الاخشاب الصّلبة اللّطيفة ووضع الخواتيم المنقوشة في اصابعهم انّه لهو المقدّر العليم.

**128.** Allah ölülerin kristal cam veya değerli taşlar veya güzel sert tahtalardan yapılmış tabutlar içinde gömülmelerini ve yazı kazınmış/nakışlı yüzüklerin de parmaklarında kalmasını emretti.[153] Şüphesiz, her şeyin kaderini belirleyen/her şeyi bir ölçüye göre yaratan ve her şeyi bilen ancak O'dur.

١٢٩ يكتب للرّجال ولله ما في السّموات والارض وما بينهما وكان الله بكلّ شيء عليماً. وللورقات ولله ملك السّموات والارض وما بينهما وكان الله على كلّ شيء قديراً. هذا ما نزّل من قبل وينادي نقطة البيان ويقول يا محبوب الامكان انطق في هذا المقام بما تتضوّع به نفحات الطافك بين العالمين. انّا اخبرنا الكلّ بان لا يعادل بكلمة منك ما نزّل في البيان انّك انت المقتدر على ما تشآء لا تمنع عبادك عن فيوضات بحر رحمتك انّك انت ذو الفضل العظيم. قد استجبنا ما اراد انّه لهو المحبوب المجيب. لو ينقش عليها ما نزّل في الحين من لدى الله انّه خير لهم ولهنّ انّا كنّا حاكمين. قد بدئت من الله ورجعت اليه منقطعاً عمّا سواه ومتمسّكاً باسمه الرّحمن الرّحيم. كذلك يختصّ الله من يشآء بفضل من عنده انّه لهو المقتدر القدير.

**129.** Erkekler için (yüzüklerine) şu yazılır: "Göklerde ve yerde ve bu ikisi arasında olan her şey Allah'ındır ve Allah her şeyi bilir." Şu da kadınlar (*el-varakāt*)[154] içindir: "Gökler ve yer ile bu ikisi arasındaki her şeyin egemenliği Allah'ındır ve Allah her şeye kādirdir. Da-

---

[152] Bahâullah burada, Bâb'ın *el-Beyân*'da emrettiğini, yani ayların sayısının on dokuz olduğunu tekrar etmektedir. Bâb, yılın ilk ayına da *Bahâ'* adını vermişti. Bkz. Elder & Miller, *aynı eser,* 57, n. 1. Ayr. krş. *Kitab-ı Akdes,* 217, n.148, 149.

[153] Bkz. *Kitab-ı Akdes,*217, n.149.

[154] *"Varaka"* kâğıt, yaprak, sayfa anlamlarına gelir ve Bahâîler tarafından genellikle *"kadın"* için kullanılır. Bahâ'nın hanımlarından birinin lâkabı *Varaka-i-'Ulyâ / Yüce Yaprak* idi. Kezâ Bahâ'nın oğullarına da *"dallar"* denir. Bkz. Browne, *A Traveller's Narrative*, p. 361'den Elder & Miller, *aynı eser,* 57, n. 3.

ha önce indirilen bu idi. Şimdi ise Noktatu'l-Beyân[155] sesleniyor ve diyor ki: " Ey imkânlar dünyasının/yaratılmışların sevgilisi, bu makamda konuş ki senin en güzel lütuflarının esintileri âlemler arasında yayılsın. Biz herkese bildirdik ki, *el-Beyân*'da indirilenler senin bir tek kelimene bile denk olamaz.[156] Şüphesiz ki senin, dilediğin her şeye gücün yeter. Kullarını rahmet denizinin feyzinden mahrum eyleme; çünkü Sen, Çok Büyük Lütuf Sahibisin." İsteğini kabul ettik; çünkü sevgili ve istenenlere cevap veren/duaları kabul eden, ancak O'dur. Allah katından şu anda indirilen, "Allah'tan geldim ve O'ndan başka her şeyden uzaklaşarak ve O'nun Rahman ve Rahîm olan İsmine tutunarak yine Allah'a döndüm" (hükmü) onların (yüzüklerinin) üstüne nakşedilirse, erkekler ve kadınlar için daha iyi/daha hayırlı olur. Şüphesiz biz her şeye hükmederiz. Böylece Allah, dilediğini kendi katından bir lütufla kuşatır. Şüphesiz, her şeyi kolayca yaratan ve her şeye gücü yeten ancak O'dur.

**١٣٠** وان تكفّنوه في خمسة اثواب من الحرير او القطن من لم يستطع يكتفي بواحدة منهما كذلك قضي الامر من لدن عليم خبير. حرّم عليكم نقل الميّت ازيد من مسافة ساعة من المدينة ادفنوه بالرّوح والرّيحان في مكان قريب.

**130.** Ölüyü beş parça ipekli veya pamuklu kumaşla kefenlersiniz. Eğer fakirse, bunlardan birinin bir tek parçası yeter. Emir, her şeyi bilen ve her şeyden haberdar olanın katından böyle hükmedildi. Cenazeyi öldüğü şehirden bir saat uzaklıktaki bir yere götürmek haram kılınmıştır. [157] Onu yakın bir yere gönül rızası ve reyhan kokularıyla defnedin.

---

[155] Noktatu'l-Beyân (Beyân Noktası), Bâb'ın kendisinden söz ederken kullandığı unvanlardan biridir. Bkz. *Kitab-ı Akdes,* 218, n. 150.

[156] Bahâullah burada Bâb'ın *el-Beyân*'daki ölülerin gömülmesine dair emrine işaret etmekte ve Bâb'a olan üstünlüğünü söylemektedir. O, Bâb'ın kendisine "Dünyanın Sevgilisi" dediğini yazmakta ve kendisinin bir tek kelimesinin bile bütün bir *el-Beyân*'dan daha değerli olduğunu iddia etmektedir. Bkz. Elder & Miller, *aynı eser,* 58, n. 1.

[157] Cenazenin defni hk. bkz. *Kitab-ı Akdes,* 218-19, n.151, 152.

۱۳۱ قد رفع الله ما حكم به البيان في تحديد الاسفار انّه لهو المختار يفعل ما يشآء ويحكم ما يريد.

**131.** Allah, yolculukların sınırlandırılması konusundaki *el-Beyân*'ın hükümlerini kaldırmıştır.[158] Şüphesiz O mutlak seçicidir; dilediğini işler ve istediğine hükmeder.

۱۳۲ يا ملأ الانشآء اسمعوا ندآء مالك الاسمآء انّه يناديكم من شطر سجنه الاعظم انّه لا اله الاّ انا المقتدر المتكبّر المتسخّر المتعالي العليم الحكيم. انّه لا اله الاّ هو المقتدر على العالمين. لو يشآء ياخذ العالم بكلمة من عنده ايّاكم ان تتوقّفوا في هذا الامر الّذي خضع له الملأ الاعلى واهل مدآئن الاسمآء اتّقوا الله ولا تكوننّ من المحتجبين. احرقوا الحجبات بنار حبّي والسّبحات بهذا الاسم الّذي به سخّرنا العالمين.

**132.** Ey yaratılmışlar topluluğu! İsimlerin sahibinin çağrısını dinleyin. Çünkü o size kendi büyük hapishanesinin yönünden sesleniyor ve diyor ki: "Benden başka, her şeye gücü yeten, ululuk ve yüceliğin kaynağı, her şeye boyun eğdiren, aşkın/yüceltilmiş, her şeyi bilen, her şeyi hikmetle yaratan bir ilâh yoktur. Şüphesiz O'ndan başka âlemler üzerinde muktedir olan bir ilâh yoktur." Eğer dileseydi, kendisinde sudur edecek tek bir kelime ile bile âlemi yok ederdi. Onun için en yüce varlıkların ve isimlerin şehirlerinin halkının önünde boyun eğdikleri bu emr/dâvâ konusunda duraksamayın. Allah'a saygısızlıktan sakının; gözü ve gönlü perdelilerden/kapalılardan olmayın. Benim muhabbet ateşimle örtüleri ve bütün âlemlere boyun eğdirdiğimiz bu isim ile de perdeleri yakın.

---

[158] Bâb, yabancı ülkelere seyahati yasaklamıştı. Bkz. Elder & Miller, *aynı eser*, 58, n. 4. *Kitab-ı Akdes*'de bu husustaki açıklama şöyledir (219, n.153): "Hz. Bab, Beyan'da Vaat Edilen Kimse'nin gelişine kadar yürürlükte kalmak üzere yolculukla ilgili belirli kısıtlamalar getirmişti. Vaat Edilen Kimse geldiğinde, inananlar, yürüyerek bile olsa, O'nunla karşılaşmak üzere yola çıkmaya çağırılmışlardı, çünkü O'nun huzuruna ulaşmak mevcudiyetlerinin meyvesi ve amacıydı."

١٣٣ وارفعنّ البيتين في المقامين والمقامات الّتي فيها استقرّ عرش ربّكم الرّحمن كذلك يأمركم مولى العارفين.

**133.** İki makamdaki iki evi ve ayrıca Rahman olan Rabbinizin arşının bulunduğu/tahtının kurulduğu yerleri de yüceltin.[159] Ariflerin dostu ve mevlâsı böyle emrediyor.

١٣٤ ايّاكم ان تمنعكم شئونات الارض عمّا امرتم به من لدن قويّ امين. كونوا مظاهر الاستقامة بين البريّة على شأن لا تمنعكم شبهات الّذين كفروا بالله اذ ظهر بسلطان عظيم. ايّاكم ان يمنعكم ما نزّل في الكتاب عن هذا الكتاب الّذي ينطق بالحق انّه لا اله الاّ انا العزيز الحميد. انظروا بعين الانصاف الى من اتى من سمآء المشيّة والاقتدار ولا تكوننّ من الظّالمين.

**134.** Dikkat edin ki, yeryüzünün işleri sizleri Emîn ve Güçlü olanın katından emredilenleri yerine getirmekten alıkoymasın. O çok güçlü bir sultan olarak zuhur ettiği zaman, Allah'ı inkâr edenlerin şüphelerinin sizleri engellememesi için insanlar arasında doğruluğun timsalleri/mezahirleri olun. Daha önceki kitapta indirilmiş olanlar, sizi bu kitaptakilerden uzaklaştırmasın. Ki bu kitap tam bir doğrulukla[160] şunu söylüyor: "Benden başka, yüce ve mutlak güçlü ve her türlü övgüye lâyık olan bir ilâh yoktur." İrade ve iktidar semasından gelen "kimseye"[161] insaf gözüyle bakın ve sakın zalimlerden olmayın.

---

[159] Muhtemelen yapılması veya tamir edilmesi istenen bu iki ev, Şîraz'da Bâb'ın iddiasını ortaya attığı ev ile Bahâî geleneğine göre Bâb'ın naaşının Hayfa'ya taşınmadan önce bir süre gömülü kaldığı Tahran'da İmamzâde Masum'daki evdir. Bkz. Elder & Miller, *aynı eser*, 59, n. 1. Oysa *Kitab-ı Akdes,* bu hususta şu açıklamaya yer verir (220, n.154): "Hz. Bahaullah 'İki Ev'i, 'En Büyük Ev' diye isimlendirdiği Bağdat'taki Kendi Evi ve Hz. Bab'ın Şiraz'daki Evi olarak tanımlamaktadır (Bkz. SC 29, 32 ve not 54). Bu 'Evler'in her ikisi de Kendisi tarafından hac yerleri olarak emredilmiştir…".

[160] *Kitab-ı Akdes*'e göre *"Canlı Kitap"* (220, n.155).

[161] Burada geçen "kimse"den kasıt Bahâullah'tır. Bkz. Elder & Miller, *aynı eser*, 59, n. 2. Ayr. bkz. *Kitab-ı Akdes*, 220, n.155.

١٣٥ ثمّ اذكروا ما جرى من قلم مبشّري في ذكر هذا الظّهور وما ارتكبه اولو الطّغيان في ايّامه الا انّهم من الاخسرين. قال ان ادركتم ما نظهره انتم من فضل الله تسئلون. ليمنّ عليكم باستوآئه على سرآئركم فانّ ذلك عزّ ممتنع منيع. ان يشرب كأس مآء عندكم اعظم من ان تشربنّ كلّ نفس مآء وجوده بل كلّ شيء ان يا عبادي تدركون.

**135.** Sonra bu zuhur hakkında beni müjdeleyenin[162] kaleminden akan sözleri ve onun zamanında azgınlıkta ileri gidenlerin ona karşı işledikleri kötülükleri hatırlayın. Şüphesiz onlar en büyük hüsrana uğrayanlardandır. Dedi ki: Eğer sizde izhar ettiğimiz/zuhura getirdiğimiz şeyi idrak etseydiniz, kalplerinizi kaplayarak sizi minnete sokan bu şeyin ne olduğunu Allah'ın lütfundan sorardınız. Şüphesiz bu, imkânsız, ulaşılması mümkün olmayan bir güçtür. Eğer o, sizinle birlikte bir bardak su içerse bu, bütün insanların onun varlığının suyunu içmelerinden daha büyüktür. Ey kullarım, keşke idrak edebilseniz.

١٣٦ هذا ما نزّل من عنده ذكراً لنفسي لو انتم تعلمون. والّذي تفكّر في هذه الايات واطّلع بما ستر فيهنّ من اللّئالي المخزونة تالله انّه يجد عرف الرّحمن من شطر السّجن ويسرع بقلبه اليه باشتياق لا تمنعه جنود السّموات والارضين. قل هذا لظهور تطوف حوله الحجّة والبرهان كذلك انزله الرّحمن ان انتم من المنصفين. قل هذا روح الكتب قد نفخ به في القلم الاعلى وانصعق من في الانشآء الاّ من اخذته نفحات رحمتي وفوحات الطافي المهيمنة على العالمين.

**136.** O'nun katından beni anmak/yüceltmek üzere indirilen şey işte budur; keşki bunu bilseydiniz. Bu ayetleri düşünen ve onların içine gizlenmiş bulunan inci hazinelerinin farkına varan kimse, Allah'a and içerim ki, Rahman'ın kokusunu hapishane yönünden alır ve can-ı gönülden ona doğru koşar ki, göklerin ve yerlerin orduları ona engel olamaz. De ki: Bu öyle bir zuhurdur ki, belgeler ve deliller etrafında tavaf edip durmaktadırlar. Rahman bunu böyle indirdi; keşki insaflılardan olsaydınız. De ki: Bu, kitapların ruhudur. O onunla yüce kaleme üfledi ve âlemleri görüp-gözeten rahmetimin güzel kokularının ve lütuflarımın dalgalarının kuşattıkları dışında yaratılmışlar âlemindeki herkesi yıldırım çarptı.

---

162 "Zuhur", Bahâullah; " Müjdeleyen" de Bâb'dır.

١٣٧ يا ملأ البيان اتّقوا الرّحمن ثمّ انظروا ما انزله في مقام اخر قال انّما القبلة من يظهره الله متى ينقلب تنقلب الى ان يستقرّ كذلك نزّل من لدن مالك القدر اذ اراد ذكر هذا المنظر الاكبر تفكّروا يا قوم ولا تكوننّ من الهآئمين. لو تنكرونه باهوآئكم الى ايّة قبلة تتوجّهون يا معشر الغافلين. تفكّروا في هذه الاية ثمّ انصفوا بالله لعلّ تجدون لئالي الاسرار من البحر الّذي تموّج باسمي العزيز المنيع.

**137.** Ey Beyan topluluğu! Rahman'a saygısızlık etmekten sakının. Sonra O'nun başka bir makamda indirdiklerine bakın.[163] O zaman demişti ki: "Şüphesiz kıble, Allah'ın izhar edeceği/göstereceği kimsedir ve o bir yerde karar kılıncaya kadar nereye dönerse kıble de döner."[164] Kaderin sahibinin katından böyle indi; çünkü O, bu en büyük görüneni (*el-manzaru'l-ekber*) hatırlatmak istedi. Ey millet, düşünün ve sakın şaşıranlardan olmayın. Ey gafiller topluluğu! Şayet kendi hevesinize uyarak onu inkâr ederseniz, hangi kıbleye yöneleceksiniz? Bu ayeti düşünün, sonra da Allah aşkına insaf edin. Belki böylece siz benim çok güçlü ve ulaşılamaz İsmimle dalgalanan denizin sırlarında gizli incileri bulabilirsiniz.

١٣٨ ليس لاحد ان يتمسّك اليوم الاّ بما ظهر في هذا الظّهور هذا حكم الله من قبل ومن بعد وبه زيّن صحف الاوّلين. هذا ذكر الله من قبل ومن بعد قد طرّز به ديباج كتاب الوجود ان انتم من الشّاعرين. هذا امر الله من قبل ومن بعد ايّاكم ان تكونوا من الصّاغرين. لا يغنيكم اليوم شيء وليس لاحد مهرب الاّ الله العليم الحكيم. من عرفني قد عرف المقصود من توجّه اليّ قد توجّه الى المعبود كذلك فصّل في الكتاب وقضي الامر من لدى الله ربّ العالمين. من يقرء اية من اياتي لخير له من ان يقرء كتب الاوّلين والاخرين. هذا بيان الرّحمن ان انتم من السّامعين. قل هذا حقّ العلم لو انتم من العارفين.

**138.** Bugün hiç kimse, bu zuhurda zuhur edenden/ortaya çıkandan başka şeye tutunamaz. Allah'ın bundan önceki ve sonraki hükmü budur ve bu hükümle, öncekilerin suhufları/kitapları da süslenmişti. Bu, Allah'ın daha önceki ve daha sonraki zikridir ve

---

[163] Yani, Allah'ın Bahâullah'ın kitapları aracılığı ile söylediklerini dinlemeye hazır olun. "Beyân topluluğu", Bahâullah'a uyan Bâbîlerdir. Bkz. Elder & Miller, *aynı eser*, 60, n. 2.

[164] Kıble hk. bkz. *Kitab-ı Akdes*, 154-55, n. 7, 8.

onunla, -eğer şuurlu iseniz- varlık kitabının önsözü işlenmiştir/süslenmiştir. Bu, Allah'ın daha önceki ve daha sonraki emridir. Öyle ise ayak takımı olmaktan sakının. Bugün sizi hiçbir şey kurtaramaz ve hiçbir kimsenin de her şeyi bilen ve her şeyi bir hikmetle yaratan Allah'tan başka sığınacak bir yeri yoktur. Beni bilen, amacı/maksudu bilir ve bana yönelen, tapınılacak olana/mabûda yönelmiş olur. Kitapta bu şekilde anlatıldı ve emir, âlemlerin Rabbi olan Allah katından böylece takdir edildi. Kim ayetlerimden birini okursa, bu onun için öncekilerin ve sonrakilerin kitaplarını okumasından daha hayırlıdır. Bu, Rahman'ın beyanıdır; eğer dinleyenlerden iseniz. De ki: Eğer âriflerden iseniz, ilmin doğrusu/özü budur.

**١٣٩** ثمّ انظروا ما نزّل في مقام اخر لعلّ تدعون ما عندكم مقبلين الى الله ربّ العالمين. قال لا يحلّ الاقتران ان لم يكن في البيان وان يدخل من احد يحرم على الاخر ما يملك من عنده الاّ وان يرجع ذلك بعد ان يرفع امر من نظهره بالحقّ او ما قد ظهر بالعدل وقبل ذلك فلتقربنّ لعلّكم بذلك امر الله ترفعون. كذلك تغرّدت الورقآء على الافنان في ذكر ربّها الرّحمن طوبى للسّامعين.

**139.** Sonra başka bir yerde/makamda indirilene bakın; belki de sahip olduklarınızı bırakıp âlemlerin Rabbi olan Allah'a yönelirsiniz. O (Bâb) dedi ki: "Yakınlaşma/iktiran *el-Beyân*'da yoksa helâl değildir.[165] Eğer (Bâbî olmayan) biri (bir Bâbî ile) evlenirse, (Bâbî'nin) sahip olduğu mallar, iman edinceye kadar ona haram olur. Bu, bizim hakkıyla izhar edeceğimiz kimsenin emri yüceldikten sonra veya adâletle zuhur ettiği ve kabul edildiği zaman olacaktır. Öyle ise yakınlaş ki, belki böylece Allah'ın emrini yüceltmiş olursun." İşte barış güvercini, dallarda Rahman olan Rabbini zikrederek şakıdı. İşitenlere ne mutlu! [166]

---

[165] Bâb, Bâbîlerin diğer Bâbîlerle, yani Beyân topluluğu ile ve *el-Beyân*'ın kurallarına göre evlenmelerini emretmişti. Bkz. Elder & Miller, *aynı eser*, 61, n. 1.

[166] *Kitâbu'l-Akdes*'i Arapça aslından İngilizceye çeviren Earl E. Elder ile William McE. Miller'in de dedikleri gibi (*aynı eser*, 61, n. 2) bu ayetin tercümesi zor ve sıkıntılıdır. Anlaşılıyor ki, Bâb'ın öğretisine göre, eğer bir Bâbî, Bâbî olmayan biri ile evlenirse, Bâbînin malı-mülkü kendisine haram olmakta ve tevbe etmedikçe/tevbe edinceye kadar ondan alınmaktadır. Bahâullah bu ayette kendi gelişi hakkında bir işaret, bir müjde görmektedir. *Kitab-ı Akdes-En* →

١٤٠ يا ملأ البيان اقسمكم بربّكم الرّحمن بان تنظروا فيما نزّل بالحقّ بعين الانصاف ولا تكوننّ من الّذين يرون برهان الله وينكرونه الا انّهم من الهالكين. قد صرّح نقطة البيان في هذه الاية بارتفاع امري قبل امره يشهد بذلك كلّ منصف عليم. كما ترونه اليوم انّه ارتفع على شأن لا ينكره الاّ الّذين سكّرت ابصارهم في الاولى وفي الاخرى لهم عذاب مهين.

**140.** Ey Beyan topluluğu! Sizin adınıza Rahman olan Rabbinize yemin ediyorum ve Hak adına inene insaf gözüyle bakmanızı ve Allah'ın kesin delilini gördükleri halde sonra onu inkâr edenlerden olmamanızı istiyorum. Helâk olacaklar, ancak o inkârcılardır. Noktatu'l-Beyân,[167] bu ayette, benim emrimin kendisininkinden daha yüce olduğunu açıkça belirtmiştir. Bu hususa bütün insaf sahibi bilginler şahitlik eder. Nitekim bunu bugün de görüyorsunuz. Gerçekten de benim emrim o kadar yüceltilmiştir ki, onu ancak gözleri bu dünyada kapalı olanlar inkâr ederler; ahirette ise onlara aşağılayıcı bir işkence vardır.

١٤١ قل تالله انّي لمحبوبه والان يسمع ما ينزل من سمآء الوحي وينوح بما ارتكبتم في ايّامه خافوا الله ولا تكوننّ من المعتدين. قل يا قوم ان لن تؤمنوا به لا تعترضوا عليه تالله يكفي ما اجتمع عليه من جنود الظّالمين.

**141.** De ki: Allah'a yemin ederim ki, ben onun sevgilisiyim[168] ve şu anda o, vahiy semasından indirilenleri dinlemekte ve daha önce işlediğiniz suçlardan dolayı ağlamaktadır. Allah'tan korkun ve haddi

*Kutsal Kitap*'taki çeviri (64) çok serbest olarak şöyledir: "Şimdi de bir başka bölümde indirilene bakınız ki, kendi düşüncelerinizden belki de vazgeçer ve yüzünüzü varlığın Rabbi olan Allah'a dönersiniz. O (Hz. Bab) şöyle buyurmuştu: "Beyan'a iman eden bir kimseden başkasıyla evlenmek haramdır. Evlilikte eşlerden biri bu Emri kabul ederse, onun mal ve mülkü, iman edinceye kadar diğer eşe haramdır. Ancak, bu yasa, göstereceğimiz Kimse'nin Emri gerçekten yüceldikten sonra veya adaletle daha önce zahir edilmiş olan şey yükseldikten sonra geçerli olacaktır. O zamana kadar istediğiniz gibi evlenmekte özgürsünüz ki, belki de bu yolla Allah'ın emrini yüceltebilirsiniz." Bülbül tatlı nağmelerle semavi dal üzerine Rahman olan Rabbine övgüler olsun diye işte böyle şakıdı. Ne mutlu işitenlere." Bu ayetin açıklaması için bkz. *Kitab-ı Akdes*, 221, n.158.

167 Noktatu'l-Beyân, Bâb'dır.

168 Yani Bâb, Bahâullah'ın sevgilisidir. Bâb, Bahâullah'ın insanlara ne söylediğini işitmiş bulunmaktadır. Bkz. Elder & Miller, *aynı eser*, 61, n. 4.

aşanlardan olmayın. De ki: Ey millet! Ona[169] inanmayacaksanız, hiç değilse itiraz etmeyin. Allah'a and olsun ki, zalimlerin ona karşı birleşen ordularının yaptıkları yeter.[170]

**١٤٢ انّه قد انزل بعض الاحكام لئلا يتحرّك القلم الاعلى في هذا الظّهور الاّ على ذكر مقاماته العليا ومنظره الاسنى وانّا لمّا اردنا الفضل فصّلناها بالحقّ وخفّفنا ما اردناه لكم انّه لهو الفضّال الكريم.**

**142.** Şüphesiz o,[171] bu zuhurda, onun yüce makamını ve göklere eren görünüşünü/güzelliğini zikretmesi hariç yüce kalemin hareket etmemesi için bazı hükümleri indirdi.[172] Muhakkak ki biz, bir ihsanda bulunmak istediğimiz zaman, o hükümleri hakkıyla açıklar ve istediğimiz şeyin ne olduğunu kolayca anlamanızı sağlarız. Şüphesiz çok cömert ve karşılıksız veren/kerem sahibi olan, ancak odur.

**١٤٣ قد اخبركم من قبل بما ينطق به هذا الذّكر الحكيم. قال وقوله الحقّ انّه ينطق في كلّ شأن انّه لا اله الاّ انا الفرد الواحد العليم الخبير. هذا مقام خصّه الله لهذا الظّهور الممتنع البديع. هذا من فضل الله ان انتم من العارفين. هذا من امره المبرم واسمه الاعظم وكلمته العليا ومطلع اسمآئه الحسنى لو انتم من العالمين. بل به تظهر المطالع والمشارق تفكّروا يا قوم فيما نزّل بالحقّ وتدبّروا فيه ولا تكوننّ من المعتدين.**

**143.** O size bu hikmet sahibi zikrin ne söylediğini daha önce bildirmişti.[173] Şüphesiz o konuştu ve onun sözü de doğrudur; çünkü o her şeyde ve her şartta konuşur ve der ki: "Her şeyden haberdar, her şeyi bilen, bir ve tek olan Benden başka ilâh yoktur." Bu makam, Allah'ın benzersiz ve ulaşılamaz olan bu Zuhur için tahsis

---

169 "Hz. Bahaullah". Bkz. *Kitab-ı Akdes*, 65.

170 Bu, Bahâullah'ın muhalefetten kaçınmak için kendisini kabul etmek istemeyen Bâbîlere yaptığı bir rica/bir istektir. Çünkü o sıralarda yeterince sıkıntıya düşmüştü. Bkz. Elder & Miller, *aynı eser*, 62, n. 1.

171 "Hz. Bab". Bkz. *Kitab-ı Akdes*, 65.

172 Belki de Bâb, sadece Bahâullah'ın yüceltilmesi için emirler vermişti. Bkz. Elder & Miller, *aynı eser*, 62, n. 2.

173 Yine Bâb'a işaret edilmektedir. Bkz. Elder & Miller, *aynı eser*, 62, n. 3. Ayr. bkz. *Kitab-ı Akdes*, 65.

ettiği makamdır. Eğer bilenlerden iseniz bu, Allah'ın bir lütfudur. Bu O'nun kesin/zarurî emridir ve en büyük ismidir ve yüce kelimesidir ve güzel isimlerinin doğduğu yerdir; keşki bilenlerden olsanız. Hattâ ayın ve güneşin doğuş yerleri onunla zuhur eder. Ey millet, dosdoğru indirilen hususlar hakkında tefekkür edin/düşünün ve sakın haddi aşanlardan olmayın.[174]

---

[174] *Kitab-ı Akdes*'te bu ayetle ilgili şu açıklama yapılmıştır (222–24, n.160): "Bahaî Eserlerinde Allah'ın Mazharının ve O'nun Allah ile olan ilişkisinin özelliğini açıklayan birçok bölüm bulunmaktadır. Hz. Bahaullah Ülûhiyet'in eşsiz ve üstün özelliğini vurgulamaktadır. Hz. Bahaullah, *"Tek gerçek Allah ile O'nun yaratık âlemini bağlayacak doğrudan bir ilişki bağı olmayacağı"* için, Allah'ın *"her çağ ve devirde saf ve lekesiz bir Ruh'un mülk ve melekût âlemlerinde görünmesini"* emrettiğini açıklamaktadır. Bu *"gizemli ve semavi Varlık"*, yani Allah'ın Mazharı, *"madde dünyası"*na uygun bir insani özelliğe ve *"Allah'ın Kendi özünden doğmuş"* olan ruhani bir niteliğe sahiptir. *"O'na 'çifte makam' da bahşedilmiştir":*

*O'nun en iç gerçeğiyle ilgili olan ilk makamı, O'nu, sesi Allah'ın Kendi sesi olan Kimse olarak gösterir... Ikinci makam ise aşağıdaki ayetle anlatılan insani makamdır: "Ben de sizler gibi bir insanım." "Söyle, Rabbime övgüler olsun! Bir insandan, bir inanandan daha önemli miyim?"*

Hz. Bahaullah, ruhani âlemde Allah'ın tüm Mazharları arasında *"zaruri bir birlik"* olduğunu da teyit etmektedir. Hepsi *"Allah'ın Cemali"ni* gösterirler. O'nun isimlerini ve sıfatlarını ortaya koyarlar ve O'nun Vahyini dile getirirler. Hz. Bahaullah bu konuda şöyle buyurmaktadır:

*Eğer Allah'ın her şeyi kapsayan Mazharlarından biri "Ben Allah'ım! derse, gerçekten de doğruyu söylemiş olur ve bunda hiçbir şüphe yoktur. Çünkü, onların Zuhurları, sıfatları ve isimleriyle, Allah'ın Zuhuru, İsim ve Sıfatlarının bu dünyada göründüğü tekrar tekrar gösterilmiştir ...*

Hz. Şevki Efendi, Allah'ın Mazharları O'nun isimlerini ve sıfatlarını gösterseler ve insanlığın Allah'ı ve Vahyini tanımalarına vesile olsalar da, "hiçbir zaman ... o görünmez Gerçek ile, Ülûhiyet'in Özü ile bir tutulmamaları" gerektiğini belirtmektedir. Emrin Velisi, Hz. Bahaullah ile ilgili olarak, "böylesine güçlü bir Vahyin aracı olan insan bedeninin", Allah'ın "Gerçeği" ile bir tutulmaması gerektiğini belirtmiştir.

Hz. Şevki Efendi, Hz.Bahaullah'ın makamının eşsizliği ve Zuhurunun yüceliği ile ilgili olarak, "Allah'ın Günü" konusunda geçmiş Dinlerin Kutsal Kitaplarında bulunan kehanetlerin, Hz. Bahaullah'ın gelişiyle gerçekleşmiş olduğunu teyit etmektedir:

O, İsrail için "onbinlerce aziz" ile inen "Ordular Rabbi"nin, yani "Ebedi Peder"in insan suretinde görünmesinden başka bir Kimse değildi; Hıristiyan âlemi için Hz. İsa'nın "Peder'in ihtişamı içinde" geri gelişi; Şîî İslam için İmam Hüseyin'in dönüşü; Sünni İslam için "Ruhullah"ın (Hz. İsa) gökten inişiydi; Zerdüştler için vaat edilen Hz. Şah Bahram'dı; Hindular için Hz. Krişna'nın yeniden doğuşuydu; Budistler için Beşinci Hz. Buda'ydı.

→

**١٤٤ عاشروا مع الاديان بالرّوح والرّيحان ليجدوا منكم عرف الرّحمن ايّاكم ان تأخذكم حميّة الجاهليّة بين البريّة كلّ بدء من الله ويعود اليه انّه لمبدء الخلق ومرجع العالمين.**

**144.** Sizde Rahman'ın lütuf ve keremini bulabilmeleri için, diğer dinlerle içten gelerek ve gönül rızası içinde ilişkilere girişin. Sakın ola ki cahiliye taassubu insanlar arasında sizi teslim almasın.[175] Her şey Allah'tan başlar ve O'na döner. Şüphesiz O, yaratılmışları yaratandır ve âlemlerin dönüş yeridir.

**١٤٥ ايّاكم ان تدخلوا بيتاً عند فقدان صاحبه الاّ بعد اذنه تمسّكوا بالمعروف في كلّ الاحوال ولا تكوننّ من الغافلين.**

**145.** Sahibinin bulunmadığı bir eve, kendisinin iznini almadıkça sakın girmeyin. Her durumda hoşa giden ve beğenilen *(ma'rûf)* davranışlarda bulunun ve gafillerden olmayın.

**١٤٦ قد كتب عليكم تزكية الاقوات وما دونها بالزّكوة هذا ما حكم به منزل الايات في هذا الرّقّ المنيع. سوف نفصّل لكم نصابها اذا شآء الله واراد انّه يفصّل ما يشآء بعلم من عنده انّه لهو العلاّم الحكيم.**

---

Hz. Bahaullah Allah'ın tüm Mazharlarıyla paylaştığı "Ülûhiyet" makamını şöyle tanımlamaktadır:

*... kişinin kendisinde öldüğü ve Allah'ta yaşadığı makamdır. Ülûhiyet'ten her bahsedişim, Benim tam ve mutlak yokluğumu anlatır. Bu benim, ne iyi veya kötü günlerim, ne de yaşamım veya yeniden dirilişim üzerinde hiçbir kontrolümün olmadığı makamdır.*

Ve Allah ile olan ilişkisi konusunda şu şahadette bulunmaktadır:

*Ey Allahım, beni Sana bağlayan ilişkiyi düşündüğümde, tüm yaratıklara 'gerçekten de, Ben Allah'ım' diye seslenmek istiyorum ve kendimi düşündüğümde, onu topraktan daha değersiz görüyorum!"*

175 Müslümanlar, (Hz.) Muhammed'in gelişinden önceki, yani Arapların puta taptıkları ve barbar oldukları dönemlere "Cahiliye Günleri" derler. Bkz. *Enc. of Islam*, I, 999 vd. Belki Bahâullah da burada, mutaassıp Bâbîlerin Mazenderan'da dünya insanlarını kendi dinlerine kazanmak ümidiyle son derece haşin bir şekilde mücadele ettikleri günleri ima etmektedir. Bahâullah taraftarlarına Bahâî olmayanlarla dövüşmek yerine bütün insanların Allah'tan geldiği gerekçesiyle dostça ilişkilerde bulunmayı teklif etmektedir. Bkz. Elder & Miller, *aynı eser*, 62, n. 5.

**146.** Mallarınız - mülkleriniz ve geçimliklerinizi ve benzeri diğer şeyleri zekât vererek temizlemek size farz kılındı. Bu ulaşılamaz/yüce kâğıt/levh üzerindeki ayetleri indirenin hükmü işte budur. Allah dilediği ve istediği takdirde, biz de size onun nisab miktarını ayrıntılı olarak bildireceğiz.[176] Şüphesiz O, dilediği şeyleri katındaki bir ilimle ayrıntılı olarak bildirir. Kuşkusuz her şeyi bilen ve hikmet sahibi olan ancak O'dur.

١٤٧ لا يحلّ السّؤال ومن سئل حرّم عليه العطآء قد كتب على الكلّ ان يكسب والّذي عجز فللوكلآء والاغنيآء ان يعيّنوا له ما يكفيه اعملوا حدود الله وسننه ثمّ احفظوها كما تحفظون اعينكم ولا تكوننّ من الخاسرين.

**147.** Dilenmek helâl değildir ve dilenen kimseye bir şey vermek de haramdır. Herkesin çalışarak kazanması farz kılınmıştır.[177] Çalışamayan/aciz birinin yeteri kadar geçimini sağlamada yardımcı olmak, vekiller ve zenginlerin işidir/sorumluluğundadır. Allah'ın kurallarını ve kanunlarını yerine getirin. Sonra onları gözlerinizi koruduğunuz gibi koruyun ve hüsrana uğrayanlardan/ kaybedenlerden olmayın.

---

[176] *Kitab-ı Akdes*'te bu ayetle ilgili şu açıklama yapılmıştır (224, n.161): "Zekât'ın, düzenli yapılan bir hayır olarak, Müslümanlar için farz olduğundan Kuran'da söz edilmektedir. Zaman içinde bu kavram, belirli sınırları aşan bazı gelirlerin sabit bir kısmının, yoksullara yardım, çeşitli hayır işleri ve Allah'ın Dini'ne yardım edilmesi için verilmesi zorunluluğunu getiren bir çeşit zekât-vergiye dönüşmüştür. Değişik mallar için muafiyet sınırı ve zekâtı ödenecek olan miktara ait zekât yüzdesi farklılıklar gösterir.

Hz. Bahaullah Zekât konusundaki Bahai yasasının *"Kuran'da indirilenler"*le aynı olduğunu belirtmektedir (SC 107). Muafiyet sınırları, gelir türleri, ödeme sıklığı ve Zekâtın çeşitli türleri için ölçek Kuran'da belirtilmediğinden, bu konuların gelecekte Yüce Adalet Evi tarafından belirlenmesi gerekecektir. Hz. Şevki Efendi, bu tür yasalar konulana kadar inananların kendi varlıkları ve imkânlarına göre Bahai Fonu'na düzenli teberrular yapmaları gerektiğini belirtmiştir."

[177] Bkz. *Kitab-ı Akdes,* 224, n.162.

١٤٨ قد منعتم في الكتاب عن الجدال والنّزاع والضّرب وامثالها عمّا تحزن به الافئدة والقلوب. من يحزن احداً فله ان ينفق تسعة عشر مثقالاً من الذّهب هذا ما حكم به مولى العالمين. انّه قد عفا ذلك عنكم في هذا الظّهور ويوصيكم بالبرّ والتّقوى امراً من عنده في هذا اللّوح المنير. لا ترضوا لاحد ما لا ترضونه لانفسكم اتّقوا الله ولا تكوننّ من المتكبّرين. كلّكم خلقتم من المآء وترجعون الى التّراب تفكّروا في عواقبكم ولا تكوننّ من الظّالمين. اسمعوا ما تتلو السّدرة عليكم من ايات الله انّها لقسطاس الهدى من الله ربّ الاخرة والاولى وبها تطير النّفوس الى مطلع الوحي وتستضيء افئدة المقبلين. تلك حدود الله قد فرضت عليكم وتلك اوامر الله قد امرتم بها في اللّوح اعملوا بالرّوح والرّيحان هذا خير لكم ان انتم من العارفين.

**148.** Kitapta[178] sert tartışma, münakaşa, kavga ve benzeri gibi kalpleri ve gönülleri üzüntüye boğan davranışlardan men edildiniz. Bir kimseyi üzen kişinin, on dokuz miskal altın dağıtması/infak etmesi gerekir. Bu, âlemlerin Mevlâsı'nın hükmü böyle idi. Ama O, şimdi sizi bu zuhurda ondan bağışladı. Artık O, bu aydınlık levhte *(el-levhu'l-munîr)* katından bir emirle size iyiliği ve takvâyı/ sorumluluk bilincini tavsiye etmektedir. Kendiniz için razı olmadığınız bir şeyi başka biri için de kabul etmeyin/razı olmayın. Allah'a saygısızlık etmekten sakının ve sakın böbürlenenlerden/kendini beğenenlerden olmayın. Hepiniz sudan yaratıldınız ve toprağa döneceksiniz. Sonunuzun ne olacağını düşünün ve sakın zalimlerden olmayın. *Sidre*'nin[179] size okuduğu Allah'ın ayetlerini dinleyin. Şüphesiz bu ayetler, âhiretin ve bu dünyanın Rabbi olan Allah'tan gelen hidayet kıstasıdır/ölçüsüdür ve nefisler/ruhlar vahyin doğuş yerine onunla uçarlar ve (onu) kabul edip de gelenlerin gönülleri/kalpleri aydınlanır. Allah'ın üzerinize farz kılınan sınırları/kuralları bunlardır. Keza bunlar Allah'ın *Levh (-i Mahfuz)*'da yapmakla emr olunduğunuz emirleridir. Onları içten gelerek ve gönül rızası ile yerine getirin. Eğer bilenlerden iseniz bu sizin için daha hayırlıdır.

---

[178] Burada kitap, muhtemelen *el-Beyân;* (bir sonraki ayette geçen) " Âlemlerin mevlâsı" da Bâb' tır. Bkz. Elder & Miller, *aynı eser*, 63, n. 2.

[179] Kelime olarak "en son ağaç" demek olan *Sidre* (*tu'l-Müntehâ*), Cennetin en yüce makamıdır ve ne insanlar ne de melekler onun ötesine geçemezler. *Kitab-ı Akdes'*e göre (225, n, 164; 209, n.128) , "... Hz. Bahaullah'ı tanımlamak üzere sembolik olarak kullanılmıştır."

**١٤٩ اتلوا ايات الله في كلّ صباح ومسآء انّ الّذي لم يتل لم يوف بعهد الله وميثاقه والّذي اعرض عنها اليوم انّه ممّن اعرض عن الله في ازل الازال اتّقنّ الله يا عبادي كلّكم اجمعون. لا تغرّنّكم كثرة القرآئة والاعمال في اللّيل والنّهار لو يقرء احد اية من الايات بالرّوح والرّيحان خير له من ان يتلو بالكسالة صحف الله المهيمن القيّوم. اتلوا ايات الله على قدر لا تأخذكم الكسالة والاحزان لا تحملوا على الارواح ما يكسلها ويثقلها بل ما يخفّها لتطير باجنحة الايات الى مطلع البيّنات هذا اقرب الى الله لو انتم تعقلون.**

**149.** Allah'ın ayetlerini her sabah ve akşam okuyun.[180] Bunları okumayan, Allah'a verdiği sözü ve antlaşmayı yerine getirmemiş demektir. Bugün bu ayetlerden yüz çevirenler, şüphesiz Allah'tan ta ezelde yüz çevirenlerdendir. Ey kullarım, hepiniz, topluca sorumluluk bilincine sahip olun/Allah'a saygısızlık etmekten sakının. Gece ve gündüz yerine getirdiğiniz okumaların ve ibadetlerin çokluğu sizi gurura ve kibire sevk etmesin. Aslında bu ayetlerden birini içten gelerek ve gönül rızası ile okuyan biri için bu, her şeyi görüp-gözeten, varlığı hiçbir şeye bağlı olmayan ve varlıkları ayakta tutan Allah'ın bütün kitaplarını tembel tembel/isteksizce okumasından daha hayırlıdır. Allah'ın ayetlerini bitkinliğe ve hüzne düşmeyecek kadar okuyun. Ruhlara onları tembelleştirecek ve yüklerini ağırlaştıracak şeyler yüklemeyin. Aksine onların üstüne, ayetlerin kanatlarıyla açıklamaların/delillerin doğuş kaynağına uçabilmeleri için hafif şeyler yükleyin. Bu, Allah'a daha yakındır, keşki akıl edebilseniz.

**١٥٠ علّموا ذرّيّاتكم ما نزّل من سمآء العظمة والاقتدار ليقرئوا الواح الرّحمن باحسن الالحان في الغرف المبنيّة في مشارق الاذكار. انّ الّذي اخذه جذب محبّة اسمي الرّحمن انّه يقرء ايات الله على شأن تنجذب به افئدة الرّاقدين. هنيئاً لمن شرب رحيق الحيوان من بيان ربّه الرّحمن بهذا الاسم الّذي به نسف كلّ جبل باذخ رفيع.**

---

[180] Bahâullah'a göre *"Allah'ın ayetleri"*nin okunması için temel *"koşul"*, inananların *"Allah'ın Kelâmı'nı istek ve sevgiyle okumaları"*dır. Bkz. *Kitab-ı Akdes,* 225, n.165; 114, SC 68.

**150.** Çocuklarınıza/soyunuza azamet ve iktidar semasından indirilenleri öğretin ki, onlar Rahmân'ın levhlerini, Meşriku'l-Ezkâr'larda, bu iş için yapılmış odalarda en güzel nağmelerle okuyabilsinler. Gerçekten er-Rahman olan ismimin muhabbet cazibesine kapılan biri, uyuyanların kalplerini uyandırabilmek için Allah'ın ayetlerini okur. Rahman olan Rabbinin sözlerinden/ açıklamalarından hayat şurubu içene afiyet olsun! İşte o bu isimledir ki, bütün yüksek dağlar yerle bir edilir.

**١٥١** كتب عليكم تجديد اسباب البيت بعد انقضآء تسع عشرة سنة كذلك قضي الامر من لدن عليم خبير. انّه اراد تلطيفكم وما عندكم اتّقوا الله ولا تكوننّ من الغافلين. والّذي لم يستطع عفا الله عنه انّه لهو الغفور الكريم.

**151.** Size, üzerinden on dokuz yıl geçtikten sonra evin eşyalarının yenilenmesi farz kılındı. Emir, her şeyi bilen ve her şeyden haberdar olanın katından böyle tecellî etti.[181] O sizi ve size ait olan her şeyi temizlemek/latif kılmak istedi. Allah'a saygısızlık etmekten kaçının ve sakın gafillerden olmayın. Buna gücü yetmeyenleri Allah bağışladı; çünkü çok bağışlayan ve karşılıksız veren ancak O'dur.

**١٥٢** اغسلوا ارجلكم كلّ يوم في الصّيف وفي الشّتآء كلّ ثلثة ايّام مرّة واحدة.

**152.** Ayaklarınızı yazın her gün ve kışın da her üç günde bir defa yıkayın.[182]

**١٥٣** ومن اغتاظ عليكم قابلوه بالرّفق والّذي زجركم لا تزجروه دعوه بنفسه وتوكّلوا على الله المنتقم العادل القدير.

**153.** Kim size kızar/öfkelenirse ona yumuşaklıkla/nezaketle karşılık verin; biri sizi azarlarsa, siz onu azarlamayın, kendi haline bırakın ve her şeyin öcünü alan, adâletli ve her şeye gücü yeten Allah'a dayanın.

---

[181] Bâb tarafından böyle emredildi. Bkz. Elder & Miller, *aynı eser*, 64, n. 3. Ayr. bkz. *Kitab-ı Akdes,* 225, n.166.

[182] Krş. *Kitab-ı Akdes,* 122,SC 97; 226, n.167.

١٥٤ قد منعتم عن الارتقآء الى المنابر من اراد ان يتلو عليكم ايات ربّه فليقعد على الكرسيّ الموضوع على السّرير ويذكر الله ربّه وربّ العالمين. قد احبّ الله جلوسكم على السّرر والكراسيّ لعزّ ما عندكم من حبّ الله ومطلع امره المشرق المنير.

**154.** Minberlere çıkmanız yasaklandı. Kim Rabbinin ayetlerini size okumak isterse, yerden yüksekçe bir yere/bir kürsüye konacak sandalyeye otursun[183] ve kendi Rabbi ve âlemlerin Rabbi olan Allah'ı zikretsin. Allah, sizin sahip olduğunuz Allah aşkı ve O'nun emrinin parlak ve aydınlık doğuş yerinin gücünden dolayı sizin sandalyelere ve sıralara oturmanızı sever.

١٥٥ حرّم عليكم الميسر والافيون اجتنبوا يا معشر الخلق ولا تكوننّ من المتجاوزين. ايّاكم ان تستعملوا ما تكسل به هياكلكم ويضرّ ابدانكم انّا ما اردنا لكم الاّ ما ينفعكم يشهد بذلك كلّ الاشيآء لو انتم تسمعون.

**155.** O size kumarı[184] ve afyonu haram kıldı. Ey insanlar, bundan sakının ve sınırı aşanlardan/mütecavizlerden olmayın. Vücutlarınızı tembelleştiren ve bedenlerinize zarar veren şeyleri kullanmaktan kaçının. [185] Biz sizin için sadece size yararlı olan şeyleri diledik. Eğer işitenlerden iseniz, bütün varlık âlemi/her şey buna tanıklık eder.

١٥٦ اذا دعيتم الى الولآئم والعزآئم اجيبوا بالفرح والانبساط والّذي وفى بالوعد انّه امن من الوعيد. هذا يوم فيه فصّل كلّ امر حكيم.

**156.** Bayram, tören, taziye davetlerine çağırıldığınızda samimiyetle ve memnuniyetle katılın. Verdiği sözü yerine getiren, hiç şüphe yok ki cezadan kurtulur. Bugün bütün hikmetli emirlerin tafsilatlı olarak açıklandığı gündür.

---

[183] Minber ve vaaz hk. bkz. *Kitab-ı Akdes,* 226, n.168.

[184] Kumarın sınırları Bahâullah tarafından açıklanmamıştır. Bu yasağın ayrıntılarının belirlenmesi işi ile yetkili Yüce Adalet Evi piyangoların, at yarışları veya futbol maçları gibi şeyler üzerinde iddiaya girmenin, tombala ve benzeri oyunların kumar yasağına girip girmediğiyle ilgili sorulara yanıt olarak, bunun gelecekte ayrıntılı olarak incelenecek bir konu olduğunu belirtmiştir. Bkz. *Kitab-ı Akdes,* 227, n.169.

[185] Afyon ve vücuda zararlı maddeleri kullanmanın kesin yasak olduğu hk. bkz. *Kitab-ı Akdes,* 227-29, n.170.

**١٥٧ قد ظهر سرّ التّنكيس لرمز الرّئيس طوبى لمن ايّده الله على الاقرار بالسّتّة الّتي ارتفعت بهذه الالف القآئمة الا انّه من المخلصين. كم من ناسك اعرض وكم من تارك اقبل وقال لك الحمد يا مقصود العالمين. انّ الامر بيد الله يعطي من يشآء ما يشآء ويمنع عمّن يشآء ما اراد يعلم خافية القلوب وما يتحرّك به اعين اللاّمزين. كم من غافل اقبل بالخلوص اقعدناه على سرير القبول وكم من عاقل رجعناه الى النّار عدلاً من عندنا انّا كنّا حاكمين. انّه لمظهر يفعل الله ما يشآء والمستقرّ على عرش يحكم ما يريد.**

**157.** Reisin remzinin altüst olmasının sırrı[186] nihayet ortaya çıktı. Ne mutlu o kimseye ki, Allah, bu “ dik elif” ile yükseltilmiş olan “altı”nın kabulü hususunda onu destekledi.[187] Şüphe yok ki o kişi ancak muhlislerdendir. Nice dindar yüz çevirip gitti ve nice terk edip giden de geri geldi ve “Ey âlemlerin maksudu hamd sanadır!” dedi. Şüphesiz emir/güç Allah’ın elindedir; dilediğine dilediği kadarını verir ve dilediği kimseden de istediği kadarını engeller. O kalplerin gizlediklerini ve gözlerini kırpanların gözlerindeki hareketleri de bilir. Bize ihlâsla yönelen nice gafiller oldu ki, biz onları misafir/ağırlama koltuklarına oturttuk. Nice akıllı kişiyi de adâletimiz

---

186 “Şeyhi Ekolü’nün kurucusu ve ‘Hz. Bab’ın Dininin gelişini müjdeleyen ikiz güneş’ten birincisi olan Şeyh Ahmed-i Ahsai (1753-1831), Vaat Edilen Kimse ortaya çıktığında her şeyin tersine çevrileceği, sonuncunun birinci, birincinin sonuncu olacağı kehanetinde bulunmuştu. Hz. Bahaullah Levihlerinden birinde *“Reis Simgeasindeki Büyük Tersinim’in sırrı”*nın *“simge ve anlamı”* ndan şöyle söz etmektedir: *“O, bu tersinilme yüce olanın aşağılanmasına ve aşağılanmış olanın da yüceltilmesine neden olmuştur. Hz. İsa’nın günlerinde, mütevazi balıkçılar Yüce Âlem’e kabul edilmek için koşarken, O’nu inkâr edenler ilimleriyle meşhur olan bilim ve din adamlarıydı.”* Bkz. *Kitab-ı Akdes,* 229, n. 171.

187 Rivayete göre, burada “reis” olarak anılan biri, Şîîlerin Gâib İmamı’nın gelişi hakkında bir soru sorar. Bu soruya Şeyhîlerin reisi Şeyh Ahmed Ahsâî esrarlı bir cevap verir. İşte Bahâullah bu cevabı ima etmektedir. Arap alfabesinin ilk harfi olan “elif”, iki “vav” harfinin arasına ( و ا و ) soldaki “vav” baş aşağı gelecek şekilde ters olarak yerleştirilir. “Vav” harfinin sayısal değeri 6’dır. Buna göre “elif”in sağındaki “vav”, Bahâullah’tan önceki altı zuhura işaret eder. Bunlar, Âdem, Nuh, İbrâhîm, Mûsâ, İsâ ve (Hz.) Muhammed’dir. Soldaki baş aşağı çevrilmiş “vav” da ilk altıyı takip edecek altı zuhura işaret eder. Peki, buradaki “elif” nedir? “Elif”in sayısal değeri 1 (bir)’dir ve bu “Bir” de Tanrı’ya işaret eder. Böylece Bahâullah, En Büyük Zuhur olarak iki altılı takım arasında durmaktadır ve kendisi “Bir”dir. Ve O, “altı”yı çıkaran/yükseltendir. Bkz. Elder & Miller, *aynı eser,* 65, n. 3. Ahsâî’nin eserlerinde “vav” harfine çok önem verişi hk. bkz. *Kitab-ı Akdes,* 229–30, n.172.

gereği ateşe gönderdik. Biz, her şeyin hâkimiyiz. Muhakkak ki o, "Allah dilediğini yapar" hükmünün mazharıdır/doğuş yeridir ve arşa yerleşmiş bulunan o, istediğine hükmeder.

**١٥٨** طوبى لمن وجد عرف المعاني من اثر هذا القلم الّذي اذا تحرّك فاحت نسمة الله فيما سواه واذا توقّف ظهرت كينونة الاطمينان في الامكان تعالى الرّحمن مظهر هذا الفضل العظيم. قل بما حمل الظّلم ظهر العدل فيما سواه وبما قبل الذّلّة لاح عزّ الله بين العالمين.

**158.** Şu kalemin eserindeki anlamların hoş kokusunu bulana ne mutlu! O (Kalem) hareket eder etmez Allah'ın meltemini Allah'ın dışındaki her şeye/bütün âlemlere yayar; ama durduğu zaman da yaratılmışlar âleminde istikrar ve güven doğar. Bu yüce lütfun mazharı olan Rahman ne yücedir! De ki: Zulmün baskısı, adâletin varlık âleminde zuhûrunu ve zilletin/aşağılanmanın kabulü de Allah'ın izzetinin/yüceliğinin bütün âlemlerde dalgalanmasını sağladı.

**١٥٩** حرّم عليكم حمل الات الحرب الاّ حين الضّرورة واحلّ لكم لبس الحرير قد رفع الله عنكم حكم الحدّ في اللّباس واللّحى فضلاً من عنده انّه لهو الامر العليم. اعملوا ما لا تنكره العقول المستقيمة ولا تجعلوا انفسكم ملعب الجاهلين. طوبى لمن تزيّن بطراز الاداب والاخلاق انّه ممّن نصر ربّه بالعمل الواضح المبين.

**159.** Zorunlu durumlar dışında savaş aletleri taşımanız size haram kılındı. İpek giymek ise helâl kılındı. Allah, katından bir lütuf olmak üzere, sizden elbise ve sakal konularındaki yasakların hükmünü kaldırdı.[188] Şüphesiz o, tam anlamıyla bilendir, emredendir. Dosdoğru bir aklın/akl-ı selîmin kabul edeceği/hoş göreceği şeyleri yapın ve kendinizi, cahillerin oyuncağı/maskarası kılmayın. Kendini edeb ve ahlâk giysisiyle süsleyene ne mutlu; çünkü o, böylece Rabbine çok açık bir amelle yardım edenlerdendir.

---

[188] Krş. *Kitab-ı Akdes,* 231, n.174, 175.

١٦٠ عمّروا ديار الله وبلاده ثمّ اذكروه فيها بترنّمات المقرّبين. انمّا تعمّر القلوب باللّسان كما تعمّر البيوت والدّيار باليد واسباب اخر قد قدّرنا لكلّ شيء سبباً من عندنا تمسّكوا به وتوكّلوا على الحكيم الخبير.

**160.** Allah'ın evlerini ve ülkelerini imar edin. Sonra oralarda O'nu, O'na yakın olanların ilâhileriyle/terennümleriyle zikredin. Evlerin ve ülkelerin el ve başka aletlerle yapılması gibi, kalpler de dil ile yapılır. Biz her şey için katımızdan bir sebep takdir ettik/belirledik. O sebebe tutunun ve her yaptığını belli bir hikmetle yapan ve her şeyden haberdar olana güvenin.

١٦١ طوبى لمن اقرّ بالله واياته واعترف بانّه لا يسئل عمّا يفعل هذه كلمة قد جعلها الله طراز العقآئد واصلها وبها يقبل عمل العاملين. اجعلوا هذه الكلمة نصب عيونكم لئلا تزلّكم اشارات المعرضين.

**161.** Allah'a ve ayetlerine inanan ve "O yaptıklarından sorumlu değildir" hükmünü kabul eden kimseye ne mutlu! Bu, Allah'ın îtikādın süsü ve aslı/direği kıldığı bir kelimedir[189] ve amel edenlerin amelleri bu kelime ile kabul olunur. Bozguncuların/itirazcıların oyunlarının sizi tökezletmemesi için, bu kelimeyi, sakın gözünüzün önünden ayırmayın.

١٦٢ لو يحلّ ما حرّم في ازل الازال او بالعكس ليس لاحد ان يعترض عليه والّذي توقّف في اقلّ من ان انّه من المعتدين.

**162.** Eğer o, ezelden beri haram kılınmış olan bir şeyi helâl kılsa ya da bunun tersini yapsa, hiç kimse buna karşı çıkamaz. Bu hususta bir an bile olsa tereddüt eden kişi, şüphesiz haddi aşmışlardandır/azgınlardandır.

---

[189] Elder ve Miller'e göre, "Müslüman olmak için 'Lâ-ilâhe illallah Muhammedun Resûlullah' (Allah'tan başka ilâh yoktur Muhammed Allah'ın elçisidir) akidesini kabul etmek gerekir. Buna genellikle 'kelime' (*el-kelime*) denir. Bahâullah da burada kendi 'kelime'sini koymaktadır." Bkz. Elder & Miller, *aynı eser*, 66, n. 2.

١٦٣ والّذي ما فاز بهذا الاصل الاسنى والمقام الاعلى تحرّكه ارياح الشّبهات وتقلّبه مقالات المشركين. من فاز بهذا الاصل قد فاز بالاستقامة الكبرى حبّذا هذا المقام الابهى الّذي بذكره زيّن كلّ لوح منيع. كذلك يعلّمكم الله ما يخلّصكم عن الرّيب والحيرة وينجّيكم في الدّنيا والاخرة انّه هو الغفور الكريم. هو الّذي ارسل الرّسل وانزل الكتب على انّه لا اله الاّ انا العزيز الحكيم.

**163.** Kim bu ulvî asla ve bu yüce makama erişemez ise, onu şüphe rüzgârları hareket ettirir ve müşriklerin sözleri halden hale sokar. Bu asla erişen kimse de, en büyük istikamete erişmiş olur. Bu en yüce makam o kadar güzeldir ki, ulaşılması imkânsız olan bütün levhler/kitaplar onun adının anılmasıyla taçlanırlar. Keza Allah size, sizi şüphe ve şaşkınlıktan kurtaracak şeyleri öğretiyor ve böylece sizi dünyada da ahirette de kurtuluşa erdiriyor. Muhakkak ki O, çok bağışlayandır, kerem sahibidir. O, "Mutlak güçlü ve hikmet sahibi olan Benden başka ilâh yoktur" gerçeğini (bildirmek) üzere resulleri gönderen ve kitapları indirendir.

١٦٤ يا ارض الكاف والرّآء انّا نراك على ما لا يحبّه الله ونرى منك ما لا اطّلع به احد الاّ الله العليم الخبير. ونجد ما يمرّ منك في سرّ السّرّ عندنا علم كلّ شيء في لوح مبين. لا تحزني بذلك سوف يظهر الله فيك اولي بأس شديد يذكرونني باستقامة لا تمنعهم اشارات العلمآء ولا تحجبهم شبهات المريبين. اولئك ينظرون الله باعينهم وينصرونه بانفسهم الا انّهم من الرّاسخين.

**164.** Ey "Kâf" ve " Râ" memleketi! Biz senin Allah'ın sevmediği bir durumda olduğunu görüyoruz ve her şeyi bilen ve her şeyden haberdar olan Allah'tan başkasının bilmediği/farkında olmadığı şeylerin de senden çıktığını görüyoruz.[190] Biz, senden gizlice yayılan sırların ne olduğunu biliriz; çünkü bizde, apaçık levhde olan her şeyin bilgisi vardır. Sen olup bitene üzülme. Allah senin topraklarında[191] çok büyük cesaret sahibi olanları çıkaracaktır. Onlar beni öyle bir kararlılıkla zikredeceklerdir ki, onları ne bilginlerin müdahaleleri ne de şüphecilerin şüpheleri engelleyebilecektir. Onlar Allah'ı kendi

[190] "K" ve "R" harfleri ile Kirman kenti kastedilmektedir. Allah'ın Kirman'da sevmediği şey, Bâb'a karşı çıkan Şeyhî reisi Hacı Muhammed Kerim Han'ın varlığıdır. Bu isimler hk. bkz. *Kitab-ı Akdes,* 232, n.177.

[191] Kirman'da.

gözleri ile görecekler ve O'na bizzat kendileri yardım edeceklerdir. Gerçekten onlar derin bilgi sahibidirler.

**١٦٥ يا معشر العلمآء لمّا نزّلت الايات وظهرت البيّنات رأيناكم خلف الحجبات ان هذا الاّ شيء عجاب. قد افتخرتم باسمي وغفلتم عن نفسي اذ اتى الرّحمن بالحجّة والبرهان. انّا خرقنا الاحجاب ايّاكم ان تحجبوا النّاس بحجاب اخر كسّروا سلاسل الاوهام باسم مالك الانام ولا تكوننّ من الخادعين. اذا اقبلتم الى الله ودخلتم هذا الامر لا تفسدوا فيه ولا تقيسوا كتاب الله باهوآئكم هذا نصح الله من قبل ومن بعد يشهد بذلك شهدآء الله واصفيآئه انّا كلّ له شاهدون.**

**165.** Ey bilginler topluluğu! Ayetler indiği ve apaçık deliller ortaya çıktığı zaman, biz sizi perdelerin arkasında gördük. Kuşkusuz bu, şaşırtıcı bir şeyden başka bir şey değildir. Siz ismimle iftihar ettiniz, ama Rahman belgeler ve delilleri getirdiğinde varlığımdan gaflete düştünüz. Biz perdeleri yırttık. İnsanları başka perdelerle örtmekten sakının. Yaratılmışların maliki adına vesvese/vehim zincirlerini kırın ve sakın hilekârlardan olmayın. Allah'a yöneldiğiniz ve bu emre girdiğiniz zaman, orada bozgunculuk etmeyin ve Allah'ın Kitabını kendi vehimlerinizle kıyaslamayın. Allah'ın önceki ve sonraki öğüdü budur. Buna Allah'ın şehitleri/şahitleri ve seçkin kulları şahitlik ederler. Şüphesiz ona hepimiz de şahitlik ederiz.

**١٦٦ اذكروا الشّيخ الّذي سمّي بمحمّد قبل حسن وكان من اعلم العلمآء في عصره لمّا ظهر الحقّ اعرض عنه هو وامثاله واقبل الى الله من ينقّي القمح والشّعير. وكان يكتب على زعمه احكام الله في اللّيل والنّهار ولمّا اتى المختار ما نفعه حرف منها لو نفعه لم يعرض عن وجه به انارت وجوه المقرّبين. لو امنتم بالله حين ظهوره ما اعرض عنه النّاس وما ورد علينا ما ترونه اليوم اتّقوا الله ولا تكوننّ من الغافلين.**

**166.** Muhammed Kabl Hasan adlı "şeyh"i hatırlayın.[192] O kendi dönemindeki âlimlerin en bilgini idi. Hak zuhur ettiği zaman o ve

---

[192] Bu "şeyh", muhtemelen Isfahan'ın meşhur din adamlarından Bâb'a inanmayı reddeden Ağa Necefî'nin babası idi. İslâm bilginleri halkı Bâb'a ve Bahâullah'a inanmaktan uzaklaştırıyorlardı. İşte onların katlandığı sıkıntılar, bu muhalefetin sonucu idi. "Yüz" kelimesi ile Bâb kastedilmektedir. Bkz. Elder & Miller, *aynı eser*, 68, n. 1. Ayr. krş. *Kitab-ı Akdes,* 232, n.178.

onun gibiler ondan yüz çevirdi. Fakat harmanda buğdayı ve arpayı tanesinden ayırmasını bilen Allah'a yöneldi.[193] (Şeyh) Kendi iddiasına göre gece gündüz Allah'ın hükümlerini yazıyordu. Ancak "Seçilmiş" *(el-muhtâr)* gelince, o yazdıklarından bir tek harf bile ona fayda etmedi. Eğer ona fayda verseydi, mukarrabînin/Allah'a yakınlaşmış olanların yüzlerini aydınlatan "yüz"den uzaklaşmazdı. Onun zuhuru sırasında Allah'a inanmış olsaydınız, insanlar ondan yüz çevirmezler ve bugün başımıza gelenleri görmezdik. Allah'a saygısızlıktan sakının ve gafillerden olmayın.[194]

**١٦٧** ايّاكم ان تمنعكم الاسمآء عن مالكها او يحجبكم ذكر عن هذا الذّكر الحكيم. استعيذوا بالله يا معشر العلمآء ولا تجعلوا انفسكم حجاباً بيني وبين خلقي كذلك يعظكم الله ويأمركم بالعدل لئلّا تحبط اعمالكم وانتم غافلون. انّ الّذي اعرض عن هذا الامر هل يقدر ان يثبت حقّاً في الابداع لا ومالك الاختراع ولكنّ النّاس في حجاب مبين. قل به اشرقت شمس الحجّة ولاح نيّر البرهان لمن في الامكان اتّقوا الله يا اولي الابصار ولا تنكرون. ايّاكم ان يمنعكم ذكر النّبيّ عن هذا النّبأ الاعظم او الولاية عن ولاية الله المهيمنة على العالمين. قد خلق كلّ اسم بقوله وعلّق كلّ امر بامره المبرم العزيز البديع. قل هذا يوم الله لا يذكر فيه الاّ نفسه المهيمنة على العالمين. هذا امر اضطرب منه ما عندكم من الاوهام والتّماثيل.

**167.** Sakın isimler sizi o isimlere sahip olandan uzaklaştırmasın veya başka bir zikir sizi bu hikmet dolu zikirden alıkoymasın. Ey bilginler topluluğu, Allah'a sığının. Kendinizi benimle halkım arasına bir perde kılmayın. Böylece Allah size öğüt vermekte ve gaflete düşerek amellerinizi boşa çıkarmamanız için adâleti emretmektedir. Bu emre sırt çeviren biri, örneksiz yaratma *(el-ibdâ')* konusunda doğru/hak bir şey meydana getirebilir mi? Yaratıcıya yemin ederim ki hayır! Fakat insanlar, apaçık bir örtünün/perdenin arkasındadır-

---

193 *Kitab-ı Akdes*'teki açıklamaya göre (232, n.179), Isfahan'da Baba'a ilk inanan kişi, Kalburcu Molla Muhammed Cafer kastedilmektedir.

194 Burada Bağdat nüshası şu satırları da ekler: "Muhakkak ki Allah'a sığınacaksınız, kendinizi O'na sunun, O'nunla konuşun, O'nun yardımını isteyin ve O'ndan adâlet ve merhamet dileyin ve O'nun, göklerin ve yerin Rabbi, görünen ve görünmeyenin Rabbi ve 'Arş-ı âlâ'nın Rabbi'nin huzurunda iki büklüm olun." Bkz. Elder & Miller, *aynı eser*, 68, n. 2.

lar. De ki: Onunla hüccet/belge güneşi doğdu ve imkânlar dünyasında yaşayan herkese delilin nuru parladı. Ey basîret/görüş sahipleri, Allah'a saygısızlıktan sakının ve (beni) inkâr etmeyin! Sakın ola ki Nebî'yi zikretmeniz sizi bu en büyük haberden[195] veya velâyetten,[196] âlemleri görüp-gözeten Allah'ın velâyetinden/dostluğundan mahrum etmesin/uzaklaştırmasın. Her isim O'nun sözü ile yaratıldı ve her emir de O'nun kesin, güçlü ve benzersiz olan emrine bağlandı. De ki: Bugün Allah'ın günüdür; onda âlemleri görüp gözetenin varlığından başka hiçbir şey zikredilmez. Sahip olduğunuz vehimler ve kuruntular, bu emirle altüst/karmakarışık oldu.

---

[195] Bu cümle *Kitab-ı Akdes*'te, "Nebi kelimesinin sizi bu En Büyük Haber'den alıkoymaması ... için dikkat edin" şeklinde çevrildikten sonra şu açıklamada bulunulmuştur: "Hz. Bahaullah *"basiret"* sahibi insanları, Kutsal Kitaplar hakkındaki yorumlarının, onları Allah'ın Mazharını tanımaktan alıkoymaması için uyarmaktadır. Her bir dinin inananları, o Din'in peygamberine duydukları bağlılıkları nedeniyle, O'nun Vahyini Allah'ın son KeliIm'ı olarak algılamışlar ve yeni bir Peygamber gelmesi olasılığını inkar etmişlerdir. Musevilik, Hıristiyanlık ve ıslam'da durum böyle olmuştur. Hz. Bahaullah hem geçmiş Dinler ve hem de Kendi Dini konusunda sonluk kavramının geçerliliğini reddetmektedir. Hz. Bahaullah Müslümanlarla ilgili olarak ıkan Kitabı'nda, *"Kuran ehli... 'Nebilerin Hatemi' ifadesinin gözlerini perdelemesine, ... anlayışlarını engellemesine ve onları O'nun çeşitli ihsanlarından mahrum bırakmasına izin vermişlerdir!"* diye buyurmaktadır. Ayrıca, *"bu konu ... bütün insanlık için ciddi bir sınav olmuştur"* diye doğrulamakta ve *"bu sözlere yapışarak, bunların gerçek Vahyedici'si olana inanmayanlar"ın* kaderine ağıt yakmaktadır. Hz. Bab da aynı konuya değinerek inananları şöyle uyarmaktadır: *"Isimlerin, hatta Peygamber'in adının bile sizi onların Rabbi olandan bir perde gibi ayırmasına izin vermeyin, çünkü böyle bir isim O'nun beyanının yarattığından başka bir şey değildir."* (233, n.180).

[196] Bu hususta verilen açıklama şöyledir: "Arapça orjinali "velayet" olan ve burada *"Vekillik"* olarak tercüme edilen kelimenin "vekillik", "eminlik", "koruyuculuk" ve "haleflik" gibi çeşitli anlamları vardır. Allah'ın Kendisi, Mazharı veya bir Mazharın atanmış Halefleri anlamında kullanılmaktadır. Hz. Bahaullah Akdes'in bu ayetinde, bu tür kavramların, *"Allah'ın"* gerçek *"Vekili"* olan yeni İlahi Mazhar'ın *"hakimiyet"*inden gafil kalınmasına izin verilmemesi uyarısında bulunmaktadır. Bkz. *Kitab-ı Akdes,* 233-34, n.181.

١٦٨ قد نرى منكم من يأخذ الكتاب ويستدلّ به على الله كما استدلّت كلّ ملّة بكتابها على الله المهيمن القيّوم. قل تالله الحقّ لا تغنيكم اليوم كتب العالم ولا ما فيه من الصّحف الاّ بهذا الكتاب الّذي ينطق في قطب الابداع انّه لا اله الاّ انا العليم الحكيم.

**168.** İçinizden birilerinin eline kitabı alıp onunla Allah'ı ispatladığını görüyoruz. Nitekim her din mensubu da kendi kitaplarıyla yarattıklarını koruyan, yöneten ve onları görüp gözeten Allah'ı ispat eder. De ki: Hak olan Allah'a yemin ederim ki, bugün size ne âlemin kitapları ne de onun içindeki sayfaları yeter/fayda verir. Size ancak örneksiz yaratma *kutb*'undan[197] konuşan ve "Her şeyi bilen ve hikmet sahibi olan Benden başka ilâh yoktur" diyen bu kitap yeter.

١٦٩ يا معشر العلمآء ايّاكم ان تكونوا سبب الاختلاف في الاطراف كما كنتم علّة الاعراض في اوّل الامر اجمعوا النّاس على هذه الكلمة الّتي بها صاحت الحصاة الملك لله مطلع الايات كذلك يعظكم الله فضلاً من عنده انّه لهو الغفور الكريم.

**169.** Ey bilginler topluluğu! Emrin başlangıcında inkâr sebebi olduğunuz gibi şimdi de muhtelif yerlerde ihtilâf sebebi olmayın. İnsanları, taşların bile bağırdığı şu kelime üzerinde birleştirin: "Hâkimiyet, ayetlerin kaynağı olan Allah'a aittir." Böylece Allah, katından bir lütuf olmak üzere size öğüt veriyor; çünkü çok bağışlayan ve cömert/karşılıksız veren ancak O'dur.

١٧٠ اذكروا الكريم اذ دعوناه الى الله انّه استكبر بما اتّبع هواه بعد اذ ارسلنا اليه ما قرّت به عين البرهان في الامكان وتمّت حجّة الله على من في السّموات والارضين. انّا امرناه بالاقبال فضلاً من الغنيّ المتعال انّه ولّى مدبراً الى ان اخذته زبانية العذاب عدلاً من الله انّا كنّا شاهدين.

**170.** Kerim'i hatırlayın.[198] Biz onu Allah'ın yoluna çağırdığımız zaman o, hevâsına uyup büyüklenmişti. Bu davet, ona, imkân dün-

---

[197] İslâm tasavvufuna göre ***"kutup"***, manevî mertebelerin en yükseğinde bulunan kimse; zâhir ve bâtın âlemlerinin idarecisi, âlemin kalbi, âlemde Hakk'ın halifesi vaziyetindeki insan-ı kâmil, anlamlarına gelir. Buna göre Bahâullah kendi kitabının onlara yeteceğini; çünkü onun Allah'ın son ve mükemmel kelâmı olduğunu söyleyerek yeni bir iddiada bulunmakta ve böylece kendini " örneksiz yaratan kutb" olarak görmektedir. (Çev.)

[198] "Hacı Mirza Muhammed Kerim Han-ı Kirmani (1810 - yaklaşık 1873), Şeyh Ahmed-i Ahsai'nin (bkz. notlar 171 ve 172) atadığı halefi olan Seyyid Ka- →

yasında/varlık âleminde delilin gözünü aydınlatan bilgileri kendisine gönderdikten ve Allah'ın hücceti göklerde ve yerlerde bulunan herkes için tamamlandıktan sonra yapılmıştı.[199] Her şeyden müstağni/hiçbir şeye muhtaç olmayan ve aşkın olandan bir lütuf olmak üzere kabul etmeyi/inanmayı emretmiştik. Bunun üzerine o, arkasına bakmadan dönüp Allah'ın adâleti gereği azap zebanilerinin eline düşünceye kadar kaçtı. Biz buna şahit olduk.

**١٧١ اخرقنّ الاحجاب على شأن يسمع اهل الملكوت صوت خرقها هذا امر الله من قبل ومن بعد طوبى لمن عمل بما امر ويل للتّاركين.**

**171.** Perdeleri öyle bir yırtın ki, onların yırtılma sesini bütün bir melekût[200] âlemi duyabilsin. Bu, Allah'ın önceki ve sonraki/geçmiş ve gelecek emridir. Emredildiği gibi amel edene ne mutlu! Ama terk edenlere de yazıklar olsun!

---

zım'ın ölümünden sonra kendisini Şîî toplumuna lider olarak atamıştı. Hacı Mirza Muhammed Kerim kendisini Şeyh Ahmed'in öğretilerinin yayılmasına adadı. Dile getirdiği görüşler hem taraftarları hem de muhalifleri arasında anlaşmazlık nedeni oluyordu. Kendi çağının önde gelen alimlerinden ve yaratıcı yazarlarından biri olarak kabul edilen Hacı Mirza Muhammed Kerim, o dönemlerde geliştirilen çeşitli bilim alanlarında birçok kitap ve risale yazmıştı. Hem Hz. Bab'a hem de Hz. Bahaullah'a tüm gücüyle karşı çıktı ve Hz. Bab'a ve öğretilerine saldırmak için eserlerini kullandı. Hz. Bahaullah ıkan Kitabı'nda onun yazılarının tonunu ve içeriğini kınamakta ve Hz. Bab'a karşı olumsuz imalar içeren eserlerinden birini eleştirmektedir. Hz. Şevki Efendi onu "aşırı hırslı ve ikiyüzlü" birisi olarak tanımlamakta ve "Şah'ın özel isteği üzerine, bir eserinde yeni Din'e ve öğretilerine acımasızca nasıl saldırdığını" anlatmaktadır." Bkz. *Kitab-ı Akdes,* 234, n.182.

[199] Öyle görünüyor ki Bahâullah, Kirman'da Hacı Kerim Han'a bir mektup göndermiş ve bu mektupta onu dâvâsının doğruluğuna inandırmaya çalışmış; ama Kerim Han ikna olmamıştır. Bkz. Elder & Miller, *aynı eser*, 69, n. 3.

[200] Bahâullah'ın oldukça sık kullandığı "melekût", Arap dilinde, ilki günlük dilde, ikincisi de tasavvufta kullanılan önemli anlamlara sahiptir. 1) Çok büyük, uçsuz bucaksız mülk; saltanat, azamet, hükümdarlık; 2) Melekler âlemi, zaman ve mekânla sınırlı olmayan, beş duyu ile idrak edilemeyen ruhlar, ilâhî kuvvetler ve mücerret varlıklar âlemi. Bkz. İlhan Ayverdi, *Kubbealtı Lügatı-Misalli Büyük Türkçe Sözlük*, İstanbul: Kubbealtı Neşriyatı 2005, II, 1993.

**١٧٢** انّا ما اردنا في الملك الاّ ظهور الله وسلطانه وكفى بالله عليّ شهيداً. انّا ما اردنا في الملكوت الاّ علوّ امر الله وثنآئه وكفى بالله عليّ وكيلاً. انّا ما اردنا في الجبروت الاّ ذكر الله وما نزّل من عنده وكفى بالله معيناً.

**172.** Biz dünyevî egemenlik olarak Allah'ın zuhuru ve egemenliğinden/gücünden başka bir şey istemedik ve Allah şahit olarak bana yeter. Biz melekût âleminde de, ancak Allah'ın emrinin yücelmesini ve övülmesini istedik ve Allah vekil olarak bana yeter. Biz ceberutta[201] da Allah'ın zikrinden ve O'nun katından gelenlerden başka bir şey dilemedik ve yardımcı olarak Allah yeter.

**١٧٣** طوبى لكم يا معشر العلمآء في البهآء تالله انتم امواج البحر الاعظم وانجم سمآء الفضل والوية النّصر بين السّموات والارضين. انتم مطالع الاستقامة بين البريّة ومشارق البيان لمن في الامكان طوبى لمن اقبل اليكم ويل للمعرضين. ينبغي اليوم لمن شرب رحيق الحيوان من يد الطاف ربّه الرّحمن ان يكون نبّاضاً كالشّريان في جسد الامكان ليتحرّك به العالم وكلّ عظم رميم.

**173.** Ey Bahâ'nın bilginler topluluğu,[202] size müjdeler olsun! Allah'a and olsun ki, sizler en büyük denizin/okyanusun dalgaları;

---

[201] Din dilinde "ceberut", Allah'ın her şeyin üstünde olan büyüklüğü, kudreti ve ululuğu anlamına gelir. "Ceberut âlemi" ise, mutasavvıflarca, "esma ve sıfat âlemi, Allah'ın büyün varlıkların üzerinde olan kudretinin tecellî ettiği âlem, lâhut âlemiyle melekût âlemi arasındaki âlem" gibi değişik şekillerde tarif edilen ilâhî âlem demektir. Bkz. İ. Ayverdi, *aynı eser,* I, 461.

[202] "Hz.Bahaullah Kendine inananlar arasında âlimleri övmektedir. Ahdimin Kitabı'nda şöyle yazmıştır: "Baha ehli *arasındaki yöneticilere ve alimlere ne mutlu!"* Hz. Şevki Efendi bu beyanla ilgili olarak şunları yazmıştır:

> Bu kutsal devirde *"alimler",* bir yanda Allah'ın Emrinin Elleri ve öbür yanda da, O'nun Öğretilerinin, Emrin Elleri makamına sahip olmayan, fakat tebliğ işinde seçkin bir konuma ulaşmış olan mübelliğleri ve yayıcılarıdır. *"Yöneticiler"den* de, Mahalli, Milli ve Uluslararası Adalet Evlerinin üyeleri kastedilmektedir. Bu ruhların her birinin görevleri gelecekte belirlenecektir.

Allah'ın Emrinin Elleri, Hz. Bahaullah tarafından atanan ve özellikle de Dini'nin korunması ve yayılması gibi çeşitli görevler verilmiş olan bireylerdi. Hz. Abdülbaha *Memorials of the Faithful* isimli eserde, diğer bazı seçkin inananlardan Emrin Elleri olarak söz etmiş ve Vasiyetname'sine de bir hüküm koyarak, Emrin Velisi'nin dilediği takdirde Emrin Elleri atamasını istemiştir. Hz. Şevki Efendi önce birkaç inanam vefatlarından sonra Emrin Eli mertebesine yükseltmiş ve yaşamının son yıllarında da bütün kıtalardan toplam 32 inananı bu makama atamıştır. Hz. Şevki →

fazilet semâsının yıldızları; gökler ve yerler arasında zafer sancaklarısınız. Keza siz, insanlar arasında istikametin/doğruluğun doğuş yeri ve yaratılmışlar dünyasında yaşayanlar için de beyanın doğuş yerlerisiniz. Sizi kabul edenlere ne mutlu! Size karşı çıkanların da vay haline![203] Bugün, Rahman olan Rabbinin lütufkâr elinden âb-ı hayatı içen birinin, âlemi ve bütün çürümüş kemikleri hareket ettirebilmesi için, şu vücuttaki kalp ve damarlar gibi atması/çalışması gerekir.

١٧٤ يا اهل الانشآء اذا طارت الورقآء عن ايك الثّنآء وقصدت المقصد الاقصى الاخفى ارجعوا ما لا عرفتموه من الكتاب الى الفرع المنشعب من هذا الاصل القويم.

**174.** Ey insanlar! Kumru senâ/övgü dalından uçtuğu ve en uzak ve en gizli amaca yöneldiği zaman, kitaptan anlamadığınız konuda, bu güçlü asıldan çıkan kola başvurun.[204]

---

Efendi'nin 1957'de vefatından Yüce Adalet Evi'nin I963'te seçilmesine kadar geçen süre boyunca, Emrin Elleri Hz. Bahaullah'ın embriyonik Dünya Uluslar Topluluğu'nun Baş Vekilleri sıfatıyla Din'in işlerini yönetmişlerdir. Kasım I964'te, Yüce Adalet Evi, Emrin Elleri atanmasını mümkün kılacak bir yasa çıkaramayacağına karar vermiştir. Bunun yerine, Adalet Evi'nin I968'de verdiği bir kararla, Emrin Elleri'nin Emrin korunması ve yayılması ile ilgili işlevleri, Kıtasal Müşavirler Heyetleri'nin yaratılmasıyla ve I973'te de merkezi Kutsal Topraklar'da olan Uluslararası Tebliğ Merkezi'nin kurulmasıyla geleceğe taşınmıştır.

Yüce Adalet Evi, Uluslararası Tebliğ Merkezi'nin Müşavir üyelerini ve Kıtasal Müşavirleri atamaktadır. Muavenet Heyeti üyeleri ise Kıtasal Müşavirler tarafından atanmaktadır. Bu bireylerin tümü, Hz. Şevki Efendi'nin yukarıda alıntı yapılmış olan beyanındaki "âlimlmer" tanımına girmektedir." Bkz. *Kitab-ı Akdes*, 234-36, n.183.

[203] Burada Bağdat nüshası, bütün fiillerde (te'kidli/mutlak) vurgulu ifadeler kullanarak şu satırları da ekler : "Şüphesiz Allah'tan yardım isteyeceksiniz, ey Bahâ' topluluğu, güçlü, büyük alaycının adına O'ndan başka her şeyle alay edeceksiniz; ve âlemleri görüp gözeten Rabbinizin yüceliği/üstünlüğü ile mümkinat dünyasındaki her şeye egemen olacaksınız; ve mutlak muzaffer, mutlak güçlü ve yaptığı ve yarattığı her şeyde bir hikmet bulunan/hikmet sahibi Rabbinizin kudreti sayesinde var olan her şeye karşı muzaffer olacaksınız; ve öz yeterliliğinizi, varlığı hiçbir şeye bağlı olmayan/kendi kendine yeten, mutlak güçlü, bütün hikmetlerin kaynağı/sahibi olan ve her şeyi bilen Rabbiniz Allah'ta bulacaksınız." Bkz. Elder & Miller, *aynı eser*, 70, n. 2.

[204] "Hz. Bahaullah kutsal Eserlerinin yorumlanması yetkisini Hz. Abdülbaha'ya vermektedir (ayrıca bkz. not 145)". Bkz. *Kitab-ı Akdes*, 236, n.184.

١٧٥ يا قلم الاعلى تحرّك على اللّوح باذن ربّك فاطر السّمآء ثمّ اذكر اذ اراد مطلع التّوحيد مكتب التّجريد لعلّ الاحرار يطّلعنّ على قدر سمّ الابرة بما هو خلف الاستار من اسرار ربّك العزيز العلاّم. قل انّا دخلنا مكتب المعاني والتّبيان حين غفلة من في الامكان وشاهدنا ما انزله الرّحمن وقبلنا ما اهداه لي من ايات الله المهيمن القيّوم. وسمعنا ما شهد به في اللّوح انّا كنّا شاهدين. واجبناه بامر من عندنا انّا كنّا امرين.

**175.** Ey en yüce kalem, semaları yaratan Rabbinin izniyle levhin üzerinde hareket et. Sonra tevhidin doğuş yerinin dünyadan el-etek çekme/tecrit mektebini arzu edişini hatırla.[205] Belki hür/kalbi temiz olanlar, güçlü ve her şeyi bilen Rabbinin sırlarının perdeleri arkasında duran şeyler hakkında, hiç değilse bir iğne deliği miktarınca bilgi sahibi olabilirler. De ki: Yaratılmışların dünyasındakiler gaflet içinde iken biz anlamlar ve açıklamalar okuluna girdik ve Rahman'ın indirdiklerine şahit olduk ve onun[206] bana, her şeyi görüp gözeten, kendi kendine yeten Allah'ın ayetlerinden armağan ettiklerini kabul ettik. Onun levhde gördüğü/dünyaya getirdiği şeyleri işittik. Gerçekten biz buna şahit olduk. Katımızdan bir emirle ona cevap verdik: Şüphesiz biz emredicileriz.

١٧٦ يا ملأ البيان انّا دخلنا مكتب الله اذ انتم راقدون. ولاحظنا اللّوح اذ انتم نآئمون. تالله الحقّ قد قرئناه قبل نزوله وانتم غافلون. قد احطنا الكتاب اذ كنتم في الاصلاب هذا ذكري على قدركم لا

---

[205] Bu cümle *Kitab-ı Akdes*'de şöyle çevrilmiştir (75/175): "… ve İlahi Birliğin Doğuş Yeri olan Kimse'nin, adımlarını Yüce Vahdet Mektebi'ne doğru yöneltmek istediği günleri anlat ki…". Yüce Vahdet Mektebi hakkında da şu açıklama yapılmıştır (236, n.185): "Hz. Bahaullah bu ayette ve bunu takip eden ayetlerde, bazı Babilerin, Kendisinin Beyan'da Vaat Edilen Kimse olduğu yolundaki iddiasını reddetme nedenlerinden birine cevap vermektedir. Bu Babilerin itirazları, Hz. Bab'ın "gösterilecek Kimse"ye hitap ettiği ve arkasına da, "Allah'ın göstereceği Kimse'nin nazarları bu mektubu ilkokulda aydınlatsın" diye yazdığı bir Levih'e dayanmaktaydı. Bu Levih *Selections from the Writings of the Bab* isimli kitapta yayınlanmıştır. Bu Babiler, Hz. Bahaullah Hz. Bab'dan iki yaş büyük olduğu için, bu Levhi "ilkokulda" almasının mümkün olmayacağını iddia etmişlerdi. Hz. Bahaullah burada bu varlık âleminin ötesindeki ruhani dünyalarda meydana gelen olaylardan söz edildiğini açıklamaktadır."

[206] "Hz. Bab". Bkz. *Kitab-ı Akdes,* 75.

**على قدر الله يشهد بذلك ما في علم الله لو انتم تعرفون. ويشهد بذلك لسان الله لو انتم تفقهون. تالله لو نكشف الحجاب انتم تنصعقون.**

**176.** Ey Beyân topluluğu! Siz uzanmış yatarken biz Allah'ın okuluna girmiştik. Ve siz uyurken biz levhi *(Levh-i Mahfuz)* dikkatlice inceledik. Hak olan Allah'a yemin ederim ki, siz gaflet içinde iken biz onu indirilişinden/nüzulünden önce okuduk. Siz henüz babalarınızın belinde/sulbünde iken biz kitabı etraflı şekilde kavramıştık. Bu (Kitab), Allah'ın ölçülerine göre değil, sizin ölçülerinize göre bir öğüttür/zikirdir. Allah'ın ilminde bulunanlar buna şahitlik eder, keşki bilseniz. Ve buna Allah'ın dili de şahitlik eder, keşki akıl erdirebilseniz. Allah'a yemin ederim ki, eğer perde açılsa, sizler yıldırım çarpmışa dönerdiniz.

**١٧٧ ايّاكم ان تجادلوا في الله وامره انّه ظهر على شأن احاط ما كان وما يكون. لو نتكلّم في هذا المقام بلسان اهل الملكوت لنقول قد خلق الله ذلك المكتب قبل خلق السّموات والارض ودخلنا فيه قبل ان يقترن الكاف بركنها النّون. هذا لسان عبادي في ملكوتي تفكّروا فيما ينطق به لسان اهل جبروتي بما علّمناهم علماً من لدنّا وما كان مستوراً في علم الله وما ينطق به لسان العظمة والاقتدار في مقامه المحمود.**

**177.** Sakın Allah ve emri hakkında bir tartışmaya kalkışmayın. Çünkü o, öyle bir gerçekle zuhur etmiştir ki, olmuş ve olacak her şeyin derin ve geniş bilgisini kucaklamıştır. Şayet biz bu makamda melekût âlemindekilerin diliyle konuşabilseydik, kesinlikle şöyle derdik: Allah o okulu (*el-mekteb*), gökleri ve yeri yaratmadan önce yarattı ve biz oraya, "kef" (ك) harfi, ayrılmaz parçası olan "nun" (ن) harfi ile birleşmeden önce girdik.[207] Benim melekûtumdaki kulları-

---

[207] İslâm inancına göre, Allah, ***"... bir şeyin olmasını istedi mi ona "ol" (كن) der, o da oluverir"*** (3. Âl-i İmrân,47)*;**"O'nun işi, bir şeyin olmasını istedi mi ona, sadece "ol" ((كن)) demektir, hemen oluverir."*** (36. Yâ-Sîn,82) .

Bahâullah burada, "kef" harfi "nun" harfi ile birleşip "kün" emri tecelli etmeden, yani daha yaratılıştan önce Allah'ın "mektebi"ne gittiğini ve Allah'ın ilmini bildiğini söylemektedir. Ayr. bkz. Elder & Miller, *aynı eser,* 71, n. 2. Ayr. krş. *Kitab-ı Akdes,* 237, n. 188.

mın dili işte budur. Artık ceberut âlemimde bulunanların hangi dil ile konuştuklarını da siz bir düşünün. Onlar, bizim kendi katımızdan ve Allah'ın ilminde gizli olanlardan öğrettiğimiz bilgilerle konuşurlar. Ve onlar, O'nun övülmüş/övgüye lâyık makamında azamet ve kudret dili ile konuşurlar.

١٧٨ ليس هذا امر تلعبون به باوهامكم وليس هذا مقام يدخل فيه كلّ جبان موهوم. تالله هذا مضمار المكاشفة والانقطاع وميدان المشاهدة والارتفاع لا يجول فيه الاّ فوارس الرّحمن الّذين نبذوا الامكان اولئك انصار الله في الارض ومشارق الاقتدار بين العالمين.

**178.** Bu sizin vehimlerinizle oynayabileceğiniz bir şey değildir. Ve yine bu, her vesveseli korkak kişinin girebileceği bir makam değildir. Allah'a yemin ederim ki burası, mükâşefe[208] ve (dünyadan) uzaklaşma için bir çalışma alanıdır; müşahede/Yaratanı yaratılmışta görme ve irtifa/yücelme için de bir yarış meydanıdır. Bu meydanda ancak, Rahman'ın imkânlar âlemine/dünyaya sırt çevirmiş süvarileri at koşturabilirler/dolaşabilirler. İşte onlar, Allah'ın yeryüzündeki yardımcıları ve âlemler arasındaki gücün doğuş yerleridir.

١٧٩ ايّاكم ان يمنعكم ما في البيان عن ربّكم الرّحمن تالله انّه قد نزّل لذكري لو انتم تعرفون. لا يجد منه المخلصون الاّ عرف حبّي واسمي المهيمن على كلّ شاهد ومشهود. قل يا قوم توجّهوا الى ما نزّل من قلمي الاعلى ان وجدتم منه عرف الله لا تعترضوا عليه ولا تمنعوا انفسكم عن فضل الله والطافه كذلك ينصحكم الله انّه لهو النّاصح العليم.

**179.** *el-Beyân*'da bildirilenler sakın sizi Rahman olan Rabbinizden uzaklaştırmasın. Allah'a yemin ederim ki, o sadece beni müjdelemek için indirildi, keşki bilseniz. Onda benim sevgimin ve şahit olan ve şahit olunan her şeyi görüp gözeten ismimin kokusunu, ancak ihlâslı olanlar *(muhlisûn)* bulabilirler. De ki: Ey millet! Benim en yüce kalemimden inene yönelin. Eğer onda Allah'ın kokusunu

---

[208] Günlük dilde "meydana çıkarma, perdeyi kaldırma, açık ve görünür kılma" anlamlarına gelen "mükâşefe", İslâm tasavvufunda, "akıl ve duygular yoluyla erişilmesi mümkün olmayan maddî, manevî ve ilâhî bilgileri kalp gözüyle keşfetme ve bilme" demektir. Bkz. İ. Ayverdi, *aynı eser*, II, 2196–7.

bulursanız itiraz etmeyin ve kendinizi Allah'ın lütfundan ve ihsanından yoksun bırakmayın. İşte Allah size böyle öğüt veriyor; çünkü öğüt veren, her şeyi bilen ancak O'dur.

**١٨٠ ما لا عرفتموه من البيان فاسئلوا الله ربّكم وربّ ابآئكم الاوّلين. انّه لو يشآء يبيّن لكم ما نزّل فيه وما ستر في بحر كلماته من لئالي العلم والحكمة انّه لهو المهيمن على الاسمآء لا اله الاّ هو المهيمن القيّوم.**

**180.** *el-Beyân'*da kavrayamadığınız/anlamadığınız şeyleri sizin Rabbiniz ve sizden önceki atalarınızın da Rabbi olan Allah'a sorun. Şüphesiz O dilerse, size onda *(el-Beyân)* indirilmiş olanları ve ilim ve hikmet incilerinden kelimeler denizine gizlenmiş olanları da açıklar. Şüphesiz O, isimleri görüp gözetendir; Kendi kendine yeten ve her şeyi görüp gözetenden O'ndan başka ilâh yoktur.

**١٨١ قد اضطرب النّظم من هذا النّظم الاعظم واختلف التّرتيب بهذا البديع الّذي ما شهدت عين الابداع شبهه.**

**181.** Düzen bu en büyük düzenden dolayı allak bullak olmuştur. Ve düzen, bir benzeri daha görülmemiş olan bu yaratıcı değişiklik yoluyla farklı bir şekilde tecelli etti.[209]

**١٨٢ اغتمسوا في بحر بياني لعلّ تطّلعون بما فيه من لئالي الحكمة والاسرار. ايّاكم ان توقّفوا في هذا الامر الّذي به ظهرت سلطنة الله واقتداره اسرعوا اليه بوجوه بيضآء هذا دين الله من قبل ومن بعد من اراد فليقبل ومن لم يرد فانّ الله لغنيّ عن العالمين.**

---

[209] "Bâbîler, Bahâullah'ın yeni bir zuhur iddiasına karşı çıktılar; çünkü Bâb ile kendi zuhuru arasında bin yıl geçmemişti. Belki Bahâullah buna bir cevap olmak üzere, alışılmış düzen ve düzenlemenin, daha iyi bir düzen için değişmiş olduğunu söylemektedir." Bkz. Elder & Miller, *aynı eser*, 72, n. 1. Aynı konuda *Kitab-ı Akdes'*de şu açıklama yer alır (237, n.189): "Hz. Bab Farsça Beyan'da şöyle buyurmuştur: *"Gözlerini Hz. Bahaullah'ın Düzeni'ne çevirene ve Rabbine şükürler sunana ne mutlu. Çünkü O hiç şüphesiz gösterilecektir. Allah, gerçekten de, Beyan'da bunu değiştirilemez bir şekilde emretmiştir." …*"

**182.** Öyle ise benim beyan[210] denizime dalın ve belki böylece hikmetin ve sırların incilerinde bulunanlar hakkında bilgi edinmiş olabilirsiniz. Allah'ın saltanat ve kudretinin zuhur ettiği bu emir konusunda sakın tereddüt etmeyin. Bembeyaz yüzlerle ona koşun. Bu, geçmişte de gelecekte de Allah'ın dinidir. İsteyen kabul etsin, istemeyen de (bilsin ki) Allah âlemlerden müstağnîdir/hiçbir şeye muhtaç değildir.

**۱۸۳** قل هذا لقسطاس الهدى لمن في السّموات والارض والبرهان الاعظم لو انتم تعرفون. قل به ثبت كلّ حجّة في الاعصار لو انتم توقنون. قل به استغنى كلّ فقير وتعلّم كلّ عالم وعرج من اراد الصّعود الى الله ايّاكم ان تختلفوا فيه كونوا كالجبال الرّواسخ في امر ربّكم العزيز الودود.

**183.** De ki: Bu, muhakkak göklerde ve yerde bulunanlar için hidayet/doğruluk ölçüsü ve en büyük belgedir; keşki bunu bilseydiniz. De ki: Asırlar boyu her hüccet onunla sübut buldu/oluştu; keşki bunu yakînen bilseydiniz/buna inansaydınız. De ki: Onunla her fakir zengin oldu ve her bilgin (yeni şeyler) öğrendi ve Allah'a çıkmak isteyen de yükseldi/urûc etti. Bu hususlarda sakın ayrılığa düşmeyin. Kudretli, mutlak sevgi dolu Rabbinizin emirleri konusunda kökü derinlerde olan dağlar gibi olun.

**۱۸٤** قل يا مطلع الاعراض دع الاغماض ثمّ انطق بالحقّ بين الخلق تالله قد جرت دموعي على خدودي بما اراك مقبلاً الى هواك ومعرضاً عمّن خلقك وسوّاك اذكر فضل مولاك اذ ربّيناك في اللّيالي والايّام لخدمة الامر اتّق الله وكن من التّآئبين. هبني اشتبه على النّاس امرك هل يشتبه على نفسك خف عن الله ثمّ اذكر اذ كنت قآئماً لدى العرش وكتبت ما القيناك من ايات الله المهيمن المقتدر القدير. ايّاك ان تمنعك الحميّة عن شطر الاحديّة توجّه اليه ولا تخف من اعمالك انّه يغفر من يشآء بفضل من عنده لا اله الاّ هو الغفور الكريم. انّما ننصحك لوجه الله ان اقبلت فلنفسك وان اعرضت انّ ربّك غنيّ عنك وعن الّذين اتّبعوك بوهم مبين. قد اخذ الله من اغواك فارجع اليه خاضعاً خاشعاً متذلّلاً انّه يكفّر عنك سيّئاتك انّ ربّك لهو التّوّاب العزيز الرّحيم.

---

[210] Bahâullah burada ya Beyan'ı kendisi olarak ortaya atmakta ya da yazılarına bu adla "benim beyanım" şeklinde işarette bulunmaktadır. Bkz. Elder & Miller, *aynı eser*, 72, n.2.

**184.** De ki: Ey yüz çeviren kişi,[211] gözlerini kapatmayı/doğruyu gizlemeyi bıraksonra doğruları anlatmak için halkın arasına koş. Allah'a yemin ederim ki, nefsinin arzularının peşine düştüğünü ve seni yaratan ve düzgün organlarla bezeyenden yüz çevirdiğini görünce, gözyaşlarım yanaklarımdan aşağıya doğru süzülüp aktı. Emre hizmet etmen için geceler ve gündüzler boyunca seni eğittiğimiz/yetiştirdiğimiz sırada Mevlânın/Efendinin sana olan lütfunu hatırla. Allah'tan sakın ve tövbe edenlerden ol. Farz et ki halk senin hakkında yanıldı. Peki, sen de mi kendi hakkında yanıldın? Allah'tan kork. Sonra arş katında ayakta durduğunu ve her şeyi görüp gözeten, muktedir, güçlü olan Allah'ın ayetlerinden sana söylediğimiz ayetlerinden bizzat yazdıklarını hatırla. Sakın aşırı coşku/hamiyet seni ahadiyyet/tevhîd bölgesinden uzaklaştırmasın. Ona yönel ve yaptıklarından korkma. Çünkü O, katından bir lütufla dilediğini bağışlar. Çok bağışlayıcı ve cömert olan O'ndan başka ilâh yoktur. Biz sana sadece Allah rızası için bu öğüdü veriyoruz. Eğer kabul edersen kendi yararınadır. Eğer yüz çevirirsen, şüphesiz Rabbinin sana da, apaçık bir vehimle/kuruntu ile sana uyanlara da ihtiyacı yoktur. Allah seni baştan çıkaranı ortadan kaldırdı.[212]

---

[211] Bahâullah'ın kendisinden küçük kardeşi Subh-i Ezel Mirza Yahya'dır. Hakkında *Kitab-ı Akdes'de* şu açıklama yapılmıştır (238, n.190): "Subh-i Ezel (Ezeli Sabah) olarak bilinen ve Hz. Bahaunah'a karşı ayaklanarak O'nun emrine karşı çıkan küçük üvey kardeşi Mirza Yahya'ya yapılan bir atıftır. Hz. Bab Mirza Yahya'yı, Vaat Edilen Kimse'nin yaklaşan zuhuruna kadar Babi toplumunun lideri olarak atamıştı. Mirza Yahya, Seyyid Muhammed-i Isfahani'nin kışkırtmaları sonucunda (bkz. not 192), Hz. Bab'ın güvenine ihanet etti ve O'nun haleh olduğu iddiasında bulundu. Hz. Bahaunah'a karşı entrikalar çevirdi ve hatta O'nu öldürtmeye teşebbüs etti. Hz. Bahaunah Kendi Görevini Edirne'de Mirza Yahya'ya resmen açıkladığında, kendisinin bağımsız bir Vahiy aldığını iddia edecek kadar ileri gitti. Onun bu iddiaları Ezeliler olarak bilinen küçük bir grup dışında hemen herkes tarafından sonuçta reddedildi (bkz. not 177). Mirza Yahya, Hz. Şevki Efendi tarafından "Hz. Bab'ın Misakı'nın Baş Nakızı" olarak tanımlanmıştır (bkz. *God Passes By*, bölüm x).

[212] "Bahâullah'a göre Subh-i Ezel'i kandıran kişi Allah tarafından bu dünyadan alınmıştır. E. G. Brown der ki, ima edilen kişi, bir Ezelî, yani Subh-i Ezel'in taraftarlarından biri olan Hacı Seyyid Muhammed Isfahânî'dir ve Akkâ'da Bahâîler tarafından öldürülmüştür.Bk. *Traveller's Narrative*, pp.93 f., 370". Bkz. Elder & Miller, *aynı eser*, 73, n. 3. Bu hususta geniş bilgi için bkz. *Kitab-ı Akdes,* 239, n.192.

Onun için sen şimdi boyun bükerek, ürpererek ve küçülerek O'na dön. Şüphesiz O, senin günahlarını bağışlar; çünkü senin Rabbin, tövbeleri kabul edendir, güçlüdür, çok merhametlidir.

١٨٥ هذا نصح الله لو انت من السّامعين. هذا فضل الله لو انت من المقبلين. هذا ذكر الله لو انت من الشّاعرين. هذا كنز الله لو انت من العارفين.

**185.** Bu, Allah'ın öğüdüdür; keşki onu dinleyenlerden olsaydın! Bu, Allah'ın lütfudur; keşki onu kabul edenlerden olsaydın! Bu, Allah'ın zikridir; keşki sen bunu idrak edenlerden olsaydın! Bu, Allah'ın hazinesidir; keşki sen bunu bilenlerden olsaydın!

١٨٦ هذا كتاب اصبح مصباح القدم للعالم وصراطه الاقوم بين العالمين. قل انّه لمطلع علم الله لو انتم تعلمون. ومشرق اوامر الله لو انتم تعرفون.

**186.** Bu öyle bir kitaptır ki, âlemdeki/dünyadaki her varlık için aydınlatıcı bir lamba ve âlemler için de en doğru yoldur. De ki: Şüphesiz o, Allah'ın ilminin doğuş yeridir; keşki bilseydiniz. Ve Allah'ın emirlerinin parladığı yerdir; keşki bunu kavrayabilseydiniz.

١٨٧ لا تحملوا على الحيوان ما يعجز عن حمله انّا نهيناكم عن ذلك نهياً عظيماً في الكتاب كونوا مظاهر العدل والانصاف بين السّموات والارضين.

**187.** Hayvanlara taşıyamayacakları yükleri yüklemeyin. Biz kitapta bunu tam bir kesinlikle yasakladık. Göklerin ve yerlerin arasında adâlet ve insaf meşaleleri olunuz.

١٨٨ من قتل نفساً خطأً فله دية مسلّمة الى اهلها وهي مائة مثقال من الذّهب اعملوا بما امرتم به في اللّوح ولا تكوننّ من المتجاوزين.

**188.** Kim yanlışlıkla bir kimseyi öldürürse, öldürülenin ailesine diyet olarak yüz miskal altın ödemesi gerekir. Bu levhde nasıl davranmanız emr olunmuş ise ona göre amel edin ve sakın haddi aşanlardan olmayın.

١٨٩ يا اهل المجالس في البلاد اختاروا لغة من اللّغات ليتكلّم بها من على الارض وكذلك من الخطوط انّ الله يبيّن لكم ما ينفعكم ويغنيكم عن دونكم انّه لهو الفضّال العليم الخبير. هذا سبب الاتّحاد لو انتم تعلمون. والعلّة الكبرى للاتّفاق والتّمدّن لو انتم تشعرون. انّا جعلنا الامرين علامتين لبلوغ العالم الاوّل وهو الاسّ الاعظم نزّلناه في الواح اخرى والثّاني نزّل في هذا اللّوح البديع.

**189.** Ey dünya ülkelerindeki meclislerin üyeleri/yetkilileri! Dünyada mevcut dillerden herkesin konuşacağı bir dil seçin. Aynı şekilde bir yazı/alfabe seçin. Şüphesiz Allah size, sizin yararlanacağınız ve başkalarına muhtaç olmayacağınız hususları açıklar. Muhakkak ki çok lütufkâr, her şeyi bilen ve her şeyden haberdar olan, ancak O'dur. Bu, bir ittihat/birlik vasıtasıdır/sebebidir; keşki bunu bilseydiniz. Aynı zamanda bu ittifak/birlik ve medeniyet/uygarlık için de en büyük sebeptir; keşki bunu idrak edebilseydiniz. Şüphesiz biz şu iki emri, âlemin olgunlaşması için iki işaret kıldık: En büyük esas olan birincisini, başka levhlerde indirdik. İkincisi de bu benzersiz levhde indi.[213]

١٩٠ قد حرّم عليكم شرب الافيون انّا نهيناكم عن ذلك نهياً عظيماً في الكتاب والّذي شرب انّه ليس منّي . اتّقوا الله يا اولي الالباب.

**190.** Afyon içmeniz/kullanmanız haram kılındı. Bu kitapta onu kullanmayı size kesinlikle yasakladık. Onu kullanan kesinlikle benden değildir. Ey akıl sahipleri, Allah'a saygısızlık etmekten sakının/sorumluluk bilincine sarılın.

( Bitti )

---

[213] Evrensel bir dil ve yazı seçimi ile âlemin olgunlaşması hakkındaki açıklamalar için bkz. *Kitab-ı Akdes,* 240, n.193, 194.